

INTERNATIONAL ASSOCIATION OF ATHLETIC FEDERATIONS
Asutatud 1912

**KERGEJÕUSTIKU RAHVUSVAHELISED
VÕISTLUSMÄÄRUSED**

2015.a. väljaanne

Originaal: IAAF Competition Rules 2016-2017

Eesti Kergejõustikuliit
Asutatud 1920

SAATEKS

Käesolevad, eesti keeles ainult internetis kättesaadavad, IAAF-i rahvusvahelised võistlusmäärused on tõlgitud IAAF-i väljaandest „Competition Rules 2016-2017“, tuginedes viimasele eestikeelsele, 2006. aastal ilmunud tõlkele. Peale seda on rahvusvahelisi võistlusmäärusi viiel korral muudetud ja täiendatud. Tekstis on aastateks 2016 – 2017 tehtud parandused värvilised. Käesolev tõlge sisaldab ainult tehnilisi võistlusmäärusi (V peatükk) ning I peatükis toodud definitsioone ja Määrusi 1, 2 ja 3. IAAF-i võistlusmääruste täielik inglise keelne tekst on saadaval IAAF-i ja EKJL-i kodulehtedel.

DEFINITSIOONID

CAS (Court of Arbitration for Sport in Lausanne)

Spordi Arbitraažikohus Lausanne-s.

IAAF (International Association of Athletics Federations)

Rahvusvaheline Kergejõustikuliit (sõna-sõnalt Rahvusvaheline Kergejõustiku-liitude Ühendus).

IOC (International Olympic Committee)

Rahvusvaheline Olümpiakomitee (ROK).

Isik (Person)

Füüsiline või juriidiline isik, organisatsioon.

Juhatus (Council)

IAAF-i juhatus.

Juhendid (Regulations)

IAAF-i juhatus poolt aeg-ajalt väljaantavad juhendmaterjalid.

Kergejõustik (Athletics)

Staadionalad, maanteejooks, käimine, murdmaajooks ja mäkkejooks.

Kihlvedu (Betting)

Ükskõik millised, ükskõik millises kohas korraldatavad, sõlmitavad ja vahendatavad spordiga seotud fikseeritud või ajas muutuvad rahalised panustamised totalisaatoril ja toto-mängudes, otseses kihlveos, kihlveobörsil ja spordiennustuses.

Kihlveopanus (Bet)

Rahaline kihlveopanus või ükskõik milline selle-eesmärgiline finantstehing.

Klubi (Club)

Liikmesliidus kehtiva korra kohaselt koondunud kergejõustiklaste klubi või ühendus.

Kodakondsus (Citizenship)

Riigi või territooriumi legaalne, antud riigi või territooriumi seadusandlusele vastav kodakondsus.

Kodanik (Citizen)

Mõne riigi legaalset kodakondsust omav isik või juhul, kui tegemist on territooriumiga, selle territooriumi legaalset kodakondsust omav isik eeldusel, et territoorium omab vastavat seadusandlust.

Komisjon (Commission)

IAAF-i juhatus poolt IAAF-i põhikirja kohaselt moodustatud tööorgan.

Liige, liikmesliit (Member)

Iga IAAF-iga liitunud rahvuslik kergejõustikku harrastav alaliit.

Liikmelisus (Membership)

IAAF-i liikmeskonda kuulumine.

Maailmajagu (Area)

Üks kuuest geograafilisest maailmajaost, kus tegutseb kõiki selle maailmajao IAAF-i liikmeks olevaid riike ja territooriume ühendav maailmajaoliit.

Maailmajao liit (Area Association)

IAAF-i maailmajao organisatsioon kergejõustiku edendamiseks IAAF-i põhikirja kohaselt kuude maailmajao rühma jagatud liikmesliitude hulgas.

Maailmasari (World Athletic Series)

IAAF-i ülemaailmsesse nelja-aastasesse võistlusprogrammi kuuluvad võistlused.

Maa, riik (Country)

Omavalitsuslik geograafiline piirkond maailmas, mida rahvusvaheline õigus ja teiste riikide valitsused tunnustavad iseseisva riigina.

Määrused (Rules)

Käesolevas raamatus äratoodud IAAF-i võistlusmäärused.

Põhikiri (Constitution)

IAAF-i põhikiri.

Rahvuslik kergejõustikuliit (National Federation)

IAAF-i liikmesliit, mille sportlased, sportlaste taustaisikud ja teised ametiisikud järgivad IAAF-i määrusi.

Rahvusvahelised kergejõustikuvõistlused (International competition)

Kõik Määruses 1.1 toodud võistlused.

Rahvusvahelised kergejõustikuvõistlused kutsutud sportlastele (International Invitation Meeting)

Rahvusvahelised kergejõustikuvõistlused, millest selle korraldaja kutsub osalema võistlejaid vähemalt kahest IAAF-i liikmesorganisatsioonist.

Rahvusvahelisel tasemel olev sportlane (International-Level athlete)

Sportlane, kes on IAAF-i dopingumääruste kohaselt alalise dopingujäreelvalve alla võetud või kes osaleb Määruses 35.7 loetletud võistlusel.

Siseteave (Inside Information)

Kõikvõimalik võistlust või võistlusala puudutav teave, mida võistlustel osaleja omab tänu oma positsioonile spordis. Säärane teave hõlmab (kuid ei piirdu) kogu võistluste teada olevat faktilist informatsiooni võistlejate ja nende võistlusplaanide, võistlustingimuste ja kõige muu kohta. Siseteabe hulka ei kuulu võistluste kohta avaldatud või kõigile soovijaile kergelt kättesaadav avalik teave ning võistluste või mõne üksikala läbiviimist käsitlevates juhendites ja suunistes sisalduv informatsioon.

Suurvõistluste korraldajad (Major Event Organisation)

Mitmeid spordialasid haaravate maailma-, maailmajao-, regionaalse ulatusega

rahvusvahelisi võistlusi korraldavad organisatsioonid (nt ROK).

Tehnilised võistlusmäärused (Technical Rules)

IAAF-i rahvusvaheliste võistlusmääruste V. peatükki kuuluvad Määrused.

Territoorium, autonoomne riiklik moodustis (Territory)

Geograafiline piirkond, mida ei tunnustata täiesti iseseisva riigina, kuid mis on sedavõrd autonoomne, et arendab sporti iseseisvalt ja on IAAF-i poolt tunnustatud.

Tulu saamine (Benefit)

Otsene või kaudne raha või materiaalsete väärtuste vastuvõtmine, üleandmine või vahendamine. (Välja arvatud auhinnarahad ja/või sponsor- ja muude lepingute alusel väljamaksmisele kuuluvad summad).

Võistleja (Athlet)

Rahvusvahelistel võistlustel Määruses 9 toodud nõuetele vastav isik.

Võistlejate taustajõud (Athletes Support Personnel)

Võistleja treenerid, mänedžerid, ametlikud esindajad, agendid, võistkonna koosseisu kuuluvad isikud meditsiinipersonal, füsioterapeudid, vanemad ja kõik teised, võistleja või tema kergejõustikuliidu poolt palgatud või koostööd tegevad isikud rahvusvahelistel võistlustel.

Võistlus (Competition)

Ühel või mitmel päeval läbi viidav võistlusala või võistlusalade kogum.

Võistlusala (Event)

Üks võistluste kavas olev ala (nt 100 m jooks või odavise) eeljooksudest või kvalifikatsioonist kuni finaalin.

IAAF-i võistlusjuhendid (Regulations)

Võistlusjuhendid kehtestab ja neid võib vajadusel muuta IAAF-i juhatus.

Võistlustel osaleja (Participant)

Võistlejad, neid abistavad isikud, võistlustel viibivad ametiisikud, kohtunikud, juhtivkohtunikud ja apellatsioonizürri liikmed, mänedžerid ja võistkondade koosseisu kuuluvad isikud, üldiselt kõik rahvusvahelisele võistlusele akrediteeritud sportlased ja muud isikud. Määruses 9 toodud väljendit „osavõtja“ tuleb tõlgendada käesolevale definitsioonile vastavalt.

Märkus (i): Eeltoodud definitsioonid kehtivad kõigi Määruste kohta. III osas on esitatud definitsioonid, mis kehtivad ainult dopingut käsitlevate Määruste kohta. Rahvusvahelistel võistlustel kehtivad seega siintoodud definitsioonid kogu määruste ulatuses, välja arvatud III osa, ja III osas esitatud definitsioonid ei kehti mujal, kui ainult III osas.

Märkus (ii): Käesolevates Määrustes mõeldakse ainsuse korral alati ka mitmust.

I OSA

RAHVUSVAHELISED VÕISTLUSED

MÄÄRUS 1

Rahvusvahelised võistlused

1. Rahvusvahelised võistlused liigituvad järgnevalt:

- (a) (i) Kergejõustiku maailmasarja (World Athletics Series) kuuluvad võistlused;
- (ii) Olümpiamängide kergejõustikuvõistlused;
- (b) Maailmajagude, riikide rühmade ja piirkondlike mängude kergejõustiku võistlused, kus IAAF-l ei oma täielikku kontrolli, ja osavõtuõigus on rohkem, kui ühe maailmajao sportlastel;
- (c) Piirkondlikud ja riikide rühmade meistrivõistlused, kus võivad osaleda rohkem, kui ühe maailmajao sportlased;
- (d) Erinevatesse maailmajagudesse kuuluvate riikide või nende ühendvõistkondade vahelised matškohtumised;
- (e) IAAF-i juhatuse poolt ülemaailmsesse kergejõustikuvõistluste struktuuri arvatud võistlused kutsutud sportlastele;
- (f) Maailmajagude meistrivõistlused ja muud, maailmajaoliitude poolt korraldatavad võistlused;
- (g) Maailmajagude, riikide rühmade ja piirkondlike mängude kergejõustiku võistlused ning piirkondlikud ja riikide rühmade meistrivõistlused, milledest osalemisõigus on ainult ühe maailmajao sportlastel.
(Kuid mitte samasugused võistlused noortele ja juunioridele);
- (h) Ühte maailmajakku kuuluvate riikide või nende ühendvõistkondade vahelised matškohtumised;
- (i) Rahvusvahelised võistlused kutsutud sportlastele (välja arvatud Määruses 1.1. (e) toodud võistlused), kus osavõtuhüvitiste ja/või rahaliste ning esemelite auhindade koguväärtus terve võistluse kohta on üle 50 000 USD või üksikala kohta üle 8 000 USD.
- (j) Määruses 1.1(e) toodule vastavad maailmajaoliitude poolt korraldatavad võistlused;

2. Rahvusvahelised kergejõustiku võistlusmäärused rakenduvad järgnevalt:

- (a) Võistluskõlblikkust (II osa), vaidlusi (IV) osa ja tehnilisi võistlusmäärusi (V) osa käsitlevad määrused kehtivad kõigil rahvusvahelistel kergejõustikuvõistlustel. IAAF-i poolt tunnustatud rahvusvahelised organisatsioonid võivad oma egiidi all toimuvatel võistlustel kehtestada täiendavaid võistluskõlblikkuse nõudeid;
- (b) Dopingut (II osa) käsitlevad määrused kehtivad kõigil rahvusvahelistel võistlustel, välja arvatud need, kus dopingukontrolli teostab ROK või mõni muu, IAAF-i poolt selleks sobivaks tunnustatud rahvusvaheline organisatsioon oma asjakohaste määruste järgi (nt Olümpiamängud);
- (c) Reklaamimäärus (Määrus 8) kehtib kõigil Määruses 1.1 (a)(i), (c), (d) ja (e) toodud rahvusvahelistel võistlustel. Määruses 1.1 (f), (g), (h), (i) ja (j) toodud võistlustel võivad maailmajaoliidud kehtestada oma, IAAF-i määrusest karmima, reklaamimäärustiku;
- (d) Määrused 2 ja 7 kehtivad kõigil võistlustel, välja arvatud juhud, kui mõni muu määrus nende kehtivust erandina kitsendab.

MÄÄRUS 2

Rahvusvaheliste võistluste korraldusõigus

1. IAAF koos oma maailmajaoliitudega kannab vastutust ülemaailmse kergejõustiku võistlussüsteemi toimimise eest. Võimalike konfliktide vältimiseks arvestab IAAF oma võistluskalendri koostamisel, niipalju, kui võimalik, maailmajaoliitude huve. Kõigi rahvusvaheliste võistluste korraldamiseks peab olema käesoleva Määruse 2 kohane IAAF-i või mõne maailmajaoliidu luba.

Igasuguste rahvusvaheliste võistluste sobitamisel või ühendamisel IAAF-i või maailmajaoliitude korraldatavate rahvusvaheliste võistlussarjade ja – liigadega on vältimatult vajalik vastava lepingu või kooskõlastatud võistlusjuhendi olemasolu.

Juhul, kui mõni maailmajaoliit ei teosta oma egiidi all toimuvate rahvusvaheliste võistluste üle käesolevates määrustes ettenähtud järelvalvet, jätab IAAF endale vajalikus ulatuses sekkumise õiguse. IAAF võtab endale ainuõiguse olümpiamängude kergejõustiku-võistluste ja kergejõustiku maailmasarja kavva kuuluvate võistluste korraldamiseks.

3. Paaritute numbritega aastatel korraldab IAAF kergejõustiku maailmameistri-võistlused.

4. Maailmajaoliitudel on õigus korraldada maailmajagude meistrivõistlusi ja teisi maailmajao ulatusega võistlusi.

IAAF-i korraldusloaga võistlused

5. (a) Kõigil Määruses 1.1 (b), (c), (d) ja (e) toodud võistlustel peab olema IAAF-i korraldusluba;

(b) Korraldusloa taotluse peab selle riigi või territooriumi liikmesliit, kus soovitakse võistlus korraldada, esitama IAAF-le vähemalt 12 kuud (kui IAAF ei kehtesta teistsugust tähtaega) enne võistluse toimumist.

Maailmajaoliitude korraldusloaga võistlused

6. (a) Kõigil Määruses 1.1 (g), (h), (i) ja (j) toodud võistlusel peab olema vastava maailmajaoliidu korraldusluba. Korraldusluba võistlustele, kus osavõtuhüvitiste ja/või rahaliste ja esemaliste auhindade koguväärtus terve võistluse kohta on üle 250 000 USD või üksikala kohta üle 25 000 USD, ei tohi maailmajaoliit anda enne võistluste toimumise kuupäevade kooskõlastamist IAAF-ga.

(b) Korraldusloa taotluse peab selle riigi või territooriumi liikmesliit, kus soovitakse võistlust korraldada, esitama oma maailmajaoliidule vähemalt 12 kuud (kui vastav maailmajaoliit ei kehtesta teistsugust tähtaega) enne võistluse toimumist.

7. IAAF-i liikmesliitudel on õigus korraldada võistlusi, kus tohivad Määrustes 4.2 ja 4.3 toodud korra kohaselt osaleda teiste riikide sportlased. Võistlustel ei tohi osalemishüvitiste ja/või rahaliste ja esemaliste auhindade koguväärtus olla terve võistluse kohta üle 50 000 USD või üksikala kohta üle 8 000 USD. Säärastel võistlustel ei tohi osaleda ükski IAAF-i, võistluste korraldajamaa või oma maa kergejõustikuliidu määruste kohaselt võistluskõlbmatuks kuulutatud sportlane.

MÄÄRUS 3

Rahvusvaheliste võistluste korraldamise nõuded

1. IAAF-i juhatusel on õigus kehtestada (vajadusel muuta ja täiendada) IAAF-i poolt sanktsioneeritud võistluste korraldamist ja läbiviimist käsitlevaid ning võistlejate, võistlejate esindajate (mänedžeride) ja võistluste korraldajate vahelisi suhteid reguleerivaid juhendeid ja nõudeid.

2. IAAF ja maailmajaoliidud võivad igale nende korraldusloa alusel toimuvale rahvusvahelisele võistlusele suunata ühe või mitu esindajat, jälgimaks IAAF-i määruste ja juhendite täpset täitmist. Kõnealused esindajad peavad hiljemalt 30 päeva peale võistluse toimumist esitama IAAF-le või vastavale maailmajaoliidule võistlusi igakülgset kajastava aruande.

V OSA
TEHNILISED VÕISTLUSMÄÄRUSED

MÄÄRUS 100
Üldpõhimõtted

Kõik Määruses 1.1 toodud võistlused viiakse läbi käesolevate võistlusmääruste kohaselt. Määrustes esitatud nõudeid tuleb järgida kõigi teadustuste, reklaamide, kavade ja teiste trükiste valmistamisel.

Kõigil võistlustel, peale olümpiamängude ning suviste ja talviste maailmameistri-võistluste, võib võistlusalad läbi viia IAAF-i võistlusmäärustest erinevas formaadis. Seejuures ei tohi võistlejad saada kehtivate võistlusmäärustega sätestatust suuremaid õigusi. Otsustusõigus võistlusformaadi muutmiseks kuulub võistluste üle kontrolli teostava organisatsiooni juhatusele.

Märkus: Kõigil IAAF-i liimesriikidel soovitatakse rakendada IAAF-i võistlusmäärusi ka enda korraldatud võistlustel.

I PEATÜKK - AMETIISIKUD

MÄÄRUS 110
Rahvusvahelised ametiisikud

Määruses 1.1 (a), (b), (c) ja (f) toodud võistlustele nimetatakse järgmised rahvusvahelised ametiisikud:

- (a) korraldusdelegaadid (Organisational Delegates);
- (b) tehnilised delegaadid (Technical Delegates);
- (c) meditsiinidelegaat (Medical Delegate);
- (d) dopingukontrolli delegaat (Doping Control Delegate);
- (e) rahvusvahelised tehnilised esindajad / rahvusvahelised murdmaajooksu, maanteejooksu, mäkkejooksu ja maastikujooksu esindajad (International Technical Officials / International Cross Country, Road Running, Mountain Running and Trail Running Officials);
- (f) rahvusvahelised käimiskohtunikud (International Race Walking Judges);
- (g) rahvusvaheline rajamõõtja (International Road Race Measurer);
- (h) rahvusvaheline(sed) starter(id) (International Starter(s))
- (i) rahvusvaheline fotofiniškohtunik (International Photo Finish Judge);
- (j) apellatsioonizürii (Jury of Appeal).

Rahvusvaheliste ametiisikute arv igaks võistluseks ning see, kuidas, millal ja kelle poolt nad ametisse pannakse, määratakse kindlaks IAAF-i (või maailmajaoliidu) vastava juhendiga.

Määruses 1.1 (a) ja (e) toodud võistlustele võib IAAF määrata reklaamimääruste täitmist kontrolliva reklaamivolniku (Advertising Commissioner). Määruses 1.1 (c), (f) ja (j) toodud võistlustele määrab reklaamivolniku maailmajaoliit, Määruses 1.1 (b) toodud võistlustele võistlusi korraldav organisatsioon; Määruses 1.1 (d), (h) ja (i) toodud võistlustele võistlusi korraldav IAAF-i liikmesliit.

Märkus (i): Rahvusvahelised ametiisikud peavad kandma silmatorkavat eraldusriietust või eraldusmärke.

Märkus (ii): Käesoleva Määruse punktides (e) kuni (i) toodud rahvusvahelised

ametiisikud võidakse jaotada IAAF-i tasemega ja maailmajao tasemega kohtunikeks.

Kõigi IAAF-i või maailmajaoliitude poolt käesoleva Määruse või Määruse 3. 2 määratud ametiisikute sõidu- ja majutuskulud peab võistluste korraldaja selleks kehtestatud juhendi kohaselt igapähele isiklikul kinni maksma..

MÄÄRUS 111

Korraldusdelegaadid

Korraldusdelegaadid peavad tegema pidevat koostööd võistluste korraldustoimkonnaga, esitades viimase tööst regulaarselt ettekandeid IAAF-i juhatusele. Vajaduse korral peavad korraldusdelegaadid osalema korraldamata kergejõustikuliidu ja korraldustoimkonna ülesandeid ning tegevust, aga ka majandusliku vastutuse küsimusi haaravate probleemide lahendamisel. Korraldusdelegaadid teevad koostööd tehniliste delegaatidega.

MÄÄRUS 112

Tehnilised delegaadid

Tehnilised delegaadid on kohustatud koostöös neile vajalikku abi osutava korraldustoimkonnaga tagama võistluste tehnilise korralduse vastavuse IAAF-i määrustega ja IAAF-i „Kergejõustiku võistluspaikade sobivuse juhendiga“. Kaks aastat enne võistluste algust tuleb avaldada üksikasjalikud andmed võistlustel kasutusele tulevate võistlusvahendite ja inventari kohta.

Tehnilised delegaadid teevad koostööd võistluste korraldusdelegaadiga. Nende kohustuseks on esitada neid ametisse määranud juhtorganile kirjalikke ettekandeid võistlusteks valmistumise kulgemise kohta.

Muuhulgas peavad tehnilised delegaadid:

(a) esitama vastavale juhtorganile ettepanekud võistluste ajakava ja osavõtnormide kohta;

(b) kinnitama võistlustel kasutatavate võistlusvahendite nimekirja ning otsustama, kas võistlejad tohivad kasutada ka isiklike võistlusvahendeid või ainult korraldajate omi;

(c) hoolitsema võistlusjuhendi õigeaegse saatmise osavõtivatele liikmesmaadele;

(d) vastutama kõigi võistluste läbiviimise seisukohalt oluliste tehniliste ja võistluste juhtimist puudutavate küsimuste lahendamise eest;

(e) kontrollima võistlejate ülesandmist. Neil on õigus tühistada ülesandmine tehnilistel põhjustel või vastavalt Määrusele 146.1. (Muudel põhjustel ülesandmise vastuvõtmisest keeldumine kuulub IAAF-i (või vastava maailmajaoliidu) juhatuse pädevusse);

(f) kehtestama väljakualade kvalifikatsiooninormid ja eel- ning vahejooksudest edasipääsemise korra;

(g) koostama eel- ja vahejooksud ning kvalifikatsiooni- ja mitmevõistlejate rühmad.

(h) Määruses 1.1 (a), (b), (c) ja (f) toodud võistlustel juhatama võistluste tehnilist koosolekut ning instueerima rahvusvahelisi tehnilisi esindajaid.

MÄÄRUS 113

Meditatsioonidelegaat

Meditsiinidelegaat on ainupädev lahendama kõiki meditsiiniküsimusi. Tema ülesandeks on tagada uuringuteks, raviks ja esmaabiks vajalike vahendite ning kiirabiauto olemasolu võistluspaigal ning võistlejate arstlik teenindamine majutuskohtades.

MÄÄRUS 114

Dopingukontrolli delegaat

Dopingukontrolli delegaat peab koostöös korraldustoimkonnaga tagama dopingukontrolliks vajalike ruumide ja vahendite olemasolu. Ta vastutab kõigi dopingukontrollimisega seotud asjaolude eest.

MÄÄRUS 115

Rahvusvahelised tehnilised esindajad (ITO-d) ja rahvusvahelised murdmaajooksu, maanteejooksu, mäkkejooksu ning maastikujooksu esindajad (ICRO-d)

1. Tehnilised delegaadid määravad ühe rahvusvahelise tehnilise esindaja vanemaks rahvusvaheliseks tehniliseks esindajaks, juhul kui seda pole tehtud juba varem. Vanem rahvusvaheline tehniline esindaja määrab koostöös tehniliste delegaatidega võimaluse korral iga võistluskavas oleva ala läbiviimiseks vähemalt ühe rahvusvahelise tehnilise esindaja. Rahvusvahelise tehnilise esindaja täidab selle ala, millele ta määratud on, peakohtuniku ülesandeid.

2. Murdmaa-, maantee- mäkke ja maastikujooksu võistlustele määratud rahvusvahelised tehnilised esindajad (ICRO-d) peavad igakülselt toetama ja abistama võistluste läbiviijaid, viibima neile määratud võistlusala toimumispaigas selle algusest lõpuni ja tagama võistlusala läbiviimise täies vastavuses rahvusvaheliste võistlusmäärustega, võistlusjuhendiga ja võistluse tehniliste delegaatide nõuetega.

MÄÄRUS 116

Rahvusvahelised käimiskohtunikud

Määruses 1.1 (a) toodud võistlustele määratakse ainult IAAF-i tasemega käimiskohtunikke. Märkus: Määruses 1.1 (b), (c), (e), (f), (g) ja (j) toodud võistlustele määratakse ainult IAAF-i tasemega või maailmajaoliidu tasemega käimiskohtunikke.

MÄÄRUS 117

Rahvusvaheline rajamõõtja

Rahvusvaheline rajamõõtja tuleb kaasata kõigil Määruses 1.1 toodud võistlustel, juhul kui mõni jooksu- või käimisdistants kulgeb osaliselt või täielikult väljaspool staadioni.

Rahvusvaheline rajamõõtja peab omama A- või B-litsentsi ja olema IAAF/AIMS-i rahvusvahelise rajamõõtjate grupi liige. Rada tuleb ära mõõta piisav aeg enne võistluste toimumist. Rahvusvaheline rajamõõtja mõõdistab ja tohib väljastada sellekohase sertifikaadi ainult juhul, kui see vastab Määruses 240. 3 ja sellele lisatud märkustes toodud nõuetele.

Rahvusvaheline rajamõõtja teeb koostööd korraldustoimkonnaga, jälgimaks ja tagamaks, et tegelik võistlusrada ühtiks täielikult sellega, mis on eelnevalt mõõdetud, passistatud ja sobivaks tunnistatud. Rajamõõtja esitab selle kohta tehnilisele

delegaadile vormikohase sertifikaadi.

MÄÄRUS 118

Rahvusvaheline starter ja rahvusvaheline fotofiniškohtunik

IAAF või vastav maailmajaoliit määravad rahvusvahelise starteri ja rahvusvahelise fotofiniškohtuniku kõigile Määruses 1.1 (a), (b), (c) ja (f) toodud staadionil toimuvatele võistlustele. Rahvusvaheline starter lähetab talle tehnilise delegaadi poolt määratud jooksud ning täidab teisi tehnilise delegaadi poolt saadud ülesandeid. Rahvusvahelise fotofiniškohtuniku ülesandeks on elektrilise ajamõõdusüsteemi ja fotofiniškohtunike töö kontrollimine ja juhendamine. **Rahvusvaheline fotofiniškohtunik on fotofiniši vanemkohtunik.**

MÄÄRUS 119

Apellatsioonizürri

Kõigile Määruses 1.1 (a), (b), (c) ja (f) toodud võistlustele määratakse apellatsioonizürri, mis tavaliselt on kolme-, viie- või seitsmeliikmeline, ja apellatsioonizürri sekretär. Üks zürri liikmetest valitakse selle esimeheks ja teine sekretäriks. Sekretäriks võib olla ka isik, kes ei kuulu zürri koosseisu.

Määrust 230 puudutavate apellatsioonide lahendamisel peab vähemalt üks zürri liige olema IAAF-i või maailmajaoliidu tasemega käimiskohtunik.

Keegi zürri liikmetest ei tohi osaleda säärase apellatsioonide läbivaatamisel, mis otseselt või kaudselt puudutavad tema enda kergejõustikuliitu esindavaid sportlasi. Kui zürri liikmed keelduvad end käesoleva Määruse põhjal ise taandamast, peab nende kõrvalejäämist nõudma zürri esimees.

IAAF või muu võistluste eest vastutust kandev organisatsioon peab kaasama ühe või mitu zürri asendusliiget, apellatsiooni läbivaatamiset kõrvale jäänud zürri liikmete asendamiseks.

Apellatsioonizürriid tuleks määrata ka kõigile teistele võistlustele, kui korraldajad seda võistluste paremaks läbiviimiseks otstarbekaks või vajalikuks peavad.

Zürri põhiülesandeks on vastavalt Määrusele 146 esitatud apellatsioonide läbivaatamine ja lahendamine, zürri langetab otsuseid ka kõigis teistes, talle võistluste käigus lahendamiseks antud küsimustes.

MÄÄRUS 120

Võistluste kohtunikekogu

Kohtunikekogu liikmed määratakse ametisse vastavalt selle liikmesmaa määrustele ja traditsioonidele, kus võistlused peetakse. Määruses 1.1 (a), (b), (c) ja (f) toodud võistlustel järgitakse rahvusvahelist praktikat. Järgnev loetelu hõlmab neid kohtunikke, kelle osalemist suurtel rahvusvahelistel võistlustel loetakse vältimatuks. Kohalikest asjaoludest tingituna võivad korraldajad teha loetelus vajalikke muudatusi.

Võistluste juhtkond

- üks võistluste peakohtunik (Competition Director);
- üks võistluste peakohtuniku asetäitja korraldusküsimustes (Meeting Manager);
- üks võistluste peakohtuniku asetäitja tehnilistes küsimustes (Technical Manager);
- üks võistluste peakohtuniku asetäitja informatsiooni alal (Competition Presentation Manager);

Kohtunikud

- üks või mitu kogunemiskoha peakohtunikku (Referee for the Call Room);
- üks või mitu jooksualade peakohtunikku (Referee for Track Events);
- üks või mitu väljakualade peakohtunikku (Referee for Field Events);
- üks või mitu mitmevõistluse peakohtunikku (Referee for Combined Events);
- üks või mitu väljaspool staadioni toimuvate alade peakohtunikku (Referee for events outside the Stadium);
- üks või mitu videokohtunikku (Video Referee);
- üks lõpukohtunike vanem ja vajalikul hulgal lõpukohtunikke;
- üks vanemkohtunik ja vajalikul arvul kohtunikke igale väljakualale;
- üks käimise vanemkohtunik ja viis käimiskohtunikku staadionil toimuvatele käimisaladele;
- üks käimise vanemkohtunik ja kaheksa käimiskohtunikku väljaspool staadioni toimuvatele käimisaladele;
- vajadusel abikohtunikke käimisalade läbiviimiseks: sekretärid, märkuste-tablooooperaatorid jne;
- üks distantsikohtunike vanem ja vajalikul hulgal distantsikohtunikke;
- üks ajamõõtjate vanem ja vajalikul hulgal ajamõõtjaid;
- üks vanemstarter ning vajalik arv startereid ja abistartereid;
- üks või mitu starteri abi;
- üks ringilugejate vanem ja vajalik arv ringilugejaid;
- üks võistluste peasekretär (Competition Secretary) ja vajalik arv võistluste peasekretäri asetäitjaid;
- üks võistlusteabekeskuse (TIC) juhataja ja vajalik arv võistlusteabekeskuse kohtunikke;
- üks julgestusteenistuse juhataja ja vajalik arv julgestusteenistuse kohtunikke;
- üks või mitu tuulemõõtjat;
- üks fotofiniši vanemkohtunik ja vajalikul hulgal kohtunikke;
- üks kiipidel põhineva ajavõtusüsteemi vanemkohtunik ja vajalik arv kohtunikke;
- üks või mitu elektron-optilise mõõtmistehnika kohtunikku ja vajalik arv assistente.
- üks registreerimisteenistuse vanemkohtunik ja vajalik arv võistlejate registreerimisteenistuse kohtunikke.

Muud ametiisikud

- üks või mitu teadustajat;
- üks või mitu võistlusosalade sekretäri;
- üks reklaamivolinik;
- üks ametlik geodeet;
- üks või mitu arsti;
- abikohtunikke võistlejate, ametiisikute ja ajakirjanike teenindamiseks.

Alade pea- ja vanemkohtunikel peavad olema hästinähtavad eraldusmärgid (käeside, rinnamärk).

Vajaduse korral võib kohtunikele ja teistele ametiisikutele määrata abilisi. Samal ajal tuleb jälgida, et võistluspaikades oleks võimalikult vähe kohtunikke ja ametiisikuid.

Naiste võistlusosalade kavasoleku korral on soovitatav, et võistlustel viibiks ka naisarst.

MÄÄRUS 121 **Võistluste peakohtunik** **(Competition Director)**

Võistluste peakohtunik kavandab koostöös IAAF-i tehniliste delegaatidega võistluste organisatsioonilise ja tehnilise läbiviimise, tagab võistluste plaanipärase kulgemise ja lahendab koos tehniliste delegaatidega võistluste käigus esilekerkivad probleemid, koordineerib sportlaste, kohtunike ja muude ametiisikute koostööd, on sidevahendite abil kontaktis kõigi ametiisikutega.

MÄÄRUS 122 **Võistluste peakohtuniku asetäitja korraldusküsimustes** **(Meeting Manager)**

Võistluste peakohtuniku asetäitja korraldusküsimustes vastutab võistluste ladusa ja korrektse läbiviimise eest. Ta kontrollib kõigi kohtunike õigeaegset kohalolekut ning omab õigust võistlusmääruste vastu eksinud kohtunike asendamiseks. Koostöös julgestusteenistuse kohtunikega tagab ainult selleks lubatud isikute viibimise võistluspaikades.

Märkus: Üle 5 tunni kestvatel ja mitmepäevastel võistlustel peaks võistluste peakohtuniku asetäitjal korraldusküsimustes olema üks või mitu abi (Assistant Manager).

MÄÄRUS 123 **Võistluste peakohtuniku asetäitja tehnilistes küsimustes** **(Technical Manager)**

Võistluste peakohtuniku asetäitja tehnilistes küsimustes:

- (a) vastutab jooksuradade, sektorite, maandumispaikade, võistlusinventari ning mõõtmistehnika korrasoleku ja IAAF-i võistlusmäärustele vastavuse eest;
- (b) tagab inventari ja võistlusvahendite asetuse ja liikumise vastavalt tehniliste delegaatide poolt heakskiidetud võistluste tehnilise korralduse plaanile;
- (c) tagab võistluspaikade tehnilise korralduse plaani kohase valmisoleku;
- (d) vastutab Määruse 187.2 kohaselt esitatud isiklike võistlusvahendite kontrollimise ja markeerimise eest;

(e) kontrollib enne võistluste algust Määruses 135 nõutud dokumentide olemasolu.

MÄÄRUS 124

Võistluste peakohtuniku asetäitja informatsiooni alal **(Event Presentation Manager)**

Võistluste peakohtuniku asetäitja informatsiooni alal kavandab koos võistluste peakohtunikuga informatsiooniteenistuse ülesehituse ja töökorralduse, tehes selleks vajadusel ja võimalusel koostööd tehniliste delegaatidega.

Jälgib, et väljatöötatud plaan laitmatult toimiks ja lahendab esilekerkivad probleemid koos võistluste peakohtunikuga ning vastavate tehniliste delegaatidega.

Võistluste peakohtuniku asetäitja informatsiooni alal koordineerib informaatorite tööd ja juhendab nende koostegevust, milleks peab omama nendega pidevat vahetut kontakteerumist võimaldavaid sidevahendeid.

MÄÄRUS 125

Alade peakohtunikud (Referees)

1 Üks või mitu ala peakohtuniku määratakse jooksualadele, kõigile väljakualadele, mitmevõistlusele ja väljaspool staadioni toimuvatele jooksu- ja käimisaladele ning kogunemiskohta. **Vajadusel määratakse üks või mitu videokohtuniku.**

Jooksualade peakohtunikel ja väljaspool staadioni peetavate alade peakohtunikul ei ole otsustamisõigust käimise vanemkohtuniku pädevusse kuuluvate küsimuste lahendamisel

Videokohtunikud peaksid töötama videokeskuses ja suhtlema teiste ala peakohtunikega

2. Ala peakohtunik peab tagama võistlusmääruste (ja võistlusjuhendi) täitmise tema juhtimise all olevatel aladel ning lahendama kõik võistluste käigus tekkivad, määrustega (ja võistlusjuhendiga) reglementeerimata olukorrad (ka need, mis võivad tekkida soojendusväljakul, kogunemiskohas või ajavahemikul võistlusala lõpust kuni autasustamistseremooniani). Võistlejate ebasportliku käitumisega seotud küsimuste lahendamine alates soojendusväljakust kuni võistluspaikka jõudmiseni on kogunemiskoha peakohtuniku, sealt edasi vastava ala peakohtuniku, ülesanne.

~~3.~~ Jooksualade peakohtunikul ja väljaspool staadioni toimuvate alade peakohtunikul on õigus määrata võistlejate paremusjärjestus ainult juhul, kui lõpukohtunikud ei jõua selles üksmeelele. Vastaval jooksude peakohtunikul on õigus, juhul kui ta ei nõustu starterite otsusega, teha oma otsus ükskõik millises stardiprotsessi puudutavas küsimuses, välja arvatud juhul, kui valelähe on tuvastatud valelähteindikaatoriga, erandiks olukord, kus valelähteindikaatoriga saadud informatsioon on tema arvates esmapilgul ebausaldusväärne. Startide eest vastutavat jooksude peakohtuniku nimeatakse stardi peakohtunikuks (Start Referee). Ala peakohtunik ei tohi tegutseda kohtunikuna või distantsikohtunikuna, kuid võib omal äranägemisel osaleda võistlusmääruste kohases tegevuses ja otsuste langetamisel.

Märkus: Käesoleva määruse ja vastavate juhendite, kaasa arvatud reklaamimäärus, puhul loetakse autasustamistseremoonia lõppenuks, kui kõik otseselt seotud tegevused (pildistamised, auringid, publiku tänamine jne.) on lõppenud.

3. Ala peakohtunik kontrollib võistlusprotokolli täitmist ja lahendab kõik tekkinud vaidlusküsimused, koostöös elektron-optilise mõõtmistehnika kohtunikuga jälgib rekordtulemuste mõõtmist, tagab võistlusprotokolli kohese vormistamise peale ala

lõppu, annab sellele allkirja ja korraldab selle viivitamatu toimetamise peasekretärile.

4. Ala peakohtunik lahendab võistluspaigas kõik võistluse kulgu puudutavad, sealhulgas ka kogunemiskohas esitatud, protestid ja ettepanekud (kaasa arvatud soojendusväljakul, kogunemiskohas ja autasustamistseremoonial tekkinud situatsioonid).

5. Ala peakohtunikul on õigus ebasportlikult, sündsusetult või vastavalt määrusele 162.5 käitunud sportlast hoiatada või teda diskvalifitseerida. Hoiatusest võib anda võistlejale teada kollase ja diskvalifitseerimisest punase kaardi näitamisega. Kõik hoiatused ja diskvalifitseerimised kantakse võistlusprotokollile. Hoiatustest ja diskvalifitseerimistest tuleb viivitamatult teavitada võistluste peasekretäri ja teisi ala peakohtunikke.

Märkus: (i) Ala peakohtunik võib, kui asjaolud seda õigustavad, võistleja ilma eelneva hoiatuseta diskvalifitseerida. (Vt. ka märkust määruse 144.2 juures)

(ii) Käesoleva määruse alusel võistlejat diskvalifitseerides peaks ala peakohtunik, olles teadlik võistleja eelnevast kollasest kaardist, võistlejale näitama kollast kaarti ja sellele järgnevalt punast kaarti.

(iii). Kui võistlejale on näidatud kollast kaarti ja ala peakohtunik ei ole teadlik eelnevast kollasest kaardist, siis kohe kui see saab teatavaks omab see samasugust jõudu kui koos punase kaardiga antud. Ala peakohtunik peab koheselt teavitama võistlejat või tema võistkonda diskvalifitseerimisest.

6. Asjakohaste tõendusmaterjalide ilmnmisel on ala peakohtunikul õigus muuta kohtunike esmaotsust või oma protestilahendit. Tavaolukorras saab seda teha kuni vastava ala autasustamistseremooniani või võistluste apellatsioonizürii asjakohase otsuseni.

7. Kui võistluste käigus on võistlustingimused sedavõrd muutunud, et ala peakohtuniku arvates on õige ala või mõni selle osa uuesti läbi viia, tohib ta seni saavutatud tulemused annulleerida ning määrata ala või mõne selle osa uuesti läbiviidavaks samal päeval või hiljem.

8. Mitmevõistluse peakohtunik koordineerib mitmevõistluse läbiviimist. Ta omab otsustusõigust nii mitmevõistluse kui terviku, kui ka selle üksikalade läbiviimise üle.

9. Väljaspool staadioni toimuvate alade peakohtunikul on õigus juhtudel, kui see on Määruste 144, 230.10 ja 240.8 alusel võimalik, võistlejat enne diskvalifitseerimist hoiatada. Sellest tuleneda võivaid apellatsioonid käsitletakse Määruse 146 kohaselt.

10. IAAF-i võistlusmääruste järgi toimuvatel võistlustel, millistel koos tavasportlastega osaleb ka füüsiliste puuetega võistlejaid, on ala peakohtunikul nimetatud võistlejate puhul õigus lubada kõrvalekaldeid kõigist võistlusmäärustest peale Määruse 144.3. Lubatud kõrvalekalded ei tohi anda puuetega sportlastele mingeid eeliseid teiste, antud alal osalevate võistlejate suhtes. Vähimagi kahtluse korral lubatud kõrvalekallete vajalikkuses või lahkkelide tekkimisel nende määratlemisel antakse asi otsustada võistluste apellatsioonizüriile.

Märkus: Eeltoodud Määrus ei hõlma nägemispuuetega jooksjaid juhtivate jooksjate võistleva lubamist. Erandluba juhtjooksjaid kasutada peab olema toodud võistlusjuhendis.

MÄÄRUS 126

Kohtunikud ja vanemkohtunikud

(Judges and Chief Judges)

Üldpõhimõtted

1. Jooksu- ja väljakualade vanemkohtunikud juhivad vastava ala kohtunike tööd.

Juhul, kui kohtunike tööülesandeid pole kõrgemalseisvate asjaomaste isikute poolt määratud, teevad seda vanemkohtunikud.

Jooksu ja käimisalad (staadionil ja maanteel).

2. Lõpukohtunikud peavad asetsema ühel ja samal pool jooksurada. Nad määravad kindlaks jooksjate finišijärjestuse. Kui lõpukohtunikud ei suuda selles üksmeelt leida, peavad nad teavitama jooksude peakohtunikku, kellel on sellisel juhul õigus ise paremusjärjestus määrata.

Märkus: Lõpukohtunikud peavad asuma jooksurajast vähemalt viie meetri kaugusel finišijoonel mõttelisel pikendusel, vaatega jooksuraja poole. Nende istekohad peavad trepikujuliselt tõusma.

Väljakualad

3. Kohtunikud peavad otsustama katse sooritamise määrustepärasuse üle, protokollima kõigi katsete tulemused, tähistama kõigil katsetel võistlusvahendite maandumiskohad ja mõõtma kõigi õnnestunud katsete tulemused. Kõrgus- ja teivashüppes sooritama latti tõstes täpsed mõõtmised, seda eriti rekordkõrguste puhul. Võistlusprotokollit täitmisega tegelevad igal alal kaks sekretäri, kes iga vooru järel protokolle omavahel võrdlema peavad.

Ala vanemkohtunikuks määratud kohtunik peab teatama katse õnnestumisest või ebaõnnestumisest, tõstes kas valget või punast lippu.

MÄÄRUS 127

Jooksu- ja käimisalade distantsikohtunikud (Umpires)

1. Distantsikohtunikud on jooksude peakohtuniku abilised ja neil pole iseseisva otsustamise õigust.

2. Distantsikohtunike ülesandeks on jälgida võistlust jooksude peakohtuniku poolt selliselt määratud kohast, kust neil on kogu võistlusalast täielik ülevaade ning fikseerida kõik võistlejate ja teiste isikute poolt tehtud määrusterikkumised, (välja arvatud Määruses 230.1 toodud) ja teavitada nendest kirjalikult jooksude peakohtunikku.

3. Igast fikseeritud määrusterikkumisest peab distantsikohtunik teavitama jooksude peakohtunikku, tõstes kollast lippu või kasutades mõnda muud, tehniliste delegaatide poolt heakskiidetud abivahendit.

4. Vajalik arv distantsikohtunikke paigutatakse ka teatejooksu vahetuskohtadesse.

Märkus (i): Kui distantsikohtunik märkab, et jooksja on sattunud valele rajale või teatevahetus toimub väljaspool vahetusala, peab ta määruste rikkumise koha rajal sobiva vahendiga viivitamatult tähistama või tegema vastava märke paberil või elektrooniliselt.

Märkus (ii): Distantsikohtunikud peavad jooksude peakohtunikku teavitama kõigist määruste rikkumistest, sealhulgas ka nendest, mis tehti võistlejate (või teatevõistkondade) poolt, kes jooksu hiljem katkestasid.

MÄÄRUS 128

Ajamõõtjad, fotofiniškohtunikud ja kiipidel põhineva ajavõtusüsteemi kohtunikud (Timekeepers, Photo Finish Judges and Transponder Timing Judges)

1. Käiajavõtu korral rakendatavate ajamõõtjate arv peab olema vastavuses jooksjate arvuga. Ajamõõtjate vanem jaotab ülesanded ajamõõtjate vahel. Täisautomaatse elektrilise ajavõtu või kiipidel põhineva ajavõtusüsteemi kasutamisel tegutsevad ajamõõtjad "reservjõuna".

2. Ajamõõtjad, fotofiniškohtunikud ja kiipidel põhineva ajavõtusüsteemi kohtunikud tegutsevad vastavalt Määrusele 165.

3. Täisautomaatse elektrilise ajamõõdu korral määratakse ametisse fotofiniši vanemkohtunik ja vajalik arv kohtunikke.

4. Kiipidel põhineva ajavõtusüsteemi kasutamisel määratakse ametisse selle vanemkohtunik ja vajalik arv kohtunikke.

MÄÄRUS 129

Vanemstarter, starter ja abistarterid (Start Coordinator, Starter and Recalls)

1. Vanemstarteri ülesanded on järgnevad:

(a) jaotada ülesanded stardibrigaadi liikmete vahel. Määruses 1.1 (a) toodud võistlustel ning maailmajagude meistrivõistlustel ja mängudel määrab rahvusvahelise starteri poolt lähetatavad jooksud tehniline delegaat;

(b) kontrollida, et kõik stardibrigaadi liikmed põhjalikult ja hästi oma kohustusi täidaksid;

(c) peale peakohtunikult kinnituse saamist kõikide kohtunike (ajamõõtjad, lõpukohtunikud, võimalusel ka fotofiniškohtunikud ja tuulemõõtjad) valmisolekust, anda starterile luba stardiprotseduuride alustamiseks;

(d) tegutseda kohtunike ja ajavõtusüsteemi teenindavate tehniliste töötajate vahenduisikuna;

(e) koguda kokku kõik stardiprotseduuri käigus täidetud dokumendid, kaasa arvatud kõik dokumendid, mis näitavad reaktsiooniaegu valemõõdu korral ja/või vastavad arvuti väljatrükkid;

(f) tagada, et määrustest 162.7 ja 200.8(c) lähtuvate otsuste täideviimisel järgitakse määrust 162.8

2. Stardis olevate võistlejate tegevuse määrustepärasuse üle otsustamine kuulub lähetava starteri ainupädevusse. Elektroonilise stardikontrolli aparatuuri kasutamisel peab olema tagatud valemõõdu tähistava helisignaali kostumine starteri ja/või selleks määratud abistarteri kõrvaklappides (vt ka Määrus 162.6).

3. Starter peab endale valima koha, kust tal on täielik visuaalne ülevaade kõigist stardis olevatest võistlejatest.

Stardikäskluste edastamiseks, eriti kurvis eraldi radadel toimuva stardi puhul, soovitatakse kasutada iga võistleja vahetus läheduses paiknevaid kõlareid.

Märkus: Starter peab asetuma nii, et tal oleks stardimomendil kõigist võistlejaist hea ülevaade. Madalstardist toimuvate lähete puhul peab starter paiknema nii, et ta saab veenduda kõigi võistlejate valmisolekus enne stardisignaali andmist. Juhul, kui kõlareid ei kasutata, peab starter eraldi radadelt toimuvate lähete puhul asetuma kõigist võistlejaist võimalikult võrdsele kaugusele. Juhul, kui starteril pole võimalik asetuda nõutud kohale, tuleb sinna paigutada stardipüstol või muu helisignaali andev seadeldis. Stardipüstol või heliseadeldis peavad sellisel juhul olema starteri poolt elektrooniliselt käivitatavad.

4. Starterit abistavad üks või mitu abistarterit.

Märkus: 200 m, 400 m, 400 m tõkke-, 4x100 m, 4x200 m ja 4x400 m teatejooksudes peab abistartereid olema vähemalt kaks.

5. Abistarterid peavad asetsema nii, et kõik neile "määratud" võistlejad oleksid võrdselt hästi nähtavad.

6. Igasuguse määrustevastasuse ilmnemisel peab abistarter lähte katkestama või võistlejad tagasi kutsuma. Lähte katkestamise või tagasikutsumise põhjusest teatab

abistarter lähetavale starterile, kes otsustab, kas ja millis(t)ele võistleja(te)le vaelähe määratakse. (Vaata ka Määrus 162.6 ja 162.9)

7. Määruses 162.6, 162.7 ja 200.8(c) toodud hoiatuste tegemine ja diskvalifitseerimine kuulub lähetava starteri ainupädevusse.

8. Starteri abistamiseks võib madalstardi puhul kasutada Määruses 161.2 kirjeldatud elektroonilist stardikontrolli aparatuuri.

MÄÄRUS 130

Starteri abid (Starter's Assistants)

1. Starteri abid kontrollivad võistlejate startimist õiges jooksus ja õigel rajal vastavalt stardiprotokollile ning rinnanumbrite õigsust ja korrektset kinnitamist.

2. Starteri abid paigutavad võistlejad neile ettenähtud radadele või kohtadele kolme meetri kaugusele stardijoonest. Kui kõik võistlejad on stardiks valmis, annavad starteri abid sellest märku starterile. Peale vaelähet peavad starteri abid eelkirjeldatud protseduuri kordama.

3. Starteri abid annavad teatepulgad teatejooksude esimeste vahetuste jooks-jatele.

4. Peale käsklust "kohtadele" jälgivad starteri abid Määruses 162.3 162.4 toodud nõuete täitmist.

5. Vaelähete korral toimivad starteri abid Määruse 162.8 kohaselt.

MÄÄRUS 131

Ringilugejad (Lap Scorers)

1. 1500 m kuni 5000 m distantsidel loeb iga ringilugeja kõikide võistlejate ringe ja peab vastavat protokollile. 5000 m ja pikematel jooksudistantsidel ning käimises kasutatakse ringilugemisprotokolle, kuhu märgitakse ka ametlike ajamõõtjate poolt fikseeritud ringiajad, seejuures ei tohiks üks kohtunik lugeda üle nelja (käimises üle kuue) võistleja ringe. Jooksude peakohtuniku käsutusse tuleb anda eeltooduks vajalik arv kohtunikke. Hariliku (manuaalse) ringilugemise asemel võib kasutada igale võistlejale kinnitatud kiipidel põhinevat arvutisüsteemi.

2. Finišijoone läheduses asuvad tablood, mis näitab finišini joosta jäänud ringide arvu, käitab selleks määratud ringilugeja. Tablool vahetatakse näit hetkel, kui liider jõuab välja finišisirgele. Rohkem kui ringiga liidrile kaotavatele ja tablool näidu vahetamise hetkel lõpusirgel olevatele võistlejatele näidatakse joosta jäänud ringide arvu käsitabloodega. Viimasele ringile minnes helistatakse kõigile võistlejatele kella.

MÄÄRUS 132

Peasekretär (Competition Secretary)

1. Peasekretäri ülesandeks on kokku koguda võistluste kõik töö- ja tehnilised protokollid. Need saab ta alade peakohtunikelt, ajamõõtjate vanemalt, fotofiniši vanemkohtunikult ja tuulemõõtjalt. Võistlustulemused peab võimalikult kiiresti edastama teadustajale, märkides protokollile kellaaja, millal nende väljakuulutamine toimus. Peale tulemuste kontrollimist ja lõpp-protokollile valmimist esitab peasekretär selle võistluse peakohtunikule.

Arvutivõrgu kasutamisel peab peasekretär tagama väljakualade kõigi tulemuste sisestamise arvutisse. Jooksualade tulemused sisestatakse fotofiniši vanemkohtuniku juhendamisel. Teadustaja ja peakohtunik peavad omama võimalust tulemuste

jälgimiseks arvuti abil.

2. Aladel, kus võistlejad võistlevad erinevate võistlusvahenditega (nt heitevahendi raskused või tõkete kõrgused), peavad vahendite erinevused olema võistlusprotokollis selgelt esile toodud või iga kategooria eraldi protokollitud.

3. Kui võistlusjuhend (v.a. Määruses 1.1(a) toodud võistlused) lubab samaaegselt osaleda võistlejatel,

(a) kes kasutavad teise inimese abi, nt juhtjooksjat, või

(b) kasutavad mehhaanilist abivahendit mis ei ole lubatud määruses 144.4(d),

esitatakse nende tulemused eraldi üldisest paremusjärjestusest ja võimaluse korral märgitakse nende puude aste.

4. Järgnevaid standardseid lühendeid ja sümboleid peaks kasutama stardinimekirjade ettevalmistamisel ja koondprotokolli koostamisel.

Ei startinud – DNS

Katkestas – DNF

Ei saavutanud määrustepärast tulemust – NM

Diskvalifitseeritud – DQ

Õnnestunud katse kõrgus- ja teivashüppes – „O“

Ebaõnnestunud katse väljakualadel – „X“

Vahelejäetud katse väljakualadel – „-“

Jättis võistluse pooleli – r

Kvalifitseerus kohaga jooksualadel - Q

Kvalifitseerus ajaga jooksualadel – q

Kvalifitseerus normiga väljakualadel – Q

Kvalifitseerus ilma normi täitmata väljakualadel – q

Ala peakohtuniku otsusega järgmisesse vooru lubatud – qR

Apellatsioonizürri otsusega järgmisesse vooru lubatud – qJ

Kõver põlv (käimine) - „>“

Pideva kontakti puudumine maapinnaga (käimine) – „~“

Kollane kaart – YC

Teine kollane kaart – YRC

Punane kaart – RC

5. Võistlusteabe keskus (Technical Information Centre – TIC) moodustatakse Määruses 1.1. (a), (b), (c), (f) ja (g) toodud võistlusteks, soovitatavalt ka teisteks enam, kui ühepäevasteks võistlusteks. Võistlusteabe keskuse põhiülesandeks on korrekse ühenduse pidamine võistkondade, korraldajate, tehniliste delegaatide ja kohtunike vahel ning vajaliku võistlusdokumentatsiooni väljajagamine.

MÄÄRUS 133

Julgestusteenistuse kohtunik (Marshal)

Julgestusteenistuse kohtunik vastutab korra eest võistluspaikades. Ta ei tohi lubada võistluspaikadesse ja jooksurajale kedagi peale vastava ala võistlejate ja kohtunike.

MÄÄRUS 134

Teadustaja (Announcer)

Teadustaja tutvustab pealtvaatajatele igal alal osalevaid võistlejaid, teatab nende nimed, rinnanumbrid ja muud vajalikud andmed, samuti jooksude koosseisud, radade järjestuse ja vaheajad. Kõigi alade tulemused (paremusjärjestus, ajad, katsepikkused, punktid) tehakse teatavaks võimalikult kiiresti peale vastavate andmete saamist.

IAAF määrab inglise- ja prantsusekeelsed teadustajad Määruses 1.1 (a) toodud võistlustele. Nimetatud teadustajad alluvad võistluste peakohtuniku asetäitjale informatsiooni alal ja tegutsevad korraldus- ja/või tehniliste delegaatide üldjuhtimisel, vastutades kõigi ametlikku reglementi kuuluvate teadustuste eest.

MÄÄRUS 135 **Ametlik geodeet (Official Surveyor)**

Ametlik geodeet peab enne võistluse algust üle kontrollima jooksuradade ja võistluspaikade märgistuse ning paigutuse ja esitama sellekohase õiendi peakohtuniku asetäitjale võistluspaikade ja inventari alal.

Oma ülesannete täitmiseks peab ametlikul geodeedil olema juurdepääs staadioni projektidele ja mõõtmisaktidele, ning viimaste kontrollmõõtmiste tulemustele.

MÄÄRUS 136 **Tuulemõõtja (Wind Gauge Operator)**

Tuulemõõtja peab mõõtma tuule kiiruse jooksu- või hoovõtu suunas vajalikel aladel, märkima tulemused protokollis ja andma need allakirjutatult peasekretärile.

MÄÄRUS 137 **Mõõtmistehnika kohtunik** **(Measurement Judge (Electronics))**

Heite- ja hüppestike elektronoptilise või videomõõtmise korral määratakse ametisse üks mõõtmistehnika vanemkohtunik ja üks või rohkem mõõtmistehnika kohtunik(ku). Mõõtmistehnika kohtunik tutvub enne võistluste algust aparatuuri ning seda teenindava personaliga. Ta peab aparatuuri tööpõhimõtteid täielikult tundmaja veenduma, et aparaat oleks üles seatud vastavalt tootjafirma ja mõõteriistade kalibreerimist teostava asutuse poolt kehtestatud tehnilistele nõuetele.

Ta kontrollib aparatuuri ülesseadmist vastavalt tehnilistele nõuetele. Aparatuuri näitude kontrollimiseks tuleb enne ala algust ja peale selle lõppu koos ala kohtunikega sooritada testmõõtmised, veendumaks, et elektrooniliselt saadud mõõtetulemused on samased taadeldud terasmõõdulindiga saaduga. Kontrollmõõtmine teostatakse ala peakohtuniku kontrolli all. Kontrollmõõtmiste tulemused kantakse protokollis, millele kirjutavad alla kõik mõõtmistel osalenud kohtunikud.

Mõõtmistehnika kohtunik annab aparatuuri töökindluse kohta kinnituse ala peakohtunikule ning kannab mõõtmisprotsessi läbiviimise põhivastutust.

MÄÄRUS 138 **Võistlejate registreerimise kohtunikud** **(Call Room Judges)**

Registreerimisteenistuse vanemkohtunik juhib võistlejate liikumist soojendusväljalt võistluspaikadesse, jälgib, et kõik võistlejad oleksid kogunemiskohas õigeaegselt kontrollitud ja registreeritud ning ajakava kohaselt võistluspaikadesse viidud.

Kogunemiskoha kohtunikud kontrollivad võistlejate riietuse vastavust nende rahvuskondise või klubi ametlikule, vastava maa kergejõustikuliidu poolt kinnitatud näidisele, võistlejaanumbrite vastavust võistlusprotokollile, jalatsite (sealhulgas naelte

arvu ja pikkuse), võistlusriietuse ja spordikottide vastavust IAAF-i määrustele ja ettekirjutustele ning välistavad keelatud esemete kaasavõtmise võistluspaikadesse.

Kõigist kogunemiskohas kerkinud küsimustest ja tekkinud probleemidest kannavad registreerimiskohtunikud ette kogunemiskoha peakohtunikule.

MÄÄRUS 139

Reklaamivolinik

Reklaamivolinik, juhul kui selline ametiisik on määratud, kontrollib IAAF-i reklaamimääruste ja eeskirjade täitmist. Koostöös kogunemiskoha peakohtunikuga lahendab ta kogunemiskohas tekkivad reklaamimääruse rakendamist käsitlevad arusaamatused.

II PEATÜKK – ÜLDISED VÕISTLUSMÄÄRUSED

MÄÄRUS 140 Võistluspaikade sobivus

Kergejõustikuvõistlusi võib läbi viia igasugusel siledal ja tasapinnalisel väljakul, mis vastab IAAF-i "Kergejõustiku võistluspaikade sobivuse juhendile" (IAAF Track and Field Facilities Manual). Määruses 1.1 (a) toodud võistlusi võib läbi viia ainult IAAF-i esimese klassi sertifikaati omavatel sünteetilise rajakattega staadionidel.

Soovitavalt tuleb juhul, kui eeltoodud nõuetele vastava rajakattega staadionid on olemas, ka kõik teised Määruses 1.1 (b) kuni (j) toodud võistlused läbi viia sellisel rajal. Igal juhul peavad kõik staadionid, kus peetakse Määruses 1.1 (b) kuni (j) toodud võistlusi, omama IAAF-i teise klassi sertifikaati.

Märkus (i): IAAF-i "Kergejõustiku võistluspaikade sobivuse juhend", mida saab tellida IAAF-i peakorterist või allalaadida IAAF-i kodulehelt, annab selgitusi ja juhiseid jooksuraja ja väljakute projekteerimiseks ja ehitamiseks ning juhendi jooksuraja mõõtmiseks ning märgistamiseks.

Märkus (ii): Staadioni sertifitseerimistaotluse ja võistluspaikade mõõtmisakti standardvormid ning sertifitseerimise juhend on saadaval IAAF-i peakorteris ning neid võib allalaadida IAAF-i kodulehelt.

Märkus (iii): Käesolev määrus ei kehti maanteejooksu- ja käimise ning murdmaajooksu kohta (vt Määrusi 230.10, 240.2, 240.3, 250.2, 250.3, 250.4 ja 251.1).

Märkus (iv): Sisevõistluste kohta vt Määrus 211.

MÄÄRUS 141 Vanuserühmad

1. IAAF-i võistlusmääruste kohaselt toimuvatel võistlustel võidakse võistlejad jaotada järgnevatesse vanuserühmadesse:

A-klassi noormehed ja neiud	Sportlased, kes võistluste toimumise aasta 31. detsembril on 16- või 17-aastased;
Mees- ja naisjuuniorid	Sportlased, kes võistluste toimumise aasta 31. detsembril on 18- või 19-aastased;
Mees- ja naisveteranid	Sportlased, kes on saanud 35-aastaseks;

Märkus (i): Kõik veteranide võistlusi käsitlevad materjalid on avaldatud IAAF-i ja WMA juhataste poolt heaks kiidetud IAAF/WMA aastaraamatus (IAAF /WMA Handbook)

Märkus (ii): Minimaalne osavõtuanus ühest või teisest IAAF-i egiidi all toimuvast võistlusest määratakse kindlaks vastavate võistlusjuhenditega.

2. IAAF-i võistlusmääruste kohaselt peetavatel vanuserühmade võistlustel on võistluskõlblikud ainult ealiselt eelmäaratletud vanuserühmade piiresse mahtuvad sportlased. Iga võistleja peab olema võimeline tõendama oma vanust passi või mõne muu, võistlusjuhendiga lubatud, dokumendiga. Sportlasi, kes vajaliku dokumendi esitamisest hoiduvad või seda esitamast keelduvad, on antud võistlustel osalema ei lubata.

Soorühmad

3. IAAF-i võistlusmääruste järgi peetavad võistlused klassifitseeritakse naiste- ja

meeste võistlusteks. Väljaspool staadioni toimuvate võistlusalade ja Määruses 147 kohaselt erandina lubatud segavõistluste puhul tuleb naiste ja meeste võistlustulemused avaldada eraldi või teineteisest selgelt eristatavatena.

4. Meeste võistlustel tohib osaleda võistleja, kes seaduse järgi on tunnustatud meheks ja on võistlusmääruste ning võistlusjuhendi kohaselt võistluskõlblik.

5. Naiste võistlustel tohib osaleda võistleja, kes seaduse järgi on tunnustatud naiseks ja on võistlusmääruste ning võistlusjuhendi kohaselt võistluskõlblik.

6. IAAF-i juhatus kinnitab juhendi osavõtusobivuse selgitamiseks naiste võistlustest:

(a) isikutele, kelle sootunnused on muudetud meesso omadest naissoolisteks;

(b) hüperandragonismiga isikud.

Sportlasi, kes kehtestatud osavõtusobivuse selgitamise juhendile ei allu, antud võistlustel osalema ei lubata.

Märkus: Käesoleva määruse eiramisele järgnevaid sanktsioone vaata määrusest 22.2.

MÄÄRUS 142

Võistlusteks registreerimine (ülesandmine)

1. Osavõtuõigus IAAF-i võistlusmääruste järgi peetavatest võistlustest on ainult võistluskõlblikel sportlastel (vt IAAF-i rahvusvaheliste võistlusmääruste II osa).

2. Võistluskõlblikkuse nõuded võistlemiseks välismaal on toodud Määruses 4.2. Tavakäsitluses peetakse sportlast alati võistluskõlblikuks. Tema staatus võib muutuda vaid juhul, kui tehnilisele delegaadile esitatakse sellekohane protest (vt ka Määrus 146.1)

Osalemine üheaegselt mitmel alal

3. Väljakualade peakohtunikud tohivad lubada sportlastel, kes on üles antud üheaegselt toimuvatele jooksu- ja väljakualadele või mitmele väljakualale, sooritada oma katse antud katsevooru piires (kõrgus ja teivashüppes ühe kõrguse ühe katse piires), väljaspool protokollis toodud järjekorda. Kui sportlane ka muudetud katsejärjekorra saabumise ajal võistluspaigas ei viibi, loetakse katse peale ettenähtud ajalimiidi ületamist vahele jäetuks.

Märkus: võistlustel, kus peetakse rohkem kui kolm katsevooru, ei luba ala peakohtunik muuta katsejärjekorda viimases katsevoorus, kuid võib seda lubada eelnevates voorudes.

Osavõtuõiguse minetamine

4. Kõigil Määruses 1.1 (a), (b), (c) ja (f) toodud võistlustel (allpool toodud erandid välja arvatud) kaotab sportlane õiguse osaleda hilisematel ja samaaegselt käimas olevatel aladel, kaasa arvatud teatejooksud, juhul kui ta:

(a) ei startinud alal, millel osalemise kohta oli antud lõplik osavõtukinnitus;

Märkus: Lõpliku osavõtukinnituse esitamise tähtaeg peab olema varem välja kuulutatud.

(b) oli pääsenud kvalifikatsioonivõistlustelt põhivõistlusele või jooksudes järgmise ringi, kuid ei võistelnud seal.

(c) ala peakohtuniku hinnangul ei võistelnud ausalt ja endast kõike väljapanevalt (*bona fide effort*). Ala peakohtuniku vastav otsus tuleb kanda ametlikku võistlusprotokollile.

Märkus: Määrus 142.4(c) ei kehti mitmevõistluse üksikalade kohta.

Erandina omab loobumisest õigeaegselt mitteteatanud või järgmise võistlusetappi pääsenud ja seal mitteosalenud sportlane õigust võistelda samadel võistlustel (kuid

mitte samal võistluspäeval) teistel aladel (välja arvatud mitmevõistluse üksikalad), kui ta esitab võistlustele Määruse 113 kohaselt määratud meditsiinidelegaadi või, selle puudumisel, korraldustoimkonna poolt määratud võistluste arsti sellekohase tõendi.

Erandkorras võivad tehnilise delegaadi otsusel arvesse tulla ka muud olulised põhjendused (näiteks võistluste ametliku transpordikorraldusega seotud probleemid).

MÄÄRUS 143

Võistlusriietus ja -jalatsid, võistlejanumbrid

Riietus

1. Igal alal peab võistlusriietus olema puhas, tegumoelt ja kandmiselt häid kombeid järgiv, valmistatud materjalist, mis märgudes ei muutu läbipaistvaks. Keelatud on kasutada võistlusriietust, mis varjab võistleja liigutusi, takistades sellega kohtunike tegevust. Soovitatavalt peab võistlussärk rinnalt ja seljalt olema sama värvi.

Kõigil Määruses 1.1 (a), (b), (c), (f) ja (g) toodud võistlustel ja Määruses 1.1. (d) ja (h) toodud võistlustel oma riiki esindades peavad võistlejad kandma oma maa kergejõustikuliidu ametlikku võistlusriietust. Riietumise küsimustes loetakse autasustamine ja auringid võistluse osaks.

Märkus: võistlusi korraldaval organisatsioonil on õigus kehtestada nõue, et võistlussärgid oleksid nii eest kui tagant ühte värvi.

Jalatsid

2. Võistelda on lubatud paljajalu või jalats(id) ühes või mõlemas jalas. Jalatsite ülesandeks on kaitsta ja toetada jalalaba ning tagada kindel kokkupuude maaga. Võistlusjalatsid ei tohi anda sportlasele mingeid ebaausaid lisaeliseid, igasuguste tehniliste võtete kasutamine sel eesmärgil on keelatud. Lubatud on kasutada üle labajala käivat rihma. Kõik võistlusjalatsite tüübid peavad omama IAAF-i heakskiitu.

Naelte arv naelikutes

3. Naelikute tald ja kand peavad olema konstrueeritud selliselt, et ühte naelikusse oleks võimalik kinnitada maksimaalselt 11 naela. Seejuures võib kasutada suvalist arvu naelu kuni 11-ni, kuid naelte kinnituskohti ei tohi olla rohkem kui 11.

Naelte pikkus ja jämedus

4. Sünteetilisel rajakattel on talla- ja kannanaelte maksimaalpikkuseks 9 mm (kõrgushüppes ja odaviskes 12 mm). Naelte jämeduse mõõtmisel peavad nad oma poole pikkuseni teravikust talla suunas vabalt läbi 4 mm küljepikkusega ruudukujulise ava mahtuma. Rajakatte tootja ja võistlusbaasi valdaja võivad kehtestada väiksema maksimumpikkuse.

Märkus: Rajakate peab olema sobiv käesolevas määruses kirjeldatud naelte.

Naeliku tald ja kand

5. Naelkinga tallal ja kannal võib olla reljeefne muster, eeldusel, et mustri reljeefsel väljaulatuvad elemendid on tallaga samast või analoogsest materjalist.

Kaugus- ja kõrgushüppe naeliku talla maksimaalpaksuseks on 13 mm ja kõrgushüppenaeliku kanna maksimaalpaksuseks 19 mm. Teistel aladel pole naeliku talla ja kanna paksus normeeritud.

Märkus: Talla ja kanna paksust mõõdetakse ülemise poole kõrgeima ja alumise poole madalama punkti vahel, kaasa arvatud väljaulatuvad detailid ja igat tüüpi lahtised sisetallad.

Lisavahendid naelikutes

6. Naelikute sees, all või peal pole lubatud kasutada mingeid lisavahendeid, mille abil naeliku talla ja kanna paksus ületaksid lubatud maksimumi või mis võiksid anda sportlasele mingeid eeliseid võrreldes eelpoolkirjeldatud naelikutega.

Võistlejanumbrid

7. Igal võistlejal peab olema kaks võistlejanumbrit, mida tuleb kanda kõigile nähtavalt võistlusriietuse rinnal ja seljal. Erandiks on kõrgus- ja teivashüpe, kus võistleja tohib kanda vaid üht numbrit, enda valikul, kas rinnal või seljal. Võistlejanumbrid peavad vastama stardiprotokollis toodule. Kui sportlane võistleb soojendusdressis, tuleb numbrid kinnitada sellele. Arvude asemel võib osal või kõigil võistlejanumbritel kasutada võistlejate nimesid või muid äratundmist võimaldavaid tähiseid.

8. Võistlejanumbreid tuleb kasutada sellistena, nagu need on välja antud. Võistlejanumbreid ei tohi väiksemaks lõigata, kokku murda ega mingil moel varjata. Kestvuslaladel on õhu juurdepääsu hõlbustamiseks lubatud teha numbritesse väikeseid auke (perforeerida), seejuures ei tohi auke olla võistlejanumbrile trükitud tekstil ega numbritel.

9. Fotofiniši kasutamise puhul on korraldajatel õigus nõuda hõlpsasti kleepuvale teibile trükitud lisanumbrite kandmist jooksupükste külgedel.

10. Ükski sportlane ei tohi ühelgi võistlusel osaleda neile antud võistleja- ja lisanumbreid kandmata.

11. Kui sportlane ei järgi käesolevat määrust ja:

- (a) keeldub ala peakohtuniku asjakohaste korralduste täitmisest või
  - (b) osaleb võistlusel
- ta diskvalifitseeritakse.

MÄÄRUS 144

Võistlejate abistamine

Meditsiiniline abi ja kõrvaline abistamine

1. (a) Meditsiinilist kontrolli/ravi ja/või füsioteraapiat võib teostada võistluspaigas võistluste ametlik meditsiinipersonal, kes on selgelt eristatav käepaelte, vestide või riietuse järgi. Meditsiini- või tehnilise delegaadi poolt akrediteeritud võistkondade meditsiinipersonali liikmetel on lubatud võistlejaid samal eesmärgil abistada ainult väljaspool võistluspaiku, selleks spetsiaalselt eraldatud aladel, ühelgi juhul ei tohi võistlejate meditsiiniline teenindamine venitada võistluste kulgu ja sellega seoses ei tohi muuta katsejärjekorda. Kõigi teiste isikute viibimine võistluspaigas ja nende igasugune tegevus võistlejate abistamisel nii võistluste ajal kui vahetult enne selle algust (pärast seda, kui võistlejad on kogunemiskohast välja toodud) loetakse võistleja keelatud abistamiseks.

(b) Võistleja peab võistluse koheselt katkestama olles saanud selleks korralduse võistluste meditsiinidelegaadilt või võistluste ametlikult meditsiinipersonalilt, kes kannavad käepaela, vesti või sarnast eristavat riietust.

Märkus: Võistluspaigana mõeldakse käesolevas määruses võistlusareeni, millel on tavaliselt füüsiline piire ja millele ligipääs on vaid võistlevatel sportlastel ja määruste ja juhenditega määratud isikutel.

2. Võistluse ajal võistluspaigas kõrvalist abi osutanud või kasutanud sportlastele teeb ala peakohtunik ametliku hoiatuse ja teavitab teda sellest, et teistkordse samalaadse rikkumisega kaasneb diskvalifitseerimine käimasolevalt alalt. Diskvalifitseeritud sportlase kõik antud võistlusjärgus saavutatud tulemused tühistatakse. Eelmistes võistlusjärgudes (nt kvalifikatsioonivõistlused, eel- ja vahejooksud) saavutatud tulemused jäävad kehtima.

Märkus: Määruses 144.3(a) toodud juhul võidakse sportlane diskvalifitseerida ilma eelneva hoiatuseta.

3. Käesoleva määruse järgi loetakse järgmised näited kõrvaliseks abistamiseks ja on seetõttu keelatud:

(a) Jooksjate (käijate) "vedamine" antud jooksus mitteosaleva isiku või ringi sisse saanud (või saama hakkava) võistleja poolt ning igasuguste tehniliste vahendite kasutamine sellel eesmärgil (erandina on lubatud kasutada Määruses 144.4(d) toodud vahendeid);

(b) Video- ja raadioseadmete, magnetofonide, CD-mängijate, mobiiltelefonide ja muude taoliste esemete **valdamine võistluspaigas**;

(c) Kõikvõimalike tehniliste võtete ja abivahendite (välja arvatud Määruses 143 toodud nõuetele vastavad jalatsid) kasutamine, mis võiksid anda nende tarvitajaile määrustepärase varustusega võrreldes eeliseid.

(d) **Igasuguste mehaaniliste abivahendite kasutamine välja arvatud juhul kui sportlane ei suuda tõestada, et tõenäoliselt ei saavuta ta sportlikku eelist sellist abivahendit mittekasutava sportlase üle.**

(e) **Võistluste ametiisikute ja kohtunikepoolne nõuandmine ja juhendamine, kui seda ei nõua tema ülesanded antud hetkel (nt suunavad nõuanded, äratõukekoha näitamine hüppealadel (välja arvatud üleastumised kaugus- ja kolmikhüppes), ajaliste vahede või vahemaa näitamine jooksualadel jne.)**

4. Kõrvaliseks abistamiseks ei loeta:

(a) infovahetust võistlejate ja väljaspool võistluspaika asuvate treenerite vahel. Säärase suhtlemise hõlbustamiseks ja võistluste liigse häirimise vältimiseks peavad korraldajad tagama treeneritele kohad tribüünil iga võistluspaiga vahetus läheduses;

(b) võistluste korralduskomitee poolt määratud ametliku, hästi nähtavate eritunnustega (käeside, vest või muu silmatorkav tunnus) varustatud meditsiinipersonali füsioteraapia- ja meditsiinalast tegevust võistluspaigas võistlejate võistlusvõime tagamisel **vastavalt määrusele 144.1**

(c) isiklike julgestus- ja kaitsevahendite (vööd, sidemed, teibid, toed, liigesekaitse jms) kasutamine meditsiinilistel näidustustel või organismi kaitseks. Ala peakohtunikul ja võistluste meditsiinidelegaadil on, seda vajalikuks pidades, õigus kõnealuste abivahendite kasutamist kontrollida; **(Vt ka määruseid 187.4 ja 187.5)**

(d) isiklike kaasaskantavate seadmete nagu pulsimõõtur, stopper või sammulugeja, kasutamine jooksu ajal, tingimusel, et need ei võimalda ükskõik millist lävimist teiste isikutega.

(e) oma soorituste videokorduste vaatamine, tingimusel et videosalvestused on võistleja palvel teinud väljaspool võistluspaika viibiv isik (vt Määruse 144.1 juures olevat märkust). Video vaatamis- ja/või salvestusseadme viimine võistluspaika on keelatud.

MÄÄRUS 145

Diskvalifitseerimine

Võistleja diskvalifitseerimisel ükskõik millisel alal, ükskõik millise võistlusmääruse rikkumise eest, tuleb vastava määruse number märkida ametlikku võistlusprotokoll

1. Võistleja diskvalifitseerimisel tehniliste võistlusmääruste rikkumise eest (välja arvatud Määrused 125.5 ja 162.5), tühistatakse võistleja kõik käsilolevas võistlusjärgus saavutatud tulemused. Eelmistes võistlusjärgudes saavutatud tulemused jäävad kehtima. Säärase diskvalifitseerimise korral ei kaota võistleja osavõtuõigust ülejäänud võistluste kavast olevatest aladest.

2. Ebasportlikult või kohatult käitunud sportlase diskvalifitseerimisel tuleb võistlusprotokollile lisada diskvalifitseerimist põhjendav selgitus. Võistleja, kellele

tehakse Määruse 125.5 (ebasportlik või kohatu käitumine) või Määruse 162.5 (stardi-protseduuri häirimine) eest teine hoiatus, diskvalifitseeritakse antud alalt. Juhul, kui hoiatused on saadud kahelt erinevalt alalt, diskvalifitseeritakse võistleja ainult teiselt alalt. Diskvalifitseeritud võistleja kõik sellel alal antud võistlusjärgus saavutatud tulemused tühistatakse Võistleja poolt selle ala eelmistes võistlusjärgudes ning varem lõppenud aladel (sh mitmevõistluse üksikaladel) saavutatud tulemused jäävad kehtima. Ebasportliku või kohatu käitumise eest diskvalifitseeritud võistleja kaotab õiguse antud võistlustel rohkem (sh ka mitmevõistluse veel toimumata üksikaladel) võistelda.

Eriti halvasti käitunud sportlase kohta peab võistluste peakohtunik tegema ettekande vastavale kergejõustiku juhtorganile võistleja võimalikuks karistamiseks.

MÄÄRUS 146

Protestid ja apellatsioonid

1. Võistleja osavõtuõigust käsitlevad protestid esitatakse enne kõnealuse võistluse algust tehnilisele delegaadile. Tehnilise delegaadi poolt tehtud otsuse kohta võivad protesti esitajad teha apellatsiooni võistluste apellatsioonizüriile. Kui protesti ei suudeta enne võistluste algust lõplikult lahendada, lubatakse võistlejal osaleda tingimisi ("protestituna") ja asi suunatakse lõplikuks lahendamiseks IAAF-i juhatusele või muule pädevale organisatsioonile.

2. Võistlustulemusi või alade läbiviimist käsitlevad protestid esitatakse hiljemalt 30 minutit peale võistlustulemuste ametlikku väljakuulutamist. Võistluste korraldustoimkond peab tagama võistlustulemuste ametliku väljakuulutamise aja märkimise võistlus-protokollis.

3. Protest esitatakse suuliselt vastava ala peakohtunikule. Protesti võib esitada sportlane ise, tema isiklik esindaja või tema võistkonna ametlik esindaja. Võistleja (või teatevõistkond) võib protesti esitada ainult juhul, kui protestitav (või hiljem apelleeritav) sündmus leidis aset võistlusjärgus, kus protesti esitaja ise osales või igal juhul, kui tegemist on punktiarvestuse alusel peetava võistkondliku võistlusega. Protesti õiglaseks lahendamiseks võib ala peakohtunik kasutada kõiki olemasolevaid tõendusmaterjale, kaasa arvatud fotofinišikaamera, iga ametliku videokaamera ja/või mõne teise videokaamera usaldusväärsed salvestised. Ala peakohtunik võib protesti ise lahendada või edastada selle apellatsioonizüriile. Kui ala peakohtuniku otsus protesti esindajaid ei rahulda, on neil õigus esitada selle kohta apellatsioon võistluste apellatsioonizüriile. Juhul, kui protesti esitajatel pole võimalik seda vastava ala peakohtunikule isiklikult üle anda, tehakse seda võistlusteabe keskuse (TIC) kaudu.

4. Jooksualadel:

(a) võib valelähete teinud jooksja esitada viivitamatult suulise protesti jooksude peakohtunikule (stardi peakohtunikule), kellel on juhul, kui ta starteri otsuses kahtleb, õigus lubada sportlane tema huvide kaitseks „protestituna“ jooksma. IAAF-i poolt tunnustatud valeläheteanduritega tuvastatud valelähete puhul võistlejat „protestituna“ jooksma lubada ei tohi. Erandiks on olukord, kui stardi peakohtunik on mingil põhjusel veendunud, et valelähete fikseerimise aparatuuriga tuvastatud teave pole usaldusväärne.

(b) jooksu lõpetanud võistleja võib esitada (või enda nimel esitada lasta) protesti selle kohta, et starter oletatava valelähete puhul jooksjaid tagasi ei kutsunud või nurilähete korral Määruse 162.5 kohaselt stardi-protseduuri ei katkestanud. Protesti rahuldamise korral karistatakse iga vale- või nurilähete teinud võistlejat Määruste 162.5, 162.6, 162.7 või 200.8(c) kohaselt diskvalifitseerimise või hoiatusega. Vaatamata sellele, kas mõni võistleja diskvalifitseeritakse või mitte, on stardi peakohtunikul sportliku õigluse

tagamise huvides õigus tulemused tühistada ja jooks kordamisele panna.

Märkus: Määruse 146.4(b) kohane protestide ja apellatsioonide esitamise õigus ei sõltu asjaolust, kas valeläheteandureid kasutati või mitte.

5. Väljakualadel on võistlejal suulise protesti esitamise õigus kohe seejärel, kui kohtunikud tema katse määrustevastaseks loevad. Võistleja huvide kaitse tagamiseks on ala peakohtunikul õigus sääraselt protestitud katse tulemus mõõta ja protokollida lasta. Protestitud katse puhul:

(a) kaugus- ja kolmikhüppes, kuulitõukes, ketta- ja vasaraheites või odaviskes kolme esimese katsevooru ajal, kui alal osaleb rohkem, kui 8 võistlejat ning finaali pääseks võistleja ainult juhul, kui protestitud katse tulemus kehtivaks loetak;

(b) kõrgus- ja teivashüppes, kui võistleja pääseks järgmist kõrgust üritama ainult juhul, kui protestitud katse õnnestunuks loetak;

on ala peakohtunikul, kui ta vastava ala kohtunike otsuse õigsuses kahtleb, õigus lubada võistleja „protesti alusena“ edasi võistleda.

6. Protestitud katse ja kõigi sellele järgnevate katsete tulemused muutuvad kehtivaks ainult juhul, kui ala peakohtunik protesti ise rahuldab, või kui apellatsioonizürri esitatud apellatsiooni alusel tema otsust muudab.

7. Apellatsioon võistluste apellatsioonizürriile tuleb esitada 30 minuti jooksul arvates hetkest, mil:

(a) ala peakohtuniku võistlustulemusi muutev otsus protesti lahendamise kohta ametlikult välja kuulutati;

(b) selgus, et protesti lahendamise käigus võistlustulemusi ei muudetud;

Apellatsioon tuleb esitada kirjalikult. See allkirjastatakse võistleja, tema esindaja või võistkonna ametliku esindaja poolt. Apellatsioonile tuleb lisada 100 \$ (või sellele vastav summa mõnes muus valuutas) suurune tagatisraha. Apellatsiooni rahuldamata jätmisel raha ei tagastata. Apellatsiooni võib esitada ainult juhul, kui apelleritav sündmus leidis aset võistlusjärgus, kus apelleeriv võistleja (või teatevõistkond) ise osales või igal juhul, kui tegemist on punktiarvestuse alusel peetava võistkondliku võistlusega.

Märkus: Ala peakohtunik peab suulise protesti lahendamisel tehtud otsusest ja otsuse tegemise kellaajast teavitama võistlusteabekeskust (TIC). Kui ala peakohtunikul polnud võimalust asjaosalist võistlejat või võistkonda teavitada, algab kirjaliku apellatsiooni esitamiseks ettenähtud aeg otsuse TIC-le üleandmise hetkest või parandatud tulemuste avaldamise hetkest.

8. Apellatsiooni lahendamisel peab apellatsioonizürri küsitlema kõiki asjasse puutuvaid isikuid, kaasa arvatud ala peakohtunik ja kohtunikud. Kahtluse korral võib žürii arvesse võtta ka kõiki teisi tunnistusi ja tõendusmaterjale, sealhulgas olemasolevaid videomaterjale. Kui kogutud tõendusmaterjal ei ole otsuse tegemiseks küllaldane, jääb ala peakohtuniku või käimise vanemkohtuniku otsus jõusse.

9. Apellatsioonizürriil on oma äranägemisel õigus juba lõpetatud asju uute, oluliste tõendusmaterjalide ilmnemisel, uuesti läbi vaadata, kui võimalikku uut otsust saab veel realiseerida. Tavaolukorras tehakse seda kuni vastava ala autasustamisteremooniani, juhul kui selleks pädev juhtorgan teisiti ei otsusta.

10. Apellatsioonizürri esimees peab peale võistluste lõppu tegema IAAF-i peasekretäriile ettekande kõigist juhtudest, kus olemasolevad võistlusmäärused ei andnud otsuse tegemiseks üheselt tõlgendatavaid vastuseid.

11. Võistluste apellatsioonizürri, selle puudumisel või juhul kui peale protesti lahendamist apellatsiooni ei esitatud, ala peakohtuniku, otsus on lõplik ja seda ei saa kuhugi, sh CAS-le edasi kaevata.

MÄÄRUS 147

Segavõistlused

1. Staadionil toimuvatel kergejõustikualadel pole segavõistlused, kus naised ja mehed koos võistlevad, tavaliselt lubatud. Sellele vaatamata tohib, Määruses 1.1 (a) kuni (h) toodud võistlused välja arvatud, kõigil teistel võistlustel väljakualadel ning 5000 m ja pikematel jooksu- ning käimisaladel segavõistlusi pidada. Määruses 1.1 (i) ja (j) toodud võistlustel peab segavõistluse korraldamiseks loa andma vastav maailmajaoliit.

Märkus: (i) Väljakualadel tuleb segavõistluste puhul pidada naistele ja meestele eraldi protokolle ja paremusjärjestust. Jooksualadel tuleb tulemustes välja tuua iga võistleja sugu.

(ii) Segavõistlused jooksualadel on lubatud ainult juhul, kui ühest või mõlemast soost võistlejaid on nii vähe, et eraldi jooksude pidamine ei ole õigustatud.

(iii) Segavõistluste läbiviimine nii, et ühest soost võistlejad saaks abistada või vedada teisest soost võistlejaid, ei ole lubatud.

MÄÄRUS 148

Mõõtmised

Määruses 1.1 (a), (b), (c) ja (f) toodud võistlustel sooritatakse kõik mõõtmised terasest mõõdulindi või -latiga või elektron-optilise mõõteseadmega. Metallmõõdulindid- ja latid ning elektron-optilised mõõteseadmed peavad omama IAAF-i sertifikaati ning olema taadeldud korraldajamaa riiklikult tunnustatud kontrollorganisatsiooni poolt, et kõik mõõtmistulemused vastaksid rahvuslikele ja rahvusvahelistele mõõtestandarditele.

Määruses 1.1 (a), (b), (c) ja (f) nimetamata võistlustel on lubatud kasutada ka fiiberklaasist mõõdulinte.

Märkus: Rekordite kinnitamiseks vajalikke nõudeid vt Määrus 260. 17(a).

MÄÄRUS 149

Võistlustulemuste kehtivus

1. Kehtivaks tunnistatakse ainult IAAF-i määruste järgi toimunud ametlikel võistlustel saavutatud tulemused.

2. Väljaspool traditsioonilisi kergejõustiku võistluspaiku (parkides, teiste alade võistlusbaasides, supelrandades jne) peetud võistluste tulemused on kehtivad ja edetabelikõlblikud ainult kõigi järgnevate tingimuste täitmisel:

(a) võistlusala(de) läbiviimiseks on olemas vastava taseme kergejõutiku juhtorgani nõusolek (vt Määrused 1, 2 ja 3);

(b) võistluse läbiviimisele kaasatakse kvalifitseeritud kohtunikud;

(c) vajalik võistlusinventar ja võistlusvahendid vastavad täielikult IAAF-i võistlusmääruste nõuetele;

(d) võistluspaik vastab täielikult IAAF-i võistlusmäärustele ja selle kohta on olemas Määrusele 135 vastava ametliku geodeedi poolt võistluse toimumise päeval teostatud mõõtmiste tulemusel välja antud sertifikaat.

Märkus: Võistluspaiga nõetele vastavust kinnitava sertifikaadi vormid on saadaval IAAF-i peakorteris ja allalatevad IAAF-i kodulehelt.

MÄÄRUS 150

Videosalvestus

Määruses 1.1 (a), (b) ja (c) toodud võistlustel, võimalusel ka kõigil teistel võistlustel, salvestatakse korraldajate ametlike videokaameratega, tehnilise delegaadi poolt heakskiidetud viisil videolindile võistluste kulg kõigil aladel. Salvestused võivad olla piisavaks tõenduseks võistlejate soorituste määrustepärasuse või võimaliku määruste rikkumise üle otsustamisel.

MÄÄRUS 151

Punktiarvestus

Maavõistlustel, kus võistkondlik paremusjärjestus selgitatakse punktiarvestuse teel, peab punktiarvestuse süsteem olema kõigi osavõtjamaade poolt enne võistluste algust heaks kiidetud.

III PEATÜKK - JOOKSUALAD

Määrused 163.2; 163.6 (va Määrustes 230.12 ja 240.9 toodud juhud); 164.2 ja 165 kehtivad ka VII, VIII ja IX peatüki kohta

MÄÄRUS 160 **Jooksurada**

1. Normaalmõõtmega jooksurada on kahest paralleelsest sirgest ja kahest võrdse raadiusega kurvist koosnev 400 m pikkune ringrada. Raja siseserv peab olema piiratud valge, 50 kuni 65 mm kõrguse ja 50 kuni 250mm laiuse sobivast materjalist äärisega. Sirgetel rajalõikudel võib äärise asendada 50mm laiuse valge joonega.

Väljakualade läbiviimiseks vajalikes kohtades võib ääris olla ajutiselt eemaldatav. Sellisel juhul peab rajaäärist asendama 5 cm laiune valge joon, millele on kuni 4 m vahedega asetatud tähised (koonused või lipud), et takistada jooksjate astumist äärjoonele. Tähised peavad olema vähemalt 20 cm kõrged ja asetatud rajale nii, et nende ääred ulatuvad joone jooksurajapoolse servani ning koonuste teljed või lipuvarred on suunatud rajajoone jooksurajapoolsele servale. (Lipud paigutatakse rajapinna suhtes 60 kraadise nurga all, kaldega ringist sissepoole). Samamoodi tähistatakse ka takistusjooksus veetakistusele viiv rajaosa, raja äärejoonte sirged lõigud (kui rajaäärist pole) ja kahes rühmas toimuva liigendatud stardi korral (vt Määrus 162.10) jooksjate rühmi eraldav rajajoon.

2. Raja pikkust mõõdetakse rajaäärise välisservast 30 cm kaugusel, rajaäärise puudumisel äärejoone välisservast 20 cm kaugusel paiknevat mõttelist joont mööda.

3. Distsantsi pikkust mõõdetakse stardijoone finišile kaugemast servast kuni finišijoone stardile lähema servani.

4. Kuni 400 m (kaasa arvatud) pikkustel distantsidel jookseb iga võistleja kogu võistlusmaa eraldi rajal. Raja laius on 1,22 + 0,01 m, kusjuures ühel staadionil peavad kõik rajad olema rangelt ühelaiused. Rajad eraldatakse 5 cm laiuste valgete joontega, kusjuures jooksu suunas paremale jääva eraldusjoone laius kuulub vastava raja laiuse sisse. Siseraja pikkust mõõdetakse vastavalt käesoleva Määruse punktis 2 toodud nõuetele, kõikide teiste radade pikkust raja sisejoone välisservast 20 cm kaugusel kulgevat mõttelist joont mööda. .

Märkus: Kuni 1. jaanuarini 2004. a. ehitatud staadionitel tohib rada olla maksimaalselt 1,25 m lai.

5. Määruses 1.1 (a), (b), (c) ja (f) toodud võistlustel peab staadionil olema kaheksa rajaga ringrada.

6. Raja lubatud maksimaalne külgekalle on 1:100 (1%), **kui ei ole erakordseid asjaolusid, mis õigustaks IAAFi poolset erandi tegemist**, suurim lubatud pikikalle summa jooksusuunas allapoole on 1:1000 (0,1%).

Märkus: Uute radade ehitamisel soovitatakse külgekalle suunata raja siseserva poole.

7. Käesolev Määrus sisaldab jooksuraja kohta käivaid põhitõdesid. Täpsemat informatsiooni saab IAAF-i poolt välja antavast "Kergejõustiku võistluspaikade sobivuse juhendist".

Vt Joonis 1 "Jooksuradade mõõtmine"

MÄÄRUS 161 **Stardipakud**

1. Stardipakkude kasutamine on kohustuslik kõigil kuni 400 m (kaasa arvatud) pikkustel distantsidel ja 4x200 m ning 4x400 m teatejooksu esimestel etappidel. Ühelgi muul distantsil pole stardipakkude kasutamine lubatud. Stardipakud tuleb asetada rajale selliselt, et ükski nende osa ei ulatu stardijoone peale või kõrvalrajale. Stardipakud peavad vastama järgmistele nõuetele:

- (a) peavad olema täiesti jäigad ega tohi anda võistlejatele mingisugust lisaedu;
- (b) peavad kinnituma rajale mitme naela abil, tekitades seejuures rajakattele võimalikult vähe kahjustusi. Kinnitus peab võimaldama stardipakke kiiresti ja hõlpsalt rajalt eemaldada. Kinnitusnaelte arv, pikkus ja paksus sõltuvad rajakattest. Kinnitus peab tagama pakkude liikumatuse stardihetkel;
- (c) võistlejad tohivad kasutada isiklikke stardipakke eeldusel, et need vastavad käesoleva Määruse 161.1 punktides (a) ja (b) toodud nõuetele. Muus osas on isiklike stardipakkude konstruktsioon vaba, tingimusel et nad mingil moel ei sega kaasvõistlejaid;
- (d) korraldajate poolt antud stardipakud peavad vastama järgmistele tingimustele: pakkudel peab olema kaks jalatuge, millele võistleja stardihetkel toetub. Jalatoed peavad jäigalt kinnituma ühendusliistule, mille konstruktsioon ei tohi stardihetkel takistada jalgade eraldumist stardipakkudest.

Jalatugede kaldenurk peab olema võistleja soovi kohaselt reguleeritav. Jalatugede pind peab olema sobiv naelikute kasutamiseks. Selleks peavad nad olema varustatud sobivate avadega või kaetud rajakattega analoogse materjaliga, kuhu naelad sisse „vajuvad“.

Jalatugede asendit ühendusliistul tohib muuta, kuid nende asend tuleb seejärel vastava, hõlpsasti toimiva, lukustusmehhanismi abil jäigalt fikseerida. Üks jalatugi peab igal juhul asetsema teisest ees- või tagapool.

2. Määruses 1.1 (a), (b), (c) ja (f) toodud võistlustel ja igal juhul, kui võistlustulemus esitatakse kinnitamiseks maailmarekordina, peavad stardipakud olema varustatud IAAF-i poolt heakskiidetud valelähteanduritega. Valelähteandureid soovitatakse tungivald kasutada ka kõigil teistel võistlustel.

Märkus: valelähteseadmed võib jooksjate tagasikutsumiseks varustada ka automaatselt toimiva tugeva helisignaaliga.

3. Määruses 1.1 (a) kuni (f) toodud võistlustel on lubatud kasutada ainult korraldajate poolt antud stardipakke. Kõikidel teistel sünteetilise kattega radadel toimuvatel võistlustel on korraldajatel õigus nõuda ainult nende poolt antud stardipakkude kasutamist.

MÄÄRUS 162

Start

1. Stardijooned märgitakse jooksurajale 5 cm laiuste joontega. Distantsidel, mis joostakse ühisel rajal, on stardijooneks kaar, mille kõverus peab tagama kõikidele jooksjatele ühepikkuse vahemaa läbimise stardist finišini. Kõigil jooksualadel nummerdatakse rajad jooksusuunas vasakult paremale.

Märkus (i): väljaspool staadioni toimuvatel võistlustel võib stardijoone tähistada ka kuni 30 cm laiuse ükskõik millist, stardiala pinnasekattest erinevat värvi joonega.

Märkus (ii): 1500m jooksu ja teisi kaarjaid stardijooni võib pikendada sünteetilise rajakattega kaetud ala ulatuses üle jooksuraja välimise ääre.

2. Rahvusvahelistel võistlustel, välja arvatud need, mis loetletud järgnevas märkuses, annab starter oma emakeeles või inglise või prantsuse keeles käsklused:

- (a) kuni 400 m (kaasa arvatud) pikkustel distantsidel (kaasa arvatud ka 4x200 m ja

4x400 m teatejooksud ning Määruses 170.1. kirjeldatud 100m+200m+300m+400m teatejooks) käsklused "kohtadele" ja "valmis" (inglise keeles vastavalt "on your marks" ja "set");

(b) üle 400 m pikkustel distantsidel (välja arvatud 4x200 m ja 4x400 m teatejooksud ning 100m+200m+300m+400m teatejooks) käskluse "kohtadele";

Üldjuhul antakse kõik stardid **üleval hoitava** stardipüstoli lasuga.

Märkus: Määruses 1.1 (a), (b), (c), (e) ja (i) toodud võistlustel annab starter käsklused inglise keeles.

3. Kuni 400 m (kaasa arvatud) pikkustes jooksudes ning 4x200m, 4x400m ja 100m+200m+300m+400m teatejooksude avaetappidel on madallähte ja stardipakkude kasutamine kohustuslik. Peale käsklust „kohtadele“ peavad võistlejad asuma stardipakkudele, olles see-juures täielikult oma rajal ja stardijoone taga. Võistleja mõlemad käed ja vähemalt üks põlv peavad puudutama rajapinda ning mõlemad jalad olema kontaktis stardipakkude jalatügedega. Peale käsklust „valmis“ tõusevad võistlejad viivitamatult lõplikusse stardiasendisse, säilitades seejuures käte kontakti rajapinnaga ja jalgade kontakti stardipakkude jalatügedega. Olles veendunud, et kõik võistlejad on "valmis" asendis, tulistab starter püstolist..

4. 400 m pikematel distantsidel (välja arvatud 4x200m ja 4x400m teatejooksus ning 100m+200m+300m+400m teatejooks) starditakse püstiasendist. Peale käsklust "kohtadele" peavad võistlejad ühise stardijoone (eraldi radadel startimise korral oma raja stardijoonte) taga sisse võtma liikumatu stardiasendi. Stardiasendis ei tohi võistleja ühe või mõlema käega rajapinda puudutada ja/või asetada jalga stardijoonele või rajapinnale sellest eespool. Olles veendunud, et kõik võistlejad on "kohtadele" asendis, tulistab starter püstolist.

5. Peale käsklust "kohtadele" või "valmis" peavad võistlejad koheselt ja korraga fikseerima lõpliku stardiasendi. Kui starter peale seda, kui võistlejad on pakkudele asunud, pole ükskõik, mis põhjusel veendunud, et stardiks kõik valmis on, käsutab ta võistlejad püsti ja starteri abid paigutavad nad uuesti radadele või stardijoonele (vt ka Määrus 1300).

Starter katkestab stardiprotseduuri, kui mõni jooksja starteri arvamuse kohaselt:

(a) peale viimast stardikäsklust (sõltuvalt distantsi pikkusest kas „valmis“ või „kohtadele“) näiteks kätt tõstes või püsti tõustes stardiprotseduuri mõjuva põhjuseta katkestab (stardi nurjamise põhjendatuse otsustab lõplikult stardi peakohtunik);

(b) ei täida starteri käsklusi „kohtadele“ või „valmis“ üldse või ei asu mõistliku aja jooksul stardiasendisse ;

(c) peale käsklusi „kohtadele“ või „valmis“ häirib kaasvõistlejaid valjult häälitsedes või mõnel muul moel.

Stardi peakohtunikul on õigus võistlejaid eeltoodud tegevuse, kui ebasportliku käitumise eest Määruste 125.5 ja 145.2 alusel hoiatada või diskvalifitseerida (kui tegemist oli juba teise hoiatusega samadel võistlustel). Kui stardiprotseduuri katkestamine oli kõrvaliste mõjurite tõttu põhjendatud või, kui stardi peakohtunik mingil muul põhjusel pole nõus starteri arvamusega, valedähte süüdlast ei määrata ja kõigile jooksust osavõtjatele näidatakse rohelist kaarti.

Valelähed

6. Peale lõpliku stardiasendi fikseerimist ei tohi võistleja seda muuta enne, kui ta kuulab stardipüstoli pauku. Kui võistleja alustab starteri või abistarterite arvates liikumist varem, on tegemist valedähtega.

Valedähteandurite kasutamisel peab lähetav starter ja/või selleks määratud abistarter kandma kõrvaklappe, kuulumaks selget helisignaali juhul, kui valedähteandurid võimaliku valedähte tuvastavad, st mõne võistleja reaktsioon stardisignaali on kiirem

kui 0,100 sekundit. Kuuldes peale stardipaugu andmist kõrvaklappides vaelähteseadme antud helisignaali, peab starter või selleks määratud abistarter võistlejad püstolipauguga tagasi kutsuma. Kohe seejärel selgitatakse reaktsiooniaegade kontrollimise teel välja vaelähte põhjustanud sportlase(d).

Märkus (i): Võistleja suvalisi liigutusi, millega ei kaasne tema jala(jalgade) eraldumine stardipakkude jalatugedelt ja/või käe(käte) eraldumine rajapinnalt, või mis pole sellest põhjustatud, ei peeta enneaegseks startimiseks, küll võib võistlejat ebakorrekse käitumise eest hoiatada või diskvalifitseerida.

Märkus (ii): Püstistardi puhul võib ettekummardiv võistleja kogemata tasakaalu kaotada ja start muutub „kõikuvaks“. Üle stardijoone kaldunud või tõugatud võistlejaid vaelähte eest ei karistata. Küll võib säärasesse intsidenti segatud võistlejaid ebakorrekse või ebasportliku käitumise eest hoiatada või diskvalifitseerida.

Märkus (iii) Praktikas kui üks või mitu võistlejat teevad vaelähte, ning sellega lähevad kaasa teised sportlased, kes rangelt määruste järgi võttes sooritavad ka vaelähte, peaks starter hoiatama või diskvalifitseerima ainult need sportlased, kes tema arvates vaelähte põhjustasid. See võib tähendada ühe või mitme sportlase diskvalifitseerimist. Kui valestart ei ole sportlastest põhjustatud, hoiatusi ei anta ja kõigile võistlejatele näidatakse rohelist kaarti.

Märkus (iv): IAAF-i poolt tunnustatud vaelähteandurite kasutamisel loetakse nende abil fikseeritud (vt Määrus 161.2) vaelähthed normaaltingimustes starteri poolt vaieldamatult tõendatuks.

7. Kõigis jooksudes (välja arvatud mitmevõistluse jooksualad) diskvalifitseeritakse **starteri poolt** kõik vaelähte teinud võistlejad.

Mitmevõistluse kohta vt Määrus 200.8(c).

8. Peale vaelähet (välja arvatud mitmevõistluse jooksualadel) näitavad starteri abid igale vaelähte teinud võistlejale diskvalifitseerimise märgiks diagonaalselt poolitatud puna-musta kaarti ja aktiveerivad punase märgise tema rajal oleval starditumbal. Mitmevõistluse jooksualadel näitavad starteri abid peale jooksu esimest vaelähet igale vaelähte teinud võistlejale diagonaalselt poolitatud kollast- musta kaarti ja aktiveerivad kollase märgise tema rajal oleval starditumbal ning näitavad kollast-musta kaarti ka kõigile ülejäänud võistlejatele, teavitamaks neid sellest, et iga järgneva valestartiga kaasneb diskvalifitseerimine. Selle jooksu järgmiste startide ajal vaelähte teinud võistleja(te)le näidatakse diskvalifitseerimise märgiks puna-musta kaarti ja tema rajal oleval starditumbal aktiveeritakse punane märgis. Kollaseid ja punased kaarte näidatakse võistlejatele ka siis kui starditumbasid ei kasutata.

9. Starter või abistarter, kes on veendunud, et start polnud määrustepärane, peab võistlejad püstolilasuga tagasi kutsuma.

1000 m, 2000 m, 3000 m, 5000 ja 10000 m

10. Juhul, kui kõnealustes jooksudes osaleb üle 12 võistleja, jaotatakse nad kahte gruppi nii, et umbes kaks kolmandikku võistlejatest stardib tavalise stardijoone tagant ja ülejäänud võistlejad ettenihutatud stardijoonelt, mis algab jooksuraja keskelt. Ettenihutatud stardijoonelt startijad peavad püsima jooksuraja välimisel poolel vähemalt esimese kurvi lõpuni. Jooksurada poolitav rajajoon tuleb Määruses 160.1 toodud viisil koonuste või lippudega tähistada. Ettenihutatud stardijoon märgitakse rajale nii, et kõigile võistlejaile oleks tagatud võrdse pikkusega distantsi läbimine. 2000 m ja 10 000 m jooksudes võivad välimise grupi võistlejad siirduda siserajale peale 800 m jooksu jaoks mahamärgitud ühisrajale siirdumist lubava joone ületamist (vt Määrus 163.5). 1000 m, 3000 m ja 5000 m jooksudeks asetatakse kohta, kus kurv läheb üle finišisirgeks ja välimistel radadel startinud võistlejate grupp võib siirduda siserajale, 8-rajalisel staadionil 4. ja 5. raja ning 6-rajalisel staadionil 3. ja 4. raja vahelisele joonele

5x5 cm suurune tähis. Vahetult enne tähist paigutatakse koonus või lipp, mis peale kahe grupi ühinemist ära võetakse.

MÄÄRUS 163

Distants

1. **Jooksualadel, kus läbitakse vähemalt üks kurv, on jooksusuund vastupäeva.** Radade nummerdamisel tähistatakse numbriga 1 jooksu suunas vasakule jääv kõige sisemine rada jne.

Kaasvõistleja takistamine

2. Võistleja tõukamisel või takistamisel, st tema normaalse jooksu häirimisel:

(a) kui tõukamine või takistamine ei näi tahtlikuna ega tulene häiritud võistleja enda tegevusest, on jooksude peakohtunikul, kui ta kannatada saanud võistleja (või teatevõistkonna) kaotust piisavalt suureks hindab, õigus panna jooks kordamisele või lubada kannatanud võistleja (või teatevõistkond) edasi järgmisesse vooru.

(b) kui tõukamine või takistamine on jooksude peakohtuniku hinnangul tahtlik, diskvalifitseeritakse seda teinud võistleja (või teatevõistkond). Jooksude peakohtunikul on, kui ta kannatada saanud võistleja (või teatevõistkonna) kaotust piisavalt suureks hindab, õigus panna jooks kordamisele diskvalifitseeritud võistleja (või teatevõistkonna) osavõtuta või lubada kannatanud võistleja (või teatevõistkond) edasi järgmisesse vooru.

Määruse 163.2 (a) ja (b) rakendamisel eeldatakse, et kannatada saanud võistleja (või teatevõistkond) lõpetab parimat üritades (“with bona fide effort”) jooksu.

Jooks väljaspool oma rada

3. (a) jooksudes, kus joostakse eraldi radadel, peab jooksja püsima omal rajal kuni finišini. Sama kehtib ka eraldi radadel joostava distantsiosa kohta.

(b) jooksudes (või jooksu osas), mida ei joosta eraldi radadel, ei tohi võistleja kurvis või veetakistusele viiva rajalõigu kurviosal või peale Määruses 162.10 toodud liigendstarti välimisel rajapoolel joostes astuda rajaäärisele või seda asendavale äärejoonele ega nendest sissepoole.

Välja arvatud Määruses 163.4 toodud juhtumid, kuulub käesolevat määrust rikkunud võistleja diskvalifitseerimisele. Vastava otsuse teeb jooksude peakohtunik distantsi-, või teiste kohtunike esildise alusel.

4. Võistlejat ei diskvalifitseerita, kui ta:

(a) astub valele rajale või sisemisele rajaäärisele või -joonele või sellest sissepoole kaasvõistlejate määrusterikkumise tagajärjel (tõukamine vms);

(b) astub sirgel või veetakistusele viiva rajalõigu sirgel osal väljapoole oma rada või kurvis oma raja välisservast väljapoole,

ning ei saavuta sellest mingit eelist ega takista seejuures kaasvõistlejaid, st ei häiri nende liikumist rajal.

Märkus: Kaasvõistlejatest ükskõik mil viisil möödumiseks või "karbist" välja tulekuks pole pole oma rajalt kõrvale, rajaäärisele või sellest sissepoole astumine lubatud.

5. Määruses 1.1. (a), (b), (c) ja (f) toodud võistlustel joostakse 800 m jooksus eraldi radadel kuni esimese kurvi lõpus paikneva, ühisele rajale siirdumise kohta tähistava kaarjoone esiservani. Kaarjoon on 5 cm lai ja kulgeb, esimene rada välja arvatud, üle kõikide radade. Kaarjoone märkamise hõlbustamiseks asetatakse rajajoonte vahetult enne nende lõikumist kaarjoonega 5x5 cm suurused ja mitte rohkem kui 15 cm kõrgused, rajajoonest ja kaarjoonest erinevat värvi, koonused või prismad. **Kui võistleja ei järgi seda määrust, siis ta (tema teatevõistkond) diskvalifitseeritakse.**

Märkus: Maavõistlustel on kõigi osapoolte kokkuleppel lubatud joosta 800 m täies ulatuses ühisel rajal.

Rajalt lahkumine

6. Staadionivõistlustel rajalt omal soovil lahkunud võistleja ei tohi võistlust jätkata ja loetakse võistluse katkestanuks. Keelust hoolimata võistlust jätkata üritav võistleja diskvalifitseeritakse jooksude peakohtuniku poolt.

Sammumärgid

7. Jooksjatel on keelatud asetada rajale või raja äärde sammumärke või muid abistavaid tähiseid. See reegel ei kehti kogu pikkuses või osaliselt eraldi radadel joostavate teatejooksude kohta.

Tuule kiiruse mõõtmine

8. Tuulemõõturid peavad omama IAAF-i sertifikaati ning olema taadeldud korralda-jamaa riiklikult tunnustatud kontrollorganisatsiooni poolt, et kõik mõõtmistulemused vastaksid rahvuslikele ja rahvusvahelistele mõõtmisstandarditele.

9. Määruses 1.1 (a) kuni (h) toodud võistlustel ja igal juhul, kui võistlustulemus esitatakse kinitamiseks maailmarekordina on lubatud kasutada ainult mittemehhaanilisi tuulemõõtureid.

Mehhaaniline tuulemõõtur peab omama tõhusat kaitset külgtuulte mõjude vältimiseks. Juhul kui kaitsevahendina kasutatakse toru, peab selle pikkus mõlemal pool mõõturit olema vähemalt võrdne toru kahekordse läbimõõduga.

10. Jooksude peakohtunik kontrollib, et jooksualadel paigutatakse tuulemõõtur esimesest rajast (siserajast) sissepoole, finišijoonest 50 m kaugusele. Mõõtur peab olema 1,22 m kõrgusel maapinnast ja mitte kaugemal kui 2 m jooksuraja äärest.

11. Tuulemõõtur võib käivituda ja peatuda automaatselt või käsitsi. Mõõtmistulemused võib sisestada otse võistluste arvutivõrku.

12. Jooksudes mõõdetakse tuule kiirust 100 m jooksus 10 sekundi vältel, 100 m ja 110 m tõkkejooksus 13 sekundi vältel stardipaugu kõlamise hetkest, 200 m jooksus 10 sekundi vältel jooksu liidri lõpusirgele jõudmise hetkest alates.

13. Tuule kiirust mõõdetakse meetrites sekundis ühe kümnendiku täpsusega. Sajandiku täpsusega saadud tulemused ümardatakse kümnendikeks positiivses suunas (näiteks mõõturinäit +2,03 loetakse +2,1 ja näit -2,03 loetakse -2,0). Digitaalskaalaga tuulemõõturid, mis annavad tulemuse kohe kümnendiktäpsusega, tuleb seadistada selliselt, et nad näidu esitamisel arvestaksid eeltoodud nõuet.

Vaheaegade teatamine

14. Vaheajad ja mitteametlikud lõpuajad kuulutab välja teadustaja ja/või need esitatakse tablool. Võistluspaigas olevad isikud ei tohi teatada võistlejatele aegu jooksude peakohtuniku eelnevalt antud loata. Jooksude peakohtunik võib loa anda vaid juhul, kui staadionil pole ühtegi sääraselt paiknevat digitaalset ajatablood, millelt võistlejad ise saaksid oma vaheaegu jälgida. Vaheaegu tuleb sel juhul öelda kõigile võistlejatele.

Võistlejad, kellele on edastatud vaheaegu vastuolus käesoleva määrusega, loetakse keelatud abi saanuteks ja karistatakse vastavalt määrusele 144.2

Märkus: Eespool viidatud võistluspaigaks loetakse harilikult ka füüsiliselt piiratud (barjääri, reklaamtahvlitega vms) ala, kus toimub võistlus ja kus peale osavõtjate tohivad viibida ainult kohtunikud ning selleks vastavat õigust omavad ametiisikud.

Värskendamine

15. (a) Ilmastikuoludest tingituna on korraldajatel lubatud staadionil toimuvate, 5000 m ja pikemate jooksude ajal pakkuda jooksjatele vett ja pesukäsnu.

(b) Staadionil toimuvatel jooksu- ja käimisaladel, mille distants on pikem kui 10000m, tuleb võistlejatele tagada joogi- ja karastuspunkt. Joogipunktis pakutakse nii

korraldustoimkonna kui ka võistlejate endi joogi- ja toidusegusid. Joogipunkt peab paiknema nii, et võistlejail on võimalikult lihtne oma jookke kätte saada. Selleks loa hankinud isikud võivad jookke võistlejaile ka käest-kätte üle anda. Võistlejate või nende esindajate poolt korraldajatele üle antud isiklikke joogisegusid hoitakse üleandmise hetkest alates selleks määratud kohtuniku valve all.

MÄÄRUS 164

Finiš

1. Finišijoon tähistatakse 5 cm laiuse valge joonega.

Märkus: Väljaspool staadioni toimuvatel võistlustel võib finišijoone tähistada ka kuni 30 cm laiuse ükskõik, millist, finišiala pinnasekattest erinevat, värvi joonega.

2. Võistlejate kohad määratakse selles järjekorras, milles nad läbivad finišijoone stardipoolse äärega risti oleva püsttasapinna. Seejuures vaadeldakse ainult sportlaste rindkeret (pea, kael, käed ja jalad välja arvatud).

3. Jooksualadel, kus tulemusi mõõdetakse kindlaks määratud ajaga läbitud vahe-
maa alusel (näit tunnijooks), annab starter täpselt üks minut enne kindlaks määratud aja lõppu hoiatuslasu, informeerides sellega võistlejaid ja kohtunikke lähenevast finišist. Teise lasu teeb starter täpselt kindlaks määratud aja lõppedes. Signaalide andmi-
sel juhindub starter ajamõõtjate vanema korraldustest.

Finišit märkiva püstolilasu hetkel määravad kohtunikud iga võistleja asukoha rajal ja märgivad täpselt selle koha, kus võistleja jalg puudutas rajapinda viimati enne pauku või selle ajal. Võistlejate tulemused mõõdetakse väiksemateks täismetriteks ümardatuna. Iga võistleja tulemuse fikseerimiseks tuleb määrata vähemalt üks kohtunik.

MÄÄRUS 165

Ajamõõtmine ja fotofiniš

1. Ametlike ajavõtumeetoditena tunnustatakse järgmist kolme meetodit:

(a) käsiajavõtt;

(b) fotofinišisüsteemiga täisautomaatne ajavõtt;

(c) kiipidel põhinev ajavõtt - kasutatakse ainult Määrustes 230 (distantidel, mis ei toimu täies ulatuses staadionil), 240, 250, 251 ja 252 toodud võistlustel.

2. Aeg fikseeritakse hetkel, mil võistleja rindkere mingi osa (välja arvatud pea, kael, käed ja jalad) läbib finišijoone stardipoolse äärega ristuva püsttasapinna.

3. Fikseerida tuleb kõigi jooksu lõpetavate võistlejate ajad. Kui vähegi võimalik, tuleb fikseerida ka 800 m jooksu ringiajad ning 3000 m ja pikemate jooksude kilomeetriajad.

Käsiajavõtt

4. Ajamõõtjad peavad asuma finišijoone pikendusel raja välisserval, vähemalt viie meetri kaugusel jooksurajast. Hea nähtavuse tagamiseks peavad nende istekohad trepikujuliselt tõusma.

5. Käsiajavõtul kasutatakse ainult käsilülitusega digitaalse numbrinäiduga mõõtu-
reid. IAAF-i määrustes kasutatakse nende kohta nimetust "kellad".

6. Määruses 165.3 toodud vaheaegu võivad võtta põhiajamõõtjad kelladega, mis fikseerivad rohkem kui ühe aja, või selleks spetsiaalselt määratud ajamõõtjad.

7. Aega arvestatakse stardipüstoli leegi või suitsu ilmutamise hetkest.

8. Võitja aja fikseerimiseks määratakse kolm põhiajamõõtjat (nende hulgas peab olema vanemajamõõtja ja üks või kaks lisaajamõõtjat (Mitmevõistluse kohta vt Määrus 200.8(b)). Lisaajamõõtjate kellade näidud võetakse eelnevalt määratud järje-
korras

arvesse ainult siis, kui ühe või enama põhiajamõõtja kellad ei ole korras. See annab võimaluse võitja ametliku lõppaja fikseerimisel alati toetuda kolme kella näidule.

9. Iga ajamõõtja peab tegutsema iseseisvalt. Ta ei tohi oma kellaga fikseeritud aegu kellelegi teatada, vaid peab kandma need oma allkirjaga varustatud protokollis ja andma selle ajamõõtjate vanemale. Viimasel on õigus kontrollida kõikide kellade näite.

10. Käsiajavõtul ümardatakse kellade näidud järgnevalt:

(a) staadionil peetavatel aladel ümardatakse käsiajad lähema suurema kümnendiksekundini;

(b) osaliselt või täielikult väljaspool staadioni toimuvatel aladel lähema suurema täissekundini. Näiteks maratonijooksu aeg 2:09.44,3 ümardatakse 2:09.45

Kõik sellised näidud, mille sajandikosa ei ole null, ümardatakse järgmise suurema täiskümnendikuni. Näiteks aeg 10,11 ümardatakse 10,2.

11. Kui kolmest kellast kaks näitavad sama ja kolmas erinevat aega, loetakse ametlikuks kahe ühesugust aega näidanud kellaga võetud tulemus. Kui kõik kolm kella näitavad erinevaid aegu, loetakse ametlikuks keskmist aega näidanud kellaga võetud tulemus. Kui aeg on fikseeritud ainult kahe kellaga, loetakse ametlikuks halvemat aega näidanud kellaga võetud tulemus.

12. Ajamõõtjate vanem määrab eeltoodud määrustele tuginedes kindlaks kõigi võistlejate ametlikud ajad ning edastab need avaldamiseks peasekretärile.

Fotofiniš

13. IAAF-i poolt tunnustatud täisautomaatset fotofinišisüsteemi tuleb kasutada kõigil võistlustel.

Üldpõhimõtted

14. Fotofinišisüsteem peab olema IAAF-i poolt tunnustatud. See peab omama sertifikaati või õiendit täpsuskontrolli läbimise kohta viimase 4 aasta jooksul enne võistlust. Süsteem peab vastama järgmistele nõuetele:

(a) jäädvustama finišeerivad jooksjad finišijoonel pikendusele paigutatud kaamera abil ajaliselt jätkuvale liitkujutisele, tehes seda:

(i) Määruses 1.1 toodud võistlustel kiirusega vähemalt 1000 kaadrit sekundis;

(ii) muudel võistlustel kiirusega vähemalt 100 kaadrit sekundis;

Kõnealune liitkujutis peab olema sünkroniseeritud ajaskaalaga 0,01 sekundilise täpsusega.

(b) käivituma automaatselt stardipüstitusest selliselt, et ajanihe stardisignaali ja aparatuuri käivitumise vahel oleks alati konstantne, mitte pikem, kui 0,001 sekundit.

15. Fotofinišikaamera paremaks suunamiseks finišijoonel värvitakse rajajoonte ja finišijoonel 5x5 cm ristumiskohad osaliselt mustaks. Must värv ei tohi ulatuda üle joonte ristumiskohtade ega kaugemale kui 2 cm finišijoonel esiservast.

16. Võistlejate aegade ja kohtade määramisel ühendatakse kursori abil võistleja kujutis finišitasapinna läbimise hetkel püstjoone abil ajaskaalaga.

17. Süsteem peab kõigi võistlejate ajad automaatselt fikseerima ning võimaldama kujutise, millel kajastuvad kõigi võistlejate ajad, väljatrukkimist

18. Fotofinišiparatuuri, mis toimib automaatselt ainult stardis või finišis, kuid mitte mõlemas, fikseeritud aegu ei tohi lugeda ametlikeks käsi- ega elektriaegadeks ja seda ei tohi ametlikuks ajavõtuks kasutada. Saadud finišipilti võib siiski usaldusväärse tõendusmaterjalina kasutada võistlejate paremusjärjestuse ning võistlejatevaheliste ajaintervallide määramisel.

Märkus: Kui ajavõtuseadeldis ei käivitu mingil põhjusel automaatselt, peab seade selle ajaskaalal või finišipildil automaatselt ära märkima.

Fotofinišikohtunike tegevus

19. Fotofinišiparatuuri korrektse toimimise eest vastutab vanemkohtunik. Enne

võistluste algust peab fotofiniši vanemkohtunik kohtuma aparatuuri hooldava tehnilise personaliga ning ennast konkreetse aparatuuri iseärasustega kurssi viima. Enne iga võistluspäeva (hommikuse ja õhtuse programmi) algust peab fotofiniši vanemkohtunik koostöös jooksude peakohtuniku ja starteriga läbi viima null-kontrolltesti, kontrollimaks aparatuuri automaatset käivitumist stardipüstolist Määruses 165.14(b) nõutud ajavahemiku (mitte rohkem, kui 0,001 sek) jooksul. Fotofiniši vanemkohtunik peab viibima aparatuuri testimise juures ja kontrollima, et kaamera(d) oleks(id) õigesti finišijoonele suunatud.

20. Võimaluse korral tuleb kasutada vähemalt kahte fotofinišit, üks kummalgi pool jooksurada. Kõik fotofinišiaparaatuurid peavad olema üksteisest tehniliselt sõltumatud, st olema varustatud eraldi juhtmete, elektrivarustuse ja käivitusanduritega.

Märkus: Kahe või enama fotofiniši kasutamisel määrab IAAF-i tehniline delegaat (või rahvusvaheline fotofinišikohtunik, kui selline on määratud) enne võistluste algust ühe neist ametlikuks. Teiste kaamerate poolt saadud tulemusi kasutatakse ainult juhul, kui tekib kahtlus ametliku aparatuuri korrasolekus või kui ühe finišifoto abil pole võimalik võistlejate paremusjärjestust määrata (võistleja on täielikult või osaliselt teiste poolt varjatud).

21. Koostöös kahe fotofinišikohtunikuga määrab fotofiniši vanemkohtunik kõikide võistlejate kohad ja ajad. Ta korraldab võistlustulemuste sisestamise võistluste arvuti-võrku ning protokollid edastamise võistluste peasekretärile.

22. Vähimagi kahtluse korral, et elektriline ajavõtusüsteem ei toiminud korrektselt ei loeta fotofiniši aegu ametlikeks ja kasutatakse ametlike ajamõõtjate poolt võetud käsiaegu. Seejuures võetakse käsiaegade määramisel võimaluse korral arvesse fotofinišiga fikseeritud võistlejatevahelisi ajaintervalle. Eeltoodud põhjusel tuleb, kui vähegi võimalik, rakendada käsiajavõtjatest "reservjõudu".

23. Fotofiniši aegu loetakse ja protokollitakse järgnevalt:

(a) staadionil joostavatel kuni 10 000 m pikkustel (kaasa arvatud) distantssidel loetakse ja protokollitakse ajad 1/100 sekundilise täpsusega. Juhul, kui aparatuur võimaldab lugeda aegu suurema täpsusega, ümardatakse need lähima suurema 1/100 sekundini.

(b) staadionil joostavatel 10 000 m-st pikematel distantssidel loetakse ajad 1/100 sekundilise täpsusega ja protokollitakse 1/10 sekundilise täpsusega. Ajad, mis ei lõpe nulliga ümardatakse lähima suurema 1/10 sekundini. Näiteks: 20 000 m aeg 59.26,32 protokollitakse 59.26,4;

(c) kõikidel täielikult või osaliselt väljaspool staadioni toimuvatel jooksualadel loetakse ajad 1/100 sekundilise täpsusega ja protokollitakse täissekundites. Ajad, mis ei lõpe kahe nulliga ümardatakse protokollimiseks suurema täissekundini. Näiteks aeg 2:09.44,32 protokollitakse 2:09.45.

Kiipidega ajavõtt

24. IAAF-i poolt heaks kiidetud kiipidel põhinevat ajavõtusüsteemi on lubatud Määrustes 230 (distantssidel, mis ei toimu täies ulatuses staadionil), 240 ja 250 toodud võistlustel kasutada järgmistel tingimustel:

(a) stardis, rajal ja finišis asuvad ajamõõtmissüsteemi osad ja seadmed võistlejaid nimetamisväärselt ei häiri;

(b) võistlejate võistlejanumbri, riiete või jalatsite külge kinnitatava kiibi kaal on tähelepanematu;

(c) süsteem käivitub automaatselt stardipüstolist või on stardisignaalliga sünkroniseeritud;

(d) süsteem ei eelda võistlejatelt mingit selle käivitamisega seotud lisategevust jooksu ajal ja finišeerimisel ning tulemuste fikseerimisel ja salvestamisel;

(e) kõigil võistlustel tuleb ajad fikseerida 0,1-sekundilise täpsusega ning ümardada täissekunditeks. Kõik ajad, mis ei lõpe nulliga ümardatakse suuremaks täissekundiks (näit 2:09.44,3 ümardatakse 2:09.45-ks)

Märkus: Võistleja ametlikuks ajaks loetakse aega stardipaugust finišijoone ületamiseni. Kui võistleja pääseb üle stardijoone alles tükk aega peale stardipauku võidakse fikseerida ka tema stardi ja finiši vaheline „puhas“ aeg, kuid seda ei märgita ametlikuks ajaks.

(f) kuigi kiipidel põhinevat ajavõtustusüsteemi loetakse ametlikuks, tuleb vajaduse korral finišeerimisjärjekorra ja tulemuste korrektseks määramiseks rakendada Määrusi 164.2 ja 165.2.

Märkus: Soovitav on finišeerimisjärjekorra määramisel dubleerida kiipidel põhinevat ajavõtustusüsteemi lõpukohtunike ja/või videosalvestusega.

25. Kiipidel põhineva ajavõtustusüsteemi toimimise eest kannab vastutust selle vanemkohtunik. Enne võistluste algust peab vanemkohtunik kohtuma aparatuuri hooldava personaliga ning end konkreetse aparatuuri iseärasustega kurssi viima. Vanemkohtunik peab juhendama aparatuuri testimist ja kontrollima ajafiksaatori paigaldamist nii, et ajad fikseeritaks täpselt finišijoonel. Koos ala peakohtunikuga peab kiipidel põhineva ajavõtustusüsteemi vanemkohtunik vajadusel tulemusi täpsustama Määruses 165.24(f) kohaselt.

MÄÄRUS 166

Jooksudesse paigutamise, loosimise ja jooksudest edasipääsemise kord

Eel- ja vahejooksud

1. Kui võistlejaid on rohkem, kui mahub rajale ühes jooksus, peetakse eel- ja vahejookse.

Järgmisesse vooru pääsemiseks tuleb kõigil võistlejatel osaleda kõigis eelmistes voorudes. Erandiks on juhtumid, kui Määruses 1.1 (a), (b), (c) ja (f) toodud võistluste puhul, otsustab võistlusi korraldava organisatsiooni juhtorgan võistluste osavõtunormi mittetäitnud sportlastele eelkvalifikatsioonivõistlused pidada.

2. Eel- ja vahejooksude läbiviimise korra kehtestavad selleks määratud tehnilised delegaadid. Juhul kui tehnilisi delegaate pole määratud, kehtestab jooksude läbiviimise korra võistluste korraldustoimikond.

Vahejooksude arvu ning edasipääsemise korra selgitamiseks, erandolukorrad välja arvatud, kasutatakse alljärgnevaid tabeleid, kus K on igast jooksust paremate kohtadega edasipääsejate arv ja A on kõikidest antud ringi jooksudest kokku paremate aegadega edasipääsejate arv.

100 m, 200 m, 400 m, 100 m tj, 110 m tj, 400 m tj

<i>Võistl.</i>	<i>Eelj.</i>	<i>Edasipääs</i>		<i>Vahej</i>	<i>Edasipääs</i>		<i>Poolf.</i>	<i>Edasipääs</i>	
<i>arv</i>	<i>arv</i>	<i>K</i>	<i>A</i>	<i>arv</i>	<i>K</i>	<i>A</i>	<i>arv</i>	<i>K</i>	<i>A</i>
9-16							2	3	2
17-24							3	2	2
25-32				4	3	4	2	3	2
33-40				5	4	4	3	2	2
41-48				6	3	6	3	2	2
49-56				7	3	3	3	2	2
57-64	8	3	8	4	3	4	2	4	-
65-72	9	3	5	4	3	4	2	4	-
73-80	10	3	2	4	3	4	2	4	-
81-88	11	3	7	5	3	1	2	4	-

89-96	12	3	4	5	3	1	2	4	-
97-104	13	3	9	6	3	6	3	2	2
105-112	14	3	6	6	3	6	3	2	2

800 m, 4x100 m, 4x400 m

Vöistl.	Eelj.	Edasipääs		Vahej	Edasipääs		Poolf.	Edasipääs	
		K	A		K	A		K	A
arv	arv			arv			arv		
9-16							2	3	2
17-24							3	2	2
25-32				4	3	4	2	3	2
33-40				5	4	4	3	2	2
41-48				6	3	6	3	2	2
49-56				7	3	3	3	2	2
57-64				8	2	8	3	2	2
65-72	9	3	5	4	3	4	2	3	2
73-80	10	3	2	4	3	4	2	3	2
81-88	11	3	7	5	3	1	2	3	2
89-96	12	3	4	5	3	1	3	2	2
97-104	13	3	9	6	3	6	3	2	2
105-112	14	3	6	6	3	6	3	2	2

1500 m

Vöistl.	Eelj.	Edasipääs		Poolf.	Edasipääs	
		K	A		K	A
arv	arv			arv		
16-30				2	4	4
31-45	3	6	6	2	5	2
46-60	4	5	4	2	5	2
61-75	5	4	4	2	5	2

2000 m tak, 3000 m, 3000 m tak

Vöistl.	Eelj.	Edasipääs		Poolf.	Edasipääs	
		K	A		K	A
arv	arv			arv		
20-34	2			2	5	5
35-51	3	7	5	2	6	3
52-68	4	5	6	2	6	3
69-85	5	4	6	2	6	3

5000 m

Vöistl.	Eelj.	Edasipääs		Poolf.	Edasipääs	
		K	A		K	A
arv	arv			arv		
20-40				2	5	5
41-60	3	8	6	2	6	3
61-80	4	6	6	2	6	3
81-100	5	5	5	2	6	3

10 000 m

Vöistl.	Eelj.	Edasipääs	
		K	A
arv	arv		
28-54	2	8	4

55-81	3	5	5
82-108	4	4	4

Ühe riigi või võistkonna sportlased ning parimate isiklike rekorditega võistlejad paigutatakse eel- ja vahejooksudes võimalusel eri jooksudesse. Peale eeljookse tohib jooksudevahelisi vahetusi teha ainult Määruse 166.3 järgi samasse reitingurühma kuuluvate võistlejatega.

Märkus (i): Eeljooksudesse tuleb jooksjad paigutada vastavalt nende varem saavutatud tulemustele (kasutades selleks kogu olemas olevat informatsiooni), eesmärgiga tagada (normaaltingimustes) parimate sportlaste jõudmine finaali.

Märkus (ii): Maailmameistrivõistlustel ja olümpiamängudel võidakse võistlusjuhendiga kehtestada teistsugused tabelid, mis avaldatakse vastavate võistluste juhendites.

Jooksude koosseis

3. (a) Eeljooksudesse paigutatakse võistlejad sikk-sakk meetodil, varem väljakuulutatud aja jooksul saavutatud tulemuste põhjal koostatud reitingutabeli põhjal.

(b) Peale eeljookse jaotatakse edasipääsenud võistlejad järgmise vooru jooksudesse alljärgnevalt:

(i) 100 m kuni 400 m jooksudes ning kuni 4x400 m pikkustes teatejooksudes koostatakse järgmise ringi jooksud rangelt eelmises ringis saavutatud kohtade ja aegade põhjal. Selleks järjestatakse kõik edasipääsenud võistlejad järgneva skeemi kohaselt:

- parima aja saanud oma jooksu võitja;
- paremuselt teise aja saanud oma jooksu võitja;
- paremuselt kolmanda aja saanud oma jooksu võitja jne;
- parima aja saanud oma jooksu teine;
- paremuselt teise aja saanud oma jooksu teine;
- paremuselt kolmanda aja saanud oma jooksu teine jne;

(peale kõigi kohtadega edasipääsenute reastamist)

- parima ajaga edasipääsenu;
- paremuselt teise ajaga edasipääsenu;
- paremuselt kolmanda ajaga edasipääsenu jne.

(ii) Muudel distantsidel paigutatakse jooksjad vahejooksudesse jooksvate edetabelite alusel, kuhu on sisse viidud antud võistluse eelmistes ringides saavutatud tulemuste põhjal tehtud parandused.

(c) Seejärel paigutatakse jooksjad vastavalt saadud reitingutabelile sikk-sakk meetodil järgmise ringi jooksudesse. Näiteks kolme vahejooksu puhul (vahejooksud on tähis-tatud A, B ja C-ga):

A	1	6	7	12	13	18	19	24
B	2	5	8	11	14	17	20	23
C	3	4	9	10	15	16	21	22

Vahejooksude toimumise järjekord loositakse peale nende lõplike koosseisude selgumist.

Radade loosimine

4. 100 m kuni 800 m (kaasa arvatud) jooksudes ja kuni 4x400 m (kaasa arvatud) teatejooksudes loositakse rajad alljärgnevalt:

(a) Eeljooksudes ja Määruse 166.1 kohaselt peetavates eelkvalifikatsioonijooksudes loositakse kõik rajad kõigi osavõtjate vahel;

(b) Vahejooksudes ja finaalis toimub radade loosimine Määruse 166.3 (a) kohaselt, 800 m jooksu puhul Määruse 166.3 (b) kohaselt

Loosimine toimub reitingutabeli järgi kolmes osas:

- (i) 4 kõrgema reitinguga võistlejat (võistkonda) loositakse radadele 3, 4, 5 ja 6;
- (ii) 5. ja 6. reitinguga võistlejad loositakse radadele 7 ja 8;
- (iii) kaks madalama reitinguga võistlejat loositakse radadele 1 ja 2. .

Märkus (i): Kaheksast väiksema jooksuradade arvu korral tuleb kasutada eeltoodud loosimissüsteemi, seda olukorrale vajalikult kohandades.

Märkus (ii): Määruses 1.1 (d) kuni (j) toodud võistlustel võib 800 m jooksus startida igal rajal kuni 2 võistlejat, või startida ühiselt rajalt kaarjoone tagant. Määruses 1.1 (a), (b), (c) ja (f) toodud võistlustel on lubatud toimida Märkuse (ii) kohaselt ainult eeljooksudes. Vahe- ja finaaljooksudes võib seda teha vaid juhul, kui võrdsete tulemustega või jooksude peakohtuniku otsusel pääseb järg-misse vooru ettenähtust rohkem võistlejaid.

Märkus (iii): Kui 800 m jooksudes (kaasa arvatud finaaljooksud) on mingil põhjusel rohkem võistlejaid, kui staadionil jooksuradu, otsustavad tehnilised delegaadid, millistele radadele loositakse rohkem, kui üks võistleja.

Märkus (iv): Radade arvust väiksema jooksjate arvu korral jäetakse alati tühjaks sisemine rada (sisemised rajad).

Ühes voorus jooksud

5. Määruses 1.1 (a), (b), (c) ja (f) toodud võistlustel loositakse üle 800 m pikkustes jooksudes ja üle 4x400 m pikkustes teatejooksudes ning kõigil teistel aladel, kus on võistlejaid nii vähe, et toimub kohe finaaljooks, rajad (stardipositsioonid) kõigi võistlejate vahel.

6. Ühes voorus peetavate jooksude puhul tuleb võistlusjuhendis ära määrata jooksude koostamise ja lõpptulemuste arvestamise kord

7. Sportlane peab võistleva selles eel- või vahejooksus, kuhu ta on paigutatud. Kui olukord seda nõuab, on jooksude peakohtunikul õigus paigutada võistleja ümber teise jooksu.

Edasipääs

8. Kõigist eeljooksudest, välja arvatud määruses 166.2 toodud juhud kvalifitseeruvad kaks esimest, võimaluse korral kolm esimest võistlejat.

Välja arvatud Määruses 167 toodud juhud, tuleb kõik järgmisse ringi edasipääsejad selgitada vastavalt Määrusele 166.2, võistlusjuhendile või tehniliste delegaatide poolt määratud korrale. Aegade põhjal edasipääsejate puhul tohib kasutada ainult ühte ajavõtumeetodit.

Minimaalne aeg voorude vahel

9. Eelmise ringi viimase jooksu ja järgmise ringi esimese jooksu vahel tuleb tagada järgmised ajavahemikud:

kuni 200 m (kaasa arvatud) pikkustel distantsidel - vähemalt 45 min

üle 200 kuni 1000 m (kaasa arvatud) pikkustel distantsidel - vähemalt 90 min

üle 1000 m pikkustel distantsidel - ei toimu kahte ringi ühel ja samal päeval

MÄÄRUS 167

Paremusjärjestuse määramine võrdsete tulemuste korral

1. Juhul, kui lõpu- ja fotofiniškohtunikud ei suuda Määrustele 164.2, 165.18, 165.21 või 165.24 tuginedes, ükskõik millisele kohale konkureerivate jooksjate oma-vahelist paremusjärjestust määrata, jäetakse võistlejad kohta jagama.

2. Eri jooksudes saavutatud võrdsete aegade puhul võistlejate reitingutabelisse

paigutamisel ja aegadega edasipääsejate väljaselgitamisel peab fotofiniši vanemkõhunik nende võistlejate ajad määrama 1/1000 sekundilise täpsusega. Kui ka selliselt pole võimalik paremusjärjestust määrata (samuti Määruses 167.1 toodud juhtudel), määratakse võistlejate järjestus reitingutabelis loosiga. Viimase eel- või vahejooksust edasipääseja selgitamisel aga lubatakse võimaluse korral järgmisse ringi lubada kõik võrdse tulemuse saavutanud võistlejad. Kui see pole võimalik, selgitatakse edasipääseja(d) loosiga.

Märkus: Juhul, kui järgmisesse ringi pääsemise korra kohaselt pääseb muist võistlejaid edasi kohaga ja ülejäänud aegadega (nt 2 eeljooksu puhul pääsevad edasi mõlema jooksu 3 esimest ja peale neid 2 kiiremat mõlema jooksu peale kokku), jäävad võistlejad oma jooksus viimast edasipääsu tagavat kohta jagama, pääsevad järgmisse ringi mõlemad. Selle võrra väheneb aegadega edasipääsejate arv.

MÄÄRUS 168

Tõkkejooksud

1. Klassikalised tõkkejooksudistantsid on:

Mehed, meesjuuniorid ja noormehed: 110 m ja 400 m

Naised, naisjuuniorid ja neiud: 100 m ja 400 m

Igal rajal on kümme tõket, mis paigutatakse järgneva tabeli kohaselt:

Mehed, meesjuuniorid ja A-klassi noormehed

Distantsid	Esimese tõkke kaugus stardist	Tõkete vahe	Viimase tõkke kaugus finišist
110m	13,72m	9,14m	14,02m
400m	45,00m	35,00m	40,00m

Naised, naisjuuniorid ja A-klassi neiud

Distantsid	Esimese tõkke kaugus stardist	Tõkete vahe	Viimase tõkke kaugus finišist
100 m tj	13,00 m	8,50 m	10,50 m
400 m tj	45,00 m	35,00 m	40,00 m

Tõkete jalased peavad olema suunatud stardi poole. Tõkkelattide ja rajapinnal olevate tõkke paigutusmärkide jooksjale jooksusuunas lähemad servad peavad olemama täpselt kohakuti

2. Tõke valmistatakse metallist või muust sobivast materjalist, tõkkelatt puidust või muust sobivast mitte**metallilisest** materjalist. Tõke koosneb kahest jalasest ja kahest postist, mis on täisnurkselt kinnitatud mõlema jalase otstesse. Postide vahele on kinnitatud tõkkelatt. Tõkke konstruktsiooni tugevdamiseks on postid maapinna läheduses ühendatud põikliistuga. Tõkke konstruktsioon ja kaal peavad tagama tõkke ümberajamise jooksusuunas tõkkelati keskpunkti rakendatud vähemalt 3,6 kg horisontaalsuunalise jõu puhul. Tõkete kõrgus võib olla reguleeritav tingimusel, et vastavalt on reguleeri-tavad ka tõkkejalastel asuvad vastukaalud. Vastukaalud peavad tagama, et igal kõrgusel on tõkke ümberajamiseks vajalik jõud vähemalt 3,6 kg, kuid mitte üle 4 kg.

10 kg vertikaalsuunalise jõu rakendamisel ei tohi tõkkelati paine (koos tõkkepostide võimaliku deformatsiooniga) ületada 35 mm.

3. Tõkete standardmõõtmed on järgmised:

Tõkke kõrgus:

	Mehed	Meesjuuniorid	A-kl noormehed	Naised, juuniorid	A-kl neidud
100/110 m tj	1,067 m	0,991 m	0,914 m	0,838 m	0,762 m
400m	0,914 m	0,914 m	0,838 m	0,762 m	0,762 m

Märkus: Võttes arvesse pisierisusi tõkete tootmises, on meesjuunioridel 110 m tõkkejooksus lubatud võistelda ka 1,000 m kõrguste tõketega.

Tõkete kõrguste lubatud kõikumine on +/- 3 mm eelolevas tabelis toodud mõõtmetega võrreldes. . Tõkke laius on 1,18 kuni 1,20 m, jalaste maksimaalne pikkus: 70 cm ja tõkke maksimaalne kogukaal vähemalt 10 kg.

4. Tõkkelatt peab postidele jäigalt kinnituma ja olema pealt kumer. Lati paksus on 1 kuni 2,5 cm ja laius 7 +/-0,5 cm. .

5. Latt värvitakse valge-musta (või muu kontrastse värvikombinatsiooniga) triibuliseks nii, et lati mõlemasse otsa jääb valge (heledam) 225 mm laiune osa.

6 Kõik tõkkedistsantsid joostakse algusest lõpuni eraldi radadel. Välja arvatud Määruses 163.4 toodud juhtumid peab võistleja kuni distantsi lõpuni püsima omal rajal ja ületama oma rajal olevaid tõkkeid. **Võistleja diskvalifitseeritakse, kui ta otseselt või kaudselt ajab ümber või märgatavalt liigutab teisel rajal olevat tõket.**

7. Võistleja peab üritama üle hüpata kõigist tema rajal olevatest tõketest. Seda reeglit eiranud tõkkejooksja diskvalifitseeritakse. Samuti diskvalifitseeritakse tõkke-jooksja,:

(a) kelle jalg või põid tõkke ületamise hetkel on ükskõik kumbal pool tõkke kõrval, tõkkelati ülaserava mõttelisest pikendusest madalamal;

(b) kes ajab jooksude peakohtuniku hinnangul mõne tõkke tahtlikult maha.

8. Tõkete mahaajamine, välja arvatud Määruses 168.6 ja 168.7(b) toodud juhud, ei põhjusta võistleja diskvalifitseerimist ega takista tulemuse ükskõik milliseks rekordiks kinnitamist.

9. Maailmarekordi kinnitamiseks peavad kõik tõkked vastama käesolevas Määruses toodud nõuetele.

Vt Joonis 2. "Tõke"

MÄÄRUS 169

Takistusjooksud

1. Klassikalised takistusjooksudistsantsid on 2000 m ja 3000 m.

2. 3000 m distantsil on 28 kuiva ja 7 veetakistust, 2000 m distantsil 18 kuiva ja 5 veetakistust.

3. Kõigil takistusjooksu distantsidel on igal finišijoonelt algaval täisringil viis takistust, nendest neljas on veetakistus. Takistuste vahed on võrdsed, moodustades viiendiku ringi üldpikkusest.

Märkus(i): IAAF-i Võistluspaikade sobivuse juhendis toodud nõuete täitmiseks ja jooksjate ohutuse tagamiseks on lubatud stardi- ja finišijoonte ees ja taga asuvate takistuste asukohta korrigeerida.

Märkus(ii): Kui 2000 m takistusjooksus asub veetakistus jooksurajast seespool, ületatakse finišijoon enne viie takistusega täisringile jõudmist 2 korda.

4. 3000 m takistusjooksus pole esimesel ringil takistusi stardipaigast kuni finišijooneni, mille järel alustatakse nende ületamist viie takistusega täisringi esimesest takistusest alates. Puuduvad takistused asetatakse rajale jooksu käigus. 2000 m takistusjooksus pole esimesel ringil takistusi kuni tagasirgel asuva, jooksusuunas kolmanda takistuseeni, mis ületatakse esimesena. Puuduvad takistused asetatakse rajale jooksu käigus.

5. Takistuse kõrgus on meestel ja noormeestel 0,914 m ning naistel ja neidudel 0,762

m. Takistuse kõrgus võib mõlemal juhul kõikuda + 3 mm. Takistuse laius on vähemalt 3,94 m. Takistuse ja veetakistuse ülaservaks on pruss, mis peab olema ristlõikes 12,7 cm küljepikkusega ruut. Veetakistuse takistus on 3,66 m +/- 2cm lai ning peab olema maapinnale kinnitatud selliselt, et välistada takistuse igasugune horisontaalsuunaline liikumine. Pruss värvitakse musta-valge (või muu kontrastse värvikombinatsiooniga) triibuliseks, seejuures peab mõlemasse otsa jääma valge (heledam), vähemalt 225 mm laiune triip. Takistuse kaal on 80 kuni 100 kg, jalaste pikkus 1,2 kuni 1,4 m. Takistus asetatakse rajale nii, et ülaprussi üks ots ulatub 30 cm raja siseservast sissepoole.

Märkus: Soovitavalt peaks esimene takistus olema vähemalt viis meetrit lai.

6. Veetakistus moodustab pealtvaates (koos takistuse ülaservaks oleva prussiga) 3,66 m (+/-2 cm) küljepikkusega ruudu. Veetakistuse põhi peab olema kaetud sünteetilise rajakattega või plaatidega, mis peavad tagama ohutu maandumise ning millesse naelikute naelad hästi haakuvad. Stardihetkel ei tohi veetase veetakistuses olla rajapinnast üle 2 cm madalamal. Takistusepoolses servas on veetakistuse sügavus 70 cm. Umbes 30 cm kaugusel takistusest hakkab veekasti põhi sujuvalt tõusma, ühtides raja pinnaga veekasti teises servas.

Märkus: On lubatud, ja uute veetakistuste ehitamisel soovitav, vähendada selle sügavust 70 cm-lt 50 cm-le (vt joonise 4), säilitades seejuures senise tõusunurga.

7. Võistleja peab ületama kõik takistused. Veetakistust ületades tohib võistleja maanduda rajale teisel pool veekasti või vette. Neid reegleid eiranud takistusjooksja diskvalifitseeritakse. Samuti diskvalifitseeritakse takistusjooksja, kui ta:

(a) maandub veetakistuselt veekasti ükskõik kummale äärele.

(b) viib jala takistuse ülaääre mõttelisest pikendusest madalamalt mööda.

Eeltoodud nõuded välja arvatud, on takistuste ületamise viis vaba.

Vt Joonis 4. "Takistus"; Joonis 5. "Veetakistus".

MÄÄRUS 170

Teatejooksud

1. Standardsed teatejooksudistantsid on 4x100 m, 4x200 m, 4x400 m, 4x800 m 100m+200m+300m+400m (kombineeritud teatejooks), 1200m+400m+800m+1600m (pikk kombineeritud teatejooks) ja 4x1500 m.

Märkus: Kombineeritud teatejooksu võib pidada suvalises etappide järjekorras, rakendades sellele vastavalt Määrusi 170.14, 170.18, 170.19 ja 170.20.

2. Teatejooksu ühe etapi lõppu ja teise algust (vahetusala keskkoha) ning teatevahetusala algust ja lõppu tähistavad 5 cm laiused jooned märgitakse äärejoontega ristuvalt igale jooksurajale.

3. Teatevahetusala on 20 m pikk, ulatudes vahetusala keskjoonest 10 m ette- ja tahapoole. Vahetusala pikkust mõõdetakse jooksusuunas, vahetusala algust tähistava joone stardipoolsest servast kuni vahetusala lõppu tähistava joone stardipoolse servani. Teatevahetuse vanemkohtuniku ülesandeks eraldi radadel toimuvate teatejooksude korral on kontrollida, et kõik jooksjat paikneksid teatepulka oodates teatevahetusalas oma radadel ning teaksid, millal ja kuidas nad tohivad kasutada eelhoovõtumaad.

4. Sammumärgid. Eraldi radadel toimuvates teatevahetustes tohib iga võistleja teatevahetuse hõlbustamiseks asetada oma rajale ühe sammumärgi. Selleks tohib kasutada ainult isekleepuvat teipi, maksimaalmõõtmetega 5x40 cm. Teibi värv peab olema erinev statsionaarse rajamärgistuse värvidest. Mingeid teisi sammumärke kasutada ei tohi.

5. Teatepulk valmistatakse puust, metallist või muust sobivast materjalist, jäiga, ühest osast koosneva tervikuna. Teatepulk on ringikujulise ristlõikega 28 kuni 30 cm

pikkune, 4cm +/- 2mm läbimõõduga, vähemalt 50 g. kaaluv silinder. Jälgimise hõlbustamiseks peab teatepulk olema erksat värvi.

6. (a) Kõigis staadionil toimuvates teatejooksudes kasutatakse teatepulka, mis peab olema võistlejate käes kuni distantssi lõpuni. Määruses 1.1 (a), (b), (c) ja (f) toodud võistlustel peavad teatepulgad olema nummerdatud ja erinevat värvi ning võivad sisaldada ajavõtukiipi.

Märkus: Kui võimalik, peaks iga võistkonna teatepulga värvus olema ära märgitud stardiprotokollis.

(b) Teatejooksudes on võistlejail keelatud kanda kindaid või katta käsi mõne aine või materjaliga muud moodi, kui lubatud Määruses 144.4(c).

(c) teatepulga pillanud jooksja peab selle ise üles võtma. Selleks võib ta kaasvõistlejaid takistamata ja jooksu maad lühendamata oma rajalt lahkuda. Kui pillatud teatepulk lendab või veereb pillamiskohast jooksusuunas ettepoole (ka üle finišijoonet), peab võistleja peale selle ülesvõtmist pillamiskohta naasma ja sealt jooksu jätkama. Eeltoodud tingimuste täitmisel ei põhjusta teatepulga pillamine, eeldusel, et sellega ei häiritud ühtegi kaasvõistlejat, võistkonna diskvalifitseerimist.

7. Teatepulk tuleb üle anda rangelt teatevahetusalas. Teatevahetus algab hetkest, mil pulka vastuvõttev jooksja puudutab seda esimest korda ja lõpeb hetkel, mil teatepulk on ainult seda vastuvõtva jooksja käes. Teatevahetuskoha määramisel on oluline ainult teatepulga, mitte jooksjate keha ja käte-jalgade asumine teatevahetus-alas. Teatepulga üleandmine väljaspool teatevahetusala põhjustab diskvalifitseerimise.

8. Teatepulka ootav ja seda üleandev võistleja peavad rangelt püsima omal rajal või samal jooksusuunal, mis neil oli teatevahetuse hetkel. Rajalt lahkuda ei tohi enne, kui tee selleks on vaba ja puudub kaasvõistlejatega kokkupõrkumise oht. Kaasvõistlejate tahtlikul takistamisel rajalt lahkumisel rakendub määrus 163.2. Teatevahetuste puhul ei rakendata Määrusi 163.3 ja 163.4.

9. Kui võistleja võtab jooksu ajal ära või korjab üles teise võistkonna teatepulga, siis tema võistkond diskvalifitseeritakse. Teist võistkonda ei karistata juhul, kui nad sellest eelist ei saanud.

10. Teatevõistkonna iga liige tohib joosta ainult ühe etapi. Võistkond võib kasutada suvalist nelja, antud võistlusteks teatejooksudes või muudel aladel üles antud sportlast. Peale eelmise võistlusvooru läbimist tohib võistkond järgmistes võistlusvoorudes kasutada kuni kahte, eeltoodud tingimusele vastavat varuvõistlejat. Nimetatud nõuete vastu eksinud võistkond diskvalifitseeritakse.

11. Teatevõistkonna täpne koosseis ja jooksujärjekord tuleb kehtestatud korras teatada hiljemalt üks tund enne seda, kui algab antud jooksuvooru esimese jooksu osavõtjate registreerimine kogunemiskohas. Hilisemaid muudatusi saab teha ainult võistluste korraldustoimkonna poolt määratud arsti meditsiiniliselt põhjendatud loa alusel kuni antud jooksu registreerimisaja lõpuni kogunemiskohas. Teatevõistkond peab võistlema nimetatud koosseisus ja järjekorras. Nimetatud nõuete vastu eksinud võistkond diskvalifitseeritakse.

12. 4x100 m teatejooks joostakse algusest lõpuni eraldi radadel.

13. 4x200 m teatejooks joostakse ühel järgnevast kolmest võimalusest:

(a) võimalusel algusest lõpuni eraldi radadel (neli kurvi omal rajal);

(b) kaks esimest vahetust ja kolmanda vahetuse esimene kurv eraldi radadel, siirdumisega ühisele rajale Määruses 163.5 kirjeldatud sissejooksukaare stardipoolsest äärest (kolm kurvi omal rajal);

(c) esimese vahetuse esimene kurv eraldi radadel, siirdumisega ühisele rajale Määruses 163.5 kirjeldatud sissejooksukaare stardipoolsest äärest (üks kurv omal rajal).

Märkus: Kui võistkondi on neli või vähem ja variant (a) ei ole võimalik, tuleks

kasutada varianti (c)

14. Kombineeritud teatejooksus joostakse eraldi radadel kaks esimest vahetust ja kolmanda vahetuse esimene kurv, siirdumisega ühisele rajale peale Määruses 163.5 kirjeldatud sissejooksukaare stardipoolse ääre ületamist (kaks kurvi omal rajal).

15. 4x400 m teatejooks joostakse ühena kahest järgnevast võimalusest:

(a) esimene vahetus ja teise vahetuse esimene kurv eraldi radadel, siirdumisega ühisele rajale Määruses 163.5 kirjeldatud sissejooksukaare stardipoolsest äärest (kolm kurvi omal rajal);

(b) esimese vahetuse esimene kurv eraldi radadel, siirdumisega ühisele rajale Määruses 163.5 kirjeldatud sissejooksukaare stardipoolsest äärest (üks kurv omal rajal)

Märkus: kui võistkondi on neli või vähem, tuleks kasutada varianti (b)

16. . 4x800m teatejooks joostakse ühena kahest järgnevast võimalusest:

(a) esimese vahetuse esimene kurv erald radadel, siirdumisega ühisele rajale Määruses 163.5 kirjeldatud sissejooksukaare stardipoolsest äärest (üks kurv omal rajal);

(b) ühisel rajal.

17. 4x1500m teatejooks ja **pikk kombineeritud teatejooks** joostakse ühisel rajal.

18. Välja arvatud esimese vahetuse jooksjad, lubatakse 4x100 m ja 4x200 m teatejooksudes kõigil ning kombineeritud teatejooksu teise ja kolmanda vahetuse jooksjatel kasutada enne vahetusala algust 10 m pikkust hoovõtumaad, mille algus peab olema rajale selgelt märgitud (vt ka käesoleva Määrus 170.3). Kõigil teistel juhtudel on hoovõtumaad kasutamine keelatud ja põhjustab võistkonna diskvalifitseerimise.

19. 4x400m 4x800m, 4x1500m, **pika kombineeritud teatejooksu** kõik ning kombineeritud teatejooksu viimase vahetuse jooksjad ei tohi 10 m pikkust hoovõtumaad kasutada, vaid peavad alustama liikumist vahetusala seest. Selle nõude rikkujad diskvalifitseeritakse.

20. 4x400 m teatejooksu kolmanda ja neljanda vahetuse ning kombineeritud teatejooksu neljanda vahetuse jooksjad paigutatakse selleks määratud kohtuniku poolt teatevahetust ootama (raja siseservast väljapoole reastatuna), vastavalt nende võistkonnakaaslaste paremusjärjestusele rajal 200 m enne vahetus-kohta. Vahetust ootavad sportlased seda reastust enam muuta ei tohi ning peavad selle säilitama kuni teatevahetuse hetkeni. Kõnealuse määruse rikkumisel võistkond diskvalifitseeritakse.

Märkus: Kui 4x200 m teatejooksu ei joosta täies pikkuses eraldi radadel, rivistatakse neljanda vahetuse jooksjad teatevahetusalas stardiprotokollil alusel seestpoolt väljapoole.

21. Teatejooksudes, kus joostakse ühisel rajal (ka 4x400 m ja 4x200 m ning kombineeritud teatejooksude vastavad etapid), võivad vahetust ootavad võistlejad oma võistkonnakaaslaste vahetuskohta lähenemisel liikuda trügimata ja kaasvõistlejaid takistamata siseraja suunas, täites seejuures Määruses 170.20 toodud nõudeid. Määruserikkujad diskvalifitseeritakse.

IV PEATÜKK - VÄLJAKUALAD

MÄÄRUS 180 Üldpõhimõtted

Proovi- (soojendus) katsed võistluspaigas

1. Enne võistlusala algust on igal võistlejal õigus teha võistluspaigas proovikatsed. Kuulitõukes, ketta- ja vasaraheites ning odaviskes tehakse proovikatsed kohtunike järelevalvel, võistlusteks loositud katsejärjekorras.

2. Võistluste ajal ei tohi võistlejad soojendusharjutusteks kasutada:

- (a) jooksu- ja hoovõturada;
- (b) hüppeteibaid;
- (c) võistlusvahendeid;
- (d) heiteringi ja maandumissektorit (võistlusvahenditega ega ilma).

Sammumärgid

3 (a) kõigil väljakualadel, kus kasutatakse hoojooksu, asetatakse sammumärgid väljapoolsele hoovõturada, erandiks on kõrgushüpe, kus sammumärgid paiknevad hoovõtuuala sees. Võistleja tohib kasutada ühte või kahte korraldajate poolt kasutamiseks antud (või kasutada lubatud) sammumärki. Kui sammumärke ei ole, võib nende asemel tarvitada plaastrit või teipi, mitte aga kriiti või teisi rajale püsivaid jälgi jätvaid aineid.

(b) kuulitõukes ning ketta- ja vasaraheites tohib võistleja asetada oma katse sooritamise ajaks ühe märgi tõuke- või heiteringi taha või küljele. Märk ei tohi kohtunike vaatevälja varjata. Isiklike märkide paigutamine maandumissektorisse või selle äärde on keelatud.

Märkus: Sammumärk peab olema ühes tükis.

(c) Teivashüppes peaksid korraldajad hoovõturaja äärde paigutama sobivad ja ohutud sammumärgid 0,5m vahedega 2,5m-5m kaugusele nulljoonest ja 1m vahedega 5m-18m kaugusele.

Rekorditähised.

4. (a) Maandumissektorite ääretel võib võistluste tasemest lähtuvalt asetada maailma-, maailmajao-, rahvusrekordite ning võistluste rekordite tähised.

(b) Võistlejatele tuule suuna ja tugevuse näitamiseks tuleks kõigil hüppealadel ja odaviskes ning kettaheites sobivasse kohta paigutada üks või mitu tuulelippu.

Katsete sooritamise järjekord

5. Võistluskatsed sooritatakse loositud järjekorras. Katsejärjekorra omavolilise muutmise korral rakendatakse Määrusi 125.2 ja 145.2 Peale kvalifikatsioonvõistlusi loositakse sooritusjärjekord uuesti (vt ka Määrus 180.6).

Võistluskatsed

6. Võistleja tohib ühes katsevoorus sooritada ühe katse (välja arvatud kõrgus- ja teivashüppes). Kõigil väljakualadel (välja arvatud kõrgus- ja teivashüpe), kus võistleb rohkem kui 8 sportlast, antakse kõigile osavõtjaile kolm katset ning nende katsete põhjal kaheksale parimale määrustepärase katse sooritanule veel kolm katset. Juhul kui viimasele kvalifikatsioonikohale pretendeerib võrdsete tulemustega mitu võistlejat, selgitatakse edasipäseja(d) Määruse 180.22 kohaselt. Kui ka siis on tegemist viigiga, saavad viigis olevad sportlased kolm lisakatset. Kui osalejaid on 8 või vähem, antakse kõigile võistlejaile kuus katset. Kui neist 2 või enam ei oma esimese kolme katsega määrustepärasest tulemust, sooritavad nad oma järgmised katsed enne määrustepäraseid tulemusi omavaid võistlejaid protokollis esialgses järjekorras.

Mõlemal juhul:

(a) sooritakse viimased kolm katset esimese kolme katse põhjal saavutatud tulemuste pööratud paremusjärjestuses;

(b) kui sooritusjärjekorra muutmisel pole mõnede võistlejate omavahelist paremusjärjestust võimalik määrata, sooritavad nad oma katsed protokollis esialgses järjekorras.

Märkus (i): Kõrgus- ja teivashüppe kohta vt Määrus 181.2.

Märkus (ii): Ala peakohtuniku poolt Määruse 146.5 alusel „protestituna“ võistlust jätkama lubatud võistlejad sooritavad oma finaalkatsed enne teisi võistlejaid, ja kui neid on rohkem kui üks, siis protokollis esialgses järjekorras.

MÄRKUS (iii): Võistluste korraldajad võivad võistlusjuhendiga kehtestada, et aladel, kus on võistlejaid rohkem, kui 8, saavad kõik osavõtjad 4 katset.

Tulemuste protokollimine

7. Protokollis kantakse (välja arvatud kõrgus- ja teivashüppes) mõõdetud tulemus. Kõigil teistel juhtudel kasutavaid lühendeid ja sümboliteid vaata Määrusest 132.4

Soorituse lõpetamine

8. Vanemkohtunik ei tohi katset õnnestunuks lugeda ja valget lippu tõsta enne, kui võistleja on katse sooritamise lõpetanud. Katse loetakse lõpuni sooritatuks, kui:

(a) kõrgus- ja teivashüppes siis, kui vanemkohtunik on kindel, et katse sooritamisel pole Määruste 182.2, 183.2 ja 183.4 nõudeid rikutud;

(b) kaugus- ja kolmikhüppes hetkel, mil võistleja Määruse 185.2 kohaselt maandumiskastist lahkub;

(c) kuulitõukes, ketta- ja vasaraheites ning odaviskes hetkel, mil võistleja lahkub Määruse 187.17 kohaselt ringist või hoovõturajalt.

Kvalifikatsioonivõistlused

9. Kui alal osaleb nii palju võistlejaid, et ei ole võimalik pidada kohe lõppvõistlust, korraldatakse põhivõistlusele pääsejate väljaselgitamiseks kvalifikatsioonivõistlused. Kvalifikatsioonivõistluste tulemusi põhivõistlustel arvesse ei võeta. Lõppvõistlusele pääsemiseks on kvalifikatsioonivõistlustest osavõtt ja kvalifikatsioonitingimuste täitmine kõigile võistlejatele kohustuslik.

10. Kvalifikatsioonivõistlustel jaotatakse võistlejad kahte või enamasse rühma. Rühmad koostatakse juhuslikkuse meetodil, kuid ühe riigi või võistkonna liikmed paigutatakse võimalusel eri rühmadesse. Kui võistluspaigad ei võimalda võistluste üheaegset läbiviimist ühesugustes tingimustes kõigile kvalifikatsioonirühmadele mitmes võistluspaigas, peetakse võistlused ühes võistluspaigas, kusjuures järgmine rühm alustab proovikatseid vahetult peale seda, kui eelmine rühm on võistlemise lõpetanud.

11. Soovitavalt tuleks üle kolme päeva kestvatel võistlustel jätta kõrgus- ning teivashüppes kvalifikatsiooni- ja põhivõistluse vahele üks puhkepäev.

12. Kvalifikatsioonivõistluste läbiviimise korra, kvalifikatsiooninormid ning põhivõistlustele pääsevate sportlaste arvu määravad tehnilised delegaadid. Juhul, kui tehnilisi delegaate pole määratud, teeb seda võistluste korraldustoimkond. Määruses 1.1 (a), (b), (c) ja (f) toodud võistlustel peab põhivõistlustele pääsema vähemalt 12 sportlast, **kui võistlusjuhendis ei ole märgitud teisiti.**

13. Kvalifikatsioonivõistlustel (välja arvatud kõrgus- ja teivashüpe) saab iga võistleja kuni kolm katset. Esimesel või teisel katsel kvalifikatsiooninormi täitnud sportlane ei tohi ülejäänud katseid sooritada.

14. Kõrgus- ja teivashüppe kvalifikatsioonivõistlustel peavad kõik sportlased, kes kolme järjestikuse ebaõnnestunud katse tõttu ei ole võistlustest välja langenud, jätkama võistlust Määruse 181.2 **(kaasa arvatud katse vahelejätmine)** kohaselt, kuni kvalifikatsiooninormi täitmiseni või kolmanda ebaõnnestunud katseni

kvalifikatsiooninormiks määratud kõrgusel, välja arvatud juhul, kui Määruse 180.12 kohaselt põhivõistlusele lubatav arv sportlasi selgub juba varem. **Kui võistleja finaali pääs on selgunud, ei tohi ta enam võistlust jätkata.**

15. Juhul, kui keegi võistlejatest kvalifikatsiooninormi ei täida või on normitäitjaid vähem põhivõistlusele pääsevate võistlejate arvust, täidetakse vabaksjäänud põhivõistluse kohad võistlejatega, kes kvalifikatsiooninormi ei täitnud, vastavalt nende poolt kvalifikatsioonivõistlustel saavutatud parimatele tulemustele. Kui viimasele edasipääsukohale pretendeerib võrdsete tulemustega kaks või enam sportlast, selgitatakse nende omavaheline paremusjärjestus ja edasipääseja(d) Määruste 180.22 või 181.8 kohaselt. Kui paremusjärjestust pole võimalik määrata, pääsevad kõik kohta jagama jäänud võistlejad finaali.

16. Kõrgus- ja teivashüppe kvalifikatsioonivõistlustel, mis toimuvad kahes rühmas, üheaegselt kahes võistluspaigas, on soovitatav latti tõsta mõlemas paigas üheaegselt ning koostada mõlemad rühmad sportlikult tasemelt võrdsetena.

Häirimine

17. Kui võistlejat segatakse või häiritakse katse sooritamise ajal **või ei ole tema tulemust võimalik korrektselt mõõta**, on ala peakohtunikul õigus anda talle uus katse. **Katsejärjekorra muutmine ei ole lubatud. Uueks katseks antakse olenevalt asjaoludest mõistlik aeg. Juhul kui võistlusega on edasi mindud enne uue katse andmist, tuleks uus katse sooritada enne järgmisi võistluskatseid.**

Katseaeg

18. Võistlejal, kes katse alustamisega tarbetult viivitab, võidakse katse sooritamise õigus ära võtta. Protokollis märgitakse see ebaõnnestunud katsena. Seda, kas tegemist on tarbetu viivitamisega või mitte, otsustab kõiki asjaolusid arvesse võttes ala peakohtunik. Katseks valmistumise aeg algab hetkest, mil selleks määratud kohtunik teatab võistlejale, et kõik on selleks valmis ja kutsub ta katsele. Kui võistleja otsustab seejärel sooritusest loobuda, loetakse katse peale selleks ettenähtud valmistumisaega lõppu ebaõnnestunuks. Teivashüppes algab katseks valmistumise aeg hetkest, mil tellingud on seatud võistleja poolt varem tellitud asendisse. Hilisemaks tellingute asendi korrigeerimiseks lisaega ei anta. Võistlejal, kelle katseks valmistumise aeg lõppeb soorituse kestel, lubatakse katse lõpetada.

Tavatingimustes on katseks valmistumiseks ettenähtud järgmised ajavahemikud:

Võistlejate arv	Üksikalad			Mitmevõistlus		
	Kõrgus	Teivas	Ülejäänud	Kõrgus	Teivas	Ülejäänud
Rohkem kui 3	1 min	1 min	1 min	1 min	1 min	1 min
2 või 3	1,5 min	2 min	1 min	1,5 min	2 min	1 min
1	3 min	5 min	-	2 min	3 min	-
2 järjestikust katset	2 min	3 min	2 min	2 min	3 min	2 min

Märkus (i): Katseks valmistumise aega näitav kell peab olema asetatud võistlejale hästinähtavale kohale. Andmaks võistlejale aja lõppemisest märku, tõstab kohtunik 15 sekundit enne ajalimiidi lõppu kollase lipu ja hoiab seda ülal ettenähtud aja lõppemiseni või hetkeni, mil võistleja alustab katse sooritamist. Kollase lipu asemel võib kasutada ka teisi märguandmisvahendeid.

Märkus (ii): Kõrgus- ja teivashüppes ei rakendata pikemaid valmistumisaegu mitte kohe, kui võistlejate arv on kahanenud nõutud piirini, vaid alles peale lati tõstmist uuele kõrgusele. Eeltoodu ei kehti ühe võistleja kahe või mitme järjestikkuse katse kohta.

Märkus (iii): Võistleja, kes ükskõik, millisel alal asub sooritama oma esimest katset, saab selleks valmistumiseks alati ainult 1 minuti aega.

Märkus (iv): Võistlema jäänud sportlaste arvu määramisel kõrgus- ja teivashüppes

tuleb arvestada ka võistlemise juba lõpetanud sportlasi, kes hetkel pretendeerivad osalema võimalikul lisavõistlusel esikoha selgitamiseks.

Võistluspaigast lahkumine

19. Väljakualadel tohib võistleja võistluse ajal lahkuda võistluspaigast ainult kohtuniku loal ja saatel.

Võistluspaiga vahetamine ja võistluse toimumisaja muutmine

20. Võistlustingimustest tulenevalt on tehnilistel delegaatidel või ala peakohtunikul õigus võistluspaika võistluse ajal vahetada või selle toimumisaega muuta. Seda peaks tegema peale katseringi lõppu.

Märkus: Tuule tugevus ja selle suuna muutumine ei ole võistluspaiga vahetamiseks ega võistluse toimumisaja muutmiseks arvestatav põhjus

Lõpptulemused

21. Iga võistleja lõpptulemuseks jääb tema parim põhivõistlustel saavutatud tulemus, kaasa arvatud esikoha selgitamiseks peetud lisavõistlustel saavutatud tagajärg.

Paremusjärjestuse määramine võrdsuse tulemuste korral

22. Väljakualadel, kõrgus- ja teivashüpe välja arvatud, määratakse parimate tulemuste võrdsuse korral paremusjärjestus teiste, nende võrdsuse korral kolmandate jne tulemuste alusel. Kui sportlaste paremusjärjestust sel viisil pole võimalik selgitada, jäävad nad kohti, sealhulgas ka esikohta, jagama.

Märkus: kõrgus- ja teivashüppe kohta vt Määrus 181.8 ja 181.9

A. KÕRGUS- JA TEIVASHÜPE

MÄÄRUS 181 Üldpõhimõtted

1. Enne võistluste algust teeb vanemkohtunik teatavaks algkõrguse ja lati tõstmise korra. Väljakuulutatud lati tõstmise kord kehtib seni, kui võistlema on jäänud ainult üks, võistluse juba võitnud võistleja või algab lisavõistlus esikoha selgitamiseks. **(Mitmevõistluse kohta vaata määrust 200.8(d))**

Võistluskatsed

2. Võistleja võib alustada ükskõik millisest vanemkohtuniku poolt teatavaks tehtud kõrgusest ja sooritada katseid vastavalt oma valikule suvalistel kõrgustel. Peale kolme järjestikust ebaõnnestunud katset, vaatamata sellele, millistel kõrgustel ta need on sooritanud, langeb võistleja edasisest võistlusest, juhul kui ta ei osale esikoha selgitamiseks peetavas lisavõistluses, välja.

Käesoleva määruse alusel on võistlejal õigus jätta mõnel kõrgusel teine või kolmas katse sooritamata (juhul, kui samal kõrgusel on esimene või teine katse ebaõnnestunud) ja kasutada järelejäänud katsed hilisematel kõrgustel. Võistleja, kes on mingil kõrgusel katse vahele jätnud, ei tohi samal kõrgusel rohkem üritada, välja arvatud juhul, kui ta osaleb esikoha selgitamiseks peetavas lisavõistluses. Võistlejad, kes pole võistluspaigas hetkel, mil ülejäänud võistlejad on võistluse lõpetanud, loetakse ala peakohtuniku otsusel peale üheks katseks valmistumiseks ettenähtud aja lõppemist edasivõistlemisest loobunuiks.

3. Ka siis, kui kõik kaasvõistlejad on võistlusest välja langenud, on võistlejal õigus jätkata kuni edasivõistlemisõiguse minetamiseni.

4. Välja arvatud juhtumid, kui võistlema on jäänud ainult üks, võistluse juba võitnud sportlane:

(a) ei tohi lati kõrgust iialgi suurendada korraga vähem kui 2 cm kaupa kõrgushüppes ja 5 cm kaupa teivashüppes;

(b) lati tõstmise vahemikku ei tohi võrreldes eelnevate kordadega iialgi suurendada. Käesoleva Määruse 181.4 alapunkte (a) või (b) ei rakendata juhul, kui võistlejad lepivad kokku asetada latt maailmarekordit ületavale kõrgusele.

Üksi võistleva jäänud, võistluse juba võitnud sportlane võib kokkuleppel ala peakohtunikuga edasise lati tõstmise korra ise määrata.

Märkus: Eeltoodu ei kehti mitmevõistluse puhul.

Mõõtmised

5. Kõrgus ja teivashüppes mõõdetakse lati kõrgust täissentimeetrites raja tasapinnast ristsuunas lati madalaima koha ülaservani.

6. Lati asetamisel uuele kõrgusele tuleb kõik vajalikud mõõtmised teha enne hüppevooru algust. Rekordiürituste korral, kui latti on peale eelmist katset puudutatud, tuleb lati kõrgust kontrollida enne iga katset.

Hüppelatt

7. Latt valmistatakse klaaskiust või mõnest teisest sobivast materjalist, kuid mitte metallist. Lati ristlõige, otsad välja arvatud, on ring. Kõrgushüppelati pikkus on 4 m ($\pm$ 2cm) ja teivashüppelati pikkus 4,50 m (+ 2cm). Kõrgushüppelati maksimaalne kaal on 2,0 kg ja teivashüppelati maksimaalne kaal 2,25 kg.

Lati läbimõõt on 30 mm ($\pm$ 1 mm). Latt koosneb silindrilisest keskosast ja kahest otsikust. Otsikud on poolringi või poolellipsi taolise ristlõikega ning peavad omama kumbki ühte 30-35 mm laiust ja 15-20 cm pikkust tasast pinda lati asetamiseks tugedele. Otsikud peavad olema siledad ja jäigad. Nad ei tohi olla kaetud kummi või mõne muu hõõrdumist tugevdava materjaliga. Otsikute kuju peab tagama, et latti saaks asetada tugedele ainult ühes asendis. Lati toetuspind ei tohi asuda selle läbilõike keskpunktist kõrgemal.

Latt peab olema sirge. Kandetugedele asetatud lati läbipaine ei tohi ületada 2 cm kõrgushüppes ja 3 cm teivashüppes.

Elastsuse kontrollimiseks tuleb tellingute kandetugedele asetatud lati keskpunkti riputada 3 kg raskus. Kõrgushüppelati paine ei tohi ulatuda üle 7 cm ja teivashüppelati paine üle 11 cm lati pikiteljest allapoole.

Vt Joonis 5 „Kõrgus- ja teivashüppelati otsikud“

Paremusjärjestuse määramine

8. Juhul, kui kaks või rohkem võistlejat saavutavad ühesuguse tulemuse määratakse nende omavaheline paremusjärjestus järgnevalt:

(a) parema koha saab võistleja, kes viimase kõrguse ületamiseks kasutas vähem katseid;

(b) Määruse 181.8 alapunktis (a) toodud näitaja võrdsuse korral saab parema koha võistleja, kes võistluse algusest kuni viimase ületatud kõrguseni on teinud vähem ebaõnnestunud katseid;

(c) kui ka Määruse 181.8 alapunktis (b) toodud näitaja on võrdne, jäävad võrdsete tulemustega võistlejad kõiki kohti peale esikoha jagama.

(d) Võitja selgitamiseks peetava lisavõistluse läbiviimise kord on toodud Määruses 181.9. Lisavõistlust ei peeta, kui võistlusjuhendiga on niimoodi sätestatud või tehniline delegaat või ala peakohtunik (kui tehnilist delegaati pole määratud) enne võistlusi või võistluste ajal, kuid igal juhul enne vastava ala algust, nii otsustavad või kui lisavõistlusest osavõtjad ise sellest loobuvad. Sel juhul jäävad kõik võidule pretendeerivad võistlejad esikohta jagama.

Märkus: Käesoleva määruse punkt (d) ei kehti mitmevõistluse kohta.

Lisavõistlus esikoha selgitamiseks

9. Kõrgus- ja teivashüppe lisavõistlus esikoha selgitamiseks toimub järgnevalt:

(a) Lisavõistlusest osavõtjad peavad hüppama kõigil kõrgustel kuni konkurentsist

väljalangemiseni, võitja selgumiseni või kõigi lisavõistlusest osavõtjate edasivõistlemisest loobumiseni;

(b) Kõigil võistlejatel on igal kõrgusel ainult üks katse;

(c) Lisavõistluse esimene katse antakse sellest kõrgusest, mille lisavõistlustel osalevad sportlased viimasena ületasid, antud võistlusteks välja kuulutatud latitõstmise korra (vt Määrus 181.1) kohaselt järgmisel kõrgusel;

(d) Kui võitja esimese katsega ei selgu, tõstetakse (kui võistlejad ületasid antud kõrguse) või langetatakse (kui võistlejad antud kõrgust ei ületanud) latti 2 cm kaupa kõrgus- ja 5cm kaupa teivashüppes;

(e) Võistleja, kes mõnda kõrgust üritama ei lähe, loetakse automaatselt kõrgemale kohale konkureerimisest loobunuks. Kui peale tema oli lisavõistlustel konkurentsist veel ainult üks võistleja, kuulutatakse see võitjaks, sõltumata sellest, kas ta läheb katset sooritama või mitte.

Kõrgushüpe - näide

Vanemkohtunik tegi enne võistluste algust teatavaks järgmise lati tõstmise korra: 1,75 m; 1,80 m; 1,84 m; 1,88 m; 1,91 m; 1,94 m; 1,97 m; 1,99 m;

V õ i s t l e j a d	Kõrgused							Ebaõnnestunud katsete arv	Lisavõistlus			K o h t
	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	
	7	8	8	8	9	9	9		9	8	9	
	5	0	4	8	1	4	7	1	9	1		
A	o	xo	o	xo	x--	xx		2	x	o	x	II
B	-	xo	-	xo	-	-	xxx	2	x	o	o	I
C	-	o	xo	xo	-	xxx		2	x	x		III
D	-	xo	xo	xo	xxx			3				4.

„o“ = õnnestunud katse, „x“ = ebaõnnestunud katse, „-“ = vahelejätud katse

Võistlejad A, B, C ja D ületasid kõik kõrguse 1.88, kuid peale seda ebaõnnestusid. Kuna viimane kõrgus on kõigil võistlejatel ületatud teisel katsel, ei selgu paremusjärjestus ka selle näitaja põhjal. Järgmisena võetakse arvesse võistluste algusest kuni viimase ületatud kõrguseni ebaõnnestunud katsete arv (kaasa arvatud). Võistlejal D on ebaõnnestunud katseid 3 ja ta saab neljanda koha. Võistlejatel A, B ja C on ebaõnnestunud katseid 2 ja nende vahel korraldatakse võitja selgitamiseks lisavõistlus. Lisavõistluse esimene katse antakse kõrgusel 1. 91 kuna see on järgmine lati tõstmise korra kohane kõrgus peale kõrgust 1. 88, mille võistlejad ületasid Kuna kõik võistlejad ebaõnnestuvad, langetatakse latti 2 cm, kõrgusele 1. 88-le. Võistlejad A ja B ületavad selle, C ajab maha ja saab kolmanda koha. Latt tõstetakse uuesti 1. 91-le, selle ületab ainult võistleja B ja on seega võitja. Kuna võistleja lõpptulemuseks jääb tema parim tulemus, sh lisavõistlustel saavutatu, moodustub järgmine paremusrida: I koht: võistleja B – 1. 91; II koht: võistleja A – 1. 89; III koht: võistleja C – 1. 88 ja IV koht: võistleja D – 1. 88.

Kõrvalised mõjud

10. Kui on ilmne, et latt kukkus alla võistlejast sõltumatutel asjaoludel (näiteks tuule

mõjul):

- (a) loetakse katse õnnestunuks, kui latt kukub alla peale seda kui võistleja on selle „puhtalt“ (riivamata) ületanud;
- (b) kõigil teistel juhtudel antakse võistlejale uus katse.

MÄÄRUS 182

Kõrgushüpe

Võistlus

1. Võistleja peab sooritama äratõuke ühelt jalalt.
2. Katse loetakse ebaõnnestunuks, kui:
  - (a) võistleja puudutusest tingituna ei jää latt peale hüpet kandetugedele pidama;
  - (b) võistleja puudutab latti ületamata mõne kehaosaga maandumispaika või maapinda hüppetellingute vahel või nendest väljaspool, tagapool hüppelati esiserva maapinnaga ristuvat tasapinda. Kui võistleja riivab jalaga maandumispaika ja ületab seejärel lati, on vanemkohtunikul õigus katse õnnestunuks lugeda, eeldades, et kõnealune maandumispaiga riivamine ei abistanud võistlejat lati ületamisel.

Märkus: Eelnevas määruses toodud nõude täitmise hõlbustamiseks tõmmatakse (nt teibiga) rajapinnale tellingupostidest 3 m väljapoole ulatuv 5 cm laiune valge joon. Joone esiserv peab olema kohakuti tellingutel asuva hüppelati esiserva maapinnaga ristuva tasapinnaga.

(c) Kui võistleja puudutab ilma hüppamata latti või hüppetellingute püstist osa.

Hoovõtuala ja äratõukepaik

3. Hoojooksuraja väikseim lubatud laius on 16 m ja pikkus 15m, Määruses 1.1 (a), (b), (c), (e) ja (f) toodud võistlustel on hoojooksuraja minimaalne pikkus 25 m.
4. Hoovõtuala ja äratõukepaiga viimase 15m lubatud maksimaalne kalle on 1:250 (0,4%) mööda iga tellingupostidevahelise sirge keskpunktist lähtuvat raadiust hoovõtualaks oleval poolringil. Hoovõturala raadius on toodud Määruses 182.3. Maandumispaik tuleb paigutada selliselt, et hoovõtt toimuks mööda tõusvat kallet ehk „vastumäge“.
5. Äratõukeala peab olema täiesti tasane, Määruses 182.4 lubatust mitte suurema kaldega ja vastama IAAF-i „Võistluspaikade sobivuse juhendis“ toodud nõuetele.

Hüppetellingud

6. Lubatud on kasutada igasuguseid jäiku tellinguid või poste. Lati hoidmiseks peavad neil olema jäigad lati kandetoed. Kandetoed peavad paiknema selliselt, et ka lati kõige kõrgema asendi korral oleks nende kaugus lati ülaservast posti tipuni vähemalt 10 cm. Tellingute vaheline kaugus peab olema vähemalt 4,00 m ja mitte suurem kui 4,04 m.
7. Tellinguid ei tohi võistluste käigus ümber paigutada, va juhul, kui ala peakohtuniku arvates on võistluspaik muutunud kõlbmatuks. Sel juhul toimub ümberpaigutamine peale seda, kui antud kõrgusel on kõik katsed sooritatud.
8. Lati kandetoed peavad olema tasased ja paiknema tellingute suhtes täisnurkselt. Kandetoed peavad olema 4 cm laiad ja 6 cm pikad. Toed peavad postide külge jäigalt kinnituma ja olema suunatud teineteise poole, jäädes hüppe ajal liikumatusse asendisse. Lati otsad peavad asetsema tugeudel nii, et latt kukuks hüppaja puudutusest vabalt kas ette- või tahapoole. Kandetugede pinnad, millele latt toetub, peavad olema siledad ega tohi olla kaetud kummi või mõne muu hõõrdumist suurendava materjaliga. Tugeudel ei tohi olla elastsust suurendavaid lisaseadmeid. Toed peavad paiknema mõlemal tellingupostil rajapinnast võrdsel kõrgusel.
9. Lati otste ja tellingute siseserva vahele peab jääma vähemalt 1 cm laiune pilu.

Maandumiskast

3. Määruses 1.1. (a), (b), (c), (e) ja (f) toodud võistlustel peab maandumismatt olema vähemalt 6m pikk, 4m lai ja latipoolselt küljelt 0,7m kõrge. Ülejäänud võistlustel peab maandumismatt olema vähemalt 5m pikk, 3m lai ja 0,7m kõrge.

Märkus: Maandumismati ja tellingute vahele peab jääma vähemalt 10 cm, vaba ruumi, et mattide puutumine vastu tellinguid ei põhjustaks lati kukkumist.

Vt joonis 6 “Kõrgushüppetellingud ja -latt”

MÄÄRUS 183

Teivashüpe

Võistlus

1. Võistlejal on õigus nõuda hüppetellingute paigutamist enda poolt soovitud asendisse teibakasti tagaseina rajapinnaga lõikumise kohast maandumiskasti suunas 80 cm kaugusele ulatuvas vahemikus.

Esimeseks hüppeks soovitud tellingute asendi peab võistleja teatama kohtunikele enne võistluse algust, see märgitakse protokollis. Soovides muuta senist hüppetellingute asendit, peab võistleja sellest kohtunikele teatama enne, kui need on seatud tema poolt varem tellitud asendisse ja hakkab jooksma katseks valmistumiseks ettenähtud aeg. Tellingute asendi muutmise soovi hilisemal esitamisel tehakse seda katseks valmistumise aja arvelt.

Märkus: Teibakasti tagaseina üläääre mõtteline, hoovõturaja telgjoonega risti olev pikendus („nulljoon“) tuleb tähistada kuni 5 cm laiuse silmatorkavat värvi joonega, mis ulatub mõlema tellingupostini nii, et selle võistlejapoolne äär ühtib teibakasti tagaserva rajapinnale ulatava ääreg. Täpselt samas kohas peab joon olema märgitud ka maandumismattidele.

2. Katse loetakse ebaõnnestunuks, kui:

(a) võistleja puudutusest tingituna ei jää latt peale hüpet mõlemale kandetoele pidama;

(b) võistleja puudutab enne lati ületamist mõne kehaosa või teibaga rajapinda või maandumispaika „nulljoonest“ tagapool;

(c) võistleja tõstab peale äratõuget (maapinnast eraldumist) alumise käe teibal ülemisest käest kõrgemale või nihutab ülemist kätt algsest asendist kõrgemale;

(d) võistleja asetab hüppe ajal lati ühe või mõlema käega kandetugedele tagasi või summutab kätega lati kõikumise kandetugedel.

Märkus (i): Hoojooksu väljaspool valgete joontega märgitud hoovõturaja suvalist osa ei peeta määrusterikkumiseks.

Märkus (ii): Algselt õigesti teibakasti asetatud teiba puutumist vastu maandumismatte katse sooritamise ajal ei peeta määrusterikkumiseks.

3. Haarde tugevdamiseks on lubatud kasutada sobivaid aineid kätel ja/või teibal. Võistlejad tohivad hüppe ajal kindaid kanda.

4. Katse sooritamise ajal võistleja käest eraldunud, lati või tellingute suunas langeva teiba puudutamine (ka võistleja enda poolt) on keelatud. Kui seda siiski tehakse, on ala peakohtunikul, kui ta on veendunud, et teiba vabal kukkumisel oleks see lati maha ajanud, õigus katse ebaõnnestunuks lugeda.

5. Teiba purunemist katse ajal ebaõnnestumiseks ei loeta ja võistlejale antakse uus katse.

Hoovõturada

6. Teivashüppe hoovõturada peab olema vähemalt 40, võimaluse korral 45 m pikk. Raja laius on 1,22 +/- 0,01 m, tähistatud 5 cm laiuste valgete joontega.

Märkus: Enne 1. jaanuari 2004. a. ehitatud staadionitel tohib hoovõturada olla maksimaalselt 1,25 m lai.

7. Raja maksimaalne külgekalle võib olla 1:100 (1%) välja arvatud juhul, kui esineb erakordseid asjaolusid, mis võimaldavad IAAFil teha erandi ja maksimaalne pikikalle viimasel 40 meetril hoovõtu suunas 1:1000 (0,1%).

Teibakast ja hüppetellingud

8. Äratõuke soodustamiseks pannakse teiba ots teibakasti. Teibakast valmistatakse sobivast materjalist. Teibakast asetatakse raja pinnast allapoole nii, et selle üläär ühtib raja pinnaga. Teibakasti rajapinnale ulatuv äär peab olema ümar. Teibakasti põhi on 1 m pikk, põhja laius eesääres on 60 cm, mis sujuvalt kahaneb 15 cm-ni tagaseina allääres. Teibakasti sügavuse ja pikkuse raja tasapinnal määrab põhja ja tagaseina vaheline 105° nurk. Teibakasti põhja ja tagaseina kokkupuutekoht on raja pinnast 20 cm sügavusel. Teibakasti külgseinad asetsevad põhja suhtes 120° nurga all, kaldega väljapoole. Lubatud kõrvalekalded teibakasti mõõtmetest ei tohi ületada ±1cm ja +1° Puidust teibakasti põhi tuleb eesäärest 80 cm kauguseni katta 2,5 mm paksuse metallplaadiga.

Märkus: Lisaohutuse tagamiseks tohivad võistlejad iga katse ajal teibakasti ümber pehmenuspätku asetada. Pätkude paigutamiseks kuluv aeg kuulub katseks valmistumise aja sisse. Kohe peale katset peab võistleja padjad ära võtma. Määruses 1.1 (a), (b), (c), (e) ja (f) toodud võistlustel muretsevad pehmenuspätkud võistluste korraldajad.

9. Lubatud on kasutada igasuguse konstruktsiooniga tellinguid eeldusel, et need on jäigad. Sportlaste ohutuse tagamiseks ja teivaste purunemise vältimiseks peavad tellingute jalased ja postide alaosad olema kaetud sobivast materjalist mattide ja polstriga.

10. Latt peab asetsema horisontaalsetel tugeudel nii, et see võistleja või teiba puudutusest hõlpsasti maandumiskasti suunas alla kukuks. Toed peavad olema jäigad ja siledad, neil ei tohi olla kühme ja õnarusi, neid ei tohi katta kummi või teiste hõõrdumist suurendavate materjalidega. Tugede maksimaalläbimõõt on 13 mm ja maksimaalpikkus 55 mm. Toed peavad olema kandurile kinnitatud 35 - 40 mm kanduri ülaservat allpool teineteisest 430 kuni 437 cm kaugusel. Kandurite ülaosa peab olema sile, konstrueeritud nii, et latt sellele püsima ei jääks. Konstruktsioon ei tohi sisaldada vetruvaid detaile.

Märkus: Võistlejate ohutuse suurendamiseks on lubatud toed kinnitada teineteise poole suunatud „kanduritele“, suurendades sel viisil lati pikkust ja muutmata tellingupostide vahelist kaugust.

Teibad

11. Kõik võistlejad peavad kasutama isiklikke teibaid. Kaasvõistlejate teivaste kasutamine omaniku loata on keelatud. Teibaid võib valmistada suvalisest materjalist või materjalide kombinatsioonist. Teiba pikkus ja läbimõõt pole reglementeeritud. Teiba pealispind peab olema sile. Sportlase käte kaitseks võib teiba ülemises osas selle ümber teipi kerida. Teiba alumise otsa kaitseks võib selle ümber kerida teipi ja/või muud sobivat kaitsematerjali. Teibikihid teiba ülemises otsas peavad olema, välja arvatud kohad, kus üks teibikiht teise äärega kattub, täiesti siledad. Teibikihid ei tohi teiba läbimõõtu märgatavalt suurendada, nende abil ei tohi teibale tekitada käele tuge andvaid "rõngaid".

Maandumismatt

12. Määruses 1.1. (a), (b), (c), (e) ja (f) toodud võistlustel ei tohi maandumismatt olla väiksem, kui 6 m (pikkus „null-joonest“ mati tagaservani) x 6 m (laius) x 0,8 m (kõrgus)“. „Nulljoonest“ ettepoole jääv maandumismati osa peab olema vähemalt 2 m

pikk. Ülejäänud võistlustel võib kasutada vähemalt 5 m (pikkus „null-joone“ ees olevate osadeta) x 5 m (laius) maandumismatte . Teibakastiga külgnevad matiosad peavad jääma 10-15 cm kaugusele teibakasti äärtest ja olema suunatud umbes 45° kalde all väljapoole.

Vt Joonis 7. “Teibakast”; Joonis 8. “Teivashüppe tellingud”; Joonis 9. “Teivashüppe maandumispaik”

B. KAUGUS- JA KOLMIKHÜPE

MÄÄRUS 184 Üldpõhimõtted

Hoovõturada

1. Kaugus- ja kolmikhüppe hoovõturada peab olema vähemalt 40 m, võimaluse korral 45 m pikk ning 1,22 + 0,01 m lai. Rada peab olema 5 cm laiuste valgete joontega tähistatud.

Märkus: Enne 1. jaanuari 2004. a ehitatud staadionitel tohib kaugus- ja kolmikhüppe hoovõturada olla maksimaalselt 1,25 m lai.

2. Hoovõturaja suurim lubatud külgekalle on 1:100 (1%) välja arvatud juhul, kui esineb erakordseid asjaolusid, mis võimaldavad IAAFil erandi tegemist ja maksimaalne pikikalle viimasel 40 m-l hoojooksu suunas 1:1000 (0,1%).

Äratõukepakk

3. Äratõukepaika asetatakse rajapinna sisse hoovõturajaga ühelaiune äratõukepakk nii, et selle pealispind ühtib raja pinnaga. Paku maandumiskasti poolset serva nimetatakse äratõukejooneks. Vahetult äratõukejoone taha asetatakse kohtunike abistamiseks plastiliiniga kaetud liist.

4. Äratõukepakk valmistatakse puidust või muust sobivast jäigast materjalist risttahukana, millesse võistleja naeliku naelad tungivad, kuid sinna kinni ei jää. Pakk peab olema 1,22 m ± 0,01 m pikk, 20 cm +/- 2 mm lai ja maksimaalselt 10 cm paks. Pakk peab olema valge.

5. Plastiliiniga kaetud liist valmistatakse puidust või muust sobivast materjalist. Liist peab olema jäik, 10 cm (±2 mm) lai ning 1,22 m ± 0,01 m pikk. Liist tuleb värvida äratõukepakuga kontrastset värvi. Soovitavalt peaks liistu katmiseks kasutama tavplastiliin olema veel kolmandat, eelmistega kontrastset värvi. Liist asetatakse vahetult äratõukejoone taha, sellest maandumiskasti pool hoovõturajas paiknevasse süvendisse. Liistu pakupoolne äär peab maapinna suhtes 45° nurga all tõusma 7 (±1) mm raja ja paku tasapinnast kõrgemale. Moodustuv kaldpind tuleb katta 1 mm paksuse plastiliinikihiga, või tuleb liistust välja lõigata vastav ristkülikukujuline osa, mis täidetakse 45° nurga all plastiliiniga. Liistu kaldpinnale järgnev horisontaalne osa peab kogu liistu pikkuses ja umbes 10 mm laiuselt olema kaetud õhukese plastiliinikihiga.

Plastiliiniga kaetud liist peab asetuma tõukepaku süvendisse sedavõrd jäigalt, et see ei nihkuks sportlase poolt äratõukel rakendatava jõu mõjul.

Plastiliin peab olema säärane, kuhu naeliku naelad hõlpsasti tungivad. Plastiliin ei tohi põhjustada libisemist.

Võistlejate poolt jäetud jälgede silumiseks plastiliinikihilt võib kasutada pahtlilabidat või rulli.

Märkus: Võistlejate poolt tehtud jälgede silumiseks kuluva aja lühendamiseks soovitatakse kasutada mitut vahetatavat plastiliiniga kaetud liistu.

Maandumiskast

6. Maandumiskast peab olema vähemalt 2,75 m ja mitte rohkem kui 3 m lai. Kui vähegi võimalik, peab hoovõturaja telgjoon ühtima maandumiskasti telgjoonega.

Märkus: Kui hoovõturaja ja maandumiskasti telgjooned ei ühti, tuleb kastis vajalik ala tähistada ühe (vajadusel kahe) äärejoonega.

7. Maandumiskast peab olema täidetud pehme, niiske liivaga, mille pind on ühetasane äratõukepaku ja hoovõturaja pinnaga.

Vt Joonis 10 “Kaugushüppe äratõukepakk koos plastiliiniga kaetud liistuga”; Joonis

11 “Kaugushüppe maandumiskast”.

Mõõtmised.

8. Kaugus ja kolmikhüppes mõõdetakse tulemus kohe pärast katse määrustepärast sooritamist. (Või kohe pärast suulise protesti esitamist vastavalt määrusele 146.5) Hüppe pikkus mõõdetakse võistleja mistahes kehaosa või tema seljas oleva riietuse ja jalatsite poolt maandumiskasti tehtud äratõukejoonele lähimast jäljest mööda äratõukejoonega ristuvat sirget äratõukejooneni või selle pikenduseni.

9. Kaugus- ja kolmikhüppes mõõdetakse tulemused 1 cm täpsusega, ümardamisega alati väiksema täissentimeetrini.

Tuule kiiruse mõõtmine

10. Kaugus- ja kolmikhüppes mõõdetakse tuule kiirust 5 sekundi vältel alates hetkest, mil hüppaja möödub tähisest, mis asub kaugushüppes 40 m ja kolmikhüppes 35 m kaugusel äratõukepaigast. Kui võistleja hoovõtumaa on lühem, alustatakse tuule kiiruse mõõtmist hetkest, mil võistleja alustab hoojooksu.

11. Ala peakohtunik peab kontrollima et, tuulemõõtur peab asetsema 20 m kaugusel tõukepakust, 1,22 m kõrgusel maa- pinnast ning mitte kaugemal kui 2 m hoovõturaja äärest.

12. Tuulemõõtur peab vastama Määruses 163.8 toodud nõuetele, seda tuleb käsitleda Määrustes 163.9 ja 163.13 kirjeldatud korras.

MÄÄRUS 185

Kaugushüpe

Võistlus

1. Katse loetakse ebaõnnestunuks, kui võistleja:

(a) puudutab mingi kehaosaga rajapinda või plastiliiniga kaetud liistu äratõukejoone taga, olenemata sellest, kas ta “jookseb läbi” või sooritab hüppe;

(b) sooritab äratõuke paku kõrvalt, vaatamata sellele, kas äratõuge sooritati ees- või tagapool äratõukejoone mõttelist pikendust;

(c) kasutab hoovõtul või hüppel saltotehnikat;

(d) puudutab rajapinda äratõukejoone ja maandumiskasti vahel;

(e) puudutab maandumisel maapinda väljaspool maandumiskasti kohas, mis on äratõukejoonele lähemal, kui tema maandumiskastis olev, äratõukejoonele lähim jälg;

(f) lahkub maandumiskastist Määruses 185.2 toodust erineval moel.

2. Maandumiskastist lahkudes peab võistleja jala esimene kokkupuude maandumiskasti äärisega või maapinnaga maandumiskastist väljaspool olema kohas, mis on äratõukejoonest kaugemal, kui tema maandumiskastis olev, äratõukekohale kõige lähem jälg, sh kõik tasakaalukaotusest või tagasilikumisest maandumiskasti piiridesse tekkinud jäljed.

Märkus: Võistleja jala esimest kokkupuudet maandumiskasti äärisega või maapinnaga väljaspool maandumiskasti loetakse kastist lahkumise hetkeks.

3. Määruste rikkumiseks ei loeta:

(a) hoojooksu väljaspool valgete joontega tähistatud hoovõturaja suvalist osa;

(b) äratõuke sooritamist enne pakku eeldusel, et pole eksitud Määruses 185.1(b) toodud nõuete vastu;

(c) äratõukepaku või selle ees oleva rajapinna riivamist jala või naelikuga pakust kaugemalt sooritanud äratõuke järel eeldusel, et pole eksitud Määruses 185.1(b) toodud nõuete vastu;

(d) võistleja mingi kehaosa maandumise ajal toimunud kokkupuudet rajapinnaga väljaspool maandumiskasti eeldusel, et pole eksitud Määruses 185.1(d) ja

(e) toodud nõuete vastu:

(e) võistleja taasastumist maandumiskasti peale sealt Määruse 185.2 kohaselt lahkumist.

Äratõukejoone kaugus maandumiskastist

4. Äratõukejoone kaugus maandumiskasti tagaservast peab olema vähemalt 10 m.

5. Äratõukejoon peab paiknema maandumiskasti esiservast 1 kuni 3 m kaugusel.

MÄÄRUS 186

Kolmikhüpe

Määrused 184 ja 185 kehtivad kolmikhüppes koos järgnevate täiendustega:

Võistlus

1. Kolmikhüpe koosneb äratõukest, teisest äratõukest sama jalaga ning äratõukest teise jalaga siintoodud järjekorras.

2. Teine äratõuge sama jalaga tähendab maandumist sellele jalale, millega sooritati esimene äratõuge, kolmas äratõuge sooritatakse teise jalaga ja on praktiliselt kaugushüpe. Hüpet ei loeta ebaõnnestunuks kui võistleja riivab vaba jalaga raja pinda.

Märkus: Kolmikhüppe teise ja kolmanda sammu puhul ei rakendata Määrust 185.1 (d), see kehtib ainult „läbijooksu“ puhul.

Äratõukejoone kaugus maandumiskastist

3. Meeste kolmikhüppes peab äratõukejoon asuma vähemalt 21 m kaugusel maandumiskasti tagaservast.

4. Rahvusvahelistel võistlustel on soovitatav, et äratõukejoon asuks vähemalt 13 m kaugusel (mehed) või 11 m kaugusel (naised) maandumiskasti esiservast. Muudel võistlustel sõltub äratõukepaku kaugus maandumiskastist võistlejate tasemest.

5. Äratõukepaiga ja maandumiskasti vaheline ala, kus võistleja sooritab teise ja kolmanda hüppesammu, peab olema vähemalt 1,22 m + 0,01 m lai, sile ning jalgadele kindlat tuge pakkuv hüpperada.

Märkus: Enne 1. jaanuari 2004. a. ehitatud staadionitel tohib eelnimetatud rada olla maksimaalselt 1,25 m lai.

C. HEITEALAD

MÄÄRUS 187 Üldpõhimõtted

Ametlikud võistlusvahendid

1. Kõigil rahvusvahelistel võistlustel tohib kasutada ainult IAAF-i nõuetele vastavaid, kehtivaid sertifikaate omavaid võistlusvahendeid.

Järgnevas tabelis on toodud eri vanuserühmadele ettenähtud võistlusvahendite kaalud:

VõistlusvahendN ja NJ	A-kl neiud	A-kl noormehed	MJ	M
Kuul4,000 kg	3,000 kg	5,000 kg	6,000 kg	7,260 kg
Ketas1,000 kg	1,000 kg	1,500 kg	1,750 kg	2,000 kg
Vasar4,000 kg	3,000 kg	5,000 kg	6,000 kg	7,250 kg
Oda600 gr	500 g	700 gr	800 gr	800 gr

Märkus: Võistlusvahendite sertifitseerimise ja sertifikaatide uuendamise standardvorme ning sertifitseerimise juhendit („Certification System Procedures“) saab tellida IAAF-i peakorterist või allalaadida IAAF-i kodulehelt.

2. Käesolevas Määruses toodud erandid välja arvatud, peab võistlusteks vajalikud võistlusvahendid tagama korraldustoimkond. Tehnilistel delegaatidel on konkreetsetest võistlusjuhenditest lähtuvalt õigus anda luba kasutada ka võistlejate isiklikke või mõne võistlusvahendite tootja pakutud vahendeid, eeldusel, et need omavad kehtivaid IAAF-i sertifikaate ja on korraldustoimkonna poolt määratud korras enne võistluste algust kontrollitud ja markeeritud ning antakse kõigi võistlejate käsutusse. Isiklikke võistlusvahendeid võetakse vastu ainult juhul, kui vastavat marki vahendit korraldajate poolt pakutavate hulgas pole.

3. Võistluse vältel ei tohi võistlusvahendite nimekirjas muudatusi teha.

Keelatud abivahendid

4. Keelatud on järgnevad abivahendid:

(a) kahe või enama sõrme kokku sidumine või -teipimine. Heitekäel ja -sõrmedel võib kasutada sidet või teipi nii, et näppude üksteisest sõltumatu liikumine poleks takistatud. Teibitud või seotud sõrmi tuleb näidata enne võistluste algust vanemkohtunikule;

(b) kõikvõimalike katse sooritamisele kaasaaitavalt toimivate seadeldiste, sh kehale kinnitatavate lisaraskuste kasutamine;

(c) kinnaste kandmine kõigil aladel peale vasaraheite. Vasaraheitjatel on lubatud kasutada mõlemalt poolt siledaid ja näppude otsi (peale pöidla) vabaks jätvaid kindaid;

(d) võistlejapoolne igasuguste ainete pitsimine ja määrimine jalatsi-taldadele või ringi pinnale ning ringi pinna ükskõik, mil viisil karestamine.

5. Lubatud on järgnevad abivahendid:

(a) parema haarde saavutamiseks kätele, vasaraheites ka kinnastele ja kuulitõukes kaelale sobivaid aineid määrada.

(b) kuulitõukes ja kettaheites määrada talki või sellesarnaseid aineid võistlusvahenditele. Kasutatavad ained peavad olema kergesti eemaldatavad ega tohi võistlusvahendile jälgi jätta.

Heite- ja tõukering

6. Ringi ääris valmistatakse rauast, terasest või muust sobivast materjalist. Ääris

ülaseri peab olema ümbritseva pinnaga ühel tasapinnal. Ringi ümbritsev pind võib olla betoonist, asfaldist, sünteetilisest rajakattematerjalist, puust või muust sobivast materjalist. Ringi põhi kaetakse betooni, asfaldi või muu sobiva tihke, kuid mitte libeda materjaliga. Ringi pind peab olema tasane, äärisel ülaservast 2 cm +/- 2 mm madalamal. Kuulitõukes on lubatud kasutada eeltoodud nõuetele vastavat, teisaldatavat tõukeringi.

7. Ringi läbimõõt kuulitõukes ja vasaraheites on 2,135 m (± 5 mm) ja kettaheites 2,50 m (± 5 mm). Ringi ääris peab olema vähemalt 6 mm paks, värvilt valge.

Vasarat on lubatud heita kettaheiteringist eeldusel, et kettaheiteringi sisse saab keskpunkti muutmata asetada väiksema läbimõõduga äärisel nii, et ringi diameeter väheneb 2,5 meetrilt 2,135 meetrile.

Märkus: soovitavalt peaks kettaheiteringi vasaraheiteringiks „vähendav“ ringiosa olema valgest erinevat värvi, et Määruses 187.8 kirjeldatud „vuntsid“ hästi välja paistaksid.

8. Ringi keskpunkti läbivale sirgele märgitakse äärisest väljapoole vähemalt 0,75 m pikad, 5 cm laiad valged jooned ("vuntsid") nii, et nende maandumisest kaugem äär ühtib tõukeringi keskpunkti läbiva sirgega, mis ristub täisnurkselt maandumisest kaugemal teljega. "Vuntsid" värvitakse maapinnale või valmistatakse puidust või muust sobivast materjalist.

Odaviske hoovõturada

9. Hoovõturada peab olema vähemalt 30 m, Määruses 1.1(a), (b), (c), (e) ja (f) toodud võistlustel vähemalt 33,5 m pikk. Võimaluse korral võiks hoovõturada olla 36,5 m pikk.

Rada tähistatakse kahe paralleelse 5 cm laiuse valge joonega, millede kaugus teineteisest on 4 m. Heide sooritatakse 8 m raadiusega äraviskekaare tagant. Kaar, kas värvitakse rajapinnale või valmistatakse puidust ning asetatakse hoovõturaja sisse nii, et selle pealispind ühtib rajapinnaga. Kaar, mis peab olema vähemalt 7 cm lai, värvitakse valgeks. Äraviskekaare mõlemast otsast märgitakse maapinnale vähemalt 7 cm laiused, hoovõturaja äärejoontega täisnurkselt ristuvad ja nende siseäärtelt algavad 75 cm pikad valged jooned ("vuntsid"). Hoovõturaja lubatud suurim külgekalle on 1:100 (1%) välja arvatud juhul, kui esineb erakordseid asjaolusid, mis võimaldavad IAAFil erandi tegemist ja pikikalle hoovõtu suunas 1:1000 (0,1%).

Maandumisest kaugem

10. Maandumisest kaugemal pind peab olema kaetud kivipuru, muru või muu sobiva materjaliga, millele heitevahend maandudes jätab selge jälje.

11. Maandumisest kaugemal suurim viske- heite- ja tõukesuunas lubatud allapoole kalle on 1:1000 (0,1%).

12. (a) Kuulitõuke ja ketta- ning vasaraheite maandumisest kaugemal tähistatakse 5 cm laiuste valgete joontega, mille siseservade pikendused ristuvad tõukeringi keskpunktis 34,92° nurga all;

Märkus: 34,92° sektori määramisel saab arvestada asjaolu, et sektori äärejoontel, 20 m kaugusel tõukeringi (heiteringi) keskpunktist, asuvate punktide omavaheline kaugus on 12 m (20x0,6m). Iga järgmise meetri lisandumisega sektori äärejoontel suureneb vastavate punktide vaheline kaugus 0,6 m võrra.

(b) Odaviske maandumisest kaugemal tähistatakse 5 cm laiuste valgete joontega nii, et joonte siseservade mõttelised pikendused läbivad äraviskekaare ja hoovõturaja äärejoonte lõikumiskohad ning ristuvad ringjoone, mille osaks äraviskejoon on, keskpunktis. Nii kujuneb 28,96°-ne sektor.

Võistluskatsed

13. Kuulitõuge, ketta- ja vasaraheide sooritatakse ringist, odavise hoovõturajalt. Ringist sooritata vaid katseid alustatakse liikumatust asendist. Katse ajal tohib võistleja puudutada heiteringi äärisel siseseina, kuulitõukes ka tõukepaku siseseina (vt Määrus

188.2).

14. Katse loetakse ebaõnnestunuks, kui võistleja katse sooritamise ajal:

(a) kasutab tõuke- (kuulitõukes) või visketechnikat (odaviskes), mis ei vasta Määrustes 188.1 ja 193.1 toodud nõuetele;

(b) puudutab peale ringi astumist ja katse alustamist mingi kehaosaga heiteringi äärisel pealispinda (sealhulgas ka ringi siseserva ja selle pealispinna vahelist nurka) või maapinda väljaspool ringi;

(c) kuulitõukes puudutab mingi kehaosaga tõukepaku pealispinda (sealhulgas tõukepaku siseserva ja pealispinna vahelist nurkam mida loetakse pealispinna osaks);

(d) odaviskes puudutab mingi kehaosaga äraviskejoont või hoovõturaja äärejooni või maapinda väljaspool neid;

Märkus: Muus osas määrustepärast katset ei loeta ebaõnnestunuks kui ketas või ükskõik milline vasara osa riivab peale lendulaskmist kaitsevõrgu suvalist osa.

15. Eeldusel, et heitealasid käsitlevaid määrusi pole rikunud, on võistlejal lubatud katse pooleli jätta, asetada võistlusvahend ringi või hoovõturajale või väljaspoole neid ning ringist või hoovõturajalt lahkuda.

Ringist või hoovõturajalt lahkumisel peab võistleja täitma Määruses 187.17 toodud nõudeid. Seejärel võib sportlane naasta ringi või hoovõturajale, võtta liikumatu asendi ja katset taas alustada.

Märkus: Eelpool kiejeldatud tegevus arvatakse katseks valmistumiseks ettenähtud aja sisse (vt Määrus 180.17).

16. Juhul kui kuul, ketas, vasara kuul või oda teravik puudutab maandumisel kõigepealt sektori äärejoont, maapinda väljaspool sektorit või ükskõik millist väljaspool sektorit asetsevat eset loetakse katse ebaõnnestunuks. Erandiks on Määruses 187.14 toodud kaitsevõrgu riivamine.

17. Võistleja ei tohi ringist või hoovõturajalt lahkuda enne võistlusvahendi maandumist, seejuures:

(a) peab kuulitõukaja, ketta- või vasaraheitja esimene kokkupuude heiteringi äärisega või maapinnaga väljaspool ringi toimuma ringist väljapoole märgitud, mõtteliselt ringi keskpunkti läbivatest, valgetest joontest ("vuntsidest") tagapool;

Märkus: Võistleja esimest kokkupuudet ringi äärisega või maapinnaga väljaspool ringi loetakse ringist lahkumise hetkeks.

(b) peab odaviskaja esimene kokkupuude raja äärejoontega või maapinnaga nendest väljaspool toimuma äraviskekaare otstes hoovõturajaga risti paiknevatest valgetest joontest ("vuntsidest") tagapool. Oda maandumise hetkest alates loetakse hoovõturajalt lahkumiseks ka võistleja esimest kokkupuudet äraviskekaare ja äärejoonte lõikumispunktist 4 m tagapool asuva joonega või rajapinnaga selle taga. Nimetatud joon võib olla rajale märgitud, tähistatud ainult hoovõturaja äärejoontel või olla mõtteline. Hoovõturajalt lahkunuks loetakse ka võistleja, kes oda maandumise hetkel viibib hoovõturajal sellest joonest tagapool.

18. Võistlusvahendid tuleb iga katse järel maandumispaigast tagasi kanda või transportida. Nende tagasi viskamine või heitmine on keelatud.

Mõõtmised

19. Kõigil heitealadel mõõdetakse tulemused 0,01 m täpsusega. Tulemused ümardatakse alati väiksema täisentsimeetrini.

20. Iga õnnestunud katse mõõdetakse kohe peale selle sooritamist:

(a) kuulitõukes, ketta- ja vasaraheites – võistlusvahendi esimese maandumisjälje ringile lähimast punktist kuni ringi äärisel siseservani, mööda maandumisjälge ja ringi keskpunkti ühendavat sirget;

(b) odaviskes oda teraviku esimese maandumisjälje äraviskekaarele lähimast

punktist kuni äraviskekaare siseservani, mööda maandumisjälge ja sektori tippu ühendavat sirget.

Vt Joonis 12. “Kuulitõukering”; Joonis 13. “Kettaheitering”; Joonis 14. “Vasaraheitering”; Joonis 15. “Ketta- ja vasaraheitering”; Joonis 16. “Odaviske hoovõturada ja maandumissektor”

MÄÄRUS 188

Kuulitõuge

Võistlus

1. Kuuli tõugatakse õlalt ühe käega. Algasendis peab kuul puudutama võistleja kaela, lõuga või olema nende vahetus läheduses. Katse ajal ei tohi tõukekätt viia algasendist allapoole ja õlajoonest tahapoole.

Märkus: „Hundiratta“ sarnased tõuketehnikad on keelatud.

Tõukepakk

2. Tõukepakk valmistatakse puidust või muust sobivast materjalist ja peab olema valget värvi.

Tõukepaku kaarekujuline sisesekülg peab olema tõukeringi pinnaga risti ja täpselt ühtima tõukeringi ääriise siseseküljega.

Pakk tuleb paigaldada nii, et selle keskkohk ühtiks maandumissektori telgjoonega. Paku konstruktsioon peab võimalda-ma seda ringiäärist ümbritsevale pinnale tugevalt kinnitada.

Märkus: Kasutada võib ka IAAF-i varasemale spetsifikatsioonile (1983/84) vastavaid tõukepakke.

3. Tõukepakk peab olema 11,2-30 cm lai ning paku sisesekülje otsi ühendav kõõl peab olema 1,21 m ($\pm 0,01$ m) pikk. Paku ülemise ülemise serva kõrgus tõukeringi pinnast on 10 cm ($\pm 0,8$ cm).

Kuul

4. Kuul valmistatakse täisrauast, -messingist või mõnest teisest, messingist tugevammast metallist või täidetakse eeltoodud metallidest valmistatud kest tina või muu ainega. Kuul on kerakujuline. Kuuli välispind ei tohi olla kare või konarlik (pinna-konaruste maksimaalne lubatud kõrgus on 1,6 mikronit, st kuul peab vastama seitsmenda siledusklassi nõuetele).

5. Kuuli kaal ja läbimõõt

	N, NJ	A-kl neiud	A-kl noormehed	MJ	M
Minimaalne kaal rekordtulemuse kinnitamiseks	4,000 kg	3,000 kg	5,000 kg	6,000kg	7,260 kg
Kuulide valmistajatele soovitatav kaal	4,005 ... 4,025 kg	3,005....3,025 kg	5,005 ... 5,025 kg	6,005 ... 6,025 kg	7,265 ... 7,285 kg
Minimaalläbimõõt	95 mm	85 mm	100	105	110
Maksimaalläbimõõt	110 mm	100 mm	120	125	130

Vt Joonis 17. “Kuulitõuke pakk”

MÄÄRUS 189

Kettaheide

Ketas

1. Ketta korpus, mis võib olla nii õõnes kui mitte, valmistatakse puidust või muust sobivast materjalist. Korpust ümbritseb välisservast ringjas metallääris, mille välis-serva ristlõige on umbes 6 mm raadiusega kaar. Ketta keskosas võivad mõlemal pool olla ketta välispinnaga ühetasased, teineteisega paralleelsed metallplaadid. Ketta võib valmistada ka ilma nimetatud metallplaatideta, eeldusel, et ketta korpuse keskosad on tasapinnalised ja paralleelsed ning ketta mõõtmed ja kaal vastavad nõuetele.

Ketta mõlemad pooled peavad olema identsed, neis ei tohi olla mingisuguseid väljaulatuvaid kohti, õnarusi või teravaid servi. Ristlõikelt pakseneb ketas sujuvalt mööda äärisse välisserva kaarekujulise osa lõppu ja ketta keskel oleva 25-28,5 mm raadiusega ringi äärt ühendavat sirget.

Ketas pakseneb ühtlaselt alates äärisse välisservast ning saavutab maksimumpaksuse D 25 kuni 28,5 mm kaugusel teljest Y. Sellest kohast kuni teljeni Y on ketta paksus konstantne. Ketta mõlemad küljed peavad olema identsed. Pööreldes ümber telje Y peab ketas olema täiesti sümmeetriline.

Ketta pind, ääris kaasa arvatud, ei tohi olla kare ega konarlik, vaid peab olema täiesti sile (vt ka Määrus 188.4).

2. Ketta kaal ja mõõtmed

N, NJ ja A-kl neiud		A-kl noormehed	MJ	M
Minimaalne kaal rekordtulemuse kinnitamiseks				
1,000 kg		1,500 kg	1,750 kg	2,000 kg
Ketaste valmistajatele soovitatav kaal				
1,005 ... 1,025 kg		1,505 ... 1,525 kg	1,755 ... 1,775 kg	2,005 ... 2,025 kg
Metalläärise välimine läbimõõt				
Min180 mm		200 mm	210 mm	219 mm
Max182 mm		202 mm	212 mm	221 mm
Keskosa paralleelsete tasapindade läbimõõt				
Min50 mm		50 mm	50 mm	50 mm
Max57 mm		57 mm	57 mm	57 mm
Paksus keskosa paralleelsete tasapindade kohalt				
Min37 mm		38 mm	41 mm	44 mm
Max39 mm		40 mm	43 mm	46 mm
Metalläärise paksus 6 mm kaugusel välisservast				
Min12 mm		12 mm	12 mm	12 mm
Max13 mm		13 mm	13 mm	13 mm

Vt Joonis 18. "Ketas"

MÄÄRUS 190

Kettaheiteringi kaitsevõrk

1. Pealtvaatajate, kohtunike ja võistlejate turvalisuse tagamiseks on lubatud ketast heita ainult kaitsevõrguga ümbritsetud heiteringist. Käesolevas Määruses esitatud kaitsevõrk on mõeldud kasutamiseks juhtudel, kui ala toimub pealtvaatajate juuresolekul väljaspool staadionit või staadionil, kus samaaegselt toimuvad võistlused teistel

kergejõustikualadel. Mujal, eelkõige harjutusväljakutel, võib kaitsevõrgu konstruktsioon olla lihtsam. (Tarvilikke juhiseid saab vajadusel liikmesliitudest ja IAAF-i peakorterist).

Märkus: Kettaheiteks tohib kasutada ka Määruses 192 toodud vasaraheite kaitsevõrku. Selleks peavad ketta- ja vasaraheiteringi äärised (2,135 m ja 2,5 m) olema vahetatavad, kusjuures mõlema ringi keskpunkt asub ühes ja samas kohas, või kasutatakse vasaraheite kaitsevõrgu laiendatud varianti, kus kettaheitering asub vasaraheiteringi taga.

2. Kettaheiteringi kaitsevõrk peab peatama kiirusega 25 m/sek lendava 2 kg raskuse ketta, seejuures ei tohi ketas võrgust tagasi põrkuda või lennata üle võrgu. Eeldusel, et käesolevas Määruses toodud nõuded on täidetud, on kaitsevõrgu konst-ruktsioon vaba.

3. Pealtvaates on kaitsevõrk U-kujuline. Heiteava peab olema (võrgu teineteisele lähimate kohtade vahel mõõdetuna) 6 m lai ja asuma heiteringi keskpunktist 7 m kaugusel. Kaitsevõrk peab olema madalamast kohast vähemalt 4 m kõrge.

Kaitsevõrgu konstruktsioon peab tagama, et ketas ei pääseks võrgust ja selle ühenduskohtadest ega ka võrgu alt läbi.

Märkus (i): Eeldusel, et nad asuvad ringi keskpunktist vähemalt 3 m kaugusel, on kaitsevõrgu tagumiste paneelide (seksioonide) konstruktsioon vaba.

Märkus (ii): IAAF-i sertifikaat võidakse anda ka teistel lahendustel põhinevatele kaitsevõrkudele, kui nad suudavad tagada vähemalt senise ohutustaseme ega laienda võimalikku ohutsooni.

Märkus (iii): Jooksurajaga külgnev kaitsevõrgu osa võib olla pikendatud või nõuetest kõrgem, et tagada kettaheitevõistlustega samaaegselt toimuvatest jooksualadest osavõtjate parem ohutus.

4. Kaitsevõrk valmistatakse kas sobivast looduslikust või sünteetilisest kiust tehtud nõõrist või siis keskmise või suure tugevusega terastraadist. Lubatud suurim võrgu-silm on 50 mm terastraadist ja 44 mm nõõrist valmistatud võrgu korral.

Märkus: Täpsemad kettaheite kaitsevõrgu ehitust ja selle tugevuse kontrollimist käsitlevad nõuded on toodud IAAF-i „Kergejõustiku võistluspaikade sobivuse juhendis“.

5. Käesolevas määruses esitatud kaitsevõrgu kasutamisel on kettaheite ohusektor umbes 69° juhul, kui võistlustel osaleb nii parema- kui vasakukäelisi sportlasi. Kaitsevõrgu nõuetekohasus ja õige paigutus omavad seetõttu ohutuse tagamisel erakordset tähtsust.

Vt Joonis 19. “Kettaheite kaitsevõrk”

MÄÄRUS 191

Vasaraheide

Võistlus

1. Võistleja tohib katset alustades, enne kui ta hakkab sooritama keerutusi või pöördeid asetada vasara kuuli maapinnale väljaspool ringi või heiteringi sisse.

2. Katset ei loeta ebaõnnestunuks, kui vasara kuul pöörete ajal riiwab maapinda või heiteringi äärist. Eeldusel, et muid võistlusmäärusi pole rikutud, tohib võistleja soorituse katkestada ja alustada uuesti.

3. Vasara purunemine katse sooritamise või lennu ajal ei põhjusta katse ebaõnnestumist, eeldusel et see oli muus osas määrustepärane. Katse ebaõnnestumist ei põhjusta ka vasara purunemise tõttu tasakaalu kaotanud võistleja sellest tulenev määrusteriikkumine. Vasara purunemise korral antakse võistlejale uus katse.

Vasar

4. Vasar koosneb kolmest osast: kuulist, varrest ja käepidemest.

5. Vasara kuul valmistatakse täisrauast või muust, messingist mitte pehmemast metallist. Ka võib eeltoodud metallidest kesta täita tina või muu materjaliga. Täidi-sega kuulide kasutamisel ei tohi täidis kuuli sees liikuda. Kuuli raskuskese ei tohi kera geomeetrisest keskpunktist kõrvale kalduda üle 6 mm. Vasarakuuli raskuskese ei tohi selle geomeetrisest keskpunktist rohkem kui 6 mm kõrvale kalduda. Raskuskeskme kontrollimiseks asetatakse kuul (ilma käepideme ja varreta) erinevates asendites teravaäärsele, 12 mm siseläbimõõduga silindrile, millel ta peab kõikides asendites jääma tasakaalu.

6. Vasara vars valmistatakse ühest tervikust koosnevast vedruterasest traadist, mille läbimõõt peab olema vähemalt 3 mm. Varreks kasutatav materjal ei tohi katse sooritamise ajal oluliselt venida. Kinnitamiseks võib varretraadi ühest või mõlemast otsast keerata aasaks. Vasara vars kinnitatakse kuuli külge spetsiaalse, pöörleva, liug- või kuullaagril töötava sõrme abil. Varre teine ots kinnitatakse käepidemel oleva kinnitusaasa külge. Varre käepidemepoolses otsas ei tohi olla pöörlevaid detaile.

7. Vasara käepide peab olema jäik, selles ei tohi olla avatavaid ühenduskohti ega liigendeid. Käepideme deformatsioon 3,8 kN tõmbejõu rakendamisel ei tohi ületada 3 mm. Käepide peab varrele kinnituma nii, et vasara kogupikkus kinnitusaasasid pöörates katse ajal ei suureneks.

Vasara käepide peab olema sümmeetriline, sellel võib olla sirge või kaarekujuline hoidekülg ja kaks tugikülge. Hoidekülje siseääre kaugus käepideme vastasnurgast ei tohi ületada 110 mm. Käepide ei tohi puruneda 8 kN väiksema tõmbejõu toimel.

Märkus: Kasutada võib ka teistsuguse konstruktsiooniga, käesolevas määruuses toodud nõuetele vastavaid, käepidemeid.

9. Vasara kaal ja mõõtmed.

N, NJ	A-kl neiud	A-kl noormehed	MJ	M
Minimaalne kaal rekordtulemuse kinnitamiseks				
4,000 kg	3,000 kg	5,000 kg	6,000 kg	7,260kg
Vasara valmistajatele soovitatav kaal				
4,005 ... 4,025 kg	3,005...3.025 kg	5,005 ... 5,025 kg	6,005 ... 6,025 kg	7,265 ... 7,285 kg
Vasara kogupikkus (käepideme siseservast mõõdetuna)				
Max 1195 mm	1195 mm	1200 mm	1215 mm	1215 mm
Vasarakuuli läbimõõt				
Min 95 mm	85 mm	100 mm	105 mm	110 mm
Max 110mm	100 mm	120 mm	125 mm	130 mm

Märkus: Vasara kaal koosneb kuuli, varre ja käepideme kogukaalust.

Vt Joonis 20. "Vasara käepide"; Joonis 21. "Vasara raskuskeskme kontrollimine"

MÄÄRUS 192

Vasaraheiteringi kaitsevõrk

1. Pealtvaatajate, kohtunike ja võistlejate turvalisuse tagamiseks on lubatud vasarat heita ainult kaitsevõrguga ümbritsetud heiteringist. Käesolevas Määruses esitatud kaitsevõrk on mõeldud kasutamiseks juhtudel, kui ala toimub pealtvaatajate juuresolekul väljaspool staadionit või staadionil, kus samaaegselt toimuvad võistlused teistel kergejõustikualadel. Mujal, eelkõige harjutusväljakutel, võib kaitsevõrgu konstrukt-

sioon olla lihtsam. (Tarvilikke juhiseid saab vajadusel liikmesliitudest ja IAAF-i peakorterist).

2. Vasaraheiteringi kaitsevõrk peab olema kavandatud, valmistatud ja hooldatud nii, et see peataks kiirusega 32 m/sek lendava 7,26 kg raskuse vasara. Seejuures ei tohi vasar võrgust tagasi pörkuda või lennata üle võrgu. Eeldusel, et käesolevas määruuses toodud nõuded on täidetud, on kaitsevõrgu konstruktsioon vaba.

3. Pealtvaates on kaitsevõrk U-kujuline. Heiteava peab olema (võrguava teineteisele lähimate kohtade vahel mõõdetuna) 6 m lai ja asuma 7 m kaugusel heiteringi keskpunktist. Kaitsevõrk peab olema madalamast kohast võrgu tagaosas vähemalt 7 m kõrge, 2,8 m ulatuses enne heiteava peab kaitsevõrk olema vähemalt 10 m kõrge.

Kaitsevõrgu konstruktsioon peab tagama, et vasar ei pääseks võrgust, selle ühenduskohtadest ega võrgu alt läbi.

Märkus: Vasaraheite kaitsevõrgu konstruktsioon võrgu tagaosas on põhimõtteliselt vaba, eeldusel, et võrk ei ulatuks ühestki punktis heiteringi keskpunktile lähemale kui 3,5 m.

4. Heiteavas peab olema kaks teisaldatavat 2 m laiust võrguosa (väravat), millest ainult üks on korraga avatud. Nende võrguosade kõrgus peab olema vähemalt 10 m.

Märkus (i): Ringi poolt vaadates vasakut väravapoolt kasutatakse vastupäeva pöörlevate ja paremat väravapoolt päripäeva pöörlevate sportlaste katsete ajal. Arvestades asjaolu, et võistlustel osaleb mõlemakäelisi sportlasi, peab väravate liigutamine olema kiire ja hõlbus.

Märkus (ii): Joonisel 23 on esitatud mõlemad väravapooled suletud asendis, kuigi heidete ajal on tegelikult kinni ainult üks pool.

Märkus (iii): Suletud väravapool peab katse ajal olema täpselt joonisel toodud asendis. Väravate konstruktsioon peab võimaldama nende kinnitamist („lukustamist“) ettenähtud asendisse. Soovitavalt tuleks väravate „lukustatud“ asend maapinnal alaliselt (või võistluste ajaks) tähistada.

Märkus (iv): Väravate konstruktsioon sõltub kogu kaitsevõrgu ehitusest. Nad võivad liikuda rööbastel, olla ettekeeratavad- või tõstetavad, hingedega kaitsevõrgu postidel või maapinnal. Ainus väravatele esitatav nõue on, et nad peataksid neisse sattunud vasara lennu ning et vasar väravate kinnituskohtadest läbi ei pääseks.

Märkus (v): IAAF-i sertifikaat võidakse anda ka teistel lahendustel põhinevatele kaitsevõrkudele, kui nad suudavad tagada vähemalt senise ohutustaseme ja ei laienda võimalikku ohutsooni.

5. Kaitsevõrk valmistatakse sobivast, kas looduslikust või sünteetilisest kiust tehtud nöörist või siis keskmise või suure tugevusega terastraadist. Lubatud suurim võrgusilm on 50 mm terastraadist ja 44 mm nöörist valmistatud võrgu korral.

Märkus: Täpsemad vasaraheite kaitsevõrgu ehitust ja selle tugevuse kontrollimist käsitlevad nõuded on toodud IAAF-i „Kergejõustiku võistluspaikade sobivuse juhendis“

6. Vasaraheiteringi kaitsevõrgu kasutamiseks kettaheites saab kasutada sama keskpunktiga, 2,5 m läbimõõduga heitereringi sisse asetatavat, 2,135 m läbimõõduga ringi, st kasutada ühtsama heiteringi. Vasaraheite kaitsevõrgu mõlemad väravad hoitakse sel juhul kettaheite ajal lahtises asendis. Teiseks võimaluseks on paigutada kaks heiteringi sektori telgjoonele nii, et mööda sektori telge oleks nende keskpunktide kaugus teineteisest 2,37 m. Kettaheitering asub seejuures vasaraheiteringist eespool. Kettaheite puhul tuleb kaitsevõrgu väravad asetada nii, et nad moodustaksid kaitsevõrgu esiosa.

Märkus: Nõuetele vastava kaitsevõrgu konstruktsioon on põhimõtteliselt vaba, eeldusel, et võrk ei ulatuks ühestki punktis heiteringi keskpunktile lähemale kui 3,5 m

(kui kasutatakse sama ringi ketta – ja vasaraheitaks) või lähemale 3,0 m (kui on tegemist ainult kettaheiteringiga). Vt ka Määrust 192.4.

7. Käesolevas määruses esitatud kaitsevõrgu kasutamisel on vasaraheite ohusektor umbes 53° juhul, kui võistlustel osaleb nii parema- kui vasakukäelisi sportlasi. Kaitsevõrgu paigutus ning nõuetekohane väravate kasutamine on seetõttu eriti olulised.

Vt Joonis 22. “Kohakuti paiknevate heiteringidega vasara- ja kettaheite kaitsevõrk”; Joonis 23. “Üksteise taga paiknevate heiteringidega vasara- ja kettaheite kaitsevõrk”; Joonis 24 „Vasaraheite kaitsevõrk kettaheite läbiviimise asendis“

MÄÄRUS 193

Odavise

Võistlus

1. (a) oda hoitakse käepidemest. Vise tuleb sooritada üle õla või heitekäe käsivarre. Oda keerutamine või muud tavapärasest erinevad viskemoodused on keelatud;

(b) katse loetakse õnnestunuks vaid juhul, kui oda teravik puudutab maapinda enne, kui ükski tema teine osa;

(c) võistleja ei tohi katse sooritamisel kuni hetkeni, mil oda on tema käest eraldunud, pöörduda seljaga äraviskekaare poole.

2. Oda purunemine katse sooritamise või lennu ajal ei põhjusta katse ebaõnnestumist, eeldusel et see oli muus osas määrustepärane. Katse ebaõnnestumist ei põhjusta ka oda purunemise tõttu tasakaalu kaotanud võistleja sellest tulenev määrusterikkumine. Oda purunemise korral antakse võistlejale uus katse.

Oda

3. Oda koosneb teravikust, varrest ja käepidemest.

4. Vars valmistatakse metallist või muust sobivast materjalist, seest täis või õõnsana. Odavars peab olema monoliitne tervik, mille otsa on kinnitatud terav metallist otsik (teravik). Varrel ei tohi olla mingeid õnarusi, lohke, mülke, sooni ega kiile. Varre pind peab viimistluselt olema sile ja ühetasane (vt ka Määrust 188.4). Teraviku tipunurk ei tohi olla suurem, kui 40°

5. Odateravik peab olema valmistatud tervenisti metallist. Teraviku tipp võib olla valmistatud teisest metallist ja keevitatud teraviku külge, seejuures peab kogu teravik säilitama ühtlase ja sileda vormi (vt ka Määrust 188.4).

6. Käepide peab katma oda raskuskeset. Käepideme läbimõõt ei tohi ületada oda läbimõõtu rohkem kui 8 mm. Käepide peab kogu ulatuses olema ühetasane ja ühepaksune, libisemise vältimiseks pealt nõõrimustriline. Käepidemel ei tohi olla kühme, lohke ja väljaulatuvaid osi.

7. Oda ristlõige peab igas punktis olema ring. (vt Märkus (ii)). Oda suurima läbimõõduga koht asub vahetult käepideme ees. Käepideme all võib oda olla silinderjas või pisut tagumise otsa suures ahenev, seejuures ei tohi ahenemine käepideme ulatuses olla suurem kui 0,25 mm. Käepideme mõlemast otsast aheneb oda sujuvalt ette- ja tahapoolle. Oda pikilõige käepidemest ette- ja tahapoolle peab olema sirge või sujuvalt kumer. (vt Märkus (ii)). Oda läbimõõt ei tohi astmeliselt muutuda mujal, kui ainult varre ja teraviku ühenduskohas ning käepideme mõlemas otsas. Oda läbimõõdu vähenemine teraviku kinnituskohas ei tohi olla suurem kui 2,5 mm ja sellest tulenev kõrvalekalle oda pikiprofilist ei tohi ulatuda teraviku kinnituskohast kaugemale kui 300 mm.

Märkus (i): Kuigi oda peab kõikjal olema ristlõikelt ring, on lubatud ühes ja samas kohas tehtud kahel mõõtmisel saada 2% erinevus. Seejuures peab nende mõõtmiste aritmeetiline keskmine andma odale selles punktis esitatud nõudmistele vastava tulemuse.

Märkus (ii): Oda pikiprofiili kontrollimiseks saab kasutada vähemalt 500 mm pikkust sirget metalliistu ja 0,20 mm ning 1,25 mm paksuseid kaliiberliiste. Oda varre sujuvalt kumerates kohtades kiigub piki oda asetatud metalliist oda pinnal ning puudutab seda ainult ühest kohast korruga. Oda varre sirgetes kohtades ei tohi 0,20 mm kaliiberliist üheski kohas mahtuda pikisuunas kokkusurutud oda varre ja metalliistu vahele. Oda varre ja teraviku ühinemiskohas ei tohi oda ja metalliistu vahele mahtuda 1,25 mm kaliiberliist.

8. Oda kaal ja mõõtmed

N, NJ	A-kl neiud	A-kl noormehed	M, MJ
Min kaal rekordtulemuse kinnitamiseks (koos käepidemega)			
600 g	500 g	700 g	800 g
Soovitav kaal odade valmistajatele			
605 g ... 625 g	505...525 g	705 g ... 725 g	805 g ... 825 g
Oda kogupikkus			
Min2,20 m	2,000 m	2,30 m	2,60 m
Max2,30 m	2,100 m	2,40 m	2,70 m
Oda teraviku pikkus			
Min250 mm	220 mm	250 mm	250 mm
Max330 mm	270 mm	330 mm	330 mm
Raskuskeskme kaugus teraviku otsast			
Min0,80 m	0,78 m	0,86 m	0,9 m
Max0,92 m	0,88 m	1,00 m	1,06 m
Oda varre läbimõõt jämedamast kohast			
Min20 mm	20 mm	23 mm	25 mm
Max25 mm	24 mm	28 mm	30 mm
Käepideme pikkus			
Min140 mm	135 mm	150 mm	150 mm
Max150 mm	145 mm	160 mm	160 mm

9. Odas ei tohi olla mingeid liikuvaid osi ega abinõusid, mis võiksid muuta oda raskuskeset ja lennuomadusi katse sooritamise ja lennu ajal.

10. Oda teravik peab esitsas peenenema sääraselt, et odaotsas ei oleks löikenurk suurem kui 40°. Teraviku läbimõõt 150 mm kaugusel odaotsast ei tohi ületada 80% oda varre maksimaalläbimõödust, odaotsa ja raskuskeskme vahelise löigu keskpunktis 90% oda varre maksimaalläbimõödust.

11. Raskuskeskme ja oda tagaotsa vahelise löigu keskpunktis ei tohi oda varre läbimõõt olla väiksem, kui 90% oda varre maksimaalläbimõödust. 150 mm kaugusel tagaotsast ei tohi oda läbimõõt olla väiksem, kui 40% oda varre maksimaalläbimõödust. Varre läbimõõt oda tagaosas ei tohi olla väiksem, kui 35 mm.

Vt Joonis 25. "Rahvusvahelistele nõuetele vastav oda"

V PEATÜKK - MITMEVÕISTLUS

MÄÄRUS 200 Mitmevõistlused

Mehed, meesjuuniorid ja A-klassi noormehed (viie- ja kümnevõistlus)

1. Viievõistlus koosneb viiest alast, mis peetakse ühel päeval järgmises järjekorras: kaugushüpe, odavise, 200 m jooks, kettaheide ja 1500 m jooks.
2. Meeste, meesjuunioride ja A-klassi noormeeste kümnevõistlus koosneb kümnest alast, mis peetakse kahel järjestikusel päeval järgmises järjekorras:
Esimene päev – 100 m jooks, kaugushüpe, kuulitõuge, kõrgushüpe ja 400 m jooks;
Teine päev – 110 m tõkkejooks, kettaheide, teivashüpe, odavise ja 1500 m jooks.

Naised ja naisjuuniorid (seitsme- ja kümnevõistlus)

- 3 Seitsmევõistlus koosneb seitsmest alast, mis peetakse kahel järjestikusel päeval järgmises järjekorras:
Esimene päev - 100 m tõkkejooks, kõrgushüpe, kuulitõuge ja 200 m jooks;
Teine päev - kaugushüpe, odavise ja 800 m jooks.
4. Naiste kümnevõistlus koosneb kümnest alast, mis peetakse kahel järjestikusel päeval järgmises järjekorras:
Esimene päev – 100 m jooks, kettaheide, teivashüpe, odavise ja 400 m jooks;
Teine päev – 100 m tõkkejooks, kaugushüpe, kuulitõuge, kõrgushüpe ja 1500 m jooks..

A-klassi neidude seitsmევõistlus

5. Seitsmევõistlus koosneb seitsmest alast, mis peetakse kahel, üksteisele järgneval päeval järgmises järjekorras:
Esimene päev - 100 m tõkkejooks, kõrgushüpe, kuulitõuge ja 200 m jooks;
Teine päev - kaugushüpe, odavise ja 800 m jooks.

Üldosa

6. Kui vähegi võimalik, peab mitmevõistluse peakohtunik tagama igale osavõtjale vähemalt 30 minutilise pausi eelmise ala lõpu ja järgmise ala alguse vahel. Võimaluse korral tuleb jätta esimese päeva viimase ja teise päeva esimese ala vahele vähemalt 10-tunnine paus.

7. Mitmevõistluse kõigiks aladeks (välja arvatud viimane) koostab jooksud ja võistlejate grupid tehniline delegaat või mitmevõistluse peakohtunik. Grupid ja jooksud koostatakse nii, et võrdse tasemega võistlejad võistlevad igal mitmevõistluse alal ühes jooksus või ühes grupis koos. Seejuures võetakse arvesse ainult võistlejate poolt varem, kindlaks määratud võistluseelse ajavahemiku jooksul saavutatud tule-musi. Soovitavalt peaks ühes jooksus või grupis võistleva vähemalt viis, kuid mitte mingil juhul vähem, kui kolm võistlejat.

Kui võistluste ajakava on koostatud nii, et võistluse läbiviimine varem koostatud gruppides pole otstarbekas, koostatakse jooksud ja grupid vastavalt sellele, kuidas võistlejad eelmiselt alalt vabanevad.

Mitmevõistluse viimasel alal paigutatakse peale eelviimast ala liiderrühmi kuuluvad võistlejad viimasesse jooksu. Tehnilisel delegaadil või mitmevõistluse peakohtunikul on õigus vajaduse korral muuta mistahes jooksu või grupi koosseisu.

8. Mitmevõistluse käigus rakendatakse üksikaladel kehtivaid võistlusmäärusi järgnevate eranditega:

(a) kaugushüppes, kuulitõukes, kettaheites ja odaviskes antakse igale võistlejale kolm katset;

(b) kui ei kasutata fotofinišit, peab iga võistleja aega fikseerima 3 eraldi ajamõõtjat;
(c) jooksualadel on lubatud igas jooksus teha üks valelähe, mis ei tingi seda põhjustanud võistleja kohest diskvalifitseerimist. Iga järgmine valelähte teinud võistleja diskvalifitseeritakse;

9. Igal jooksudistantsil arvestatakse punkte ainult ühe (käsi- või täisautomaatne ajavõtt) ajavõtumeetodiga saadud tulemuste alusel. Rekordite püstitamisel arvestatakse elektriaegu ka juhul, kui neid pole saadud kõigile võistlejatele.

10. Võistleja, kes ei alusta võistlemist mõnel mitmevõistluse alal (ei tee antud alal ühtegi võistluskatset) loetakse mitmevõistluse katkestanuks. Ta ei tohi osaleda järgmistel mitmevõistluse aladel ning talle ei määrata kohta üldises paremusjärjestuses.

Võistleja, kes otsustab mitmevõistluse katkestada, peab sellest kohe teavitama mitmevõistluse peakohtunikku.

11. Peale iga ala lõppu tuleb punktiseis (st antud ala tulemusele vastavad punktid IAAF-i ametliku mitmevõistluse punktitali alusel ning punktide summa peale kõiki senilõppenud alasid) teatavaks teha kõigile võistlejatele. Mitmevõistluse võitja on suurima punktisumma kogunud võistleja.

Koha jagamine

12. Võrdse punktisumma korral rakendatakse kõikide paremusjärjestuse kohtade selgitamiseks järgnevaid võtteid:

(a) kõrgema koha saab sportlane, kes suuremal arvul üksikaladel on saanud samale kohale konkureerivatest sportlastest rohkem punkte;

(b) Määruse 200.12 alapunktis (a) toodud näitaja võrdsuse korral saab kõrgema koha sportlane, kes kõigi üksikalade kokkuvõttes on ühel alal saanud samale kohale konkureerivatest võistlejatest kõige rohkem punkte;

(c) Määruse 200.12 alapunktis (b) toodud näitaja võrdsuse korral saab kõrgema koha sportlane, kes paremuselt teisel alal on saanud kõige rohkem punkte jne.

(d) kui paremusjärjestus ka Määruse 200.12(c) alusel ei selgu, jäävad võistlejad kohti jagama.

Märkus. Määrust 200.12(a) ei rakendata, kui kohta jagavaid võistlejaid on rohkem kui kaks.

VI PEATÜKK - HALLIVÖISTLUSED

MÄÄRUS 210

Võistlusmääruste kohandamine hallivõistlusteks

Käesolevas peatükis toodud erinevused ja tuule kiiruse mõõtmist puudutavad nõuded määrustes 163 ja 184 välja arvatud, kehtivad hallivõistlustel kõik Määruste IV osa I kuni V peatükis toodud, staadionivõistlusi käsitlevad Määrused.

MÄÄRUS 211

Sisehall

1. Sisehall on täielikult suletud ja katusega kaetud ehitis, mille valgustus, õhutemperatuur ja ventilatsioon tagavad võistlemiseks sobivad tingimused.

2. Sisehallis peab olema ringrada, sirge rajalõik sprindiks ja tõkkejooksudeks, hoovõturajad ja maandumispaigad kõrgus-, teivas-, kaugus- ja kolmikhüppeks ning statsionaarne või teisaldatav kuulitõukering koos maandumissektoriga. Kõik võistluspaigad peavad vastama IAAF-i „Kergejõustiku võistluspaikade sobivuse juhendis“ toodud nõuetele.

3. Jooksu- ja hoovõturajad ning äratõukekohad peavad olema kaetud sünteetilise rajakattega, mis peaks võimaldama kasutada vähemalt 6 mm pikkuste naeltega naelikuid. Kuna rajakatteid on väga erinevaid, on halli juhtkonnal lubatud kehtestada naelte pikkuse osas erinõudeid (Vt Määrus 143.4).

Määruses 1.1 (a), (b), (c) ja (f) toodud hallivõistlusi võib korraldada ainult IAAF-i sisehalli sertifikaati omavates hallides. Võimaluse korral tuleks samasugustes hallides läbi viia ka kõik Määrustes 1.1 (d), (e), (g), (h), (i) ja (j) toodud võistlused.

4. Sünteetilise rajakatte aluspind, millel paiknevad jooksu- ja hoovõturajad ning äratõukekohad, peab olema kõva (nt betoon) või juhul, kui kasutatakse ajutisi monteeritavaid konstruktsioone (nt monteeritavatele taladele kinnitatud puit- või vineerkilpe), ei tohi sisaldada vetruvaid kohti ja olema niipalju, kui see on tehniliselt võimalik, kogu ulatuses ühesuguse jäikusega. Äratõukekoha jäikust tuleb sellisel juhul enne iga võistluse algust kontrollida.

Märkus (i): Käesoleva määruse mõistes on „vetruvaks kohaks“ jooksu- või hoovõturaja selline osa, mis spetsiaalselt on ehitatud mõnele või kõigile võistlejatele teatud eelise tekitamiseks.

Märkus (ii): IAAF-i „Kergejõustiku võistluspaikade sobivuse juhend“, mida saab tellida IAAF-i peakorterist või allalaadida IAAF-i kodulehelt, annab selgitusi ja juhiseid sisehallide projekteerimiseks ja ehitamiseks ning juhendi jooksuradade mõõtmiseks ja tähistamiseks.

Märkus (iii): Sisehallide sertifitseerimistaotluste ja võistluspaikade mõõdistamisaktide standartvormid ning sertifitseerimise juhend on saadaval IAAF-i peakorteris ja neid võib allalaadida IAAF-i koduleheküljelt.

MÄÄRUS 212

Sirge jooksurada

1. Raja suurim lubatud külgakalle on 1:100 (1%), suurim lubatud kalle jooksusuunas distantsti kogu ulatuses on 1:1000 (0,1%), mistahes distantsti üksikus punktis 1:250 (0,4%).

Rajad

Sirgel jooksurajal peab olema vähemalt kuus ja mitte rohkem kui kaheksa 1,22 m ± 0,01 m laiust jooksurada. Jooksurajad eraldatakse üksteisest 5 cm laiuste valgete joontega, kusjuures jooksu suunas paremale jääv eraldusjoon kuulub antud raja laiuse hulka.

Märkus: Enne 1. jaanuari 2004. a ehitatud hallides tohib raja laius olla maksimaalselt 1,25 m.

Start ja finiš

3. Enne stardijoont ei tohi jooksurajal 3 m ulatuses olla mingisuguseid takistusi. Sama kehtib ka 10 m ala kohta peale finišijoont, mille lõpus peab olema võistlejate ohutuks pidurdumiseks sobiv moodustis (matid vms)

Märkus: Äärmiselt soovitatav on, et vaba ala pikkus peale finišijoont oleks 15 m.

MÄÄRUS 213

Ringrada

1. Ringraja normaalpikkus on 200 m. Rada koosneb kahest paralleelsest sirgest ja kahest võrdse raadiusega kurvist, millel võib olla kalle. Raja siseäär tähistatakse umbes 5cm kõrge ja 5 cm laia, sobivast materjalist äärisega või 5 cm laiuse valge joonega. Kõnealune ääris või joon moodustab siseraja (raja nr. 1) siseserva, mis peab kogu ringraja ulatuses asetsema ühel ja samal tasapinnal. Lubatud suurim kalle jooksusuunas on 1:1000 (0,1%).

Rajad

2. Ringrajal peab olema vähemalt neli ja mitte rohkem kui kuus ühelaiust jooksurada. Kõik jooksurajad peavad olema ühesuguse laiusega (lubatud kõikumine +/- 0,01 m). Radade laius (koos jooksusuunas paremale jääva joone laiusega) peab jääma vahemikku 0,90 m kuni 1,10 m. Jooksurajad eraldatakse üksteisest 5 cm laiuste valgete joontega.

Kalded

3. Kurvi kaldenurk peab selle igas punktis kõikidel jooksuradadel võrdne olema. Samuti peavad igas punktis võrdse kaldega olema ka kurviks üle minevad sirge rajalõigu osad. Jooksuraja sirged lõigud peavad olema tasased, maksimaalse külgakaldega 1:100 (1%) siseraja suunas. Horisontaalselt paiknevalt sirgelt kaldu asetseva kurvi mineku (ja vastupidi) hõlbustamiseks on lubatud raja sirget osa enne ja peale kurvi kuni 5 m pikkuselt sujuvalt tõsta ja kallutada.

Ringraja tähistamine

4. Juhul, kui ringraja siseserv on tähistatud ainult valge joonega tuleb see täiendavalt tähistada lippude või koonustega. Koonused peavad olem vähemalt 20 cm kõrged, lipud umbes 25x20 cm suurused ja 45 cm pikkuse varrega. Lipud peavad paikne-ma rajapinna suhtes 60° nurga all, kaldega siserajast sissepoole. Koonuse või lipuvarre välisserv peab ühtima äärejoone rajapoolse servaga. Lipud või koonused peavad paiknema kurvides vähemalt 1,5 m vahedega ja sirgetel vähemalt 10 m vahedega

Märkus: Kõigil IAAF-i poolt korraldatavatel hallivõistlustel soovitatakse tungivalt kasutada rajaäärist.

MÄÄRUS 214

Start ja finiš ringrajal

1. Kaldkurviga 200 m sisehalliringraja konstruktsiooni ja markeerimist käsitlevad nõuded on toodud IAAF-i "Kergejõustiku võistluspaikade sobivuse juhendis". Olulisemad põhiprintsiibid esitatakse allpool.

Põhinõuded

2. Stardi- ja finišijooned on 5 cm laiad valged jooned, mis asuvad raja sirgetel lõikudel rajajoontega risti ning kurvides ühtivad suunalt kurvi raadiusega antud kurvi-osal.

3. Kui vähegi võimalik, peab finišijoon olema kõigile distantsidele ühine. Finišijoon peaks asuma ühe sirge lõpuosas nii, et võimalikult pikem osa sellest sirgest oleks enne finišijoont.

4. Põhinõue kõikide stardijoonte mahamärkimisel on, et nii eraldi kui ka ühiselt rajalt startimise korral oleks distantsi pikkus lühimat lubatud trajektoori mööda kõigil jooksjatel võrdne.

5. Kui vähegi võimalik, ei tohiks stardi- (ja teatevahetus-) jooni paigutada kurvi suurima kaldega kohtadesse.

Jooksude läbiviimine

6. (a) Kuni 300 m (kaasa arvatud) pikkused distantsid joostakse kogu ulatuses eraldi radadel.

(b) 300 m kuni 800 m (mõlemad välja arvatud) pikkustel distantsidel joostakse eraldi radadel teise kurvi lõpuni.

(c) 800 m jooksudes, juhul kui starditakse eraldi radadel võib ühele rajale paigutada kuni kaks jooksjat. Kasutada võib ka liigendatud ühisstarti, soovitatavalt 1. ja 4. rajal olevate stardijoonte tagant. Mõlemal juhul joostakse eraldi radadel (või eraldi gruppides) kuni esimese kurvi lõpuni või juhul, kui joostakse kaks kurvi eraldi radadel, siis teise kurvi lõpuni.

(d) Üle 800 m pikkustel distantsidel kasutatakse harilikku või liigendatud ühisstarti. Liigendatud stardi korral on sissejooks, kas esimese või teise kurvi lõpus. Võistleja diskvalifitseeritakse, kui ta antud määrust ei järgi.

Ühisele rajale siirdumist lubavad kaarjoone märgitakse mõlema kurvi lõppu. Nende silmatorkavamaks muutmiseks asetatakse vahetult enne kaarjoonega lõikumiste kohti rajajoontele, soovitatavalt kaarest ja rajakattest erinevat värvi, 5x5 cm suurused, kuni 15 cm kõrgused koonused või prismad.

Märkus (i): Välja arvatud Määruses 1.1 (a), (b), (c) ja (f) toodud võistlused, võib kokkuleppel osalevate liikmesliitudega startida 800 m jooksus ühiselt rajalt.

Märkus (ii): Hallides, kus ringrajal on vähem, kui 6 rada, võib selleks, et 800 m jooksus saaks osaleda 6 võistlejat, kasutada Määruses 162.10 toodud liigendstarti.

Stardi- ja finišijooned 200 m pikkusel ringrajal

7. Esimese raja stardijoon peab asuma peasirgel. Selle asukoht tuleb valida nii, et kõige välimise raja stardijoon (400 m jooksus) ei jääks kurvis kohta, kus kalle on suurem kui 12°. Finišijooneks on esimese raja stardijoon pikendus üle kõikide radade.

MÄÄRUS 215

Jooksudesse paigutamise, loosimise ja jooksudest edasipääsemise kord

Eel- ja vahejooksud

1. Eel- ja vahejooksude arvu ning edasipääsemise korra selgitamiseks, erandolukorrad välja arvatud, kasutatakse alljärgnevaid tabeleid:

60m, 60m tj						
Võistl. arv	Eelj. arv	Edasipääs		Poolf. arv	Edasipääs	
		K	A		K	A
9-16	2	3	2			
17-24	3	2	2			
25-32	4	3	4	2	4	
33-40	5	4	4	3	2	2
41-48	6	3	6	3	2	2
49-56	7	3	3	3	2	2
57-64	8	2	8	3	2	2
65-72	9	2	6	3	2	2
73-80	10	2	4	3	2	2

200m, 400m, 800m, 4x200m, 4x400m									
Võistl. Arv	Eelj. arv	Edasipääs		Vahej. arv	Edasipääs		Poolf. arv	Edasipääs	
		K	A		K	A		K	A
7-12	2	2	2						
13-18	3	3	3				2	3	
19-24	4	2	4				2	3	
25-30	5	2	2				2	3	
31-36	6	2	6				3	2	
37-42	7	2	4				3	2	
43-48	8	2	2				3	2	
49-54	9	2	6	4	3		2	3	
55-60	10	2	4	4	3		2	3	

1500m						
Võistl. arv	Eelj. arv	Edasipääs		Poolf. arv	Edasipääs	
		K	A		K	A
12-18	2	3	3			
19-27	3	2	3			
28-36	4	2	1			
37-45	5	3	3	2	3	3
46-54	6	2	6	2	3	3
55-63	7	2	4	2	3	3

3000m			
Võistl. arv:	Eelj. arv	Edasipääs	
		K	A
16-24	2	4	4
25-36	3	3	3
37-48	4	2	4

Selgitus: K - igast jooksust paremate kohtadega edasipääsejate arv
A – kõigist antud ringi jooksude kokkuvõttes aegadega edasipääsejate arv

Märkus (i): Eeltoodud tabelid kehtivad 6 jooksurajaga ringraja ja 8 jooksurajaga sirge kohta.

Märkus (ii): Maailma sisemeistrivõistluste tarbeks võidakse võistlusjuhendiga kehtestada eraldi tabelid.

Radade loosimine

2. Ringrajal osaliselt või täielikult eraldi radadel toimuvates jooksudes (välja arvatud 800 m jooks) loositakse, juhul kui jooksud toimuvad rohkem kui ühes ringis, rajad alljärgnevalt:

- (a) kaks välimist rada kahe reitingutabelisse esimesena paigutatud võistleja vahel;
  - (b) kaks järgmist rada reitingutabelisse kolmandana ja neljandana paigutatud võistleja vahel;
  - (c) sisemised rajad ülejäänud võistlejate vahel;
- Reitingutabel koostatakse:
- (d) eeljooksudeks: võistlejate varem kindlaks määratud võistluste eelsel perioodil saavutatud tulemuste põhjal;
  - (e) järgmisteks ringideks: Määruse 166.3 (b (i)) kohaselt.

13. Kõigil teistel jooksualadel koostatakse jooksud vastavalt Määrustele 166. 4 ja 166. 8

MÄÄRUS 216

Võistlusriietus, -jalatsid ja võistlejanumbrid

Sünteesilisel rajakattel toimuvatel võistlustel ei tohi naeliku tallast või kannast väljaulatuvate naelte pikkus üldjuhul ületada 6 mm. Võistluste korraldustoimkond võib Määruses 143. 4 toodud piires kehtestada ka suurema naelte lubatud pikkuse.

MÄÄRUS 217

Tõkkejooksud

1. Tõkkejooksud toimuvad sirgel rajalõigul. Distanti pikkuseks on 50 m või 60 m.
2. Tõkete vahed ja kõrgused:

	A-kl noorm.	MJ	M	A-kl neiud	NJ ja N
Tõkke kõrgus	0,914m	0,991m	1,067m	0,762m	0,838m
Distant	50m/60m				
Tõkete arv	4/5				
Stardist esimese tõkkeni	13,72m			13,00m	
Tõkkevahe	9,14m			8,50m	
Viimasest tõkkest finišini	8,86m/9,72m			11,50/13.00	

MÄÄRUS 218

Teatejooksud

1. 4x200 m teatejooksus joostakse eraldi radadel kogu esimene vahetus ning teise vahetuse esimene kurv kuni Määruses 214.6 toodud ühisele rajale siirdumist tähistava joone esiserva ületamiseni. Hallivõistlustel ei rakendata Määrust 170.18, mistõttu peavad teise, kolmanda ja neljanda vahetuse jooksjad ootama teatepulka teatevahetusala sees ega tohi kasutada 10 m pikkust hoovõtumaad.

2. 4x400 m teatejooksus joostakse eraldi radadel esimese vahetuse 2 kurvi, st kasutatakse 400 m jooksu stardi- ja ühisele rajale siirdumist tähistatavaid jooni (Vt. määrust 214.6(b)).

3. 4x800 m teatejooksus joostakse eraldi radadel esimese vahetuse esimene kurv, st kasutatakse 800 m jooksu stardi- ja ühisele rajale siirdumist tähistavaid jooni (Vt. määrust 214.6(c)).

4. 4x200 m teatejooksu kolmanda ja neljanda vahetuse ning 4x400 m ja 4x800 m teatejooksude teise, kolmanda ja neljanda vahetuse jooksjad paigutatakse vastava kohtuniku poolt teatevahetust ootama (raja siseservast väljapoole reastatuna), vastavalt nende võistkonnakaaslaste paremusjärjestusele rajal enne oma vahetuse viimasesse kurvi sisenemist. Seda paigutust ei tohi vahetust ootavad võistlejad enam muuta ka siis, kui võistkondade paremusjärjestus enne teatevahetust muutub. Kõnealuse nõude rikkumisega kaasneb võistkonna diskvalifitseerimine.

Märkus: Kitsamast ja lühemast rajast tingituna on sisehalli teatejooksudes kokkupõrgete ja tõuklemise oht palju suurem kui välisvõistlustel. Seetõttu soovitatakse paigutada võistlejad radadele nii, et kahe võistkonna vahele jääks üks tühi rada.

MÄÄRUS 218

Kõrgushüpe

1. Teisaldatava põrandaga hüppepaiga kasutamisel peab see äratõukealal tasapinnaliselt ja lubatud kalletelt vastama kõigile võistlusmäärustes esitatud nõuetele.
2. Võistleja tohib alustada hoojooksu ringraja kaldu olevalt osalt tingimusel, et

hoojooksu viimased 15 m läbitakse Määrustele 182.3, 182.4 ja 182.5 vastaval tasapinnalisel alal.

MÄÄRUS 219

Teivashüpe

Võistleja tohib alustada hoovõttu ringraja kaldu olevalt osalt tingimusel, et viimased 40 m hoojooksust läbitakse Määrustele 183.6 ja 183.7 vastaval tasapinnalisel alal.

MÄÄRUS 220

Kaugus- ja kolmikhüpe

Võistleja tohib alustada hoovõttu ringraja kaldu olevalt osalt tingimusel, et viimased 40 m hoojooksust läbitakse Määrustele 184.1 ja 184.2 vastaval tasapinnalisel alal.

MÄÄRUS 221

Kuulitõuge

Maandumisektor

1. Maandumissektori pind peab olema kaetud materjaliga, millele kuul jätab maandudes selgeltnähtava jälje ning mis samal ajal summutab kuuli põrkumist.

2. Võistlejate ja kohtunike ohutuse tagamiseks tuleb maandumisektor vajadusel tõukeringist sobiva kauguseni tagant ja külgedelt ümbritseda stopp-barjääri ja/või vähemalt 4 m kõrguse võrgust piirdega, mis tagab nii lennusoleva kui ka maast põrkuva kuuli jäämise maandumissektori piiridesse.

3. Halli piiratud ruumi arvestades ei mahu maandumissektori piirete vahele normaalmõõtmega (34,92°) sektor alati ära. Sellele vaatamata peavad järgnevad nõuded olema igal juhul täidetud:

(a) maandumissektori taga olev piire peab asuma tõukeringist vähemalt 0,5 m kaugemal antud hetkel kehtivast meeste (või naiste) maailmarekordist;

(b) sektori kitsenemine peab toimuma 34,92° normaalsektori telje suhtes sümmeetriliselt;

(c) kui sektori äärejooned ei mahu enam jätkuma 34,92° all ringi keskpunktis lõikuvate sirgetena, võib need suunata paralleelselt sektori teljega. Sellest kohast alates peab nende vahe olema vähemalt 9 m.

Kuuli konstruktsioon

4. Sõltuvalt maandumissektori kattematerjalist (vt Määrus 221.1) kasutatakse kas tavalisi (täismetallist või metallkestaga) kuule, või pehmeid, plastik- või kummikattega, sobiva ainega täidetud kuule. Ühel võistlusel kahte erinevat tüüpi kuule kasutada ei tohi.

5. Täismetallist või metallkestaga kuul peab vastama Määrustes 188.4 ja 184.5 toodud nõuetele.

6. Plastik- või kummikattega kuulil on pehme kate ja sobiv täiteaine, nii et kuul tavalisele rajakattele maandudes seda ei vigasta. Kuul peab olema kerakujuline, pealispinnalt sile. Kuuli pinnakonaruste maksimaalne kõrgus võib olla 1,6 mikronit, st kuul peab vastama seitsmenda siledusklassi nõuetele.

7. Plastik- või kummikattega kuuli kaal ja mõõtmed:

MEHED	NAISED
Minimaalne kaal rekordi kinnitamiseks	
7,260 kg	4,000 kg
Soovitav kaal kuulide tootjatele	
Min7,265 kg	4,005 kg
Max7,285 kg	4,025 kg
Läbimõõt	
Min110 mm	95 mm
Max145 mm	130 mm

MÄÄRUS 222

Mitmevõistlus

Meeste, juunioride ja A-klassi noormeeste viievõistlus

1. Viievõistlusesse kuuluvad järgmised alad, mis peetakse ühel päeval järgnevas järjestuses: 60 m tõkkejooks, kaugushüpe, kuulitõuge, kõrgushüpe ja 1000 m jooks.

Meeste, juunioride ja A-klassi noormeeste seitsmევõistlus

2. Seitsmევõistlusesse kuuluvad järgmised alad, mis peetakse kahel järjestikusel päeval järgnevas järjestuses:

Esimene päev: 60 m jooks, kaugushüpe, kuulitõuge ja kõrgushüpe.

Teine päev: 60 m tõkkejooks, teivashüpe ja 1000 m jooks.

Naiste, juunioride ja A-klassi neidude viievõistlus

3. Viievõistlusesse kuuluvad järgmised alad, mis peetakse ühel päeval järgmises järjestuses:

60 m tõkkejooks, kõrgushüpe, kuulitõuge, kaugushüpe ja 800 m jooks.

Ühes jooksus või grupis võistlevate sportlaste arv

4. Soovitavalt peaks ühes jooksus või grupis võistlema vähemalt neli, kuid mitte mingil juhul vähem, kui kolm võistlejat.

VII PEATÜKK - KÄIMINE

MÄÄRUS 230

Käimine

1. Standardsed käimisdistantsid on sisehallis 3000m, 5000m, väljas 5000m, 10km, 20km, 20000m, 50km, 50000m.

2. Sportlik käimine on edasiliikumine sammudes nii, et käijal säilib maapinnaga pidev kontakt, mille katkemist inimsilmaga pole võimalik hoomata. Võistleja eespool olev jalg peab olema hetkest, mil see puudutab maapinda kuni hetkeni, mil jalg saavutab maapinnaga täisnurga, põlvest sirge.

Kohtunikutegevus

3. (a) käimisvõistlustele määratud kohtunikud valivad endi hulgast vanemkohtuniku, kui viimast pole eelnevalt määratud;

(b) kõik käimiskohtunikud tegutsevad sõltumatult ja teevad otsuseid ainu-isikuliselt, oma vaatenurgast („human eye“) nähtu põhjal;

(c) Määruses 1.1 (a) toodud võistlustel peavad kõik käimiskohtunikud omama IAAF-i rahvusvahelist taset, Määruses 1.1 (b), (c), (e), (f), (g) ja (j) toodud võistlustel IAAF-i või mõne maailmajaoliidu taset;

(d) maanteel toimuvatele käimisvõistlustele määratakse tavaliselt vähemalt kuus, kuid mitte rohkem kui üheksa käimiskohtuniku, vanemkohtunik kaasa arvatud;

(e) staadionil toimuvatele käimisvõistlustele määratakse kuus käimiskohtuniku, vanemkohtunik kaasa arvatud;

(f) Määruses 1.1 (a) toodud võistlustel ei määrata ühest riigist korraga tegutsema üle ühe kohtuniku (välja arvatud vanemkohtunik).

Vanemkohtunik

4. (a) Määruses 1.1 (a), (b), (c), (d) ja (f) toodud võistlustel on vanemkohtunikul õigus ainuisikuliselt diskvalifitseerida võistleja, kelle käimisstiil viimasel 100 meetril ilmselgelt ei vasta Määruses 230.1 toodud nõuetele. Seejuures pole oluline, kas ja kui mitu punast kaarti on vanemkohtunik selle võistleja kohta eelnevalt saanud.

Kirjeldataud viisil diskvalifitseeritud võistlejal lubatakse distants lõpetada, kuid vanemkohtunik või tema assistent peavad võistlejat seejärel võimalikult kiiresti punase kaardi näitamisega diskvalifitseerimisest teavitama.

(b) käimise vanemkohtunik ei tohi tegutseda käimiskohtunikuna, vaid võistluste kulgu kontrolliva ametiisikuna. Ainus erand on eeltoodud Määruses 230.3(a) kirjeldatud erakorraline tegevus. Määruses 1.1 (a), (b), (c) ja (f) toodud võistlustel määratakse kaks või rohkem käimise vanemkohtuniku abi (assistenti), kes aitavad vanemkohtunikul võistlejaid nende diskvalifitseerimisest teavitada ega tohi tegutseda käimiskohtunikenäna;

(c) Määruses 1.1 (a), (b), (c) ja (f) toodud võistlustel määratakse ametisse hoiatustetabloo(de) kohtunik(ud) ja vanemkohtuniku sekretär.

Kollane kettake

5. Juhul, kui kohtunik pole täielikult veendunud, et võistleja käimisviis vastab Määruses 230.1 toodud nõuetele, näitab ta võistlejale kollast kettakest, mille mõlemal küljel on stiilirikkumist tähistav sümbol. Kohtunik tohib ühe ja sama rikkumise eest näidata samale võistlejale kollast kettakest ainult üks kord. Kõigist kollase ketta näitamisest teavitab kohtunik peale võistluste lõppu vanemkohtuniku.

Punased kaardid

6. Kohtunik, kelle arvates mõne võistleja käimisstiil on ükskõik millisel distantsti

osal täielikus vastuolus Määrusega 230.1 (silмага hoomatav kontakti puudumine maaga või põlvest kõverdatud jalg), saadab selle võistleja kohta vanemkohtunikule punase kaardi.

Diskvalifitseerimine

7. (a) Välja arvatud määruses 230.7(c) toodud juhul, kui vanemkohtunik on erinevatelt kohtunikelt saanud ühe võistleja kohta kolm punast kaarti, võistleja diskvalifitseeritakse. Diskvalifitseerimise teeb võistlejale teatavaks käimise vanemkohtunik või tema assistent, punast „kettakest“ näidates. Diskvalifitseerimisotsusest teatamata jätmine ei anna alust diskvalifitseeritud sportlase ennistamiseks;

(b) Määruses 1.1 (a), (b), (c) ja (e) toodud võistlustel ei anna kaks samast riigist kohtunike poolt antud punast kaarti mingil juhul alust võistleja diskvalifitseerimiseks;

(c) Karistuspeatust kasutatakse kõigil võistlustel, kus antud võistluse juhend seda ette näeb, ja võidakse kasutada kõigil teistel võistlustel, kui vastav alaliit või võistluse korraldaja nii ette näeb. Sellistel juhtudel peab võistleja sisenema karistuspeatusesse ja jääma sinna määratud ajaks (nii nagu ette nähtud võistlusjuhendis või korralduskomitee otsuses), kui ta on saanud kolm punast kaarti. Võistleja suunab karistuspeatusesse käimise vanemkohtunik või tema poolt määratud isik. Kui võistleja saab veel ühe punase kaardi käimiskohtunikult, kellelt eelnevalt hoiatust/punast kaarti ei olnud, ta diskvalifitseeritakse. Võistleja, kes ei sisene karistuspeatusesse või ei jää sinna ettenähtud ajaks, diskvalifitseeritakse.

(d) staadionil toimuvatel võistlustel peab diskvalifitseeritud käija viivitamatult rajalt lahkuma, maanteel toimuvatel võistlustel kohe ära võtma võistlejanumbri(d) ja kiiresti rajalt lahkuma. Kõik võistlejad, kes peale diskvalifitseerimist rajalt kohe ei lahku esitatakse karistamiseks Määruste 60.4. (f) ja 145.2 alusel;

(e) hoiatustablood peavad paiknema trassil ja finišis, et võistlejad saaksid pidevat teavet nende kohta vanemkohtunikule laekunud punaste kaartide kohta. Tablool peab olema näha ka iga stiilirikkumist tähistav sümbol;

(f) Määruses 1.1 (a) toodud võistlustel tuleb kõik käimiskohtunikud varustada internetivõrku ühendatavate käsiarvutitega punaste kaartide edastamiseks hoiatustabloode kohtunikele ja vanemkohtuniku sekretärile.

Kõikidel teistel võistlustel, kus eelkirjeldatud sidesüsteemi ei kasutata, peab käimise vanemkohtunik peale võistlusala lõppu andma jooksude peakohtunikule üle täieliku teabe (võistlejanumbrid või muud iseloomulikud tunnused, punaste kaartide andmise kellaajad, määrusterikkumise laad) Määruste 230.3(a) ja 230.6(a) alusel diskvalifitseeritud ja punaseid kaarte saanud võistlejate kohta.

Start

8. Start antakse püstolipauguga, kasutades Määruses 162.2(b) üle 400 m pikkuste distantside jaoks toodud stardikäsklusi. Suure osavõtjate arvuga võistlustel antakse viis minutit, kolm minutit ja üks minut enne starti hoiatussignaali. Pärast käsklust "kohtadele!" tuleb võistlejatel korraldajate poolt kehtestatud korras stardijoonele asuda. Starter peab veenduma, et keegi võistlejaist ei puuduta jala (või muu kehaosaga) stardijoont või rajapinda sellest eespool ning andma seejärel stardipaugu.

Rajajulgestus ja arstiabi

9. käimisvõistluste korraldustoimkond peab tagama võistlejate ja ametiisikute turvalisuse. Määruses 1.1 (a), (b), (c) ja (f) toodud võistlustel peab korralduskomitee tagama võistlusteks kasutatavate teede ja tänavate sulgemise mootorsõidukite liikluseks kõigis sõidusuundades;

Joogi- ja karastuspunktid

10. (a) võistluste stardi- ja finišipaikades peab olema vett ja karastusjooke kõigi

võistlejate tarbeks;

(b) kui ilmastikuolude tõttu vajalik, paigutatakse 5 kuni 10 km pikkustel distantsidel rajale sobivate vahemaadega (ainult joogi- ja pesuvett pakkuvad) karastuspunktid

Märkus: Võimaluse korral võib ilmastikutingimustest tuleneva vajaduse korral rajale paigutada ka „uduvihma“ tekitavaid kastmisseadmeid..

(c) üle 10 km pikkustel distantsidel paigutatakse joogi- ja karastuspunkt igale ringile. Kui ilmastikuolud seda nõuavad, paigutatakse joogi- ja karastuspunktid poole ringi kaugusele ainult veega varustatud karastuspunkt;

(d) korraldajate poolt pakutavad ja võistlejate isiklikud karastus- ja jõujoogid asetatakse joogi- ja karastuspunktides nii, et neid oleks hõlbus haarata või ulatatakse kätte selleks vastavalt volitatud isikute poolt;

(e) jookide kätteulutamiseks volitatud isikud ei tohi astuda rajale, vaid peavad jooki ulatama laua tagant või kuni 1 m kauguselt selle otsast. Laua rajapoolselt küljelt seda teha ei tohi;

(f) Määruses 1.1 (a), (b), (c) ja (f) toodud võistlustel lubatakse igast riigis jooki kätte ulatama kuni kaks isikut. Nimetatud isikud ei tohi jookide kätteulamise ajal võistlejate kõrval joosta;

Märkus: Võistlustel, kus ühte riiki võib esindada rohkem, kui 3 võistlejat, võidakse võistlusjuhendiga lubada jooki kätte ulatama rohkem isikuid.

(g) võistleja võib igal ajal juua stardist kaasa võetud või joogipunktist hangitud, käes olevast või riielega kinnitatud taskust võetud pudelist;

(h) võistlejale, kes võtab vett või jooki vastu mujalt, kui ametlikust joogi- ja karastuspunktist (erandiks on võistluste ametisikute poolt tervislikel näidustustel antud joogid) või saab neid kaasvõistlejatel, tehakse ala peakohtuniku poolt hoiatus, näidates talle võimaluse korral kollast kaarti. Rikkumise kordamisel võistleja diskvalifitseeritakse, näidates talle punast kaarti. Diskvalifitseeritud võistleja peab viivitamatult rajalt lahkuma.

Käimisdistantsid väljaspool staadioni

11. (a) käimisring peab olema vähemalt 1 km ja mitte üle 2 km pikk. Juhul kui start ja finiš toimuvad staadionil, peab käimisring asuma sellele võimalikult lähedal;

(b) käimisdistantsi mõõtmine toimub Määruse 240.3 kohaselt.

Rajalt lahkumine

12. 20 km ja pikematel distantsidel nii maanteel kui ka staadionil tohib võistleja kohtuniku loal ja saatel rajalt lahkuda ja distantsi lühendamata samast kohast jätkata.

13. Väljaspool staadionit toimuvate alade peakohtunik peab käimis- ja distantsikohtunikelt või muudest allikatest pärineva usaldusväärse teabe alusel diskvalifitseerima iga võistleja, kes tähistatud rajalt lahkub ja sellega kaasnevalt distantsi lühendab.

VIII PEATÜKK - MAANTEEJOOKSUD

MÄÄRUS 240 Maanteejooksud

1. Klassikalised maanteejooksu distantsid nii meestele kui naistele on 15 km, 20 km, poolmaraton, 25 km, 30 km, maraton (42,195 km), 100 km ja maantee-teatejooks (ekiden).

Märkus: Maantee-teatejooks (ekiden) on soovitatav korraldada 5 km pikkusel ringil. Etappide pikkus ja järjekord: 5 km, 10 km, 5 km, 10 km, 5 km, 7,195 km. Juunioride maantee-teatejooks tuleks soovitatavalt läbi viia poolmaratonidistantsil. Etappide pikkus ja järjekord: 5 km, 5 km, 5 km ja 6,098 km.

2. Maanteejooksuvõistlused viiakse läbi kõva kattega teedel. Kui sõiduteel jooksmine pole mingil põhjusel (liiklus) võimalik, võib rada kulgeda kergliiklus- või kõnniteel, kuid mitte pehme kattega pinnasel, näiteks murul. Start ja finiš võivad paikneda staadionil.

Märkus (i): Klassikalistel maanteejooksudistantsidel soovitatakse valida rada selliselt, et stardi kaugus finišist poleks linnulennult suurem kui 50% distantsi pikkusest. Rekordite kinnitamise kohta vt Määrus 260.28(b).

Märkus (ii): Maanteejooksu stardi- ja finišipaigad ning üksikud rajalõigud tohivad paikneda ka muru- või muu pehme kattega pinnasel. Selliste lõikude arv peab olema minimaalne.

3. Maanteejooksu distants mõõdetakse lühimat võimalikku (optimaalset) trajektoori mööda, mida jooks-ja saab rajal valida.

Määruses 1.1 (a), võimaluse korral ka (b), (c) ja (f) toodud võistlustel, märgitakse optimaalset trajektoori tähistav joon selgelt eristuva värviga rajale. Kõnealune joon ei tohi häirida alalise teemärgistuse jälgimist.

Rada ei tohi distantsi ametlikust pikkusest lühem olla. Määruses 1.1 (a), (b), (c) ja (f) toodud maanteejooksu võistlustel ei tohi mõõtmisviga ületada 0,1% distantsi pikkusest (maratonis seega 42 m). Rada peab olema mõõdetud ja passistatud IAAF-i poolt tunnustatud rajamõõtja poolt.

Märkus (i): Mõõtmiseks soovitatakse kasutada kalibreeritud mõõteratast ("Calibrated Bicycle Method").

Märkus (ii): Selleks, et rada kontrollmõõtmisel ettenähtust lühemaks ei osutuks, soovitatakse esialgsel mõõdistamisel võtta iga rajalõik 0,1% pikem, st 1000 m pikkuse distantsiosa tarbeks mõõta 1001 m lõik.

Märkus (iii): Mõõtmise käigus tuleb täpselt määrata ja märkida teisaldatavate rajapiirete, viitade jms asukohad. Kogu säärane informatsioon peab üksikasjalikult sisalduma mõõtmisaruanDES.

Märkus (iv): Soovitatavalt ei tohiks klassikalistel maanteejooksudistantsidel stardi ja finiši kõrguste vahe ületada 1/1000 distantsi pikkusest, st 1 meetrit iga kilomeetri kohta.

Märkus (v): Maanteejooksu raja mõõdistamise akt kehtib 5 aastat. Seejärel tuleb rada uuesti mõõdistada ka siis, kui sellel pealtnäha mingeid muutusi pole.

4. Iga kilomeetri järel peab paiknema kõigile jooksjatele hästi nähtav, läbitud kilomeetrite arvu näitav, tabloo.

5. Maantee-teatejooksudes tähistatakse etappide lõpujooned, ning nendest 10 m ees- ja tagapool asuvad teatevahetusala piire märkivad jooned, kogu raja laiuses 5 cm laiuste joontega. Teatevahetus, mis juhul, kui korraldajad pole kehtestanud teistsugust korda, kujutab endast füüsilist kontakti teadet üle andva ja seda vastu võtva võistleja vahel,

peab toimuma teatevahetusala piires.

Start

6. Start antakse püstolipauguga, kasutades Määruses 162.2(b) üle 400 m pikkuste distantside jaoks toodud stardikäsklusi. Stardisignaali võib anda ka kahuripaugu või sireeniga. Suure osavõtjate arvuga võistlustel antakse viis minutit, kolm minutit ja üks minut enne starti hoiatussignaal. Peale käsklust "kohtadele!" tuleb võistlejatel korraldajate poolt kehtestatud korras starijoonele asuda. Starter peab veenduma, et keegi võistlejaist ei puuduta jala (või muu kehaosaga) stardijoont või rajapinda sellest eespool ning andma seejärel stardisignaali

Rajajulgestus ja arstiabi

7. (a) korraldajad peavad tagama võistlejate ja ametiisikute turvalisuse. Määruses 1.1 (a), (b), (c) ja (f) toodud võistlustel peavad korraldajad sulgema mootorsõidukite liikluseks maantee või tänava mõlemad sõidusuunad;

(b)jooksjate tervisliku seisundi välist kontrollimist ja neile võistluste ajal esmaabi osutamist korraldustoimkonna poolt määratud, selgete eraldusmärkidega (käeside, vest või muu silmatorkav riietus) varustatud meditsiinipersonali poolt ei kvalifitseerita võistlejate kõrvaliseks abistamiseks, ning on seega lubatud;

(c) meditsiinidelegaadi või korraldustoimkonna poolt määratud ametliku meditsiinitöötaja korraldusel on jooksja kohustatud võistluse viivitamatult katkestama.

Joogi- ja karastuspunktid

8. (a) võistluste stardi- ja finišipaikades peab olema vett ja karastusjooke kõigi võistlejate tarbeks;

(b) kõigil distantssidel paigutatakse enam-vähem iga 5 km järel rajale karastuspunktid, üle 10 km pikkuste jooksude puhul ka joogipunktid, kus pakutakse ka muud, kui joogivett.

Märkus (i): Ilmastikuolusid, võistluse taset ja osavõtjate sportliku ettevalmistust arvestades võib üksteisest enam-vähem võrdsel kaugusel paiknevaid joogi- ja karastuspunkte rajale paigutada ka tihedamini.

Märkus (ii): Võimaluse korral võib ilmastikutingimustest tuleneva vajaduse korral rajale paigutada ka „uduvihma“ tekitavaid kastmisseadmeid

(c) sõna „joogid“ hõlmab käesoleva määruse mõttes kõike peale vee, st karastus- ja energijooke ning ka tahket toitu. Pakutavate jookide valiku teeb kõiki asjaolusid arvestades võistluste korraldustoimkond;

(d) tavaliselt hoolitseb jookide eest korraldustoimkond, kuid viimase loal võivad jooksjad tarvitada ka isiklikke jooke. Sellisel juhul peavad võistlejad määrama, millistes joogipunktides nad oma joogid kätte saada soovivad. Jooksjate isiklikud joogid võetakse sellest hetkest, mil sportlane (või tema esindaja) need korraldajatele üle annab, korraldustoimkonna poolt määratud vastutava isiku valve alla, välistamaks nende ümbervahetamist ja solkimist.

(e) joogipunktides tuleb vahetult raja mõõtejoonel piirete, laudade või maapinnale märgitud joontega tähistada ala, kus jooksjad tohivad jooke laualt haarata või abistajatelt kätte saada. Joogid tuleb asetada laudadele nii, et jooksjatel oleks neid hõlbus haarata, või selleks volitatud isikutel mugav kätte ulatada. Nimetatud volitatud isikud peavad jääma märgistatud ala piiridesse ega tohi minna rajale või võistlejaid muul moel segada. Mitte keegi ei tohi, ükskõik millisel eesmärgil joogi üleandmise ajal võistlejaga kaasa joosta.

(f) Määruses 1.1 (a), (b),(c) ja (f) toodud võistlustel tohib ühest riigist viibida vastava riigi laua juures korraga kuni kaks esindajat.

Märkus: Võistlustel, kus ühte riiki võib esindada rohkem, kui 3 võistelat, võidakse võistlusjuhendiga lubada jooke kätte ulatama rohkem isikuid.

(g) võistleja võib igal ajal juua stardist kaasa võetud või joogipunktist hangitud, käes olevast või riieale kinnitatud taskust võetud pudelist;

(h) võistlejale, kes võtab vett või jooke vastu mujalt, kui ametlikust joogi- ja karastuspunktist (erandiks on võistluste ametisikute poolt tervislikel näidustustel antud joogid) või saab neid kaasvõistlejatelt, tehakse ala peakohtuniku poolt hoiatus, võimaluse korral näidatakse talle ka kollast kaarti. Rikkumise kordamisel võistleja diskvalifitseeritakse, võimaluse korral näidatakse talle ka punast kaarti. Diskvalifitseeritud võistleja peab viivitamatult rajalt lahkuma.

9. Võistleja tohib kohtuniku loal ja saatel rajalt lahkuda, eeldusel, et ta sel moel distantsi ei lühenda.

10. Väljaspool staadioni toimuvate alade peakohtunik peab distantsikohtunikelt või muudest allikatest saadud usaldusväärse teabe alusel diskvalifitseerima iga võistleja, kes tähistatud rajalt lahkub ja sellega kaasnevalt distantsi lühendab.

IX PEATÜKK – MURDMAAJOOKS, MÄKKEJOOKS JA MAASTIKUJOOKS

. Murdmaa-, märke, ja maastikujooksu harrastatakse üle maailma äärmiselt erinevates tingimustes ja oludes, mistõttu nende läbiviimise ühtlustamine rahvusvahelisel tasemel on väga keerukas. Murdmaajooksu võistluste kordaminek või nurjumine sõltub toimumiskoha looduslikest tingimustest ja rajameistri oskustest ning võimetest. Järgnevad võistlusmäärused on esitatud IAAF-i liikmesmaade nõustamiseks ja juhendumiseks murdmaa- ja märkejooksuvõistluste korraldamisel.

MÄÄRUS 250 Murdmaajooks

Võistluspaik

1. (a) murdmaajooksurada rajatakse ava- või metsamaastikule, kus võimalikult palju murupinnast ja looduslikke takistusi, mida rajameister saab kasutada raske ja huvitava murdmaaraja ettevalmistamisel;

(b) võistlusala peab olema sedavõrd avar, et suudaks peale murdmaaraja mahutada ka võistluste läbiviimiseks vajalikke ajutisi ehitisi ja inventari.

2. Meistrivõistlustel, rahvusvahelistel võistlustel ja kui vähegi võimalik, kõigil teistel võistlustel:

(a) murdmaarada rajatakse 1500 – 2000 m pikkuse ringina, millele vajadusel lisandub väiksem ring, mille abil saab kombineerida vajaliku pikkusega jooksudistantse. Väiksem ring tuleb igal juhul läbida distantsi algosas. Soovitavalt peaks pikema ringi summaarne kõrguste vahe olema vähemalt 10 m.

(b) võimaluse korral tuleb rajal kasutada olemasolevaid looduslikke takistusi. Seejuures tuleb vältida jooksmist segavaid ja ohustavaid takistusi nagu järsud tõusud/langused, sügavad kraavid, tiheda võsaga alad jms, st kõrvaldada jms. Kunstlikke takistusi ei tuleks kasutada. Kui aga teisiti pole võimalik, tuleb need rajada looduslikele hästi sarnastena. Suure osavõtjate arvu puhul tuleb raja esimesel 1500 m vältida raja järsku kitsenemist ja teisi jooksjaid häirida võivaid takistusi.

(c) teede ületamist ja kõvakattega pinnasel jooksmist tuleb vältida. Kui see pole võimalik, tuleb teeületuskohad katta muru, mulla või mattidega.

(d) stardi- ja finišisirgeid välja arvatud, pole pikki sirgeid vaja kujundada. Parim on „looduslähedane“ paljude kurvide ja lühikeste sirgetega rada.

3. (a) Rada tuleb mõlemast äärest selgelt lintidega tähistada. Soovitavalt tuleb raja ühel äärel (võimaluse korral välimisel) tähistada 1 m laiune teeninduskoridor, mida mööda tohivad liikuda ainult ametiisikud ja ajakirjanikud (rahvusvahelistel tiitlivõistlustel on eeltoodud soovitus kohustuslik). Stardipiirkond (sealhulgas soojendusala ja kogunemiskoht) ning finišipiirkond (sealhulgas pressitsoon) tuleb tõkestada (aedadega piirata). Nimetatud aladele pääsevad ainult selleks vastavat luba omavad isikud;

(b) Pealtvaatajatel lubatakse murdmaarada ületada ainult jooksude vaheajal või nende algul. Selleks rajatakse spetsiaalsed rajaületuskohad, mida turvavad rajajulgestajad;

(c) Soovitavalt peab jooksurada (stardi- ja finišisirged välja arvatud) igal pool, sh ka kohtades kus esineb looduslikke takistusi, olema vähemalt 5 m lai;

Distsantsid

4. IAAF-i murdmaajooksu maailmameistrivõistlustel on distantside pikkused ligikaudu järgnevad:

Mehed:	10 km	Naised:	10 km
Meesjuuniorid:	8 km	Naisjuuniorid:	6 km
A-klassi noormehed	6 km	A-klassi neiud	4 km

Märkus: Samapikki distantse soovitatakse kasutada ka teistel rahvusvahelistel ja rahvuslikel võistlustel.

Start.

5. Start antakse püstolipauguga, kasutades Määruses 162.2(b) üle 400 m pikkuste distantside jaoks toodud stardikäsklusi. Rahvusvahelistel võistlustel antakse viis minutit, kolm minutit ja üks minut enne starti hoiatussignaal. Võistkondadele eraldi stardikoridoride kasutamisel, peavad iga võistkonna liikmed rivistuma oma koridori üksteise selja taha. Muudel juhtudel peavad võistlejad korraldajate poolt kehtestatud korras stardijoonele asuma. Peale käsklust "kohtadele!" peab starter veenduma, et keegi võistlejaist ei puuduta jala (või muu kehaosaga) stardijoont või rajapinda sellest eespool ja andma stardipaugu.

Rajajulgestus ja arstiabi

6. Korraldajad peavad tagama võistlejate ja ametiisikute turvalisuse;

Joogi- ja karastuspunktid

7. Joogi- ja karastuspunktid peavad paiknema stardi- ja finišipaigas. Kui ilmastikuolud seda nõuavad, paigutatakse igale ringile üks ainult joogi- ja pesemisveega varustatud karastuspunkt.

8. Ala peakohtunik peab distantsikohtunikelt, rajateenistusest või muudest allikatest pärineva usaldusväärse teabe alusel diskvalifitseerima iga võistleja, kes tähistatud rajalt lahkub ja sellega kaasnevalt distantsi lühendab.

MÄÄRUS 251

Mäkkejooks

Rada

1. (a) mäkkejookse korraldatakse peamiselt katteta radadel või sobiva tõusuga kinnitrambitud kiviklibustel teedel;

(b) rajal ei tohi olla ohtlikke lõike;

(c) võistlejatel on distantsi läbimisel kõrvalise abi kasutamine keelatud;

(d) joostakse ainult tõusudega (ainult mäkke) või tõusude-langustega (start ja finiš ühel kõrgusel) distantsidel;

(e) raja keskmine tõus ei tohi olla väiksem, kui 5% (50 m ühe kilomeetri kohta) ega suurem, kui 20% (200 m ühe kilomeetri kohta);

(f) raja kõrgeim punkt ei tohi olla merepinnast kõrgemal, kui 3000 m;

(g) rada peab olema hästi tähistatud ja kilomeetritähistega varustatud;

(h) rajal asuvad looduslikud takistused ja raskestiläbitavad kohad tuleb eraldi tähistada;

(i) raja kaart tuleb esitada mõõdus 1:50 000 (10mm = 500m) ja profiil mõõdus 1:10 000 (1 mm = 100 m);

Mäkkejooksu alad

2. (a) meistrivõistlusteks soovitavad distantsid koos summaarse tõusuga (kõrguste vahega) on ligikaudu järgmised:

	Põhiliselt mäkkejooks		Tõusude ja laskumistega	
	Distsants	Tõus	Distsants	Tõus
Mehed	12km	1200m	12km	600m/750m
Naised	8km	800m	8km	400m/500m
Meesjuuniorid	8km	800m	8km	400m/500m
Naisjuuniorid	4km	400m	4km	200m/250m
Poisid A	5km	500m	5km	250m/300m
Tüdrukud A	3km	300m	3km	150m/200m

(b) pikkades mäkkejooksudes on distantsi pikkuseks 20 km kuni 42,195 km, maksimaalse tõusuga 4000 m. Alla 19 aasta vanustel sportlastel ei soovitata osaleda üle 25 km pikkustel distantsidel;

(c) mäkke-teatejooks;

(d) eraldistardiga mäkkejooks

Eraldistardiga mäkkejooksus lähetatakse võistlejad kindlate ajavahemike järel üksahaaval rajale ning paremusjärjetus määratakse „puhaste“ aegade põhjal.

Start.

3. Start antakse püstolipauguga, kasutades Määruses 162.2(b) üle 400 m pikkuste distantside jaoks toodud stardikäsklusi. Rahvusvahelistel võistlustel antakse viis minutit, kolm minutit ja üks minut enne starti hoiatussignaali. Võistkondadele eraldi stardikoridoride kasutamisel, peavad iga võistkonna liikmed rivistuma oma koridori üksteise selja taha. Muudel juhtudel tuleb võistlejad korraldajate poolt kehtestatud korras stardijoonel asuda. Peale käsklust "kohtadele!" peab starter veenduma, et keegi võistlejaist ei puuduta jala (või muu kehaosaga) stardijoonet või rajapinda sellest eespool ja andma stardipaugu.

Rajajulgestus ja arstiabi

4. (a) korraldajad peavad tagama võistlejate ja ametiisikute turvalisuse;

Joogi- ja karastuspunktid

5. Joogi- ja karastuspunktid peavad paiknema stardi- ja finišipaigas. Kui ilmastikuolud seda nõuavad, paigutatakse igale ringile üks ainult joogi- ja pesemisveega varustatud karastuspunkt.

6. Ala peakohtunik peab distantsikohtunikelt, rajateenistusest või muudest allikatest pärineva usaldusväärse teabe alusel diskvalifitseerima iga võistleja, kes tähistatud rajalt lahkub ja sellega kaasnevalt distantsi lühendab.

MÄÄRUS 252 **Maastikujooks**

Võistlusrada.

1. (a) Maastikujooksud toimuvad looduslikus keskkonnas erinevat tüüpi teekatetel (kaasa arvatud loodusliku katttega teed, metsarajad, kitsad jalgrajad) avatud aladel (nagu mäestikud, kõrbed, metsad ja põllud).

(b) Katendiga teelõigud on lubatud, kuid nende hulk peaks olema minimaalne ja ei tohiks ületada 20% kogu distantsi pikkusest. Kõrguste vahele piiranguid ei seata.

(c) Võistluste korraldajad peavad enne võistlust avaldama distantsi pikkuse, rajaprofiili ja rajakaardi koos võistlusraja kirjeldusega.

(d) Rada peab pakkuma loogilise võimaluse regiooniga tutvumiseks.

(e) Rajamärgistus peab olema piisav vältimaks võistlejate rajalt eksimist.

Varustus

2. (a) Maastikujooks ei nõua erivarustuse või tehnikate kasutamist raja läbimisel.

(b) Võistluste korraldaja võib nõuda rajatingimustele vastava ohutusvarustuse kasutamist, mille eesmärgiks on ohuolukordade vältimine või õnnetusjuhtumi korral

abi kutsumine.

(c) „kosmosetekkk“, vile, joogivesi ja toiduvaru peaksid olema iga sportlase miinimumvarustus.

(d) Kui korraldajad lubavad, võivad võistlejad kasutada matkakeppe.

Start

3. Start antakse püstolilasuga vastavat määrusele 162.2(b). Suure võistlejate arvuga võistlustel tuleks anda 5, 3 ja 1 minutilised hoiatused.

4. Korraldajad tagavad võistlejate ja kohtunike ohutuse, kaasa arvatud hättasattunute abistamine.

5. Kuna maastikujooks põhineb võistlejate sõltumatusel kõrvalisest abist, peab iga võistleja abipunktide vahel hakkama saama iseseisvalt riietust, vee- ja toiduvarusid ja kommunikatsiooni puudutavates küsimustes. Sellest tulenevalt peavad abipunktid olema piisava vahega, et austada võistlejate sõltumatust, kuid tagada nende ohutus.

Võistlus

6. Kui ala peakohtunik on kohtuniku või distantsikohtuniku ettekande põhjal veendunud, et võistleja lahkus märgistatud rajalt ja seeläbi lühendas distantsi, ta diskvalifitseeritakse.

7. Abi võib anda vaid abipunktides.

8. Jooksu korraldajad peavad võistlusjuhendis avaldama võistleja karistamise või diskvalifitseerimise kaasa toovad olukorrad.

X PEATÜKK - MAAILMAREKORDID

MÄÄRUS 260 Maailmarekordid

1. Rekord peab olema püstitatud ausas („bona fide“) võistluses, IAAF-i võistlusmääruste kohaselt läbi viidud võistlustel, mille korraldamiseks on IAAFI-i liikmeks olev korraldajamaa kergejõustikuliit enne võistluste toimumispäeva korraldusloa andnud ja mille toimumisaeg on eelnevalt avalikult teatavaks tehtud. Rekordi tunnustamise tingimuseks on, et vastaval individuaalalal osaleb vähemalt kolm võistlejat, teatejooksudes vähemalt kaks võistkonda, kes kõik üritavad võistelda endast parimat andes („bona fide“). Välja arvatud määruses 147 toodud juhul väljakualadel, segavõistlustel püstitatud rekordeid ei kinnitata.

2. IAAF registreerib järgmisi rekordeid:

maailmarekordid;

juunioride maailmarekordid;

halli-maailmarekordid;

juunioride halli-maailmarekordid

Märkus: (i) Käesolevas määruses peetakse maailmarekordiks kõiki rekordite kategooriaid kui ei ole märgitud teisiti.

Märkus (ii) Määruses 260.2(a) all tunnustatakse kõiki tulemusi, mis on saavutatud Määrusetele 260.12 või 260.13 vastavates tingimustes.

3. Rekordtulemuse püstitanud sportlased või võistkond peavad:

(a) olema IAAF-i määrustele vastavalt võistluskõlblikud

(b) ning kuuluma mõne IAAF-i liikmesmaa kergejõustikuliitu.

(c) Määruses 260.2(b) või 260.2(d) toodud rekordite kinnitamiseks tuleb juhul, kui sportlase täpne sünniaeg ei ole IAAFile teada, kinnitada sportlase sünniaega passi, sünnitunnistuse või muu vastava dokumendi koopiaga.

(d) teatejooksudes peavada kõik võistkonnaliikmed olema kõlblikud esindama ühte ja sama liikmesriiki. Kolooniati, mis ei ole iseseisev IAAFi liige, peetakse antud määruses emamaa osaks.

(e) Kõik Määruses 260.2(b) loetletud maailmarekordi püstitanud sportlased on kohustatud võistlusala lõppedes läbima IAAF-i antud hetkel jõus olevatele dopingumäärustele ja dopingutestide läbiviimise reeglendamile vastava dopingutesti. Teatejooksude puhul peavad dopingutesti läbima kõik võistkonna liikmed. Proovid tuleb saata analüüsimiseks WADA poolt tunnustatud laborisse. Labor peab testitulemused rekordi kinnitamiseks vajalikule dokumentatsioonile lisamiseks IAAF-ile saatma. Positiivsete testitulemuste või dopingutesti tegemata jätmise korral rekordit ei kinnitata.

Märkus (i) teatejooksudes peavad dopingukontrollis käima kõik võistkonna liikmed

Märkus (ii) Kui sportlane tunnustab avalikult, et ta on enne maailmarekordi püstitamist kasutanud selliseid aineid või võtteid, mis olid IAAF-i poolt rekordi püstitamise ajal keelatud, loobub IAAF, IAAF-i meditsiini- ja dopingukomisjoni ettepanekul, antud maailmarekordi tunnustamisest

4. Maailmarekordi püstitamisel on selle IAAF-i liikmesmaa, kus rekord püstitatakse, kergejõustikuliit kohustatud viivitamatult tagama kõigi IAAF-i poolt nõutud, rekordi kinnitamiseks vajalike materjalide kogumise ja dokumentide vormistamise ning esitama IAAF-le taotluse rekordi kinnitamiseks. Ühtki tulemust ei peeta

maailmarekordiks enne selle kinnitamist IAAF-i poolt.

5. Rekordtulemus peab olema parem sellel alal IAAF-i poolt ametlikult kinnitatud senikehtinud maailmarekordist või sellega võrdne, viimasel juhul saab hilisem rekord esimesena püstitatuga võrdse staatuse.

6. IAAF-i ametlik rekordiakt tuleb saata IAAF-i sekretariaati 30 päeva jooksul. Rekordaktide blankette saab tellida IAAF-i peakorterist või allalaadida IAAF-i kodulehelt. Kui rekordi püstitaja pole korraldajamaa võistleja või võistkond, tuleb sama tähtaja jooksul saata rekordiakti koopia ka vastava sportlase (võistkonna) rahvuslikule kergejõustikuliidule.

7. Selle riigi, kus rekord püstitati kergejõustikuliit peab rekordiaktile lisama järgmised dokumendid:

- võistluste ajakava;
- antud ala täielik võistlusprotokoll;
- finišifoto ja „null“- kontrolltesti foto (vt Määrus 260.22 (c)).

8. Rekordiks kinnitatakse ka eel-ja vahejooksude, kvalifikatsioonivõistluste, kõrgus- ja teivashüppes esikoha selgitamiseks peetud lisavõistluste, mitmevõistluse üksikalade (olenemata sellest, kas võistleja mitmevõistluse lõpetas või mitte) saavutatud tulemusi. Rekordiks võidakse kinnitada ka aladel, mille tulemused on Määruste 125.6 ja 146.4(b) alusel hiljem tühistatud, saavutatud tulemusi.

9. Maailmarekordeid kinnitatakse IAAF-i presidendi ja peasekretäri ühisotsusega. Kui nende arvates on rekordipüstitamisega seotud asjaoludes midagi ebaselget, suunavad nad asja lõplikuks otsustamiseks edasi IAAF-i juhatusele.

10. Kui maailmarekord on kinnitatud:

(a) teatab IAAF maailmarekordi kinnitamisest vastavale maailmajaoliidule, rekordiakti esitanud liikmesliidule ja rekordi püstitanud sportlase rahvuslikule kergejõustikuliidule.

(b) IAAF saadab maailmarekordi püstitajale ametliku rekordiplaadi.

(c) Rekordite tabelis esitatakse IAAF-i poolt kinnitatud, antud hetkel läbi aegade parimad tulemused, Määrustes 261, 262, 263 ja 264 toodud aladel. Rekordite tabelit täiendatakse iga uue maailmarekordi kinnitamisel.

(d) IAAF avaldab kehtivad maailmarekordid iga aasta 1. jaanuari seisuga.

11. Rekordi kinnitamisest keeldumise korral esitab IAAF vastavad põhjendused.

12. Maanteejooks ja -käimine välja arvatud, peavad rekordi kinnitamiseks olema täidetud järgmised nõuded:

(a) rekord peab olema püstitatud kehtivat IAAF-i sertifikaati omaval staadionil või Määruses 140 või 149.2 toodud nõuetele vastavas võistluspaigas.

(b) 200 m ja pikematel jooksudistantsidel kinnitatakse rekorditeks ainult need tulemused, mis on joostud maksimaalselt 440 jardi (440 jardi on 402,3 m) pikkusel ringrajal, kusjuures start peab toimuma mõnelt kurviosalt. See piirang ei puuduta takistusjooksu juhul, kui veetakistus asub tavalisest 400 m ringrajast väljaspool;

(c) ringrajal saab rekordit püstitada ainult rajal, mille kurviraadius ei ületa 50 m. Erandiks on kahe erineva kurviraadiusega ringrajad, kus pikema raadiusega kurviosa pole suurem, kui 60°;

(d) Rekordi püstitamiseks jooksualadel peab staadioni rajakate vastama Määruses 160 toodud nõuetele.

13. Nõuded halli-maailmarekordite kinnitamiseks:

(a) hall peab omama kehtivat IAAF-i sertifikaati ja/või selle võistluspaigad vastama Määrustes 211 ja 213 toodud nõuetele;

(b) 200 m ja pikematel distantsidel ei tohi ringraja pikkus ületada 201,2 m (220

jardi);

- (c) õige distantsi pikkuse korral võib ringrada olla ka lühem, kui 200 m;
- (d) sirge jooksurada peab rangelt vastama Määruses 212 toodud nõuetele.

14. Nõuded jooksu- käimislade maailmarekordite kinnitamiseks:

(a) rekordtulemuste fikseerimine jooksudes ja käimises peab toimuma ametlike ajamõõtjate käsiajavõtuga, IAAF-i poolt heakskiidetud fotofinišiga või kiipidel põhineva ajavõtuseadisega (vt Määrus 165);

(b) kuni 800 m (kaasa arvatud) pikkustel distantsidel (sh 4x200m ja 4x400m teatejooksudes) aktsepteeritakse ainult Määruses 165 toodud täisautomaatse fotofinišiga fikseeritud tulemusi;

(c) fotofiniši kasutamisel peab rekordi kinnitamiseks IAAF-le saadetavatele dokumentidele lisama ka vastava fotofinišifoto koos „null“-kontrolltesti fotoga;

(d) kuni 200 m (kaasa arvatud) pikkustel distantsidel peab püstitatud rekordi kinnitamiseks esitama andmed ka Määrustes 163.8 ja 163.13 nõuetele vastavalt toimunud tuule kiiruse mõõtmise kohta. Rekordi kinnitamiseks ei tohi tuule kiirus jooksu suunas olla suurem, kui 2 m/s;

(e) kui jooksja on rikkunud määrust 163.3, rekordit ei kinnitata

(f) Määruste 261 ja 263 kohaselt peab kuni 400 m (kaasa arvatud) pikkustel distantsidel (sh 4x200m ja 4x400m teatejooksudes) igal juhul kasutama IAAF-i poolt heakskiidetud, Määrusele 161.2 vastavaid valeläheteanduritega varustatud, korrektselt toimivaid, kõigi võistlejate reaktsiooniaegu fikseerivaid stardipakke.

15. Mitme rekordi püstitamine ühe jooksu ajal:

(a) jooksuvõistluseks peetakse üldiselt jooksu ühel kindlal distantsil;

(b) erandina võib võistlust pikima vahemaa läbimiseks kindla aja jooksul ühendada võistlusega kindla vahemaa läbimiseks lühima aja jooksul (näiteks tunnijooks ja 20 000m jooks (vt Määrus 164.3));

(c) üks ja sama võistleja võib ühes jooksus püstitada mitu rekordit.

(d) ühes jooksus võivad mitu sportlast püstitada erinevaid rekordeid;

(e) rekordi püstitamiseks lühemal distantsil peab võistleja igal juhul läbima kogu võistlusmaa võistluse ametlikul distantsil.

16. Teatejooksude esimeste vahetuste jooksjate aegu rekorditeks ei kinnitata.

17. Nõuded väljakualade maailmarekordite kinnitamiseks.

(a) väljakualadel peab rekordtulemusi mõõtma vähemalt kolm kohtunikku, kasutades terasest valmistatud testitud mõõdulinti, mõõdulatti või IAAF-i poolt heakskiidetud, pädeva mõõtmistehnika kohtuniku poolt kontrollitud elektron-optilist mõõteaparatuuri;

(b) kaugus- ja kolmikhüppes tuleb rekordi kinnitamiseks esitada ka andmed Määrustes 184.10, 184.11 ja 184.12 toodud nõuetele vastavalt toimunud tuule kiiruse mõõtmise kohta. Rekordit ei kinnitata, kui tuule kiirus hoovõtu suunas oli üle 2 m/s.

(c) ühe võistluse põhjal võidakse kinnitada mitu maailmarekordit, eeldusel, et iga järgmine senikehtivat maailmarekordit ületav tulemus on võrdne eelmise, maailmarekordit ületanud, tulemusega või sellest parem.

(d) kuulitõukes, ketta- ja vasaraheites ning odavis kes peavad võistlusvahendid olema enne võistluse algust Määruse 123 kohaselt kontrollitud. Kehtiva rekordtulemuse ületamisel või kordamisel peab ala peakohtunik vastava võistlusvahendi koheselt tähistama ning korraldama selle mõõtmete ja kaalu täiendava kontrollimise, mida harilikult tehakse peale võistlusala lõppu.

18. Nõuded mitmevõistluse maailmarekordite kinnitamiseks.

Mitmevõistluses peavad rekordi püstitamiseks olema täidetud kõik eelpool üksikalade kohta esitatud tingimused. Eritingimusena ei tohi keskmine tuule kiirus

aladel, millistel tuult mõõdetakse (üksikalade tuule kiiruste algebraline summa jagatud alade arvuga, kus tuult mõõdeti) ületada +2 m/s.

19. Käimise maailmarekordi kinnitamiseks peavad vähemalt kolm antud võistlustel tegutsenud käimiskohtunikku olema IAAF-i või maailmajaoliidu tasemega kohtunikud ning kinnitama rekordakti oma allkirjaga

20. Nõuded maantekäimise maailmarekordite kinnitamiseks:

(a) võistlusrada peab olema mõõdistatud ühe või mitme IAAF / AIMS-i A või B litsentsi omava rajamõõtja poolt;

(b) käimisdistantsi ringi pikkus ei tohi olla lühem, kui 1 km ega pikem, kui 2 km. Start ja finiš võivad paikneda staadionil;

(c) üks võistlusrada mõõdistanud rajamõõtja või mõni teine A või B litsentsi omav rajamõõtja peab, mõõtmistulemustele ja kaartidele tuginedes ja ise kohapeal viibides, kinnitama, et võistlus toimus sel samal rajal, mis oli algselt mõõdistatud.

(d) kohe peale võistlust, võistluspäeval või nii ruttu, kui võimalik peale seda, tuleb teostada raja kontrollmõõtmine. Kui vähegi võimalik peaks seda tegema mõni teine A litsentsi omav rajamõõtja, mitte keegi raja algselt mõõdistanute;

Märkus: Juhul kui võistlusrada oli mõõdetud vähemalt kahe A või ühe A ja ühe B litsentsi omava rajamõõtja poolt ning vähemalt üks neist viibis võistluse toimumise ajal kohal ja Määruse 260.28(d) kohaselt kinnitab, et võistlus toimus täpselt algselt mõõdistatud rajal, pole raja Määruse 260.28(e) kohane kontrollmõõdistamine

(e) maantekäimise maailmarekordeid lühemal distantsil saab Määruse 260 kohaselt püstitada pikema distantsi sees. Lühemad distantsid mõõdistatakse pikema distantsi mõõdistamise käigus ja vajadusel kontrollmõõdistatakse Määruse 260.29(d) kohaselt.

21. Nõuded maantejooksu maailmarekordite kinnitamiseks:

(a) võistlusrada peab olema mõõdistatud ühe või mitme IAAF / AIMS-i A või B litsentsi omava rajamõõtja poolt.

(b) stardipaiga kaugus finišipaigast ei tohi linnulennult ületada 50% võistlusdistantsi pikkusest;

(c) stardi- ja finišipaiga kõrguste vahe (langus) ei tohi jooksus suunas ületada 1/1000 distantsi pikkusest (st 1 m kilomeetri kohta ehk 0,1%);

(d) üks võistlusrada mõõtnud ja rajamõõtjatest või mõni muu A või B litsentsi omav rajamõõtja peab mõõtmistulemustele ja kaartidele tuginedes ning rada isiklikult läbi sõites kinnitama, et jooks toimus sel samal rajal, mis oli algselt mõõdistatud;

(e) kohe peale võistlust, võistluspäeval või nii ruttu, kui võimalik peale seda, tuleb teostada raja kontrollmõõtmine. Kui vähegi võimalik, peaks seda tegema mõni teine A litsentsi omav rajamõõtja, mitte keegi raja algselt mõõdistanute;

Märkus: Juhul kui võistlusrada oli mõõdetud vähemalt kahe A või ühe A ja ühe B litsentsi omava rajamõõtja poolt ning vähemalt üks neist viibis võistluse toimumise ajal kohal ja Määruse 260.28(d) kohaselt kinnitab, et võistlus toimus täpselt algselt mõõdistatud rajal, pole raja Määruse 260.28(e) kohane kontrollmõõdistamine vajalik.

(f) maailmarekordi püstitamiseks lühemal jooksudistantsil pikema sees, peavad olema täidetud kõik Määruses 260 toodud nõuded ning ajamõõtmine toimuma võistlusmäärustele vastavalt. Lühemad distantsid peavad olema väljamõõdetud ja tähistatud põhidistantsi mõõdistamise käigus ning Määruse 260.28(e) kohaselt üle kontrollitud;

(g) ekideni etapid tuleb läbida järgmises järjestuses: 5 km, 10 km, 5 km, 10 km, 5 km ja 7,195 km. Etappide pikkused ja vahetuskohad peavad olema väljamõõdetud kogu raja mõõdistamise käigus. Vahetuskohade tähistamisel on lubatud +/- 1% kõikumine lõppeva etapi pikkuse suhtes. Kontrollmõõtmised tuleb läbi viia Määruse 260.28(e) kohaselt.

Märkus: Maailmajao- ja rahvuslikel kergejõustikuliitudel soovitatakse rakendada käesolevat määrust ka oma rekordite püstitamisel ja kinnitamisel.

MÄÄRUS 261

Alad, millel registreeritakse maailmarekordeid

Mehed

Ainult EA	100 m, 200 m, 400 m, 800 m, 110 m tõkkejooks, 400 m tõkkejooks, 4x100 m teatejooks, 4x200 m teatejooks, 4x400 m teatejooks, kümnevõistlus
EA või KA	1000 m, 1500 m, 1 miil, 2000 m, 3000 m, 5000 m, 10000 m, 20000 m, tunnijooks (1 h), 25 000 m, 30000 m, 3000 m takistusjooks, 4x800 m, teatejooks, pikk kombineeritud teatejooks, 4x1500 m teatejooks; maanteejooksud: 10 km, 15 km, 20 km, poolmaraton, 25 km, 30 km, maraton, 100 km, ekiden (ainult maratoni distantsil); käimine (staadionil): 20000 m, 30000 m, 50000 m; maanteekäimine: 20 km, 50 km;
Hüpped:	kõrgushüpe, teivashüpe, kaugushüpe, kolmikhüpe
Heited:	kuulitõuge, kettaheide, vasaraheide, odavise

Naised

Ainult EA	100 m, 200 m, 400 m, 800 m, 100m tõkkejooks, 400m tõkkejooks, 4x100 m teatejooks, 4x200 m teatejooks, 4x400 m teatejooks, seitsmievõistlus, kümnevõistlus
EA või KA	1000 m, 1500 m, 1 miil, 2000 m, 3000 m, 5000 m, 10000 m, 20000 m, tunnijooks (1 h), 25000 m, 30000 m, 3000 m takistusjooks; 4x800 m teatejooks, pikk kombineeritud teatejooks, 4x1500 m teatejooks; maanteejooksud: 10 km, 15 km, 20 km, poolmaraton, 25 km, 30 km, maraton, 100 km, ekiden (ainult maratoni distantsil); käimine staadionil: 10000 m, 20000 m; 50 000m maanteekäimine: 20 km; 50km
Hüpped:	kõrgushüpe, teivashüpe, kaugushüpe, kolmikhüpe
Heited:	kuulitõuge, kettaheide, vasaraheide, odavise

Selgitus: EA – täisautomaatne elektriajavõtt, KA – käsiajavõtt.

Märkus(i): Maanteejooksudes (aga mitte maanteekäimises) peab IAAF naiste eraldi maailmarekordeid ainult naiste jooksudes ja segajooksudes (kus võistlevad naised ja mehed koos) saavutatud tulemuste osas.

Märkus(ii): Ainult naistele mõeldud käimisvõistluse võib korraldada ka meeste ja naiste erinevate stardiaegadega. Startide ajaline vahe peab olema selline, mis välistaks igasuguse abistamise, vedamise ja segamise.

MÄÄRUS 262

Alad, millele registreeritakse juunioride maailmarekordeid

Meesjuuniorid

Ainult EA	100 m, 200 m, 400 m, 800 m, 110 m tõkkejooks, 400 m tõkkejooks, 4x100 m teatejooks, 4x400 m teatejooks, kümnevõistlus;
EA või KA	1000 m, 1500 m, 1 miil, 3000 m, 5000 m, 10 000 m, 3000 m takistusjook käimine (staadionil): 10 000 m; maanteekäimine: 10 km;
Hüpped:	kõrgushüpe, teivashüpe, kaugushüpe, kolmikhüpe
Heited:	kuulitõuge, kettaheide, vasaraheide, odavise

Naisjuuniorid

Ainult EA	100 m, 200 m, 400 m, 800 m, 100 m tõkkejooks, 400 m tõkkejooks, 4x100 m teatejooks, 4x400 m teatejooks, seitsmievõistlus, kümnevõistlus;
EA või KA	1000 m, 1500 m, 1 miil, 3000 m, 5000 m, 10000 m, 3000 m takistusjook käimine (staadionil): 10000 m; maanteekäimine: 10 km;
Hüpped:	kõrgushüpe, teivashüpe, kaugushüpe, kolmikhüpe
Heited:	kuulitõuge, kettaheide, vasaraheide, odavise * esimeseks maailmarekordiks kinnitatakse 7300 punkti ületav tulemus

Selgitus: EA – täisautomaatne elektriajavõtt, KA – käsiajavõtt.

MÄÄRUS 263

Alad, millele registreeritakse hallimaailmarekordeid

Mehed

Ainult EA	50 m, 60 m, 200 m, 400 m, 800 m, 50 m tõkkejooks, 60 m tõkkejooks, 4x200 m teatejooks, 4x400 m teatejooks, seitsmievõistlus;
EA või KA	1000 m, 1500 m, 1 miil, 3000 m, 5000 m, 5 km käimine, 4x800 m teatejooks
Hüpped:	kõrgushüpe, teivashüpe, kaugushüpe, kolmikhüpe
Heited:	kuulitõuge

Naised

Ainult EA	50 m, 60 m, 200 m, 400 m, 800 m, 50 m tõkkejooks, 60 m tõkkejooks, 4x200 m teatejooks, 4x400 m teatejooks, viievõistlus;
EA või KA	1000 m, 1500 m, 1 miil, 3000 m, 5000 m, 3 km käimine, 4x80 m teatejooks;
Hüpped:	kõrgushüpe, teivashüpe, kaugushüpe, kolmikhüpe;
Heited:	kuulitõuge

Selgitus: EA – täisautomaatne elektriajavõtt, KA – käsiajavõtt.

MÄÄRUS 264

Alad, millele registreeritakse junioride hallimaailmarekordeid

Mehed

Ainult EA	50 m, 60 m, 200 m, 400 m, 800 m, 50 m tõkkejooks, 60 m tõkkejooks,
-----------	--

EA või KA 4x200 m teatejooks, 4x400 m teatejooks, seitsmevõistlus;
1000 m, 1500 m, 1 miil, 3000 m, 5000 m, 5 km käimine, 4x800 m
teatejooks
Hüpped: kõrgushüpe, teivashüpe, kaugushüpe, kolmikhüpe
Heited: kuulitõuge

Naised

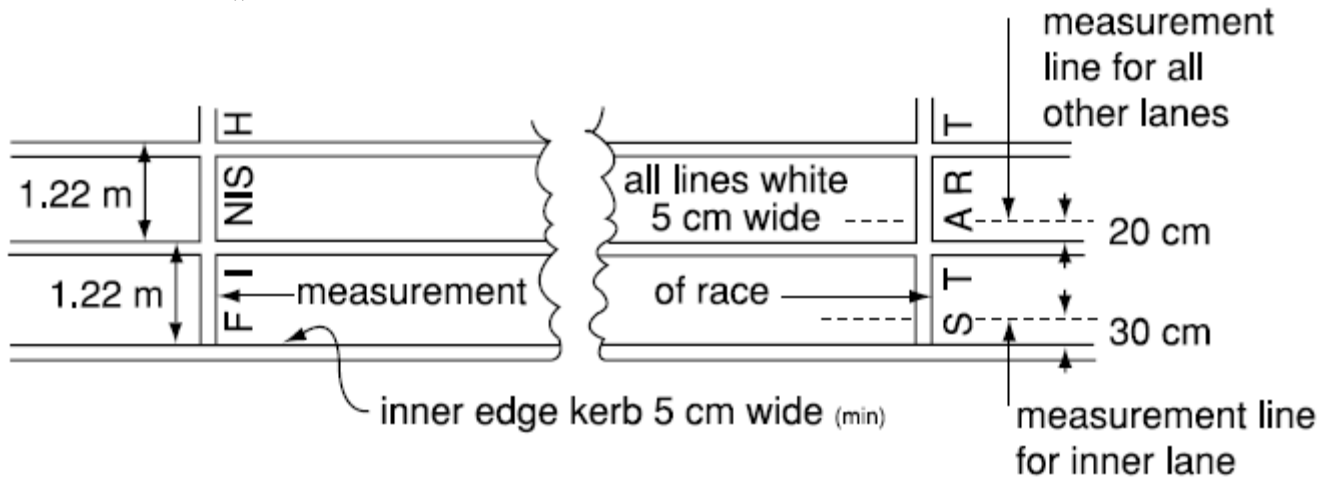
Ainult EA 50 m, 60 m, 200 m, 400 m, 800 m, 50 m tõkkejooks, 60 m tõkkejooks,
4x200 m teatejooks, 4x400 m teatejooks, viievõistlus;
EA või KA 1000 m, 1500 m, 1 miil, 3000 m, 5000 m, 3 km käimine, 4x80 m
teatejooks;
Hüpped: kõrgushüpe, teivashüpe, kaugushüpe, kolmikhüpe;
Heited: kuulitõuge

Selgitus: EA – täisautomaatne elektriajavõtt, KA – käsiajavõtt.

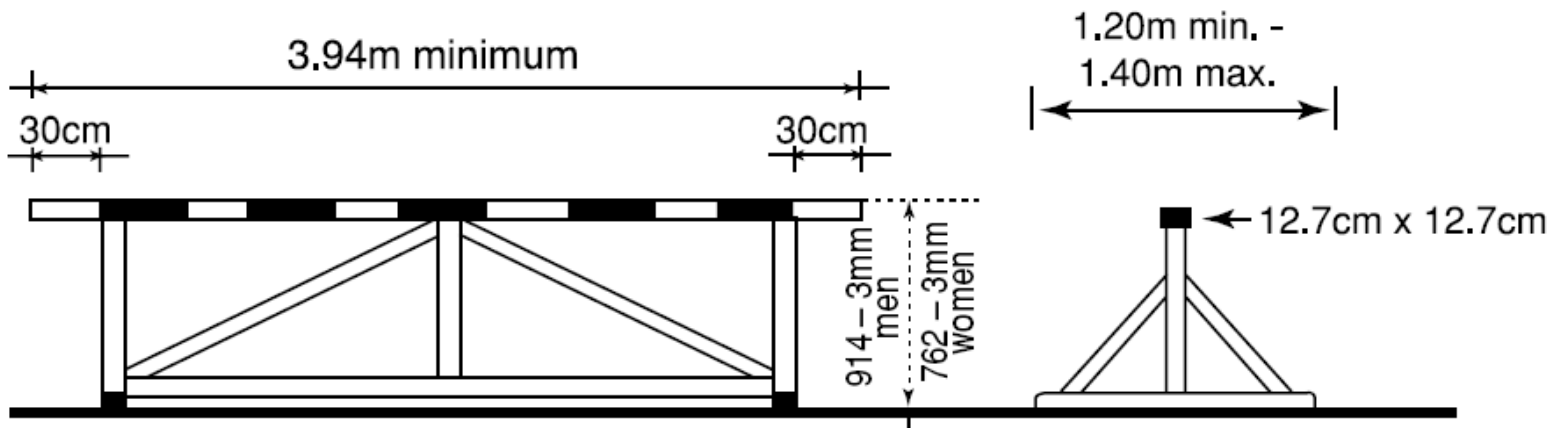
Pildiallkirjad

- Joonis 1. Jooksuradade mõõtmine (Määrus 160)
Joonis 2. Tõke (Määrus 168)
Joonis 3. Takistus (Määrus 169)
Joonis 4. Veetakistus (Määrus 169)
Joonis 5. Kõrgus- ja teivashüppelati otsikud (Määrus 181.7)
Joonis 6. Kõrgushüppetellingud ja -latt (Määrus 182.8)
Joonis 7. Teibakast (Määrus 183.8)
Joonis 8. Teivashüppe tellingud (Määrus 183.10)
Joonis 9. Teivashüppe maandumispaik (Määrus 183.12)
Joonis 10. Kaugushüppe äratõukepakk koos plastiliiniga kaetud liistuga (Määrus 185.8)
Joonis 11. Kaugushüppe maandumiskast (Määrus 185.9)
Joonis 12. Kuulitõukering (Määrus 187.6)
Joonis 13. Kettaheitering (Määrus 187.7)
Joonis 14. Vasaraheitering (Määrus 187.7)
Joonis 15. Ketta- ja vasaraheitering (Määrus 187.7)
Joonis 16. Odaviske hoovõturada ja maandumissektor (Määrus 187.9)
Joonis 17. Kuulitõuke pakk (Määrus 188.2)
Joonis 18. Ketas (Määrus 189.1)
Joonis 19. Kettaheite kaitsevõrk (Määrus 190.5)
Joonis 20. Vasara käepide (Määrus 191.7)
Joonis 21. Vasara raskuskeskme kontrollimine (Määrus 191.9)
Joonis 22. Kohakuti paiknevate heiteringidega vasara- ja kettaheite kaitsevõrk (Määrus 192)
Joonis 23. Üksteise taga paiknevate heiteringidega vasara- ja kettaheite kaitsevõrk (Määrus 192)
Joonis 24. Vasaraheite kaitsevõre kettaheite läbiviimise asendis (Määrus 192)
Joonis 25. Rahvusvahelistele nõuetele vastav oda (Määrus 193.9)

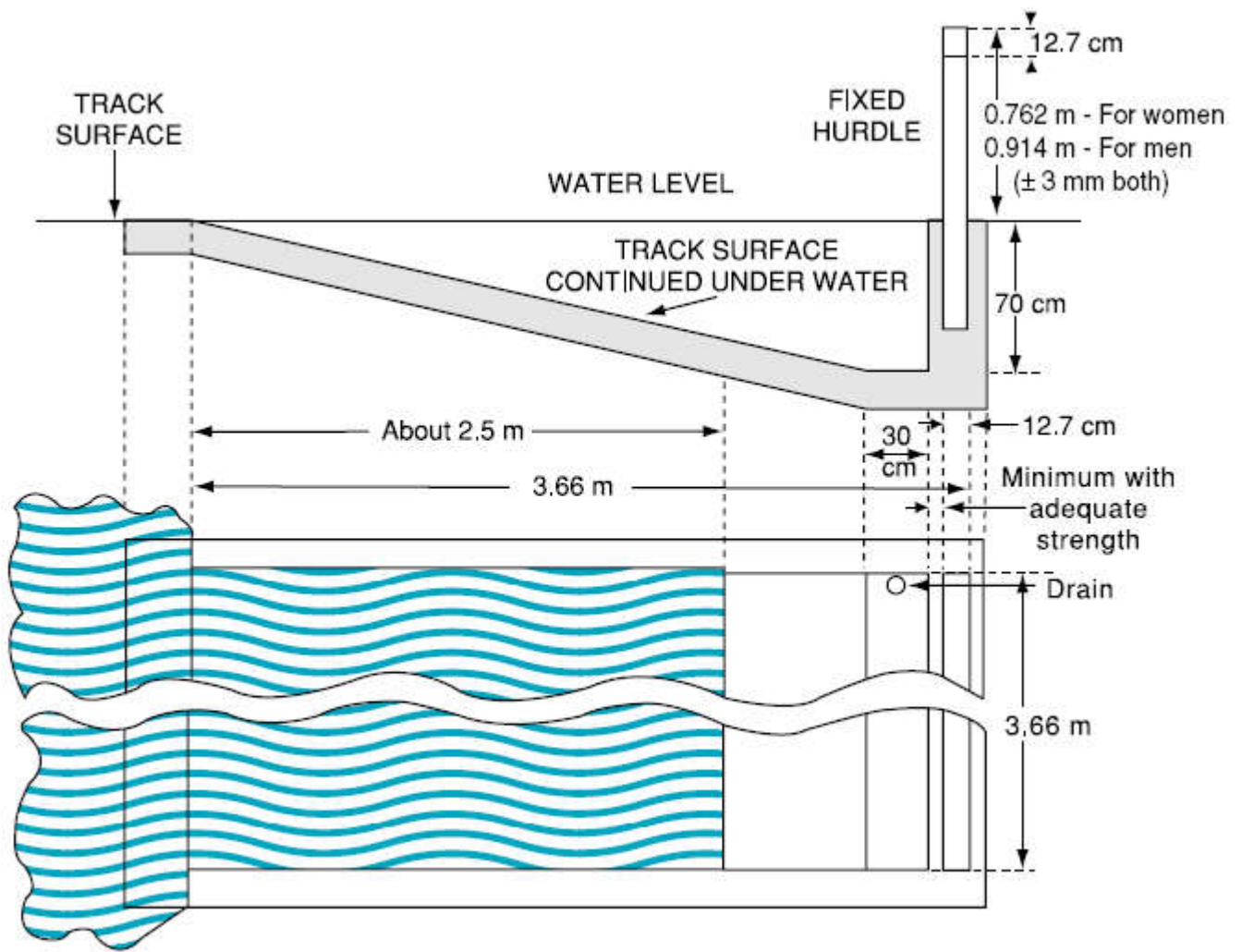
Joonis 1. „Jooksuradade mõõtmine“

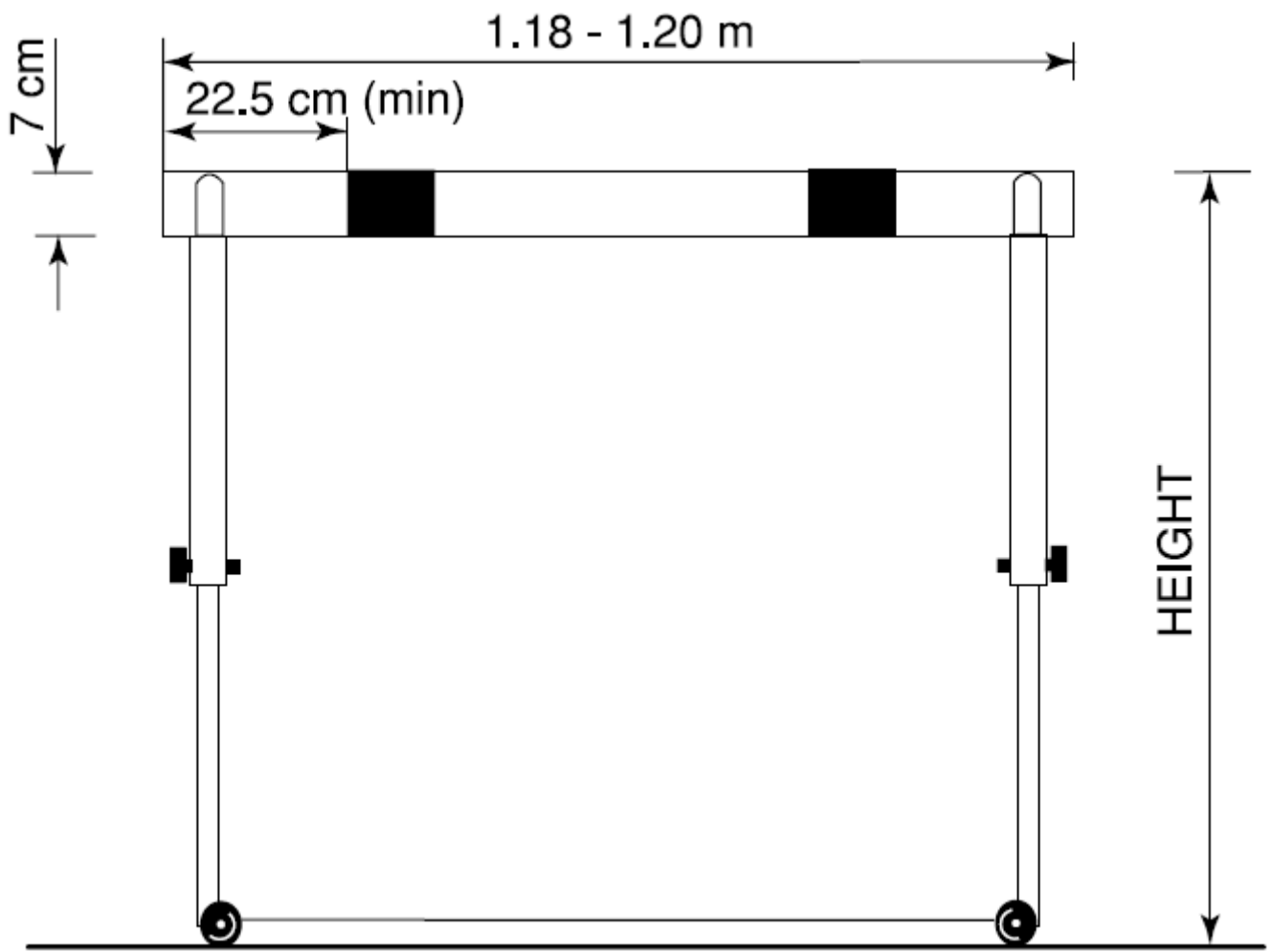
Joonis 3. Takistus

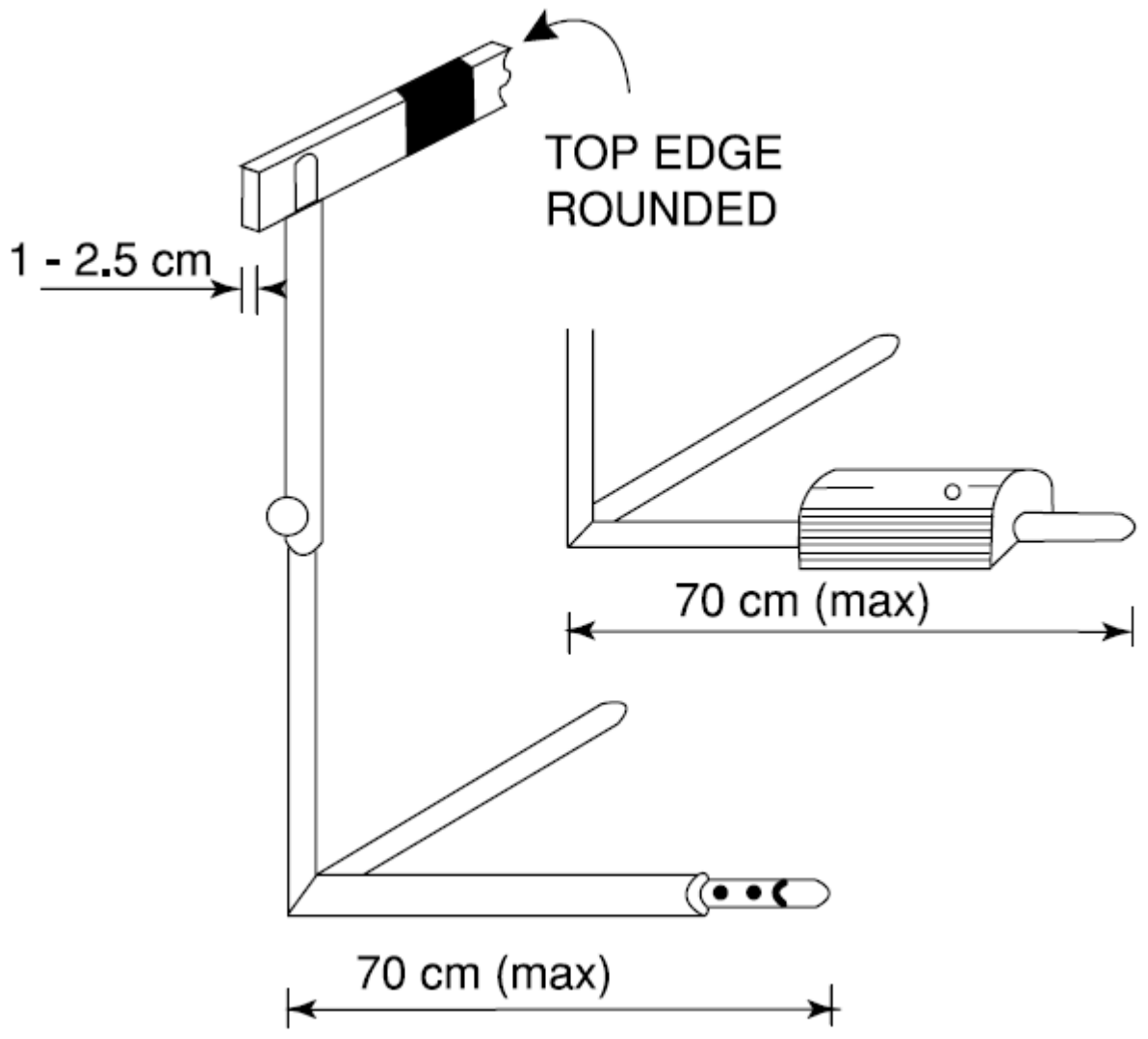
Joonis 4. Veetakistus

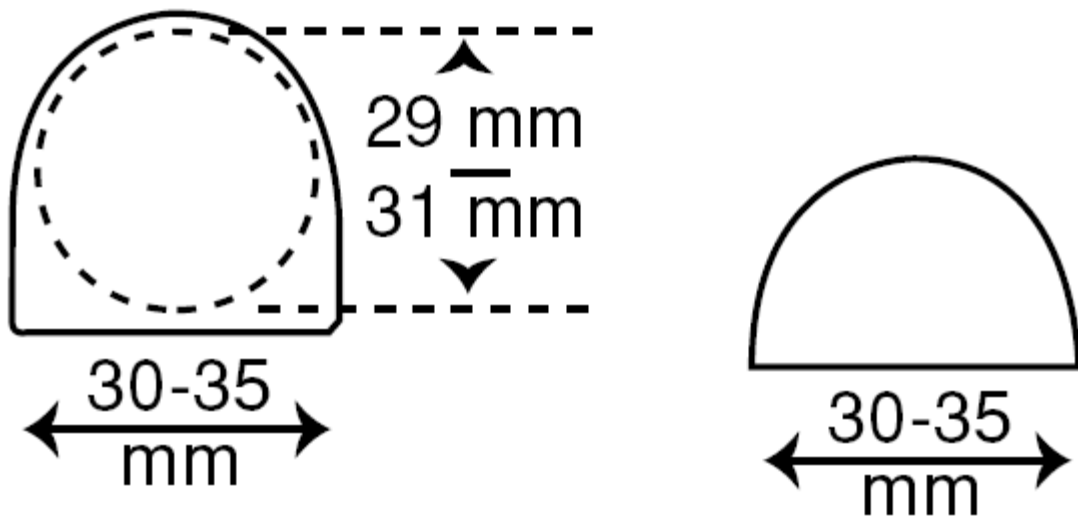
Joonis 2. „Tõke“

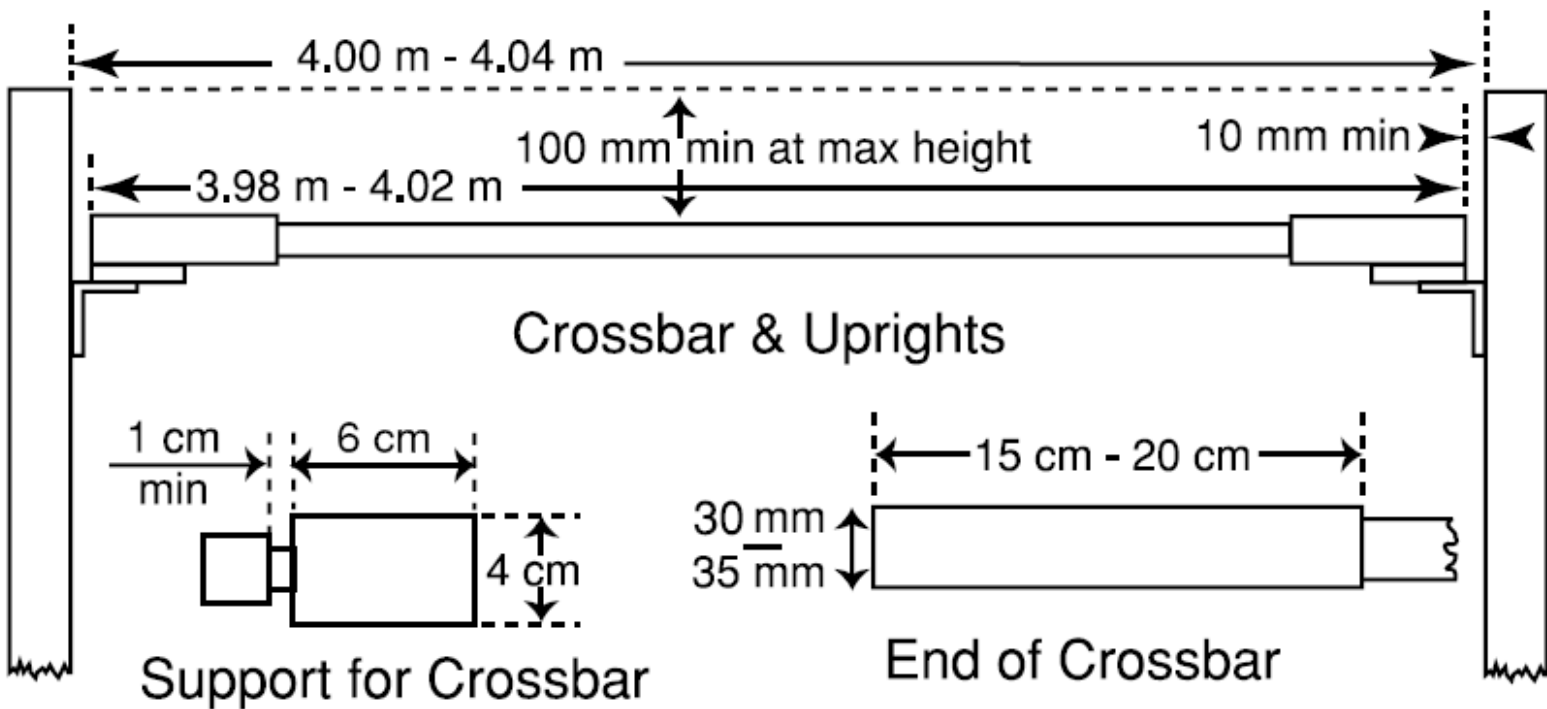

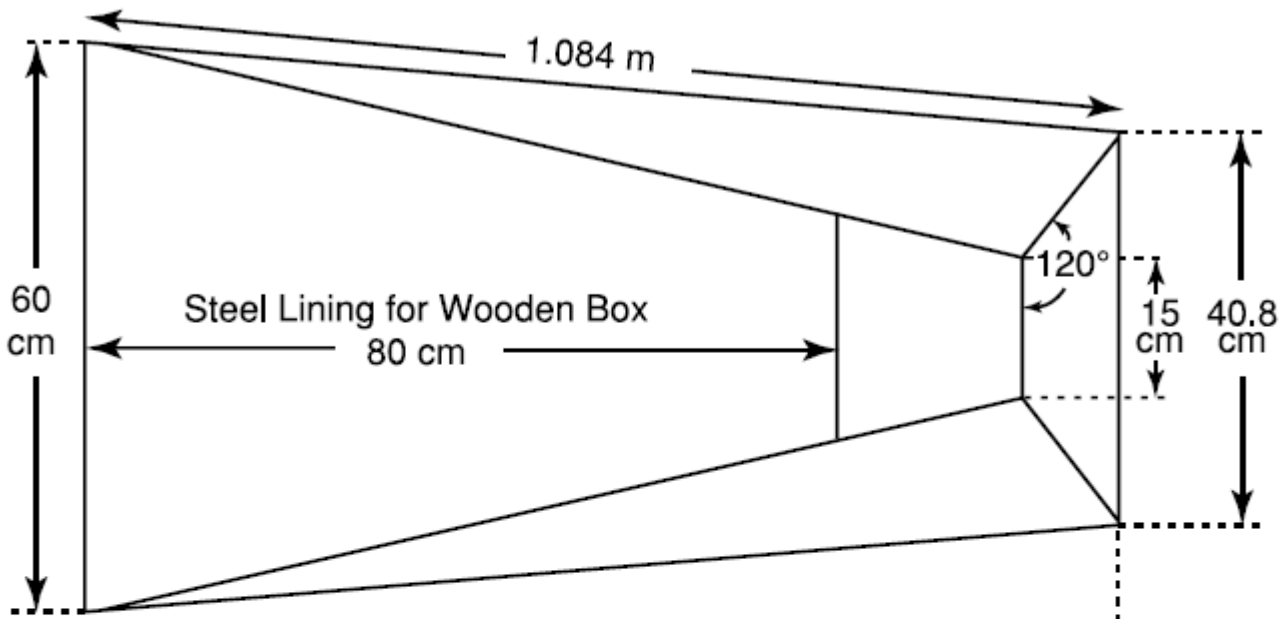
Joonis 5. Kõrgus- ja teivashüppelati otsikud

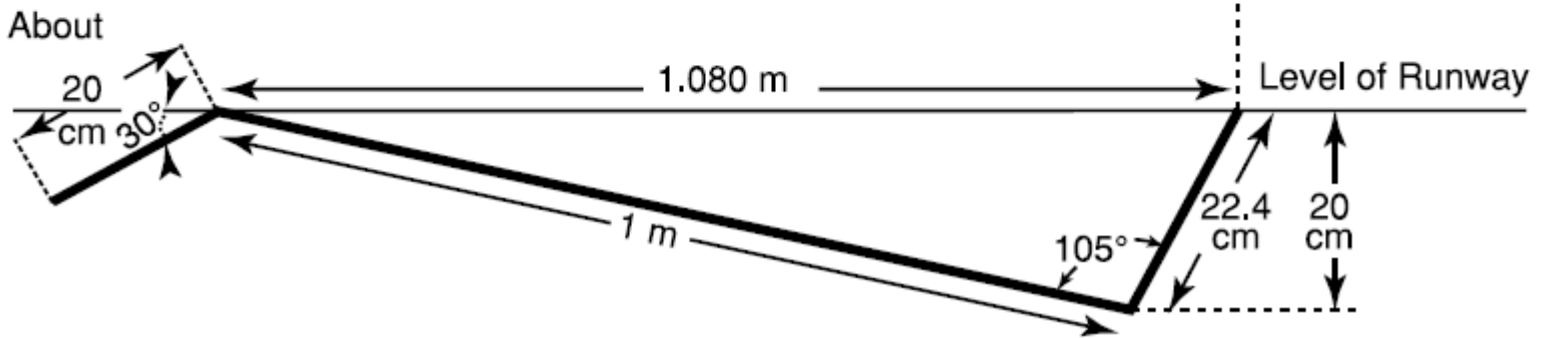
Joonis 6. Kõrgushüppetellingud ja -latt

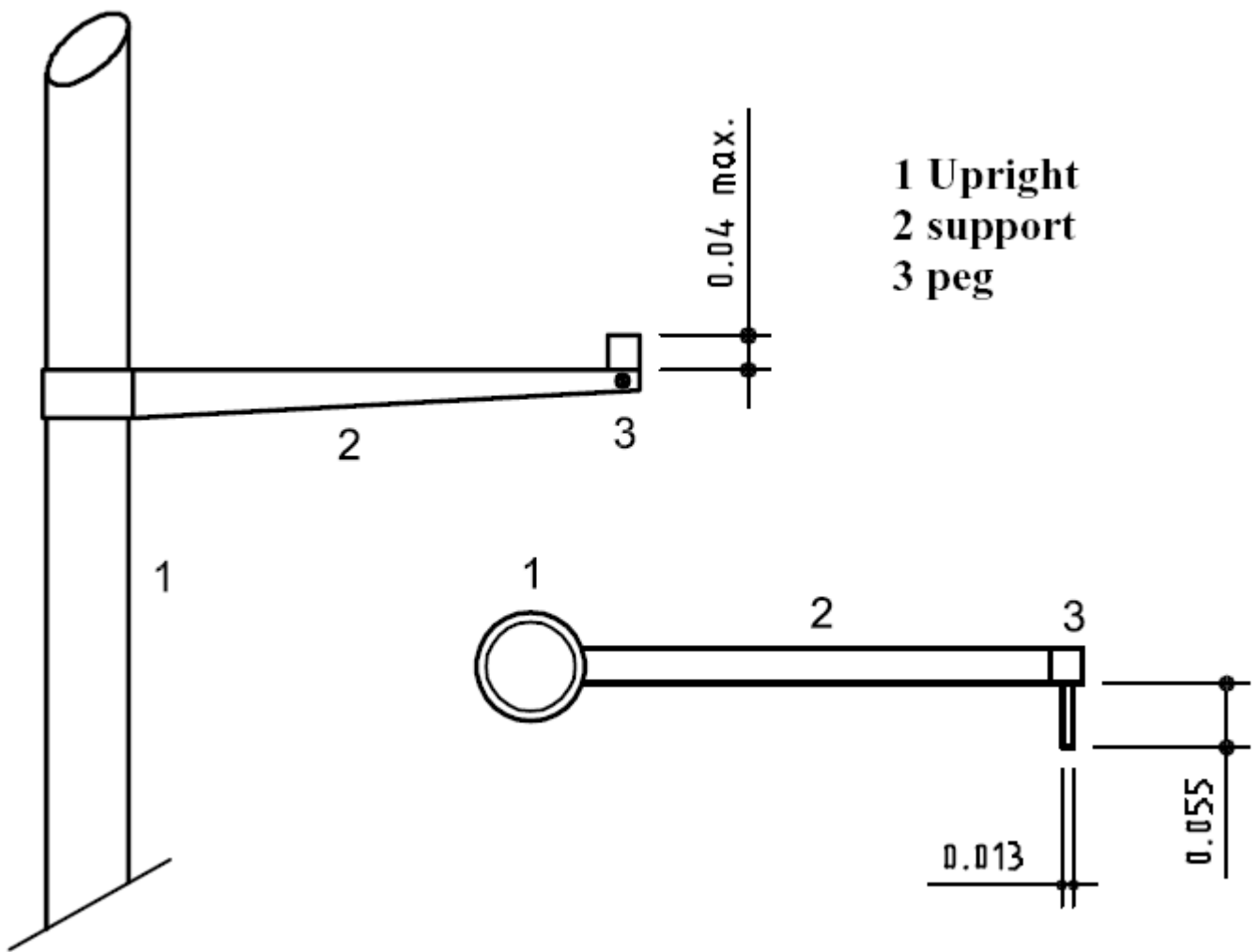
Joonis 7. Teibakast

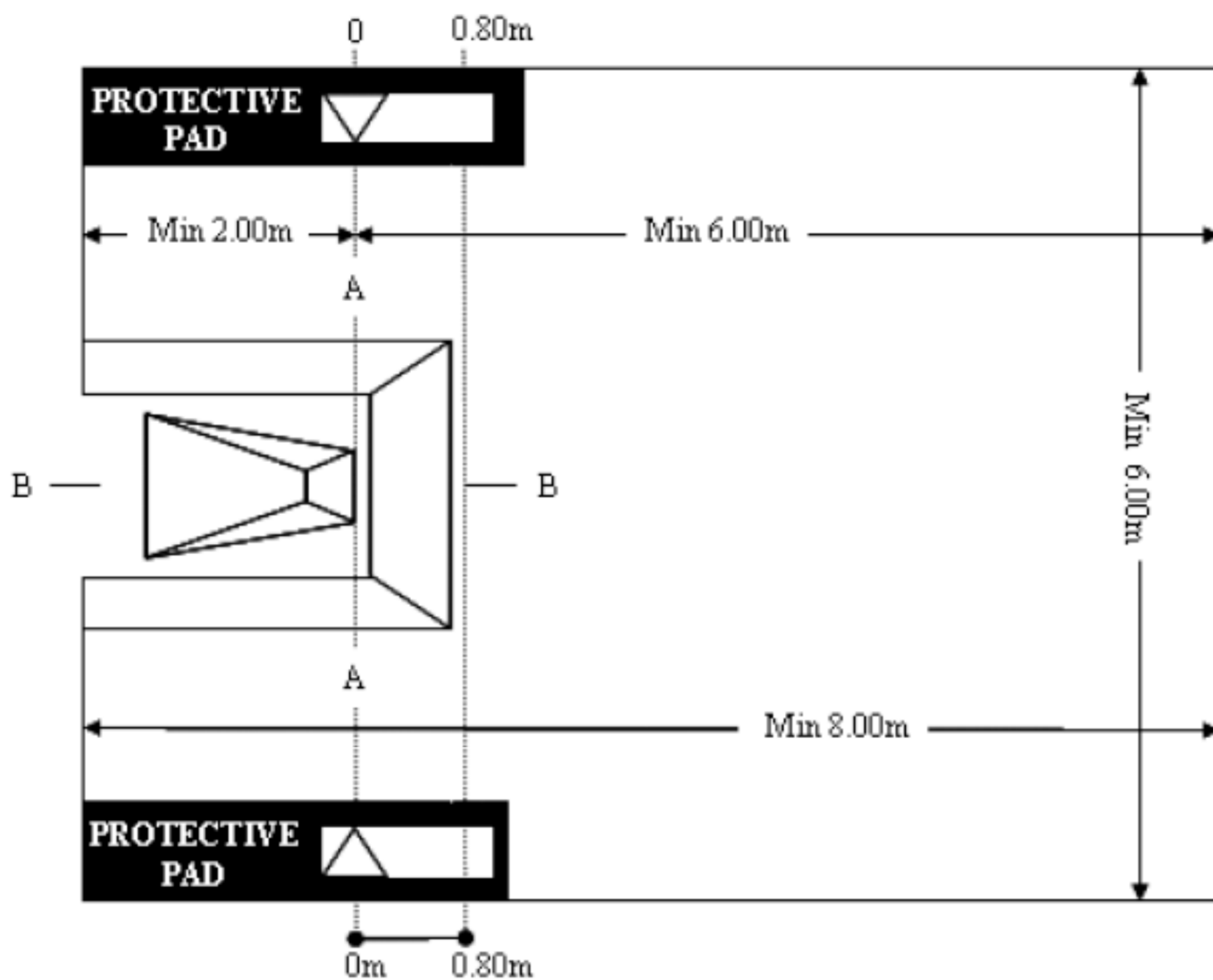
PLAN VIEW

Joonis 8. Teivashüppe tellingud

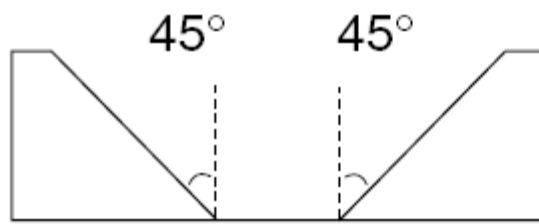

Joonis 9. Teivashüppe maandumispaik

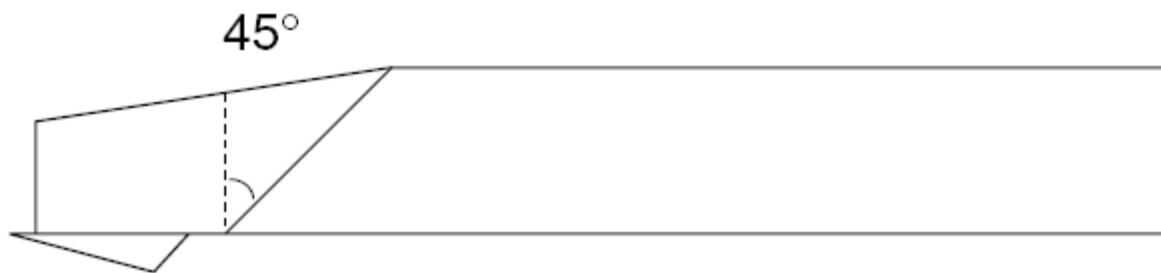
Joonis 10. Kaugushüppe äratõukepakk koos plastiliiniga kaetud liistuga

A – A

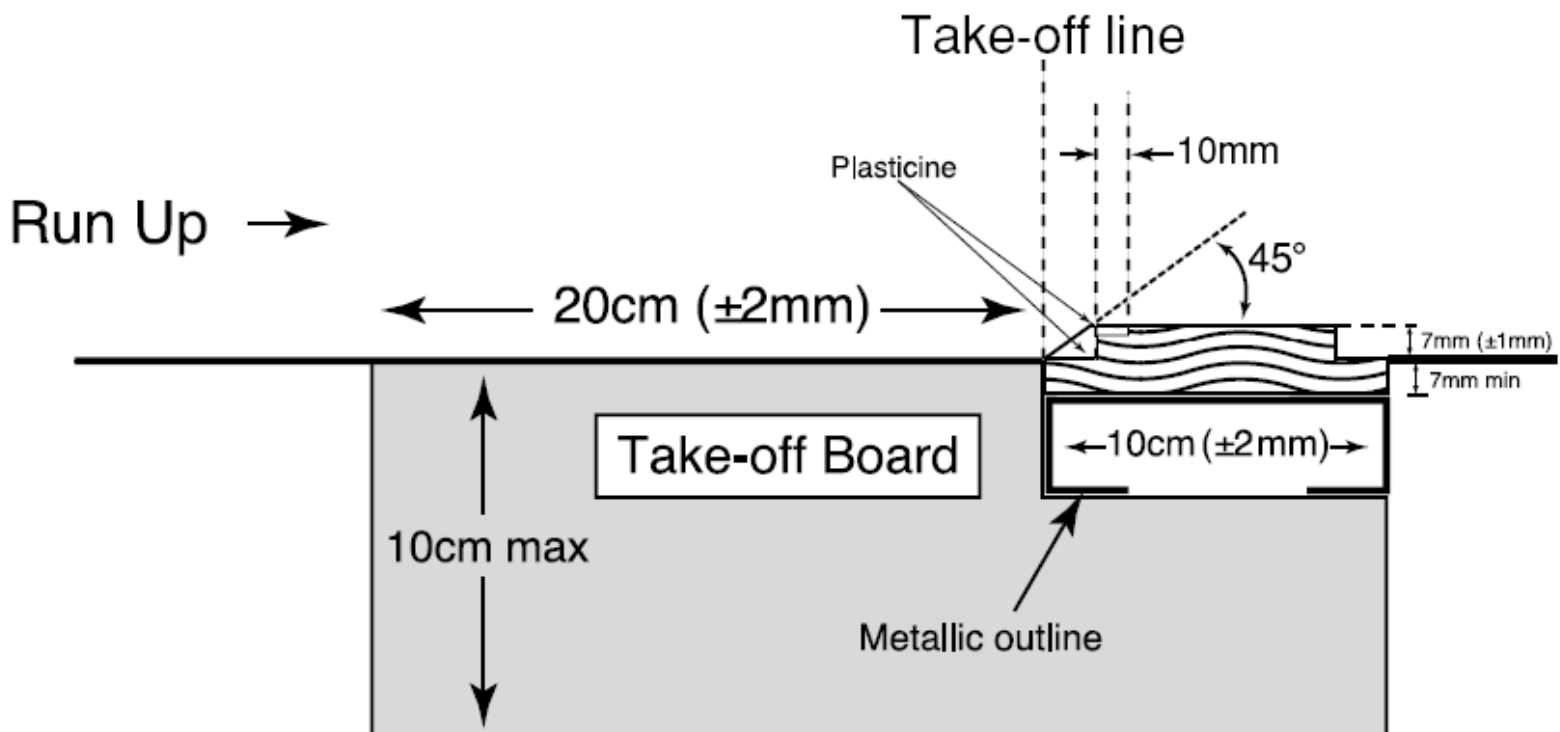

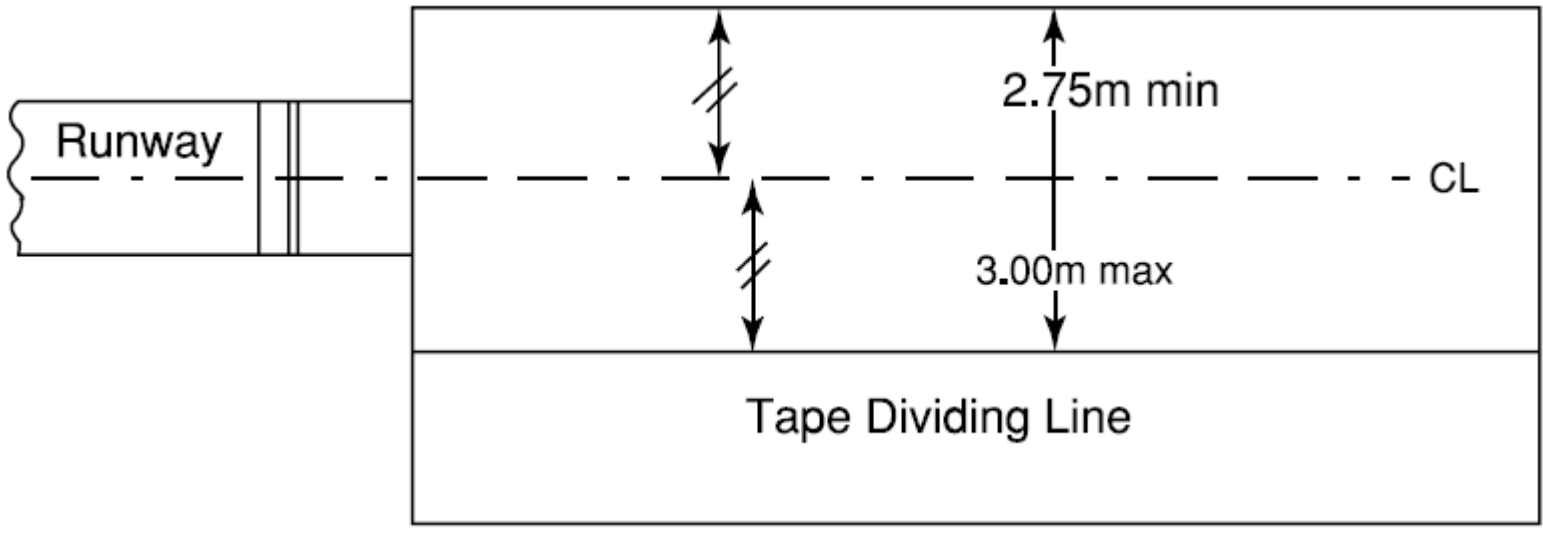
Plan of a Suitable Landing Area

B – B

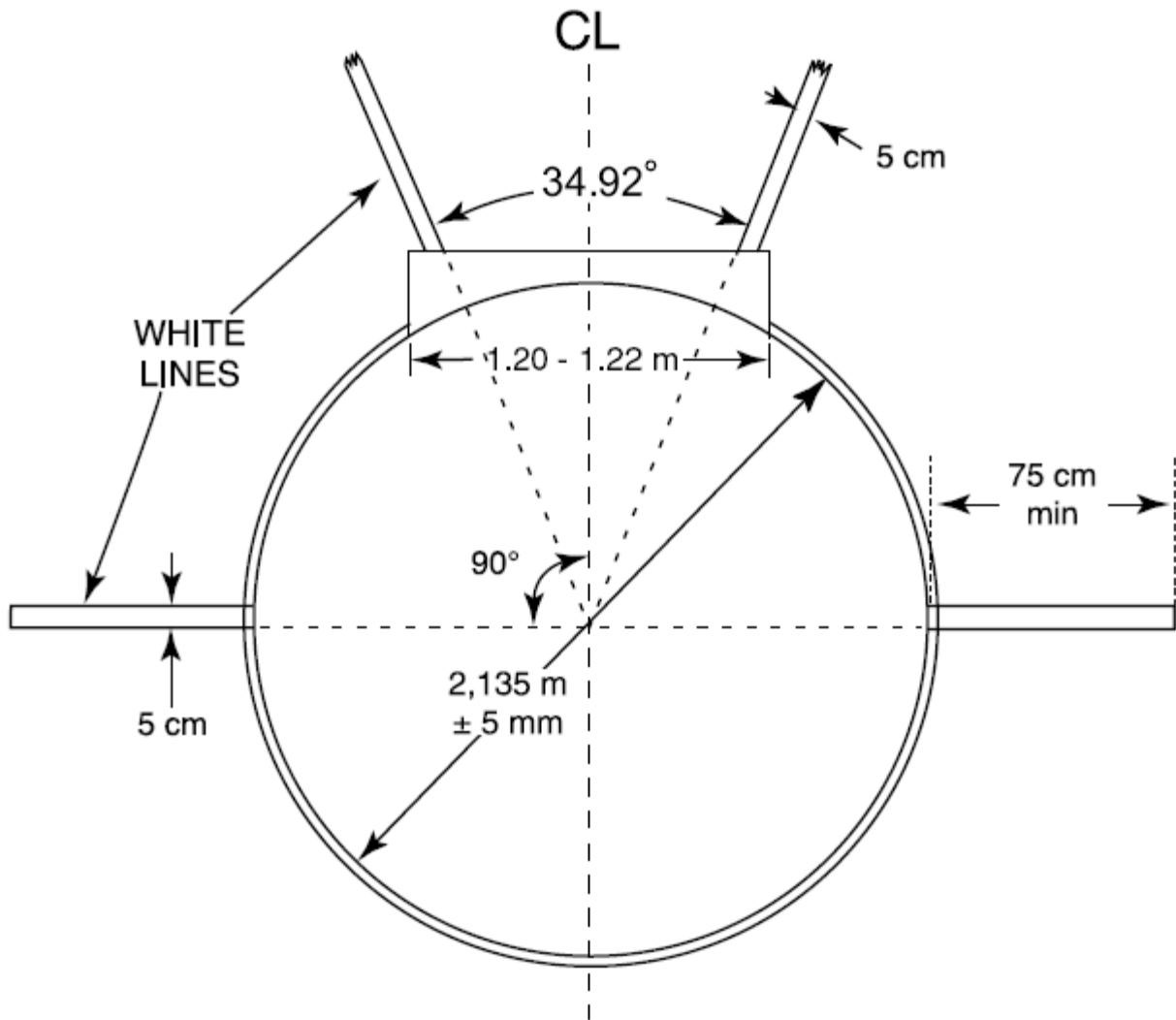

Joonis 11. Kaugushüppe maandumiskast

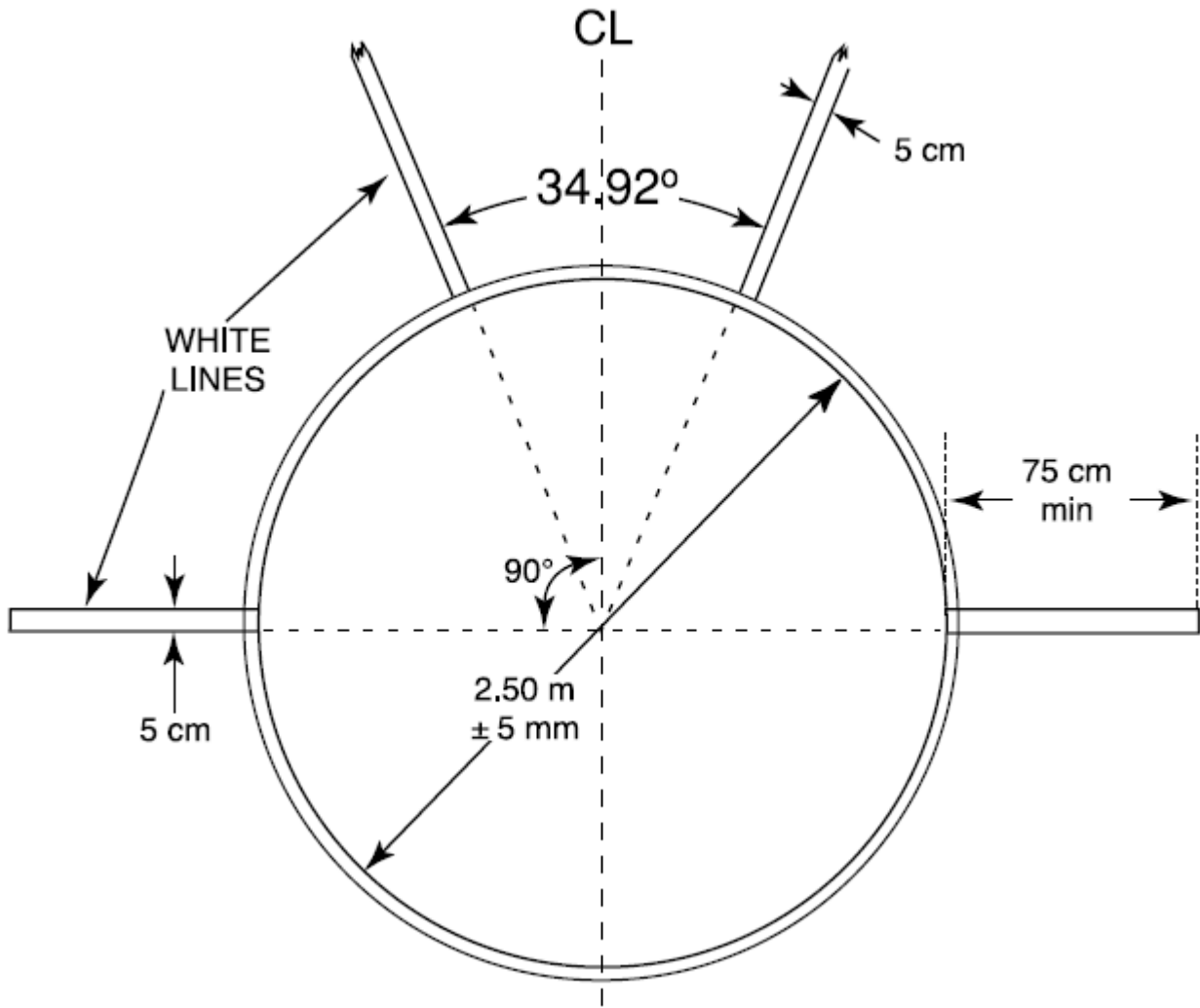

Joonis 12. Kuulitõukering

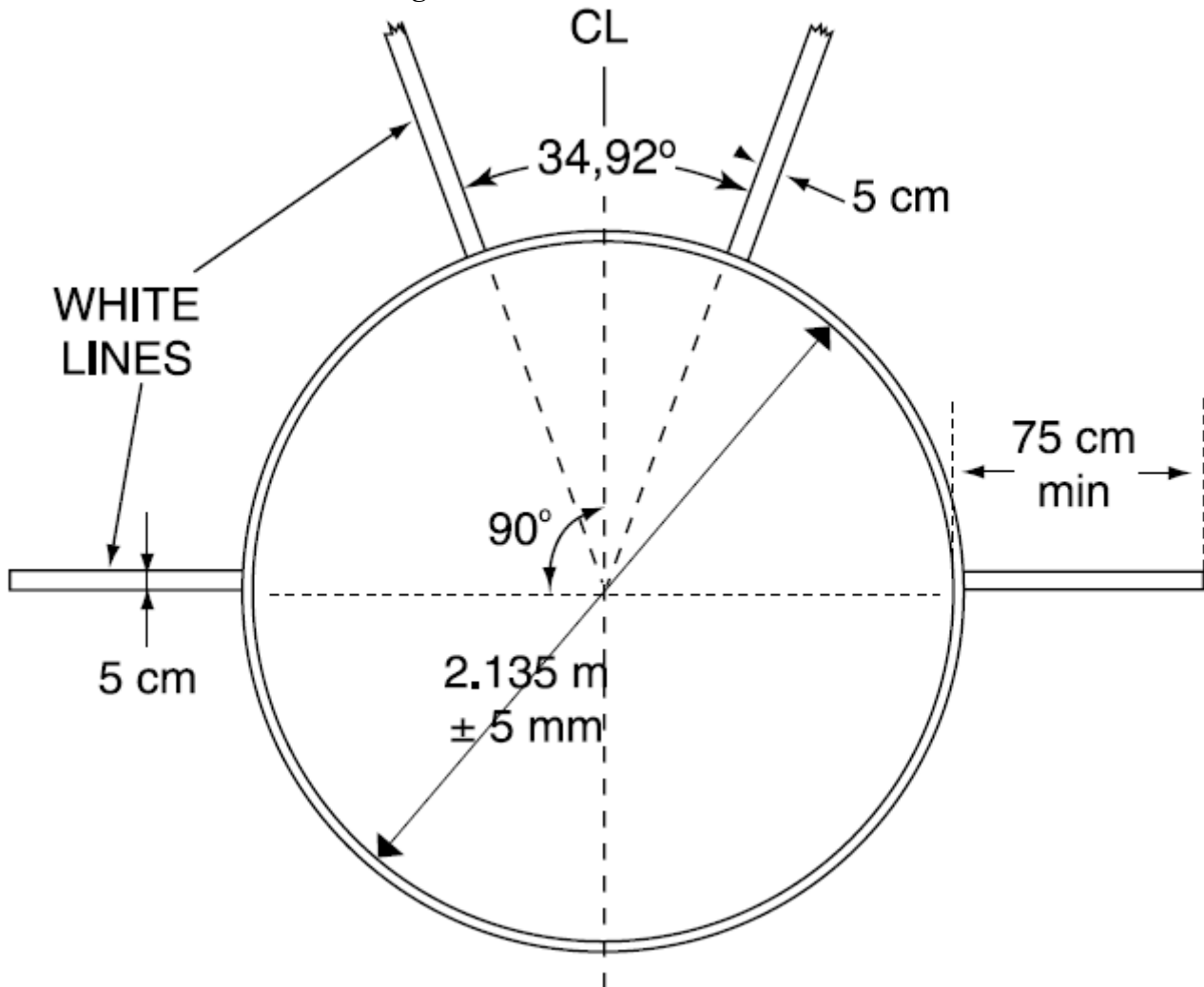

Joonis 13. Kettaheitering

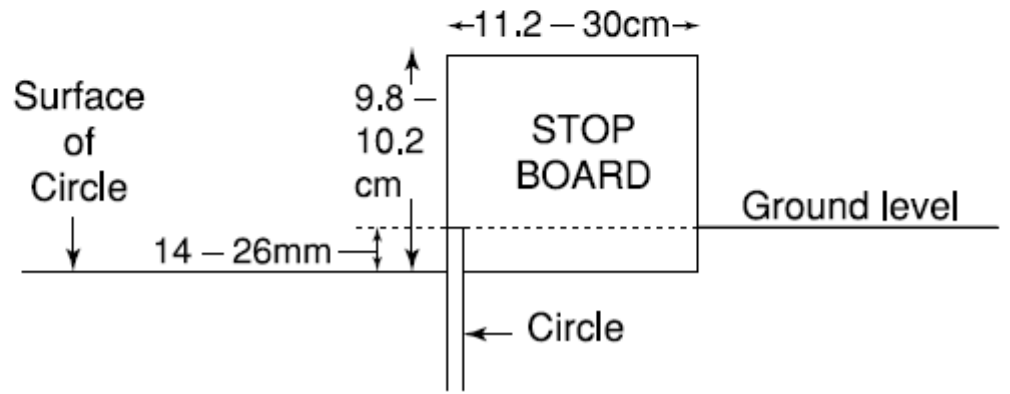
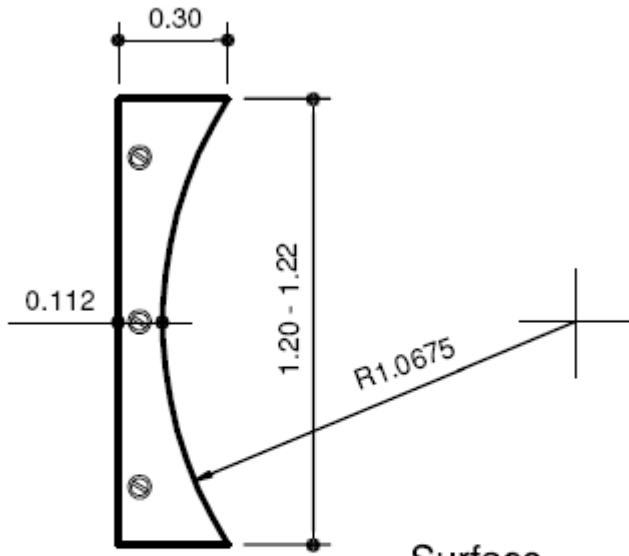

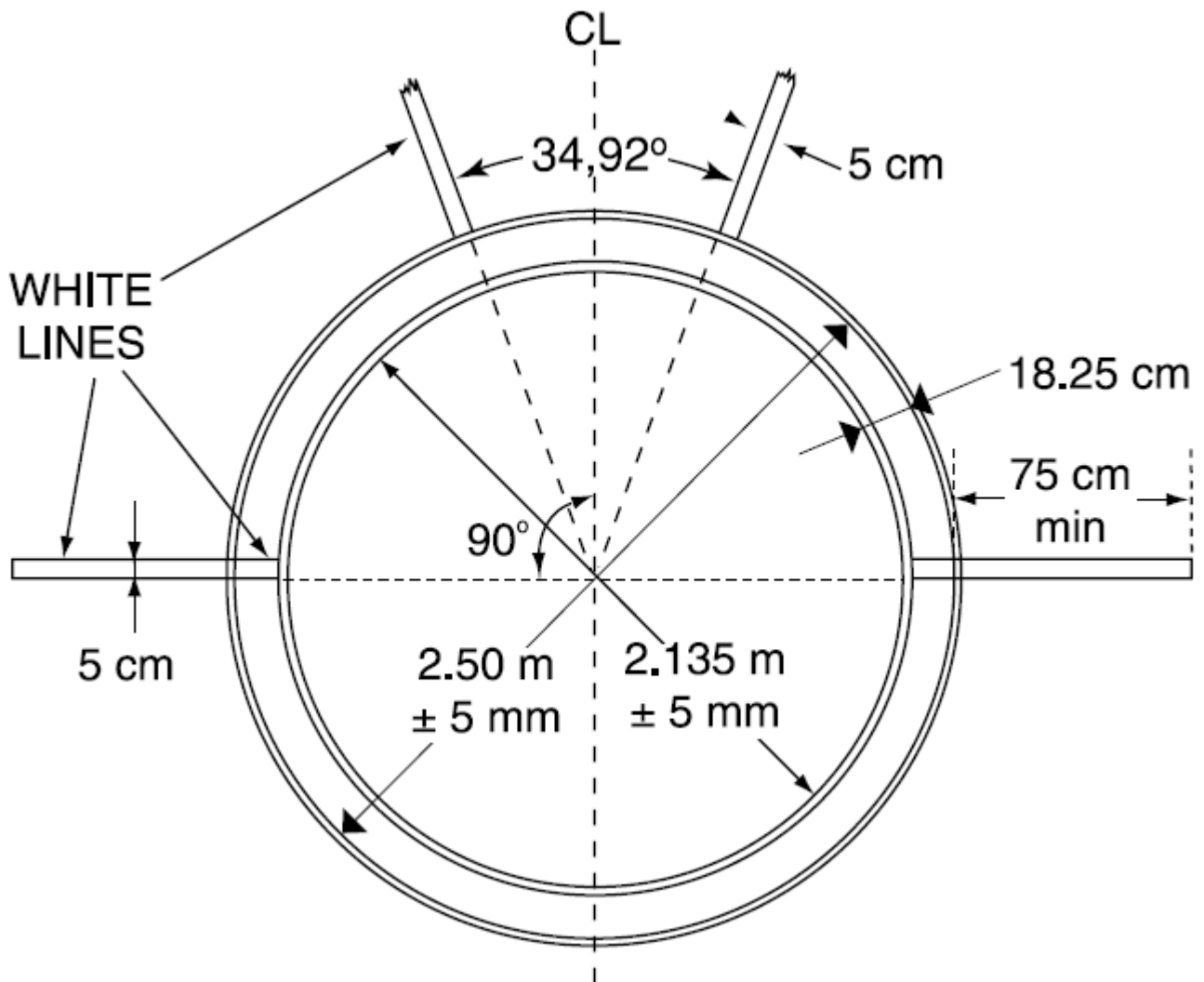
Joonis 14. Vasaraheitering

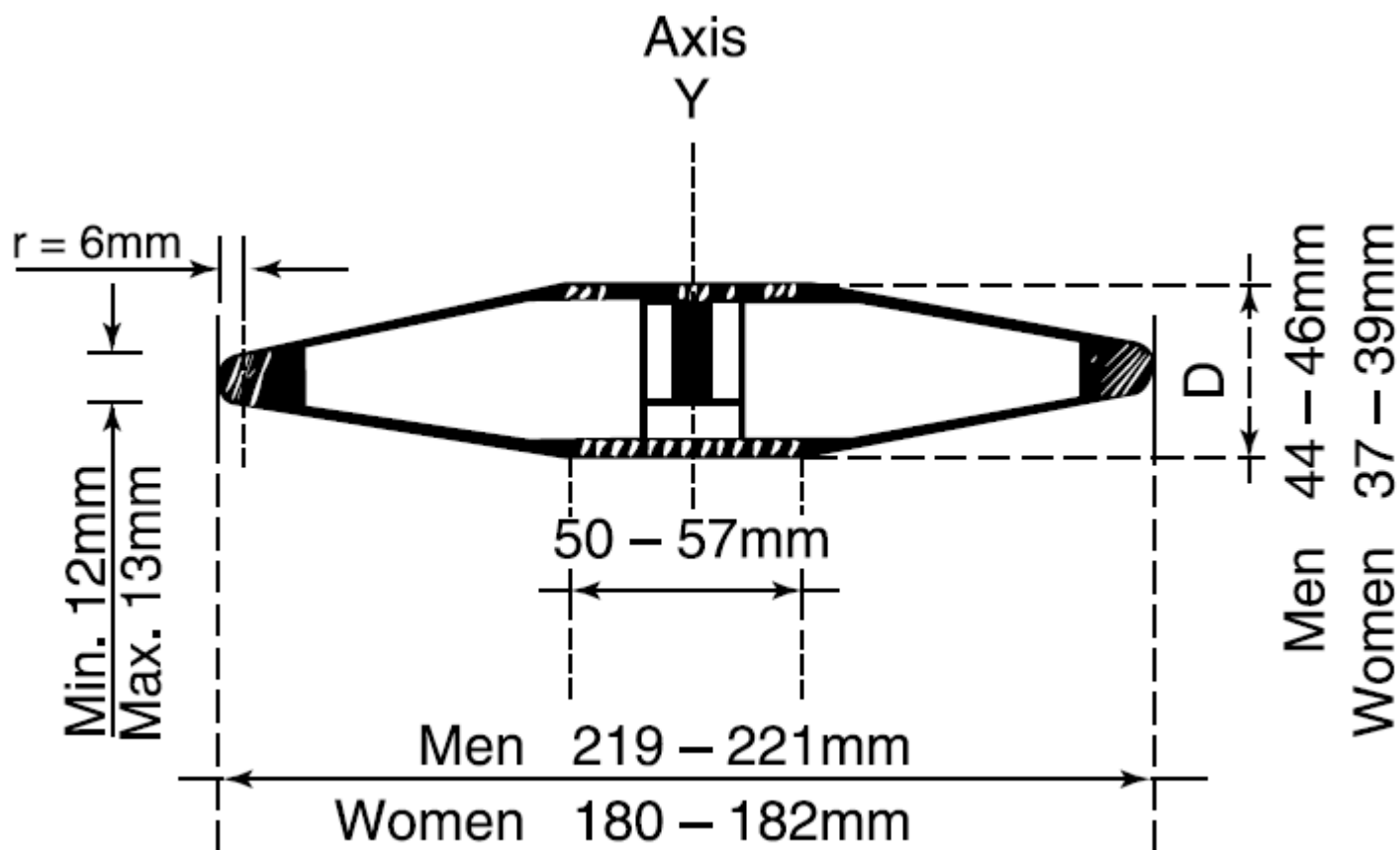
Joonis 17. Kuulitõuke pakk

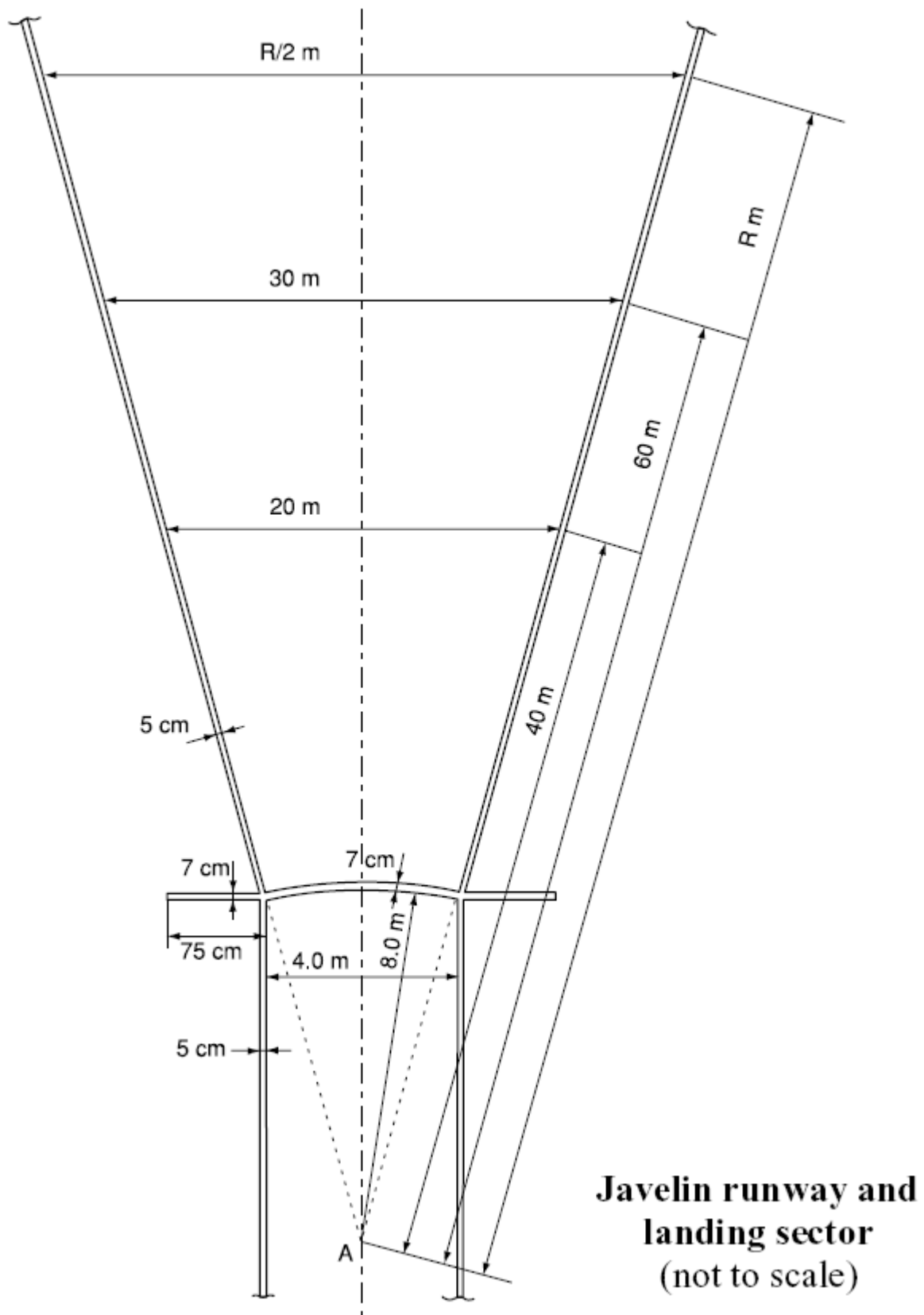
Joonis 15. Ketta- ja vasaraheiterring

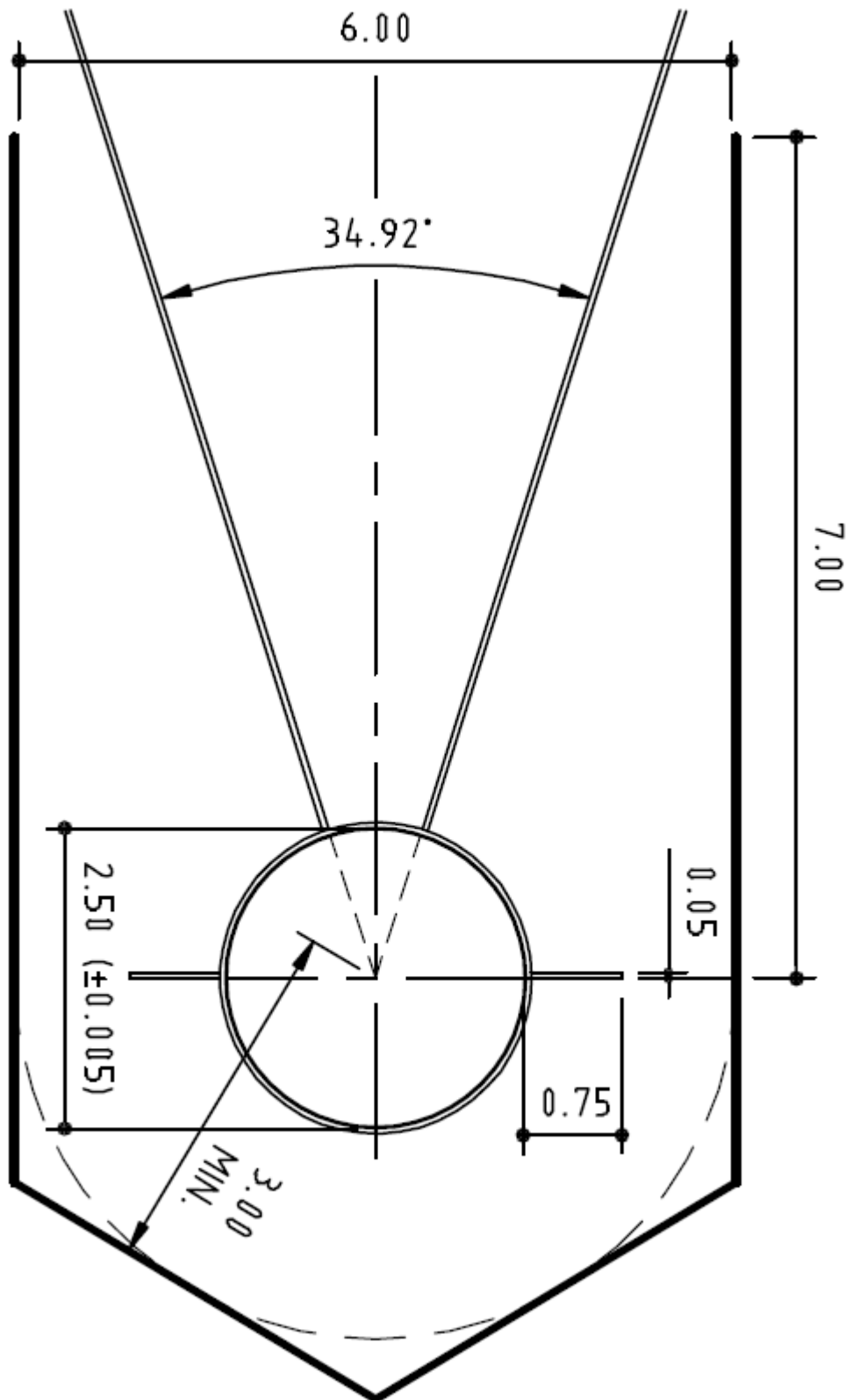
Joonis 18. Ketas

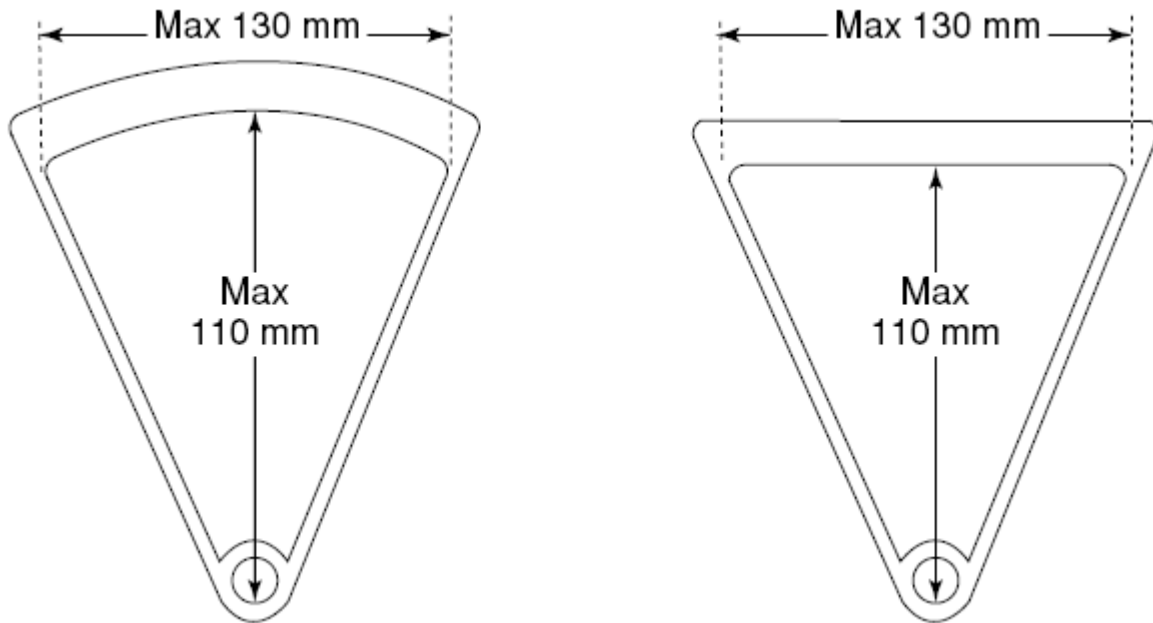
Joonis 16. Odaviske hoovõturada ja maandumissektor

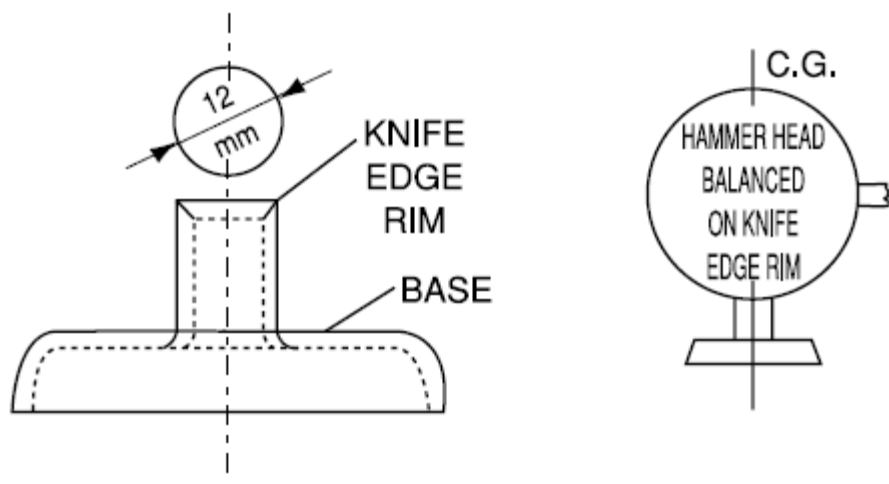
Joonis 19. Kettaheite kaitsevõrk

Joonis 20. Vasara käepide

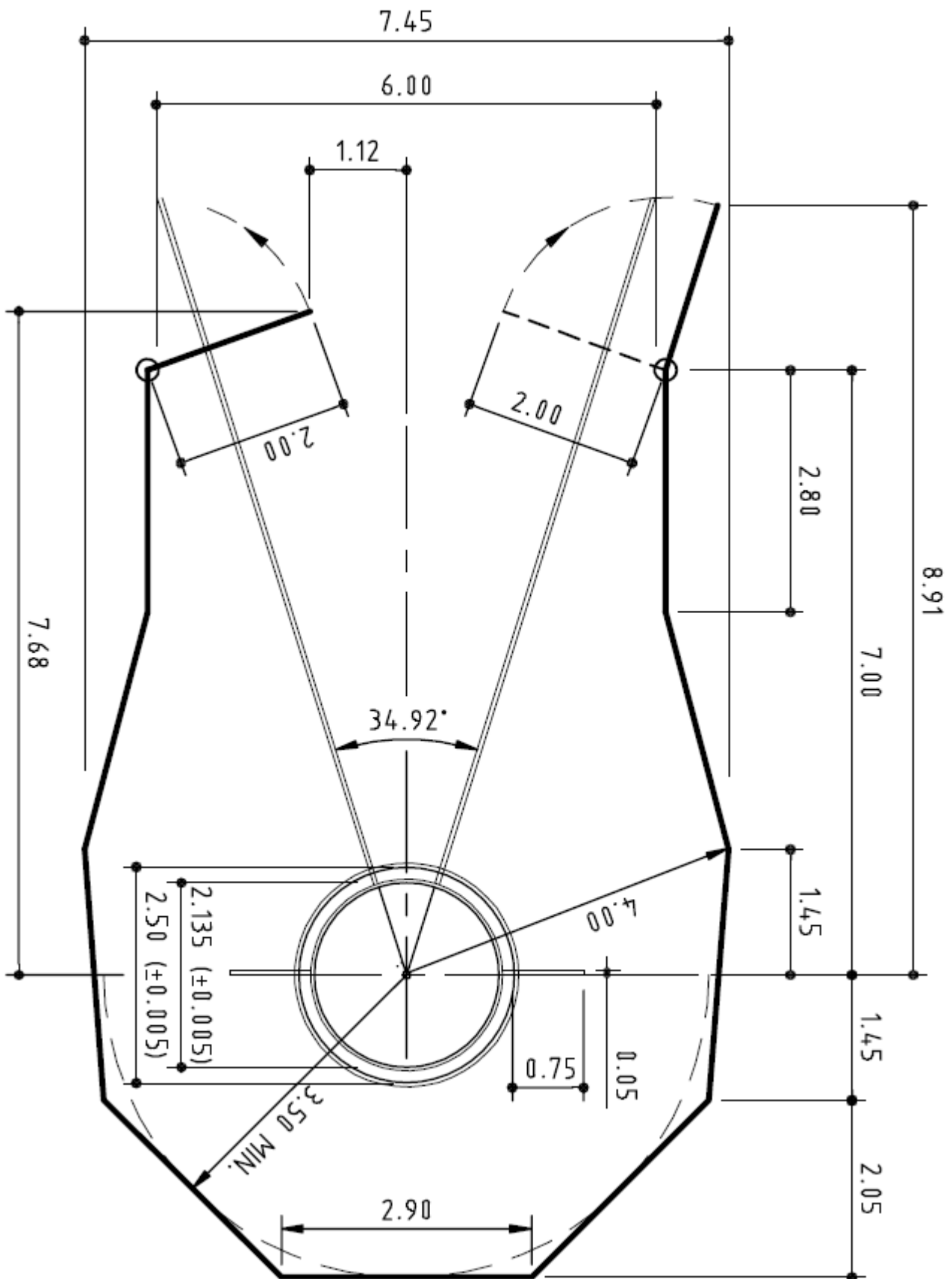

Joonis 21. Vasara raskuskeskme kontrollimine

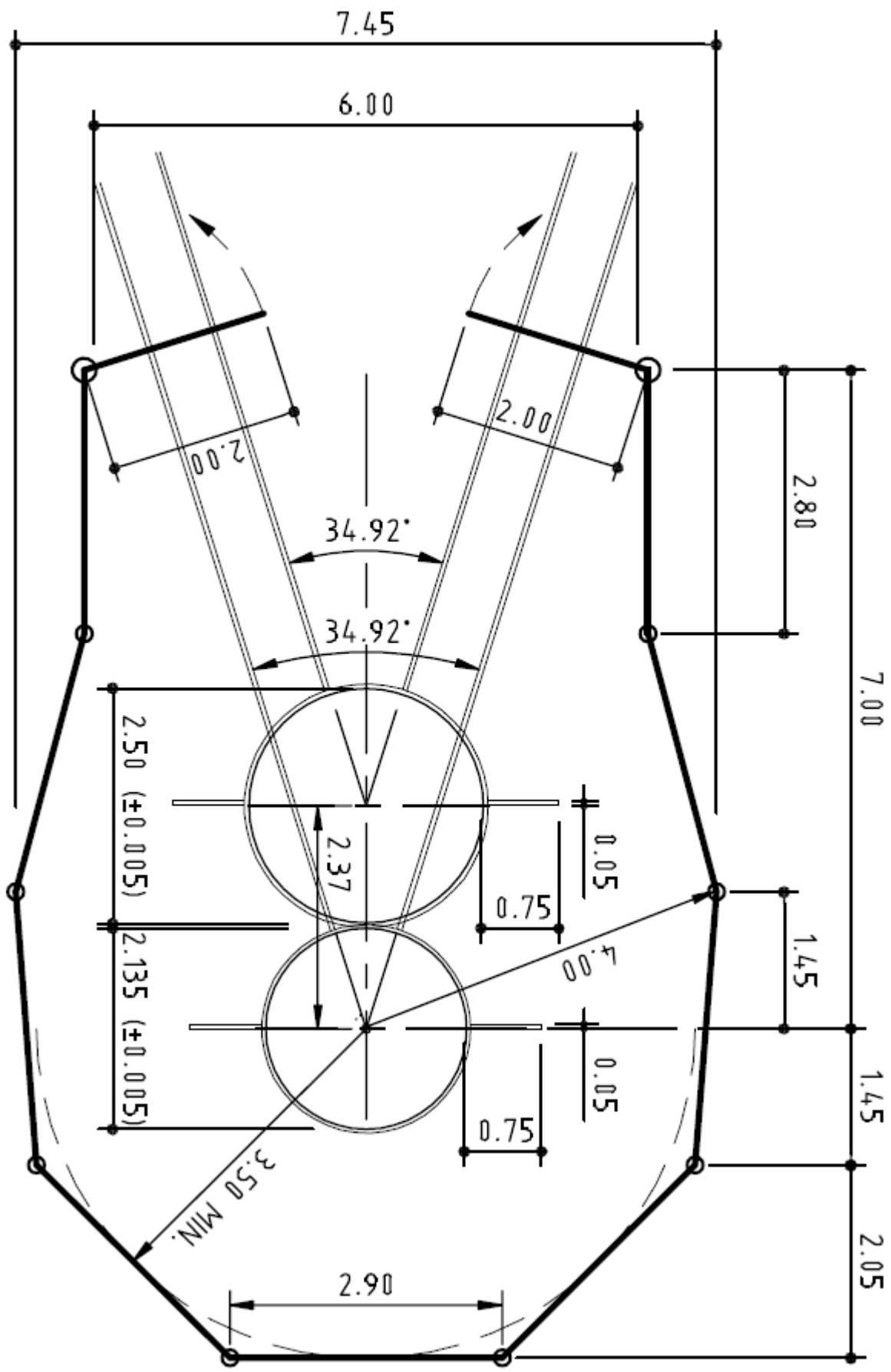

Joonis 22. Kohakuti paiknevate heiteringidega vasara- ja kettaheite kaitsevõrk

Joonis 23. Üksteise taga paiknevate heiteringidega vasara- ja kettaheite kaitsevõrk

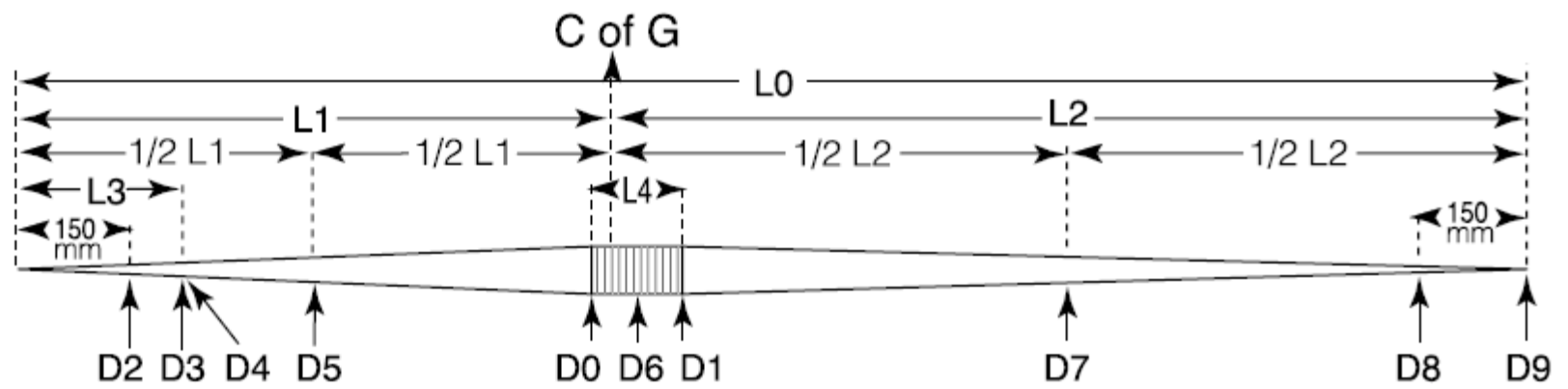

Joonis 24. Vasaraheite kaitsevõre kettaheite läbiviimise asendis

Rahvusvaheliste nõuetele vastav oda

Pikkused (millimeetrites)						Läbimõõdud (millimeetrites)					
		Mehed		Naised				Mehed		Naised	
Tähis	Mõõde	Max	Min	Max	Min	Tähis	Mõõde	Max	Min	Max	Min
L0	Kogupikkus	2700	2600	2300	2200	D0	Käepideme esiotsast	30	25	25	20
L1	Kaugus odaotsast raskuskeskmeni	1060	900	920	800	D1	Käepideme tagaotsast	-	D0-0,25	-	D0,025
½ L1	Pool L1	530	450	460	400	D2	150 mm kaugusel odaotsast	0,800	-	0,8D0	-
L2	Kaugus sabast raskuskeskmeni	1800	1540	1500	1280	D3	Teraviku ühenduskohast	-	-	-	-
½L2	Pool L2	900	770	750	640	D4	Vahetult peale ühenduskohta	-	D3-0,25	-	D3-0,25
L3	Teraviku pikkus	330	250	330	250	D5	Odaotsa ja raskuskeskme vahelise löigu keskpunkt	0,9-D0	-	0,9D0	-
L4	Käepideme pikkus	160	150	150	140	D6	Käepideme keskpunktist	D0+8	-	D0+8	-
						D7	Saba ja raskuskeskme vahelise löigu keskpunktist	-	0,9D0	-	0,9D0
						D8	150 mm kaugusel sabast	-	0,4D0	-	0,4D0
						D9	Sabaotsast	-	3,5	-	3,5

*IAAF-i liikmesriikide ingliskeelsed
nimetused ja ametlikud nimelühendid*

AFGHANISTAN (AFG)	COLOMBIA (COL)
ALBANIA (ALB)	COMOROS (COM)
ALGERIA (ALG)	CONGO (CGO)
AMERICAN SAMOA (ASA)	CONGO (Dem. Rep. Of) (COD)
ANDORRA (AND)	COOK ISLANDS (COK)
ANGOLA (ANG)	COSTA RICA (CRC)
ANGUILLA (AIA)	CROATIA (CRO)
ANTIGUA& BARBUDA (ANT)	CUBA (CUB)
ARGENTINA (ARG)	CYPRUS (CYP)
ARMENIA (ARM)	CZECH REPUBLIC (CZE)
ARUBA (ARU)	
AUSTRALIA (AUS)	DENMARK (DEN)
AUSTRIA (AUT)	DJIBOUTI (DJI)
AZERBAIJAN (AZE)	DOMINICA (DMA)
	DOMINICAN REPUBLIC (DOM)
BAHAMAS (BAH)	
BAHRAIN (BRN)	ECUADOR (ECU)
BANGLADESH (BAN)	EAST TIMOR (TLS)
BARBADOS (BAR)	EGYPT (EGY)
BELARUS (BLR)	EQUATORIAL GUINEA (GEQ)
BELGIUM (BEL)	ERITREA (ERI)
BELIZE (BIZ)	ESTONIA (EST)
BENIN (BEN)	ETHIOPIA (ETH)
BERMUDA (BER)	
BHUTAN (BHU)	FIJI (FIJ)
BOLIVIA (BOL)	FINLAND (FIN)
BOSNIA & HERZEGOVINA (BIH)	FRANCE (FRA)
BOTSWANA (BOT)	FRENCH POLYNESIA (PYF)
BRAZIL (BRA)	
BRITISH VIRGIN ISLANDS (IVB)	GABON (GAB)
BRUNEI (BRU)	THE GAMBIA (GAM)
BULGARIA (BUL)	GEORGIA (GEO)
BURKINA FASO (BUR)	GERMANY (GER)
BURUNDI (BDI)	GHANA (GHA)
	GIBRALTAR (GIB)
CAMBODIA (CAM)	GREAT BRITAIN& NORTHERN IRELAND (GBR)
CAMEROON (CMR)	GREECE (GRE)
CANADA (CAN)	GRENADA (GRN)
CAPE VERDE ISLANDS (CPV)	GUAM (GUM)
CAYMAN ISLANDS (CAY)	GUATEMALA (GUA)
CENTRAL AFRICAN REPUBLIC (CAF)	GUINEA (GUI)
CHAD (CHA)	GUINEA-BISSAU (GBS)
CHILE (CHI)	GUYANA (GUY)
CHINA (People's Republic of) (CHN)	

HAITI (**HAI**)
HONDURAS (**HON**)
HONG KONG-CHINA (**HKG**)
HUNGARY (**HUN**)

ICELAND (**ISL**)
INDIA (**IND**)
INDONESIA (**INA**)
IRAN (**IRI**)
IRAQ (**IRQ**)
IRELAND (**IRL**)
ISRAEL (**ISR**)
ITALY (**ITA**)
IVORY COAST (**CIV**)

JAMAICA (**JAM**)
JAPAN (**JPN**)
JORDAN (**JOR**)

KAZAKHSTAN (**KAZ**)
KENYA (**KEN**)
KIRIBATI (**KIR**)
KOREA (**KOR**)
KOREA (Democratic Republic of)
(**PRK**)
KUWAIT (**KUW**)
KYRGHYZSTAN (**KGZ**)

LAOS (**LAO**)
LATVIA (**LAT**)
LEBANON (**LIB**)
LESOTHO (**LES**)
LIBERIA (**LBR**)
LIBYA (**LBA**)
LIECHTENSTEIN (**LIE**)
LITHUANIA (**LTU**)
LUXEMBOURG (**LUX**)

MACAO (**MAC**)
MACEDONIA (Former Yugoslav
Republic of) (**MKD**)
MADAGASCAR (**MAD**)
MALAWI (**MAW**)
MALAYSIA (**MAS**)
MALDIVES (**MDV**)
MALI (**MLI**)
MALTA (**MLT**)
MARSHALL ISLANDS (**MSH**)

MAURITANIA (**MTN**)
MAURITIUS (**MRI**)
MEXICO (**MEX**)
MICRONESIA (**FSM**)
MOLDOVA (**MDA**)
MONACO (**MON**)
MONGOLIA (**MGL**)
MONTSERRAT (**MNT**)
MOROCCO (**MAR**)
MOZAMBIQUE (**MOZ**)
MYANMAR (**MYA**)

NAMIBIA (**NAM**)
NAURU (**NRU**)
NEPAL (**NEP**)
NETHERLANDS (**NED**)
NETHERLANDS ANTILLES (**AHO**)
NEW ZEALAND (**NZL**)
NICARAGUA (**NCA**)
NIGER (**NIG**)
NIGERIA (**NGR**)
NORFOLK ISLAND (**NFI**)
NORTHERN MARIANAS
ISLANDS (**NMA**)
NORWAY (**NOR**)

OMAN (**OMN**)

PAKISTAN (**PAK**)
PALAU (**PLW**)
PALESTINE (**PLE**)
PANAMA (**PAN**)
PAPUA NEW GUINEA (**PNG**)
PARAGUAY (**PAR**)
PERU (**PER**)
PHILIPPINES (**PHI**)
POLAND (**POL**)
PORTUGAL (**POR**)
PUERTO RICO (**PUR**)

QATAR (**QAT**)

ROMANIA (**ROM**)
RUSSIA (**RUS**)
RWANDA (**RWA**)

SAINT KITTS & NEVIS (**SKN**)
SAINT LUCIA (**LCA**)
SAINT VINCENT (**VIN**)
EL SALVADOR (**ESA**)
SAMOA (**SAM**)
SAN MARINO (**SMR**)
SAO TOME E PRINCIPE
(Dem. Rep. Of) (**STP**)
SAUDI ARABIA (**KSA**)
SENEGAL (**SEN**)
SERBIA AND MONTENEGRO (**SCG**)
SEYCHELLES (**SEY**)
SIERRA LEONE (**SLE**)
SINGAPORE (**SIN**)
SLOVAK REPUBLIC (**SVK**)
SLOVENIA (**SLO**)
SOLOMON ISLANDS (**SOL**)
SOMALIA (**SOM**)
SOUTH AFRICA (**RSA**)
SPAIN (**ESP**)
SRI LANKA (**SRI**)
SUDAN (**SUD**)
SURINAM (**SUR**)
SWAZILAND (**SWZ**)
SWEDEN (**SWE**)
SWITZERLAND (**SUI**)
SYRIA (**SYR**)

CHINESE TAIPEI (**TPE**)
TAJIKISTAN (**TJK**)
TANZANIA (**TAN**)
THAILAND (**THA**)
TOGO (**TOG**)
TONGA (**TGA**)
TRINIDAD & TOBAGO (**TRI**)
TUNISIA (**TUN**)
TURKEY (**TUR**)
TURKMENISTAN (**TKM**)
TURKS & CAICOS ISLANDS (**TKS**)
UGANDA (**UGA**)
UKRAINE (**UKR**)
UNITED ARAB EMIRATES (**UAE**)
UNITED STATES OF
AMERICA (**USA**)
URUGUAY (**URU**)
UZBEKISTAN (**UZB**)
VANUATU (**VAN**)
VENEZUELA (**VEN**)
VIETNAM (**VIE**)
US VIRGIN ISLANDS (**ISV**)

YEMEN (Republic of) (**YEM**)

ZAMBIA (**ZAM**)
ZIMBABWE (**ZIM**)

Enamesinevad diskvalifitseerimised

<u>Diskvalifitseerimise põhjus</u>	<u>Määruse nr</u>
võistlusriietuse ja -jalatsite, rinnanumbrite mittevastavus nõuetele	143
ebasportlik käitumine	145
kõrvalise abi vastuvõtmine	144.2
raadiote, peilerite jms kasutamine võistluspaikades	144.2
jooksjate “vedamine” kõrvalise isiku või ringi sisse saanud või saada hakkava võistleja poolt	144.2
siirdumine ühisele rajale enne vastava joone ületamist	162.10; 163.5; 170.6
valelähe/mitmevõistluses 2 valelähet	162.7
raja lühendamine (jooks väljaspool oma rada)	163.3
kaasvõistlejate tõukamine või takistamine	163.2; 170.15
jala tõkkest möödaviimine	168.7
tõkke tahtlik mahaajamine	168.8
tõkkest möödajooks, võõra tõkke ületamine	168.8
takistuste vale ületamine	169.6
veetakistuste vale ületamine	169.7
hoovõtu alustamine väljaspool teatevahetusala	170.7
pillatud teatepulga vale ülesvõtmine	170.6
teatevahetus väljaspool vahetusala	170.7
teatevõistkonna koosseisu määrustevastane muutmine	170.11